

Datum: 2022-08-30

Tid: 13:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Michael Plogell (FR)

Ledamöter

Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande

Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande

Fredrik Olofsson (C)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

Beatrice Ekelund (S)

Jonas Ahlgren (S)

Daniel Persson (SD)

Ersättare

Carl Pålsson (FR)

Tomas Andersson (M)

Agneta Andersson (C)

Krister Schwartz (KD)

Patrik Solerius (L)

Emma Isfeldt (S)

Helena Thelin (S)

Lisette Vermeulen (SD)

Sassi Wemmer (MP)

Övriga

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Tisdag 6 september kl 11.30.
3. Anmälan jäv
4. information om riskhantering och finansieringsfrågor i anslutning till projekt "Nya Rya" (inga handlingar) Mats Boogh,
bolagsansvarig Göteborgs
Stadhus AB, 13:00
Ärendet i korthet
Deltar också via teams; Karin Van Der Salm (VD Gryaab AB), och fullmäktiges ordförande Peter Hemlin.
5. Målansvariga för avfallsplanen "Mot en hållbar och cirkulär framtid" Monica Holmgren,
kommunchef
KS2021/35
6. Lokalisering LSS-boende för personer med autism - återrapportering av uppdrag till SBN Reazhwan Saleh,
byggprojektledare SBF
och Rickard Olsson,
förvaltningschef SF 14:20
KS2020/151
7. Planuppdrag för del av Flässjum 12:77, vattentornskullen Diddi Carlson,
samhällsplanerare 14:50
KS2021/295
8. Samråd för detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt - " -
samrådsyttrande till samhällsbyggnadsnämnden
KS2022/141
9. Förtydligande om att FÖP för Tyftet, norra Erikstorp och " -
Varpås upphävdes i samband med antagandet av ÖP2022
KS2022/115
10. Ansökan om planbesked Flässjum 2:63 - yttrande till Linnea Säterberg,
planarkitekt 15:15
samtalsbyggnadsnämnden
KS2022/161

11. Detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49, Hemgården " -"
KS2022/142

12. Remiss; bostadsförsörjningsprogram 2022-2026 - remissvar till kommunstyrelsen
KS2021/66
Sammanfattning
Handlingar via länk: [Program för bostadsförsörjning \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

13. Remiss; granskning av fördjupning av översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040 - remissvar till Vårgårda kommun översiktsplan Vårgårda tätort
KS2021/61

14. Markanvisning del av Erikstorp 1:183
KS2022/134

15. Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning - återkoppling från UN, SBN, KS
KS2022/39

16. Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt
KS2022/185

17. Svar på förslag från ungdomsrådet om höjning av belopp i demokratiprocessen
KS2022/133

18. Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter - återremiss (från SBN) (kf fattar slutligt beslut)
KS2016/175

19. Svar på medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun
KS2021/316

20. Vision Bollebygd 2035 (kf fattar slutligt beslut)
KS2021/160

21. Remiss; revidering av lokalresursplan 2022 - remissvar till kommunstyrelsen
KS2022/112

22. Samråd om förslag till budget och verksamhetsplan 2023 för Tolkförmedling Väst
KS2022/132

23. Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2022 (kf fattar slutligt beslut)
KS2021/319

Sammanfattning

Socialnämnden behandlar ärendet på sammanträde 2022-08-23, med omedelbar justering. Protokollsutdrag laddas upp under vecka 34.

24. Boråsregionen finansieringslots kultur
KS2022/111

25. Länsstyrelsen Västra Götalands förslag till kommunal för mottagande av nyanlända för 2023 - information
KS2022/188

Monica Holmgren,
kommunchef

26. Preliminära andelstal för mottagande av ensamkommande barn 2023 - information
KS2022/191

"-"

27. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida: Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-08-19

Delegeringsbeslut

- KS2227148 KS2022/154-1 Markköp Erikstorp 3:6

28. Meddelanden

Anmälningar

- KS2227103 KS2019/16-46 Information från Västkom om återkoppling på brev från Cerner
- SBN2241211 SBN2022/139-4 §132 SBN Samrådsunderlag för utrivning av Hulta vattenkraftverk i Nolån, Bollebygds kommun
- SBN2241181 SBN2022/139-3 Svar på samrådsunderlag för utrivning av Hulta vattenkraftverk i Nolån, Bollebygds kommun

- SBN2241230 SBN2022/126-3 §133 SBN Avtal om samverkan inom plan- och bygglagens område mellan kommuner inom Sjuhärad.
  - KS2227236 KS2022/3-37 §118 SBN Renovering av stora idrottshallen Bollebygds skolan(SBN2022132-2)
- 29.** Information från politiska uppdrag (inga handlingar)
- 30.** Kommunchefen informerar (inga handlingar)

5. Målansvariga för avfallsplanen "Mot en hållbar och cirkulär framtid" KS2021/35

§155

KS2021/35

Målansvariga för avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid”

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att huvudansvariga nämnder/styrelse för att nå målen i avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 blir enligt följande:

Avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030		
Mål	Ansvarig nämnd	Delaktig nämnd
Mål 1.1 Matsvinnet ska minska till 35g/ portion i kommunens verksamheter	SBN	UN SN
Mål 1.2 Matsvinnet ska minska med 50% per invånare jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 1.3 Minst 60% av uppkommet matavfall ska gå till näringsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål	SBN	
Mål 2.1 Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska jämfört med år 2022	KS	UN SN SBN
Mål 2.2 Livslängden på arbetskläder i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022	KS	SBN SN
Mål 2.3 Invånarnas förståelse om kopplingen mellan konsumtionsbeteende, avfallsmängder och miljöpåverkan ska öka jämfört med år 2023	KS	SBN SN
Mål 3.1 Andel möbel- och textilinköp i kommunens verksamheter som återbrukat ska öka jämfört med år	SN	KS SBN UN

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2022		
Mål 3.2 Återanvändning och återvinning av bygg- och rivningsmaterial inklusive massor från kommunala bygg-, mark- och anläggningsprojekt ska öka jämfört med år 2022	SBN	
Mål 3.3 Livslängden på elektronik i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022	KS	UN
Mål 3.4 Invånarna ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter	SN	SBN
Mål 4.1 Alla kommunala verksamheter ska ha möjlighet att enkelt och nära sortera ut sitt avfall	SBN	KS UN SN
Mål 4.2 Andelen felsorterat i restavfallet ska minska med 50% jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 4.3 Mängd avfall från ÅVC som behandlas med förbränning och deponering ska minska jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 4.4 Andel hållbara och effektiva avfallstransporter i kommunens regi ska öka jämfört med 2021	SBN	
Mål 5.1 Nedskräpning ska minska med 50% jämfört med år 2022	KS	SBN UN SN
Mål 6.1 Små och stora anordningar för återbruk, återvinnings- och avfallshantering ska lokaliseras i strategiska lägen så de är enkla att använda både ur brukar- och	SBN	

insamlingssynpunkt		
--------------------	--	--

Ärendet

Kommunerna i Boråsregionen – Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda – har samverkat kring att ta fram en gemensam avfallsplan för regionen.

Avfallsplan ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 har antagits i samtliga kommuner i Sjuhärad. Avfallsplanen antogs av KS i Bollebygd 2021-12-08 Dnr: KS2021/35. För att på ett effektivt sätt kunna arbeta med att nå målen i avfallsplanen så är det viktigt att det, i alla kommuner, utses ansvariga för respektive mål.

Den regionala avfallsplanen är ett strategiskt dokument som ska ses över tid. Avfallsplanen är på 10 år och Bollebygds kommun väljer själv i vilken takt och i vilken ordning man vill jobba för att nå de önskade målen. Respektive nämnd som kommer att arbeta med de olika aktiviteterna behöver ta fram kostnadsberäknade handlingsplaner inför kommande års budgetarbeten om en aktivitet inte anses kunna utföras inom ram.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att huvudansvariga nämnder/styrelse för att nå målen i avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 blir enligt ”Tabell för beslut” i tjänsteskrivelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Målansvariga för avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid”
- §182 Kf Antagande av ny regional avfallsplan 2021-2030

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Målsvariga för avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid”

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att huvudansvariga nämnder/styrelse för att nå målen i avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 blir enligt ”Tabell för beslut” nedan.

Ärendet

Kommunerna i Boråsregionen – Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda – har samverkat kring att ta fram en gemensam avfallsplan för regionen.

Avfallsplan ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 har antagits i samtliga kommuner i Sjuhärad. Avfallsplanen antogs av KS i Bollebygd 2021-12-08 Dnr: KS2021/35. För att på ett effektivt sätt kunna arbeta med att nå målen i avfallsplanen så är det viktigt att det, i alla kommuner, utses ansvariga för respektive mål.

Tabell för beslut

Avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030		
Mål	Ansvarig nämnd	Delaktig nämnd
Mål 1.1 Matsvinnet ska minska till 35g/portion i kommunens verksamheter	SBN	UN SN
Mål 1.2 Matsvinnet ska minska med 50% per invånare jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 1.3 Minst 60% av uppkommet matavfall ska gå till näringsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål	SBN	
Mål 2.1 Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska jämfört med år 2022	KS	UN SN SBN

Mål 2.2 Livslängden på arbetskläder i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022	KS	SBN SN
Mål 2.3 Invånarnas förståelse om kopplingen mellan konsumtionsbeteende, avfallsmängder och miljöpåverkan ska öka jämfört med år 2023	KS	SBN SN
Mål 3.1 Andel möbel- och textilinköp i kommunens verksamheter som återbrukat ska öka jämfört med år 2022	SN	KS SBN UN
Mål 3.2 Återanvändning och återvinning av bygg- och rivningsmaterial inklusive massor från kommunala bygg-, mark- och anläggningsprojekt ska öka jämfört med år 2022	SBN	
Mål 3.3 Livslängden på elektronik i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022	KS	UN
Mål 3.4 Invånarna ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter	SN	SBN
Mål 4.1 Alla kommunala verksamheter ska ha möjlighet att enkelt och nära sortera ut sitt avfall	SBN	KS UN SN
Mål 4.2 Andelen felsorterat i restavfallet ska minska med 50% jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 4.3 Mängd avfall från ÅVC som behandlas med förbränning och deponering ska minska jämfört med år 2021	SBN	KS
Mål 4.4 Andel hållbara och effektiva avfallstransporter i kommunens regi ska öka jämfört med 2021	SBN	

Mål 5.1 Nedskräpning ska minska med 50% jämfört med år 2022	KS	SBN UN SN
Mål 6.1 Små och stora anordningar för återbruk, återvinnings- och avfallshantering ska lokaliseras i strategiska lägen så de är enkla att använda både ur brukar- och insamlingssynpunkt	SBN	

Ekonomiska förutsättningar

Den regionala avfallsplanen är ett strategiskt dokument som ska ses över tid. Avfallsplanen är på 10 år och Bollebygds kommun väljer själv i vilken takt och i vilken ordning man vill jobba för att nå de önskade målen. Respektive nämnd som kommer att arbeta med de olika aktiviteterna behöver ta fram kostnadsberäknade handlingsplaner inför kommande års budgetarbeten om en aktivitet inte anses kunna utföras inom ram.

Skickas till

Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Förvaltningschef

Monica Holmgren

Peter Garton

Enhetschef park- och avfallsenheten

§182

KS2021/35

Antagande av ny regional avfallsplan 2021-2030

Beslut

Kommunfullmäktige antar den regionala avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030.

Ärendet

Kommunerna i Boråsregionen – Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda – samverkar kring att ta fram en gemensam avfallsplan för regionen. Avfallsplan ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030 har arbetats fram under framförallt 2020 med hjälp av en projektgrupp bestående av en projektledare och en representant från varje kommun eller kommunalt avfalls- och energibolag. Förslaget var ute på remiss hos alla kommuner och gick därefter tillbaka till Boråsregionen för ytterligare handläggning. Remissvaren på har analyserats och inom valda delar arbetats in i det slutliga förslaget. Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund beslutade vid sitt sammanträde 2021-09-10 att rekommendera medlemskommunerna att anta den gemensamma avfallsplanen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar den regionala avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021-2030.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §193 KS Antagande av ny regional avfallsplan 2021-2030
- Protokollsutdrag § 55 210910 Gemensam avfallsplan
- Boråsregionen Gemensam avfallsplan 2021-2030

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden, Boråsregionen

6. Lokalisering LSS-boende för personer med autism - återrapportering av uppdrag till SBN KS2020/151

§143

KS2020/151

Lokalisering LSS-boende för personer med autism - återrapportering av uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att gå vidare med projektering för förfrågningsunderlag baserad på den framtagna förstudien.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav i december 2021 i uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att arbeta vidare med förstudie för LSS-boende för vuxna med autism, med lokalisering på Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4. Kommunstyrelsen har i tidigare i beslut, i april 2021, gett samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med planering av boende enligt framtagna processkarta. Arbetet inbegriper förstudie av LSS-boende autism. Kommunstyrelsen föreslår att medel för förstudien tas från samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för fastighet. Samhällsbyggnadsförvaltningen har nu tagit fram en förstudie i enlighet med uppdraget och återrapporterar härmed denna till kommunstyrelsen. Kalkylen i förstudien visar en bedömd kostnad på drygt 31 mnkr. exkl. moms. Den preliminära kalkylen har en osäkerhet på 15% där den bedömda kostnaden uppgår till drygt 36 mnkr exkl. moms.

Samhällsbyggnadsnämnden har tolkat uppdraget och har utifrån det gjort en förstudie i vilken det har utretts möjlighet, förutsättningar och kostnader för att bygga ett LSS-boende för autism. Förstudien är utförd i samarbete med socialförvaltningen.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-05-23, § 90, och beslutat följande: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att översända upprättad förstudie till kommunstyrelsen. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att ge uppdrag att gå vidare med projektering för förfrågningsunderlag baserad på den framtagna förstudien. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att i den fortsatta planeringen även beakta frågan om att anlägga eller förbereda för anläggning av solcellspaneler vid byggnationen.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att gå vidare med projektering för förfrågningsunderlag baserad på den framtagna förstudien.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan tillstyrkas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §90 SBN Behov av boende för personer med autism(SBN2020274-13)
- LSS Boende vid Sockelvägen - presentation 2022-04-06_RS(SBN2020274-12)
- §216 KS Lokalisering LSS-boende för personer med autism

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§90

SBN2020/274

Behov av boende för personer med autism

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att översända upprättad förstudie till kommunstyrelsen. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att ge uppdrag att gå vidare med projektering för förfrågningsunderlag baserad på den framtagna förstudien.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att i den fortsatta planeringen även beakta frågan om att anlägga eller förbereda för anläggning av solcellspaneler vid byggnationen.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav den 15 december 2021 §216 samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare med förstudie för LSS-boende för vuxna med autism, med lokalisering på Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4. Kommunstyrelsen har i tidigare i beslut 13 april 2021 §65 givit samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med planering av boende enligt framtagna processkarta. Arbetet inbegriper förstudie av LSS-boende autism. Kommunstyrelsen föreslår att medel för förstudien tas från samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för fastighet. Samhällsbyggnadsförvaltningen har nu tagit fram en förstudie i enlighet med uppdraget och återrapporterar härmed denna till kommunstyrelsen.

Ekonomiska förutsättningar

Kalkylen i förstudien visar en bedömd kostnad på 31 737 000: - exkl. moms

Den preliminära kalkylen har en osäkerhet på 15% där den bedömda kostnaden uppgår till 36 497 550: - exkl. moms

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet är beaktat i ärendet. Gräsytan på Sockelvägen kan idag användas som "frilekya", samtidigt så finns lekplatser och andra grönytor i närområdet. Vid byggnation på Sockelvägen kan samplanering av gång och cykelväg göras, vilket förbättrar trafiksituation för barn som går och cyklar.

Bedömning

Samhällsbyggnadsnämnden har tolkat uppdraget och har utifrån det gjort en förstudie i vilken det har utretts möjlighet, förutsättningar och kostnader för att bygga ett LSS-boende för autism. Förstudien är utförd i samarbete med socialförvaltningen.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att översända upprättad förstudie till kommunstyrelsen. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att ge uppdrag att gå vidare med projektering för förfrågningsunderlag baserad på den framtagna förstudien.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att i den fortsatta planeringen även beakta frågan om att anlägga eller förbereda för anläggning av solcellspaneler vid byggnationen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av projektledare Reazhwan Saleh.

Beslutsunderlag

- Förstudie LSS-boende för autism i Bollebygds kommun
- §65 KS Behov av boende för personer med autism(KS2020151-11)
- §216 KS Lokalisering LSS-boende för personer med autism(KS2020151-18)
- LSS Boende vid Sockelvägen - presentation 2022-04-06_RS

Skickas till

Kommunstyrelsen
Socialnämnden

Paragrafen är justerad

LSS-BOENDE FÖR AUTISM

Nybyggnad av ett LSS-Boende vid
Sockelvägen i Bollebygds kommun

Förstudie 2022-04-06

Uppdragsgivare: Bollebygds kommun

LSS-BOENDE FÖR AUTISM

Nybyggnad av ett LSS-Boende vid Sockelvägen i Bollebygds kommun

Uppdragsnummer: 107 47 37
Status: Förstudie
Upprättat av: Isabel Melo och Kristine Gillespie
Granskat av: Josefina Eneroth

Projektets beställare: Bollebygds Kommun

Beställarens representant: Jennie Wessbo

Har du frågor?

Norconsult AB
Box 8774
402 76 Göteborg
Växelnummer: +46 141 80 00

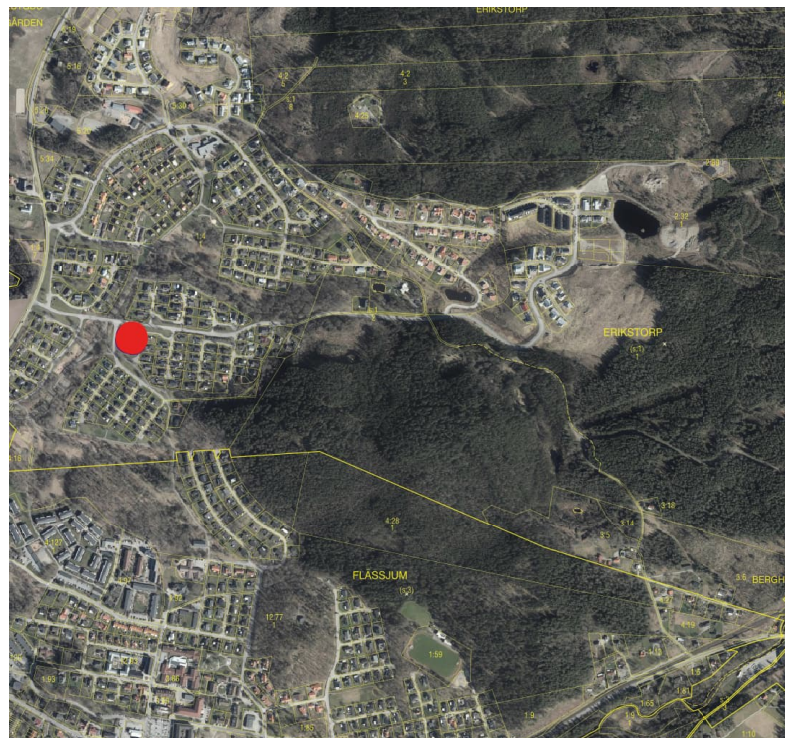
Uppdragsledare Norconsult
Robert Dahlstrand
robert.dahlstrand@norconsult.com
+46 10 141 75 48

Landskapsarkitekt Norconsult
Kristine Gillespie
kristine.gillespie@norconsult.com
+46 10 141 61 91

Arkitekt Norconsult
Isabel Melo
isabel.melo@norconsult.com
+46 10 141 80 50

Byggnadsingenjör, certifierad TIL
Norconsult
Josefina Eneroth
josefina.eneroth@norconsult.com
+46 10 141 81 11

Geografisk placering

Stadskarta

©Lantmäteriet

Tomt vid Sockelvägen

©Lantmäteriet

FÖRUTSÄTTNINGAR

Introduktion till uppdraget

Följande förstudie utreder en nybyggnad av ett LSS-Boende för personer med autism på fastigheten Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4 i Bollebygds Kommun.

Detaljplan från 2019 medger en högsta nockhöjd i meter. Nockhöjden är reglerad till 8 meter för huvudbyggnaden och byggnadshöjden för komplementbyggnaden är 3 meter. Området får användas för bostäder, kontor, vård eller skola, men planens syfte är att tillåta bostäder i form av LSS-bostäder.

Inom användningsområde för kvartermark är det tillåtet att bebygga 1640 m², vilket motsvarar 40 procent av fastighetsarean. Inom bestämmelsen för kvartersmark finns u-område som tillsammans med prickad mark innebär att det möjliggörs för underjordiska ledningar samt att marken får inte bebyggas. Längs med Erikstorpsvägen är det utfartsförbud för ökad trafiksäkerhet.

Tomten är relativt platt och total byggnadsarea passar bra för ett LSS-boende och möjliggör uteplatser, parkering och angöring på ett tillgängligt sätt.

Insprängda skogspartier i närheten av tomten ger möjlighet till lugna promenader och motion.

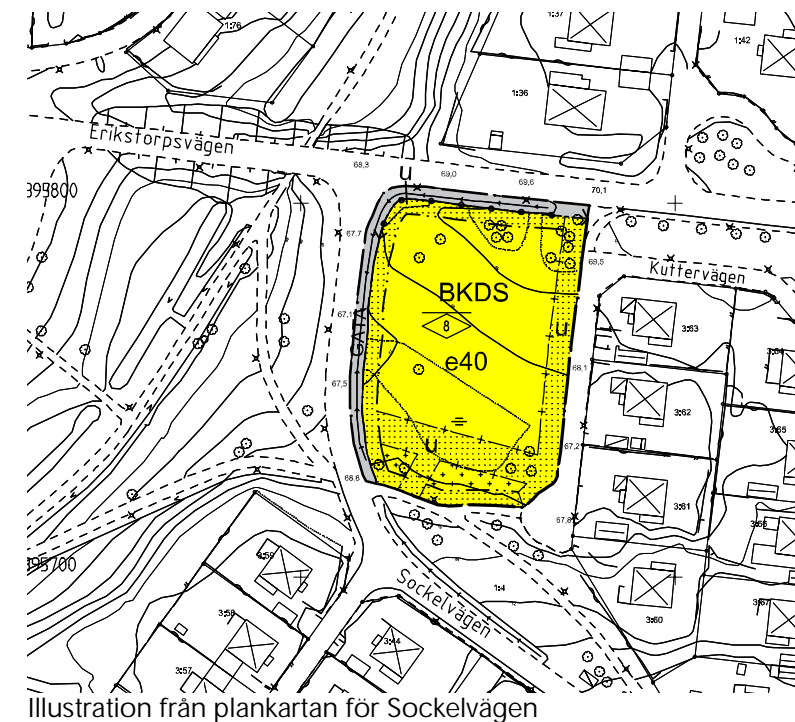

Illustration från plankartan för Sockelvägen

FÖRUTSÄTTNINGAR

TOMT 1 - SOCKELVÄGEN, DEL AV ERIKSTORP 1:4

Tomtens mark är relativt flack med högsta nivå vid Kuttervägen och lägsta nivå i sumpmarken. Markytans nivå faller även mot ett dike som finns längst Sockelvägen. Marken lutar ganska kraftigt från GC-vägen i söder mot sumpmarken. Största delen av tomten som är mest lämplig för byggnation består av en gräsyta. Mot norr vid Erikstorpsvägen och mot söder vid Sockelvägen kantas fastigheten av lövträd. Enligt planbeskrivningen för Sockelvägen, finns det VA-ledningar där marken upplevs som sank.

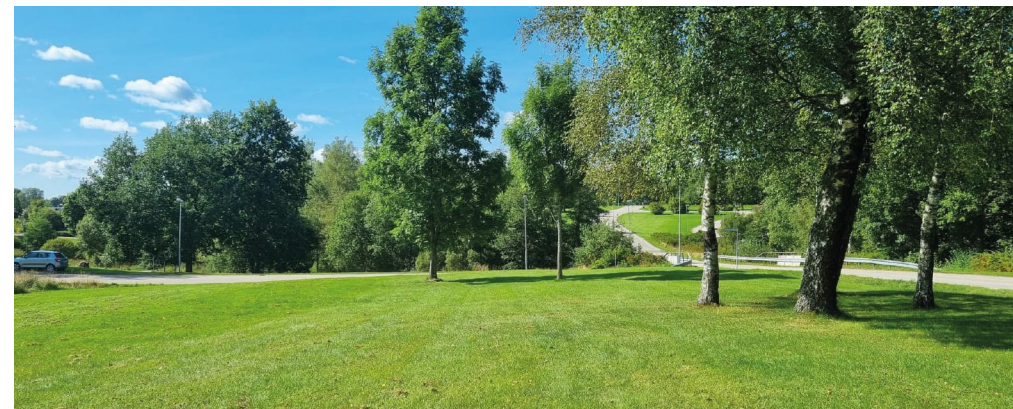

1. Vy från den västliga delen av tomten mot Kuttervägen.

2. Vy från Sockelvägen mot tomtens södra del

Bild från platsbesök

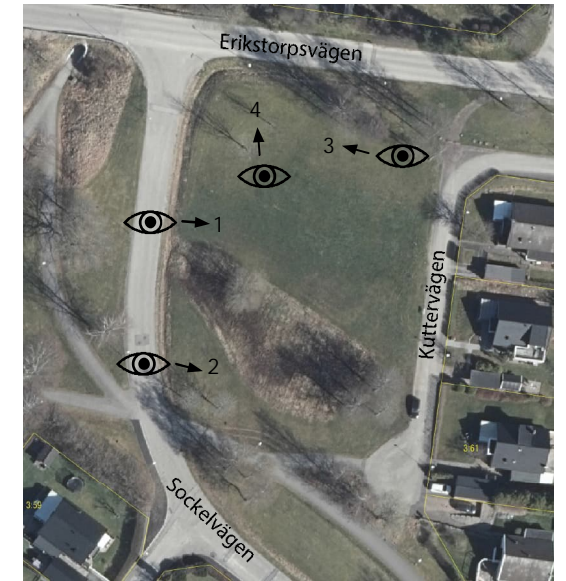
3. Vy från Kuttervägen mot Sockelvägen.

Bild från platsbesök

4. Vy mot Erikstorpsvägen.

Bild från platsbesök

Flygbild 1: Vypunkter

©Lantmäteriet

FÖRUTSÄTTNINGAR

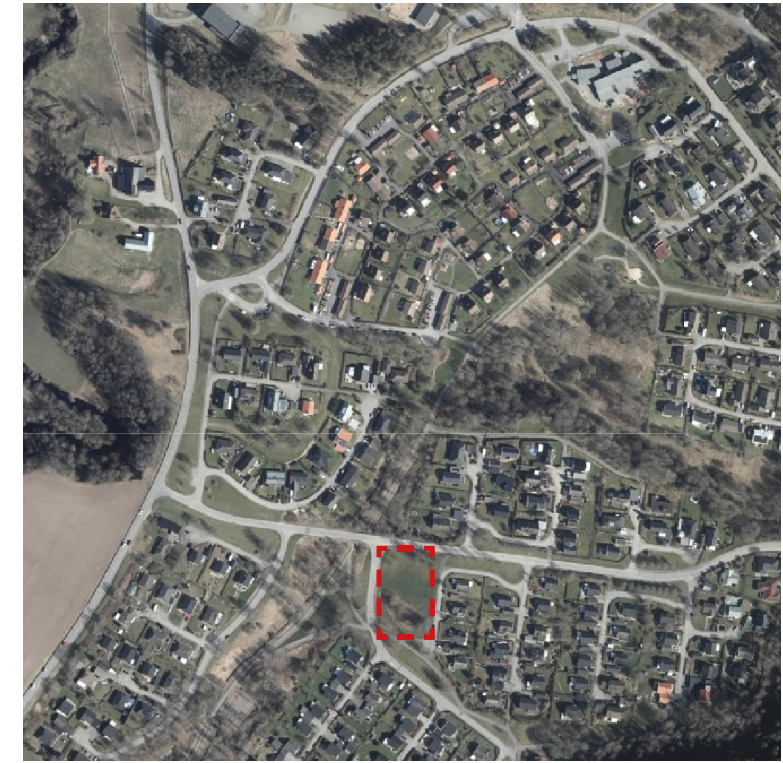
TOMT 1 - SOCKELVÄGEN, DEL AV ERIKSTORP 1:4

Bilder från platsbesök

©Lantmäteriet

©Lantmäteriet

Omgivande bebyggelse

Området omges av bostäder uppförda på 1970-talet. Villorna är byggda i 1,5 plan och fasaderna är utförda med träpanel.

Infrastruktur

Planområdet ligger ca 1,2 kilometer från Bollebyggs centrum och ca 1,4 kilometer från buss- och järnvägsstation. Busshållplats med busslinjer till Bollebygds centrum och Borås finns ca 400 m från tomten. Området omges av Erikstorpsvägen i norr, Sockelvägen i söder och väster samt Kuttervägen i öster. Parallellt, cirka 200 meter väster om fastigheten löper Töllsjövägen. I direkt anslutning till området finns gång- och cykelvägar som leder till centrum, buss- och järnvägsstation. För säkrare trafik inom området sker angöring via Sockelvägen eller Kuttervägen.

- Lokalgata/genomfartsväg
- GC-stråk
- Busshållplats

Grönstruktur

Stadsdelen Erikstorp kännetecknas av mycket grönska och insprängd natur. Tomtens stora öppna grönyta får inte underskattas och det är viktigt för de närboende att mycket av tomtens vegetation bibehålls vid exploatering.

FÖRUTSÄTTNINGAR

TOMT 1 - SOCKELVÄGEN, DEL AV ERIKSTORP 1:4

©Lantmäteriet

Topografi

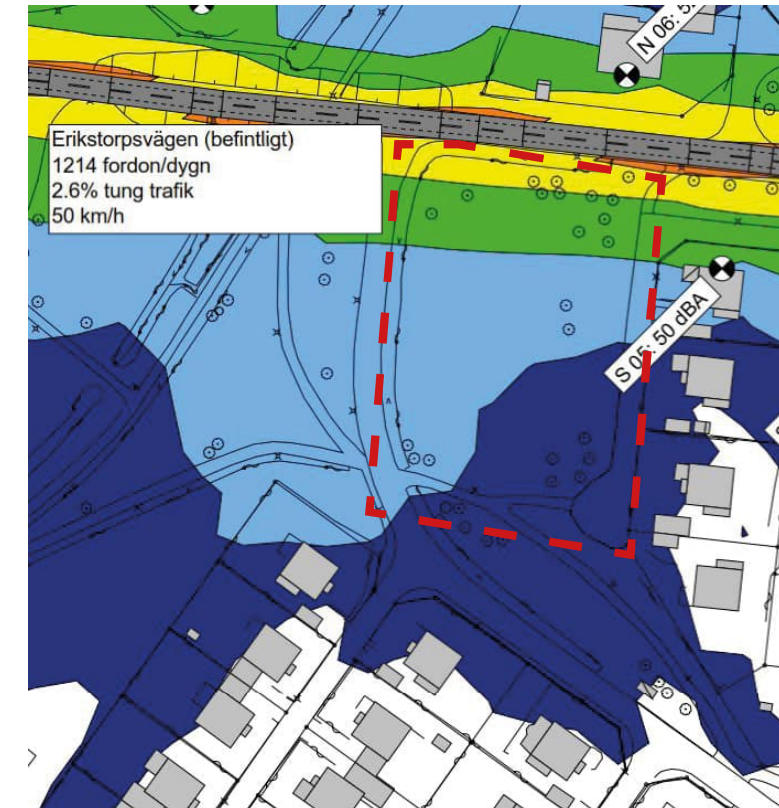
Markytans nivå varierar mellan +67 och +70, där de högsta nivåerna finns mot nordöstliga delen av tomten och de lägsta nivåerna finns mot de sydliga delarna i sumpmarken.

Bild från platsbesök

Geoteknik

Jordlagerföljden består av mulljord, sand och silt följt av lera, enligt geoteknisk undersökning år 2017 av Cowi AB. Eftersom det förekommer lera i jordlagerföljden rekommenderas sand i markytan för att behålla bärlighet. Lättare byggnader upp till 2 våningar bedöms kunna grundläggas på platta.

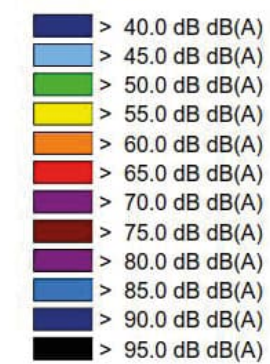

del av bullerkarta från WSPs bullerutredning år 2011

Buller

Enligt WSPs bullerutredning från 2011 ligger den dygnsekvivalenta bullernivån omkring 55 dBA närmast Erikstorpsvägen och 40-50 dBA för resterande yta.

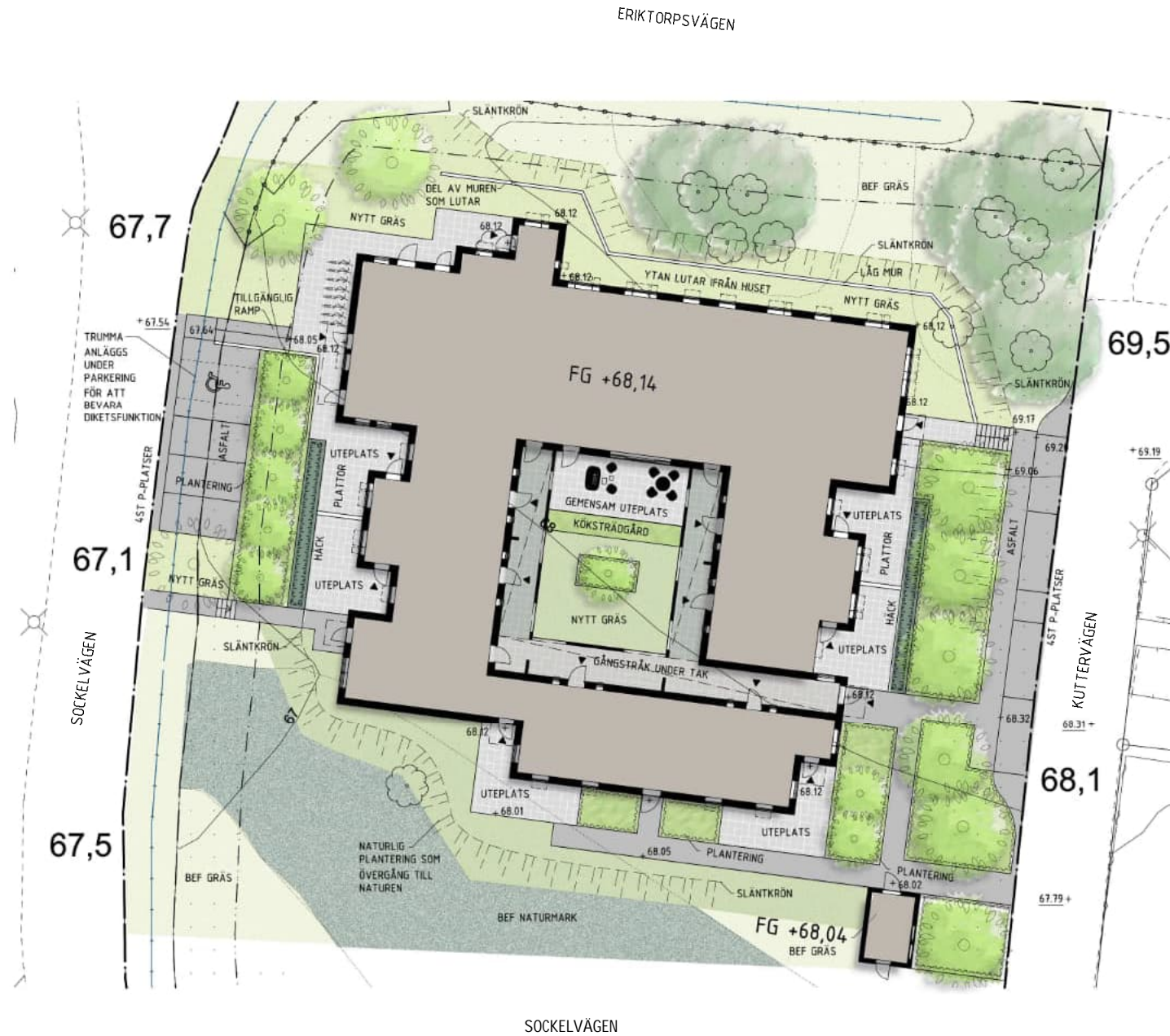
Beräknade ljudnivåer i 5 dB intervall

BYGGNADSFÖRSLAG

SITUATIONSPLAN

BESKRIVNING

Förstudien fastighet Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4 finns i Bollebygd och avgränsas av Kuttervägen i öster, Erikstorpsvägen i norr samt Sockelvägen i söder och väster. Fastigheten har en byggrätt på ca 1640 m² och är främst avsedd för LSS-bostäder, där LSS står för Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade.

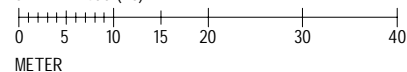
Byggnadshöjden är reglerad till 8 meter i nockhöjd och för att öka trafiksäkerhet i samband med exploatering finns det ett utfartsförbud längs med Erikstorpsvägen. Området omges av ett större bostadsområde som främst präglas av villor uppförda på 1970-talet, med bostäder i 1,5 plan placerade vid gator för lokaltrafik som avslutas med vändplaner.

Denna förstudie redovisar en nybyggnad av ett LSS-boende för vuxna med autism. Byggnaden består av sex lägenheter för permanent boende och en lägenhet för korttidsboende, där alla lägenheter är ritade med utökad tillgänglighet. För denna målgrupp behövs det en stor personalstyrka på 25 personer, vilket ger behov av större personalytor än i ett vanligt LSS-boende. Lägenheterna är byggda kring en atriumgård, där boende får en skyddad gemensam uteplats. Varje lägenhet för permanentboende har 2 olika entréer, där den tillgängliga entrén nås från atriumgården. Lägenhet för korttidsboende nås tillgängligt via huvudbyggnad och har en annan entré mot Sockelvägen. Byggnadens placering är anpassad efter tomtens förutsättningar, med ambitionen att behålla så mycket som möjligt av tomtens befintliga vegetation.

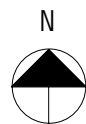
Angöring till huvudentrén sker från Sockelvägen medan personalentrén nås från Kuttervägen.

Komplementbyggnaden innehåller återvinningsrum och nås från Kuttervägen. Parkering finns vid Sockelvägen och Kuttervägen

SKALA 1:400 (A3)

METER

BYGGNADSFÖRSLAG

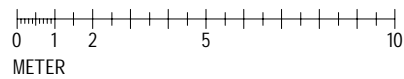
PLAN

FÖRKLARING

- AK= ARMBÄGSKONTAKTER
- DM= DISKMASKIN
- F= FRYS
- G= GARDEROB
- HS= HÖGSKÅP
- K= KYL
- K/F= KYLFRYS
- L= LINNESKÅP
- M= MIKROVÅGSUGN
- M/U= HÖGSKÅP FÖR MIKRO OCH UGN
- ST= STÅDSKÅP
- ST/M= STÅD- OCH MEDICINSKÅP
- STR=STUPRÖR
- TM= TVÄTTMASKIN
- TS= TORKSKÅP
- TT= TORKTUMLARE
- Z= Z-SKÅP

PLAN 1 - ENTRÉPLAN
SKALA 1:200 (A3)

BYGGNADSFÖRSLAG

YTREDOVISNING

PLAN 1 - ENTRÉPLAN
SKALA 1:200 (A3)

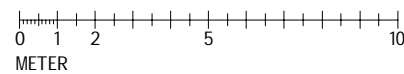
FÖRKLARING

- BIA
- BOA e
- BOA g
- LOA k
- LOA p
- LOA v
- OVA

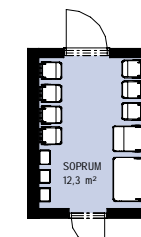
BIA= BIAREA
BOAe= ENSKILT BOAREA
BOAg= GEMENSAM BOAREA
LOAk=LOKALAREA FÖR KOMMUNIKATION
LOAp= LOKALAREA FÖR PERSONAL
LOAv= LOKALAREA FÖR VERKSAMHET
OVA= ÖVRIG AREA
BTA= BRUTTOAREA
BYA= BYGGNADSAREA

SAMMANSTÄLLNING

BIA= 64 m²
BOAe= 317 m²
BOAg= 136 m²
LOAp= 69 m²
LOAv= 52 m²
LOAk= 29 m²
OVA= 41 m²
BTA HUVUDBYGGNAD= 836 m²
BTA KOMPLEMENTBYGGNAD= 16,5 m²
BYA HUVUDBYGGNAD= 941 m²
BYA KOMPLEMENTBYGGNAD= 16,5 m²

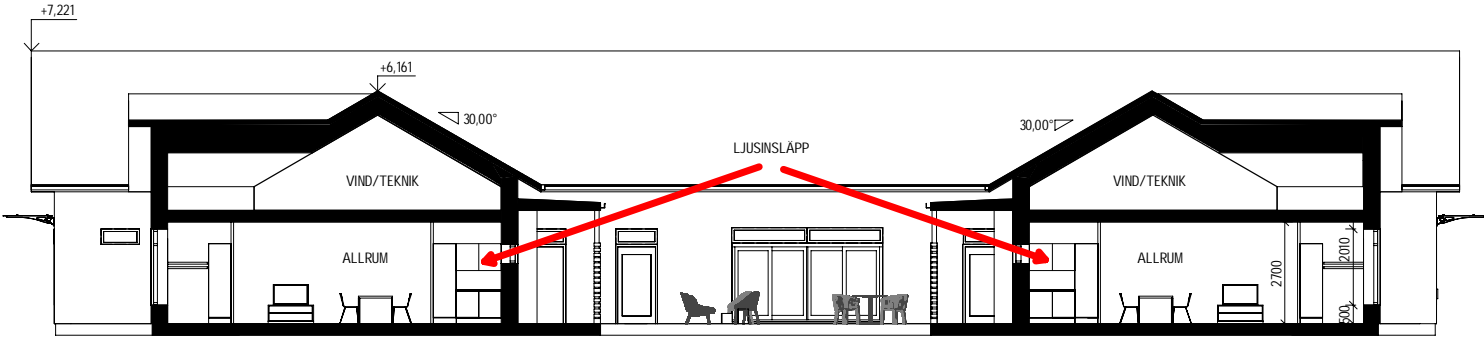

KOMPLEMENTBYGGNAD
SKALA 1:200 (A3)

BYGGNADSFÖRSLAG

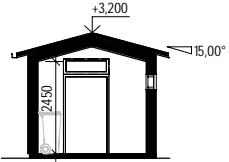
SEKTIONER

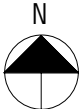
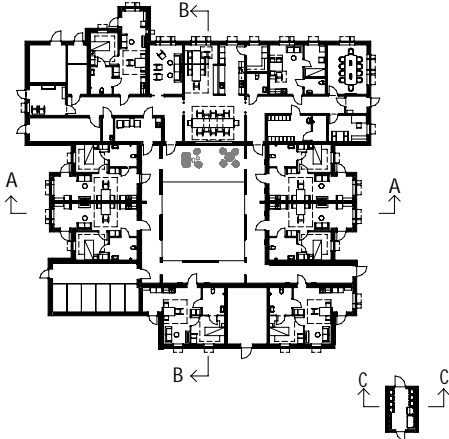
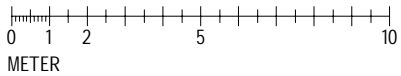
SEKTION AA - SKALA 1:200 (A3)

SEKTION BB - SKALA 1:200 (A3)

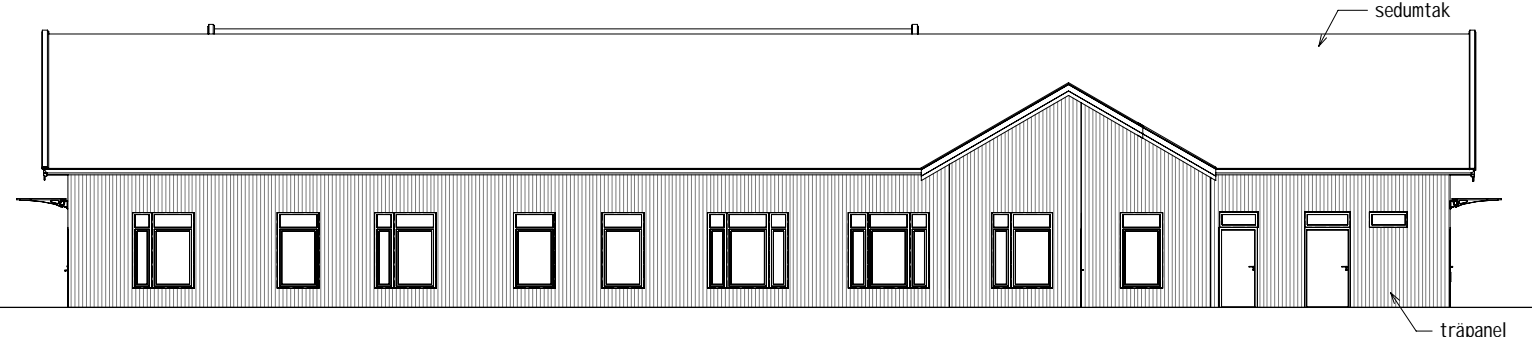

SEKTION CC - SKALA 1:200 (A3)
KOMPLEMENTBYGGNAD

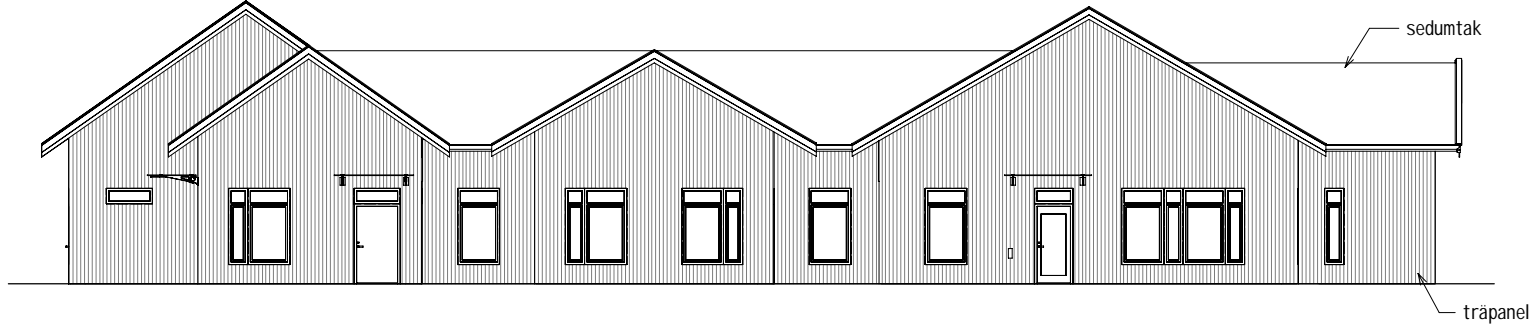

BYGGNADSFÖRSLAG

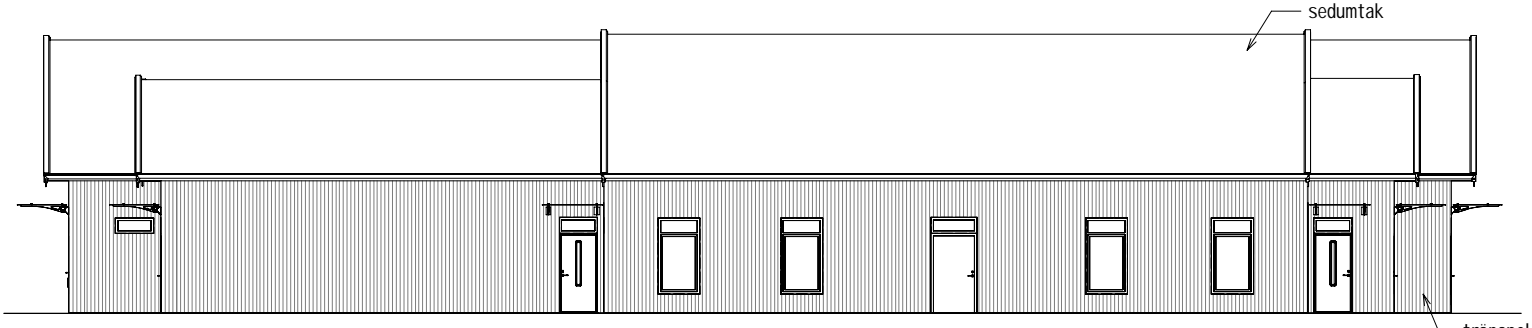
FASADER

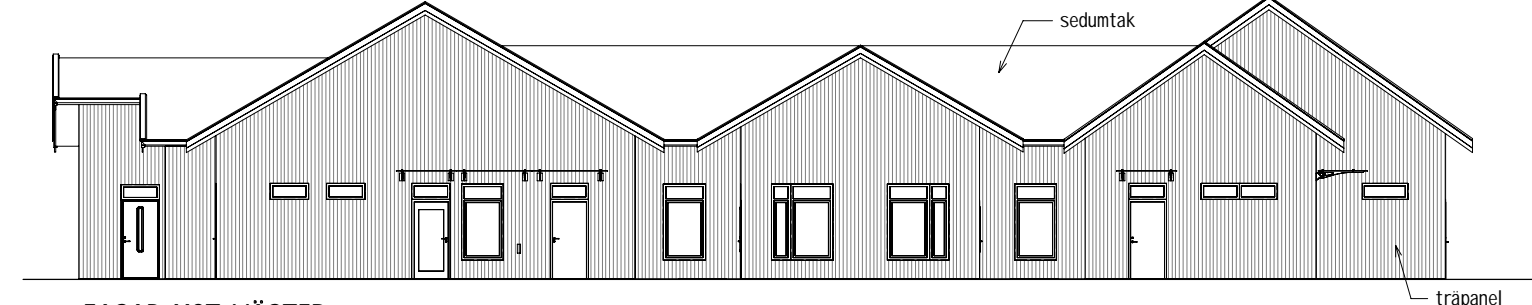
FASADER MOT NORR
SKALA 1:200 (A3)

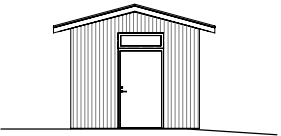
FASADER MOT ÖSTER
SKALA 1:200 (A3)

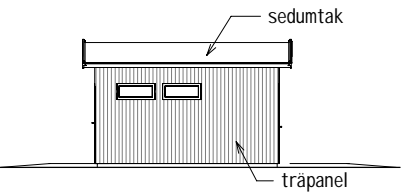
FASADER MOT SÖDER
SKALA 1:200 (A3)

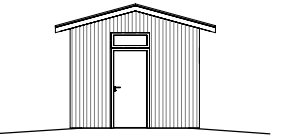
FASAD MOT VÄSTER
SKALA 1:200 (A3)

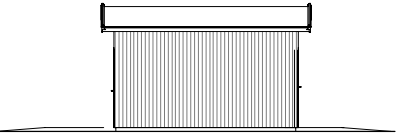
KOMPLEMENTBYGGNAD-FASAD MOT NORR
SKALA 1:200 (A3)

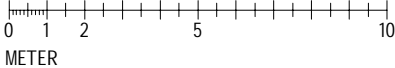
KOMPLEMENTBYGGNAD-FASAD MOT ÖSTER
SKALA 1:200 (A3)

KOMPLEMENTBYGGNAD-FASAD MOT SÖDER
SKALA 1:200 (A3)

KOMPLEMENTBYGGNAD-FASAD MOT VÄSTER
SKALA 1:200 (A3)

BYGGNADSFÖRSLAG

KALKYL

Kostnadsbedömning – Budget i tidigt skede

Som underlag för kostnadsbedömningen har följande handlingar förelegat:

- Granskningshandling 2022-01-28, Norconsult AB, Isabel Melo. 8 sidor.
- Denna uppdaterade budget är beräknad på en enklare byggnadsstandard än granskningshandling enligt ovan. redovisar, exempelvis är fasad utbytt till målade furupanel, tak är utbytt till tegel och kakel är utbytt till våtrumsmatta.

I kostnadsbedömningen ingår markarbeten inom 4000m², arbete och material till färdig anläggning inklusive arbetsplatskostnader, arbetsledning samt entreprenörens vinster och påslag.

Bedömd kostnad 31 737 000:- exkl. moms

Fördelning enligt

1.	Utvändig mark	3 000 000:-
2.	Grundläggning opålad	735 000:-
3.	Platta på mark	2 156 000:-
4.	Fasad inkl fönster	2 070 000:-
5.	Yttertak	4 200 000:-
6.	Övrig bygg inredn mm	9 383 000:-
7.	El-installation	1 960 000:-
8.	Vvs-installation	2 133 000:-
9.	Entr. Arvode/Apl-kostnad 17%	4 400 000:-
10.	Projekt-/projekteringsledning	1 550 000:-
11.	Ka, Bas-P	150 000:-

Uppdelade priser skall ses som en helhet och kan inte hanteras enskilt.

Det finns alltid en osäkerhetsfaktor i tidiga kostnadsbedömningar och inte desto mindre i dagsläget med stor variation på materialpriser och tillgång både på arbetskraft och material vilket gör att en rimlig faktor kan vara i storleksordningen 15%. Denna kostnad är inte inkluderad i den bedömda kostnaden ovan.

Kostnader som inte ingår är byggherrekostnaderna för lov/myndighet, intern arbete och finansiellt.

Jämförelseprojekt i närtid, exakt vad som ingår av byggherrekostnader är inte helt klarlagt, inte heller övrig detaljutformning eller material.

Ljusdal	32 500:-/m ²	31 850 000:-
Lindesberg	35 000:-/m ²	34 300 000:-
Skepplanda	7 platser,	50 000 000:-

§216

KS2020/151

Lokalisering LSS-boende för personer med autism

Beslut

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare med förstudie för LSS-boende för vuxna med autism, med lokalisering på Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde 2020-10-27 (§171, KS2020/121) att remittera ärendet kring behov av boende för personer med autism till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. I sitt yttrande till kommunstyrelsen ska samhällsbyggnadsnämnden presentera lösning på det akuta behovet av lokal enligt socialnämndens begäran, ekonomisk bedömning samt en beskrivning av tidsplan. Samhällsbyggnadsnämnden ämnade ett yttrande till kommunstyrelsen 2020-12-08 (§19 SBN2020/274) där bedömning görs att en förstudie var nödvändig för att kunna ta fram förslag på lösning för boende för personer med autism. Kommunstyrelsen beslutade om att uppdra åt samhällsbyggnadsnämnden att påbörja arbete i enlighet med framtagna processkarta där förstudie inbegreps (§65 KS2020/151).

Förstudien leds av extern konsult på uppdrag från samhällsbyggnadsförvaltningen. I arbetsgruppen ingår representanter från socialförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningen. Inför förstudien fanns två detaljplanelagda tomter möjliga för ändamålet; Sockelvägen samt på Tyftet, Olofs väg. Vidare utredning kring vilken av de båda tomterna som är mest lämpad för ändamålet görs i förstudien. För att kunna slutföra förstudien med kompletta underlag såsom skisser och ekonomiska kalkyler behöver val av tomt göras varpå detta lyfts specifikt för politiskt beslut. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade vid sammanträde 2021-10-18 att ställa sig bakom lokaliseringsutredningen och föreslå kommunstyrelsen lämna samhällsbyggnadsnämnden uppdrag att gå vidare med projektering för LSS boende för vuxna med autism på Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4. Kommunstyrelsens arbetsutskott har fått information i ärendet och kommunstyrelsen ska fatta beslut i december 2021.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare med förstudie för LSS-boende för vuxna med autism, med lokalisering på Sockelvägen, del av Erikstorp 1:4.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §179 KSAU Lokalisering LSS-boende för personer med autism
- Lokalisering LSS boende autism - val av tomt
- §193 SBN Lokalisering LSS boende för autism
- LSS Boende Fas 1-val av tomt 2021-10-04

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden, lokalstrateg

7. Planuppdrag för del av Flässjum 12:77,
vattentornskullen KS2021/295

§134

KS2021/295

Planuppdrag för del av Flässjum 12:77, vattentornskullen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden ett planuppdrag för bostadsändamål för en del av den kommunalt ägda fastigheten Flässjum 12:77, på vattentornskullen.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden gav i oktober 2020 uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att utreda lokalisering för exploatering av kommunägd mark och utreda strategiska markinköp. Nämnden godkände återkoppling och rapport i ärendet i november 2021. I beslutet lade nämnden även till att plan- och exploateringschef ska återkomma till nämnden med ett förslag om planuppdrag om västra delarna av område I, inklusive vattentornskullen. Vattentornskullen identifierades i lokaliseringsutredning som ett möjligt förtätningsområde för att skapa fler centrumnära bostäder. Förvaltningen bedömer att upp till 20-30 bostäder kan skapas. Stiftelsen Bollebo ansökte om markanvisning år 2007 men fick avslag. Det finns också en planutredning från 1996 som har utrett utbredningsområden varav vattentornskullen pekas ut som ett potentiellt område för nya bostäder. Det finns en stig och väg uppför kullen som är tillgänglig för allmänheten. Kullen arrenderas idag ut under vissa perioder för färbete.

Vattentornskullen är en del av den tätortsnära grönskan och det är därför viktigt att bevara gröna inslag. Hur vattentornskullen förhåller sig till övriga grönområden i Bollebygd vad gäller gröna korridorer och naturvärden bör därför studeras närmare i en fördjupad översiktsplan. Föreslaget planområde omfattas idag av tre byggnadsplaner och en detaljplan. Infrastruktur som vägar, vatten och avlopp, el finns utbyggt vilket innebär lägre investeringskostnader.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-06-20, § 120, och beslutat att be kommunstyrelsen om planuppdrag för bostadsändamål för en del av den kommunalt ägda fastigheten Flässjum 12:77, på vattentornskullen.

Förslag till beslut

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §120 SBN Förslag till planuppdrag för del av Flässjum 1277, vattentornskullen(SBN202228-4)

- Bilaga 1 - Karta föreslaget planområde Vattentornskullen(SBN202228-2)
- Planutredning delar av Flässjum 1277 mm. i Bollebygds centralort, Bollebygds Älvsborgs län.1996-08-26(SBN202228-3)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§120

SBN2022/28

Förslag till planuppdrag för del av Flässjum 12:77, vattentornskullen

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att be kommunstyrelsen om planuppdrag för bostadsändamål för en del av den kommunalt ägda fastigheten Flässjum 12:77, på vattentornskullen.

Jäv

Albin Haverstal (FR) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden gav 2020-10-12 § 211 samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda lokalisering för exploatering av kommunägd mark och utreda strategiska markinköp. Nämnden godkände återkoppling och rapport 2021-11-15 § 212. I beslutet lade nämnden även till att plan- och exploateringschef ska återkomma till nämnden med ett förslag om planuppdrag om västra delarna av område I, inklusive vattentornskullen.

Vattentornskullen identifierades i lokaliseringsutredning som ett möjligt förtätningsområde för att skapa fler centrumnära bostäder. Förvaltningen bedömer att upp till 20 - 30 bostäder kan tillskapas. Stiftelsen Bollebo ansökte om markanvisning år 2007 men fick avslag. Det finns också en planutredning daterad 1996-08-26 som har utrett utbredningsområden varav vattentornskullen pekas ut som ett potentiellt område för nya bostäder.

Det finns en stig och väg uppför kullen som är tillgänglig för allmänheten. Kullen arrenderas idag ut under vissa perioder för får att beta. Vattentornskullen är en del av den tätortsnära grönskan och det är därför viktigt att bevara gröna inslag. Hur vattentornskullen förhåller sig till övriga grönområden i Bollebygd vad gäller gröna korridorer och naturvärden bör därför studeras närmare i en fördjupad översiktsplan.

Föreslaget planområde omfattas idag av tre byggnadsplaner och en detaljplan. Byggnadsplan 582, 508 och 640 anger park med enskilt huvudmannaskap för allmän plats. Detaljplan 9 anger natur och park med enskilt huvudmannaskap för allmän plats.

Ekonomiska förutsättningar

Infrastruktur som vägar, vatten och avlopp, el finns utbyggt vilket innebär lägre investeringskostnader.

Barnkonsekvensanalys

Om delar av vattentornskullens natur bevaras kan de nyttjas för naturlek av närområdets barn.

Bedömning

En exploatering av vattentornskullen kommer att leda till mindre tätortsnära natur till förmån för fler centrumnära bostäder. Därför är det viktigt att utreda gröna korridorer och siktlinjer.

Utredningar som behövs

- Naturvärden, kullens roll i den lokala gröstrukturen och gröna korridorer för djur och växter
- Geoteknik för att utreda stabilitetsförhållandena

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att be kommunstyrelsen om planuppdrag för bostadsändamål för en del av den kommunalt ägda fastigheten Flässjum 12:77, på vattentornskullen.

Jäv

Albin Haverstal (FR) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av samhällsplanerare Diddi Carlson och föredragits av plan- och exploateringschef Kristina Axelsson.

Beslutsunderlag

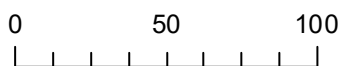
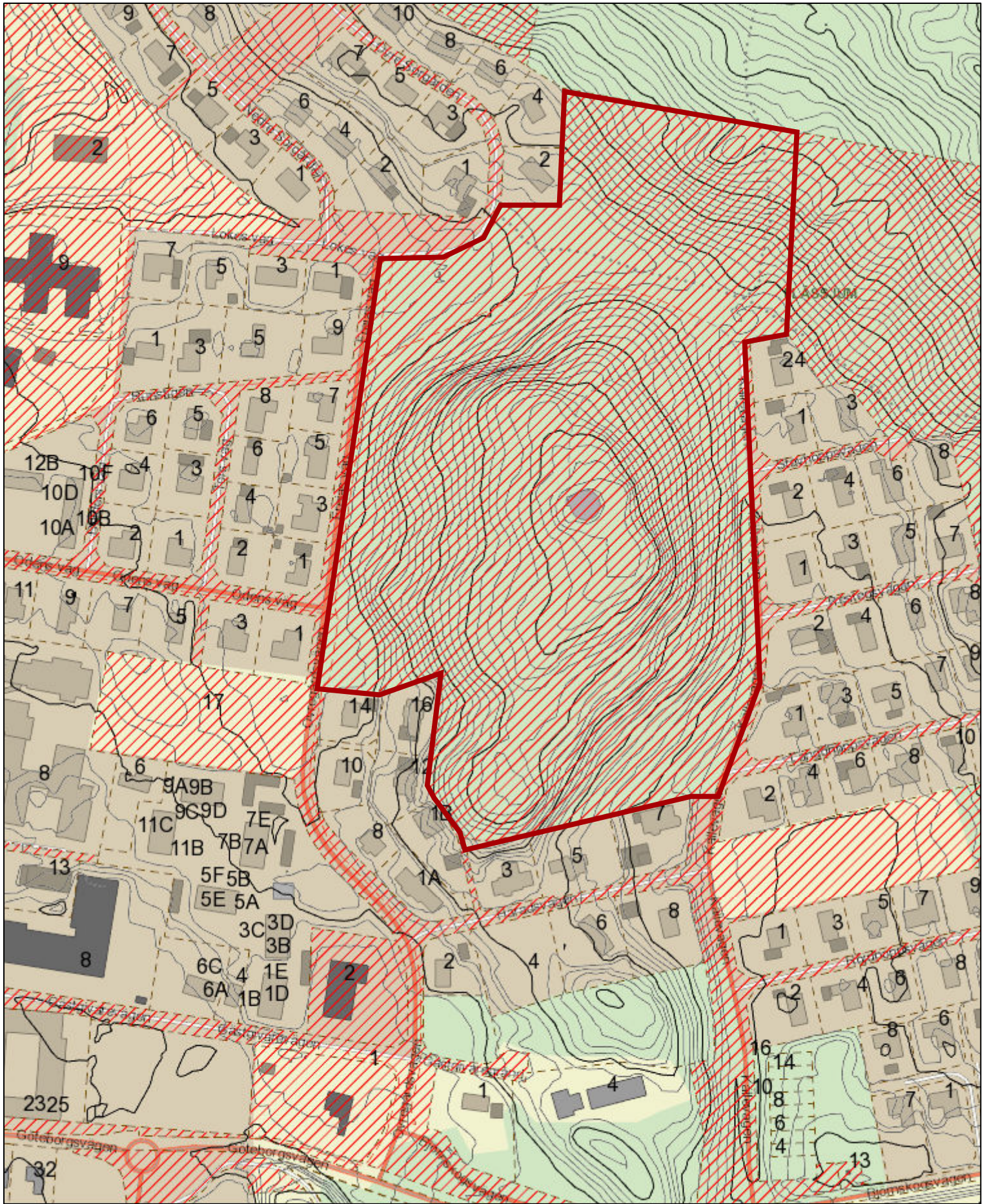
- Tjänsteskrivelse
- Bilaga 1 - Karta föreslaget planområde Vattentornskullen
- Planutredning delar av Flässjum 12:77 mm. i Bollebygds centralort, Bollebygds Älvsborgs län.1996-08-26
- SBN2020.193-6
- SBN2020.193-7
- SBN2020.193-9

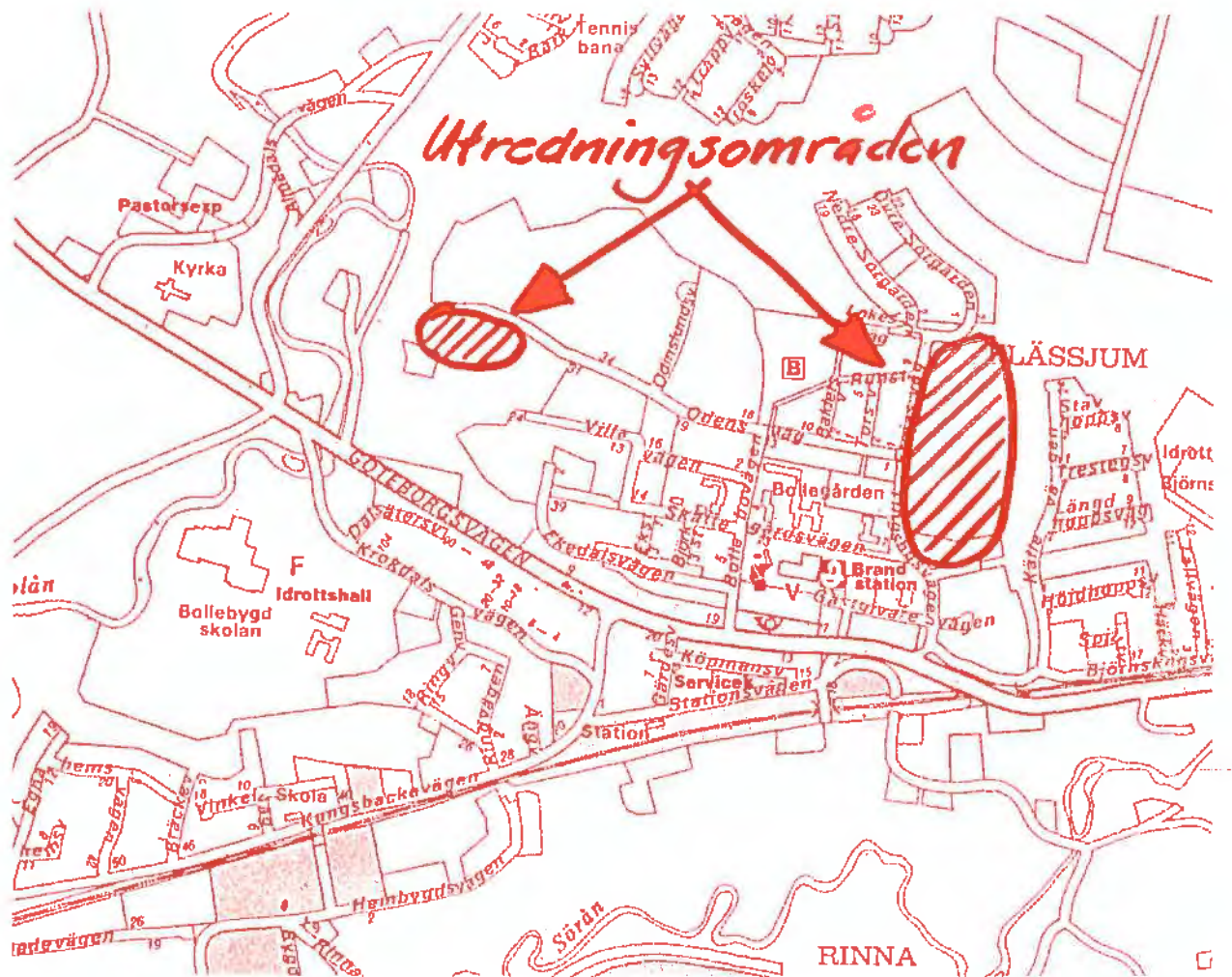
Skickas till

Kommunstyrelsen (beslut)

Paragrafen är justerad

PLANUTREDNING

Delar av FLÄSSJUM 12:77 mm
i Bollebygd centralort, Bollebygds Älvsborgs län.

OMRÅDE 1: Söder Odens väg

OMRÅDE 2: Öster Tingshusvägen / Frejas väg

Bollebygd och Borås 1996-08-26

Tekniska kontoret

SAMPLAN AB

PLANUTREDNING

**Delar av FLÄSSJUM 12:77 mm
i Bollebygd centralort, Bollebygds Älvsborgs län.**

OMRÅDE 1: Söder Odens väg

OMRÅDE 2: Öster Tingshusvägen / Frejas väg

Bollebygd och Borås 1996-08-26
Tekniska kontoret

SAMPLAN AB

Ronny Reinholdsson

Ivan Nilsson

BESKRIVNING

Handlingar

Denna beskrivning med förslag till markanvändning (2 kartor).

Utredningens syfte

I kommunen finns behov av mark för nybyggnad av bostäder. På längre sikt finns stora utbyggnadsmöjligheter i väster och norr. På kort sikt finns önskemål om att utnyttja vissa möjligheter till förtätning, som finns i samhället.

Läge och omfattning

Utredningsområdena är belägna nordväst och nordöst centrum: Det ena ligger söder Odens väg och omfattar ca ett hektar. Det andra ligger öster Tingshusvägen / Frejas väg och omfattar ca sju hektar.

Markägare

Områdena ägs av kommunen med undantag av de södra delarna av område 2, Flässjum 12:24 m fl, vilka är privatägda.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

Arbetet med en kommunomfattande översiktsplan pågår. Kommundelsplanen för Bollebygds samhälle antogs i juni 1976. 1978-06-17 antog kommunfullmäktige i dåvarande Borås kommun en ändring av kommundelsplanen. Den har nu ställning som fördjupning av översiktsplanen enligt plan- och bygglagen.

I planen redovisas huvuddelen av utredningsområdena som grönområde.

Detaljplan

Området söder Odens väg är inte planlagt. Detaljplaner för områdena i övrigt är fastställda 79-05-11 och 64-01-27. I dessa redovisas områdena som park, gatumark och område för bostadsändamål.

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden uppdrog 1996-05-09, §108, åt tekniska kontoret att utreda, om delar av förevarande områden kunde användas för bostadsändamål.

höst-
gård

bör
inte
bebyggas

Odens väg

vacker och
solig stutning

OMRÅDE 1, SÖDER ODENS VÄG

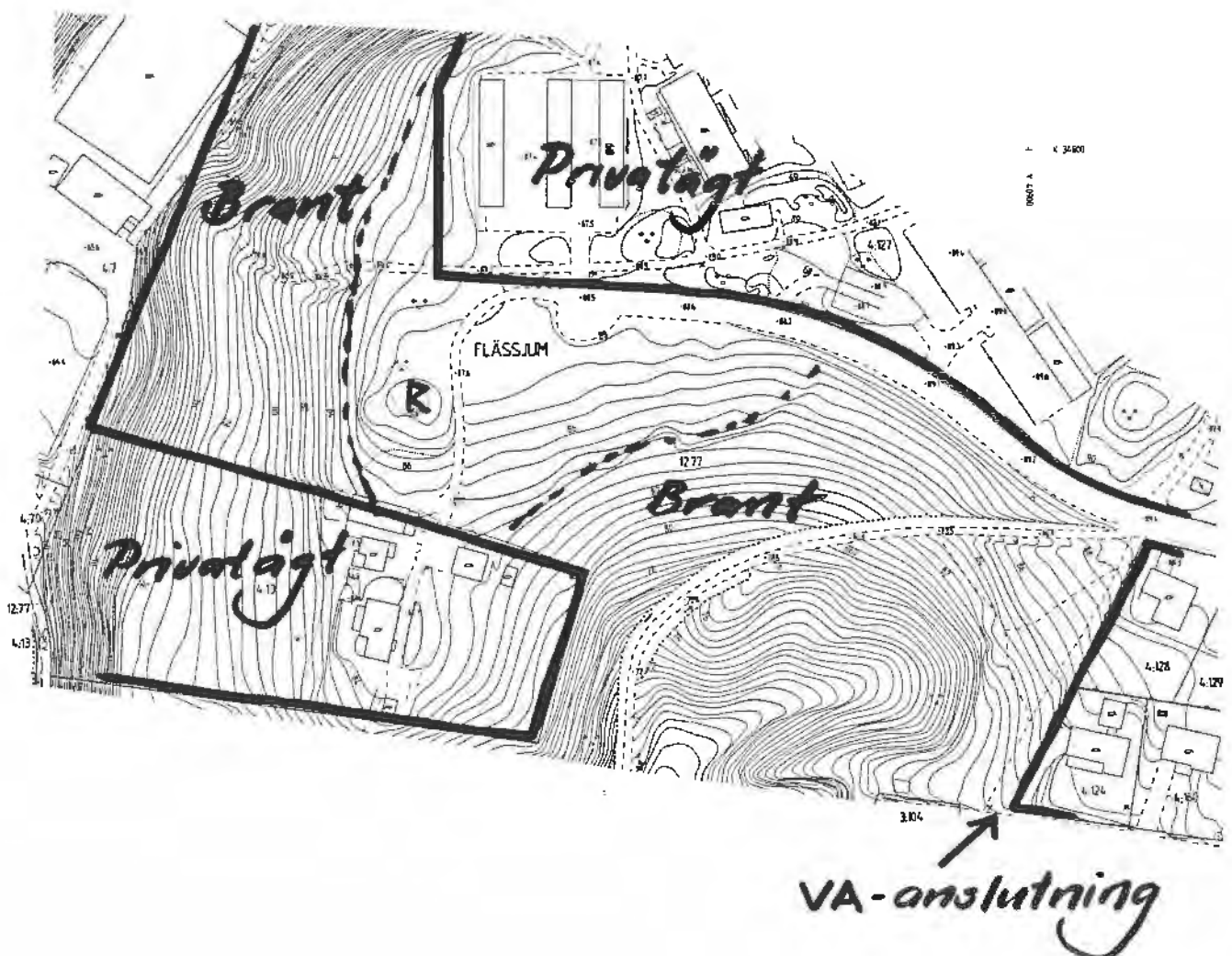
FÖRUTSÄTTNINGAR - UTGÅNGSPUNKTER

Markägförhållandena har angivits. Vatten och avlopp samt gata har byggts ut i anslutning till utredningsområdet. Området sluttar dels mot väster och dels mot söder i en ravinartad formation. De högsta delarna är skogklädda, medan sydslutningen är gräsbeväxt.

På höjden finns en fornlämning.

Utgångspunkter

Höjden med fornlämningen är viktig att bevara. De västra delarna är olämpliga att använda för bostadsändamål på grund av närheten till hästgård i väster. Området söder Odens väg ger mycket goda förutsättningar för en attraktiv boendemiljö på grund av det soliga läget och utsikten över dalgången. Geoteknisk undersökning har dock inte gjorts, varför markstabiliteten kan visa sig vara otillräcklig.

FÖRÄNDRINGAR

Planen innebär att åtta nya bostäder redovisas i sluttningen söder Odens väg. Det soligaste området har valts. Bostäderna delas i två grupper av en lekplats söder vändplatsen. En souterränglösning är naturlig här, där garage läggs i entreplanet och souterrängplanet mot söder respektive öster.

Med en lämpligt utformad bebyggelse ger det höga och fria läget goda förutsättningar för bra bostadskvalité.

Det centrala läget ger tillgång till kommunens samlade utbud av privat och offentlig service.

Med hänsyn till terrängen är höga krav på tillgänglighet svåra att uppfylla. Området lämpar sig därför inte för bostäder, där höga sådana krav ställs.

Friytor för lek och utevistelse finns i närheten, dels på anlagda lekplatser och dels på naturmark. Utrymme för småbarnslek finns på tomtmark.

Gator och trafik

Odens väg har liten trafik här, varför tomtutsläpp kan tillåtas mot gatan. En gemensam utfart redovisas dock för den västra bebyggelsegruppen.

Cykel- och mopedtrafik leds på gatan. Behovet av särskild cykelbana får utredas i ett större sammanhang.

Gående hänvisas till trottoar och gångväg.

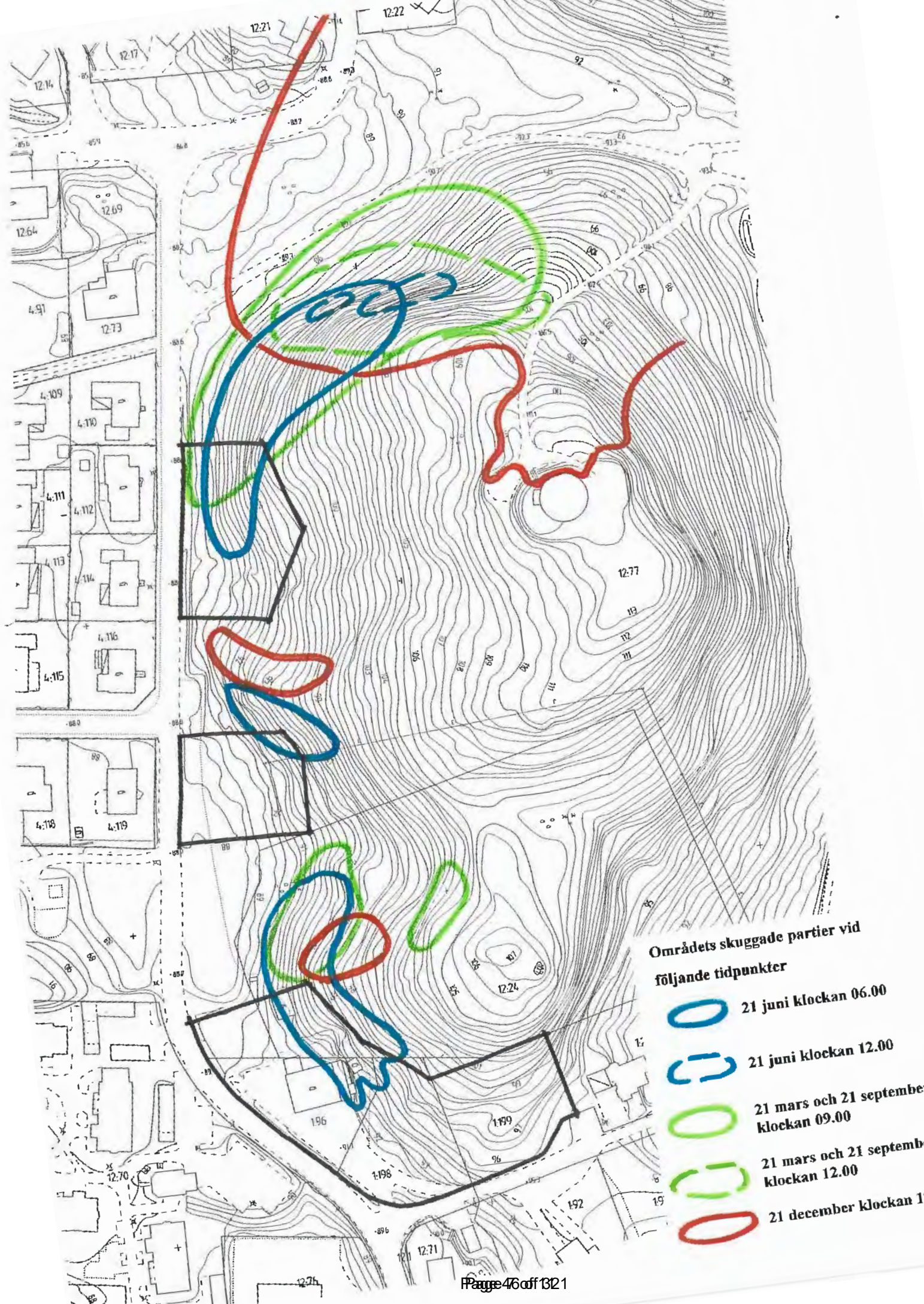
Störningar

Störningar på grund av buller eller utsläpp av skadliga eller illaluktande ämnen befaras inte. Den måttliga trafiken ger låga ekvivalenta ljudnivåer.

Teknisk försörjning

Vatten- och avloppsförsörjningen kan ordnas genom anslutning till befintliga ledningar i Villavägen. El- och teleledningar finns i anslutning till området. Lokalt omhändertagande av dagvatten bör övervägas. Utrymme för källsortering av avfall anordnas.

Uppvärmningssätt är inte bestämt. Möjligheter till god energihushållning skall tas till vara. Detta kan göras bland annat genom att husen utforma med tanke på solinstrålning, att de isoleras bra med små fönsterytor mot norr och kanske även uppvärms med jordvärme.

Områdets skuggade partier vid följande tidpunkter

- 21 juni klockan 06.00
- 21 juni klockan 12.00
- 21 mars och 21 september klockan 09.00
- 21 mars och 21 september klockan 12.00
- 21 december klockan 12.00

OMRÅDE 2, ÖSTER TINGSHUSVÄGEN / FREJAS VÄG

FÖRUTSÄTTNINGAR - UTGÅNGSPUNKTER

Markägoförhållandena har angivits. Vatten och avlopp samt gator har byggts ut i anslutning till utredningsområdet. Terrängen är mycket kuperad där marklutningen inom stora delar uppgår till 25%. Marken bedöms ha stor bärighet.

Den branta terrängen gör att särskilt de norra delarna är starkt skuggade. En solstudie har gjorts, där skuggade partier vid olika klockslag har redovisats. Av vidstående kartbild framgår, att stora områden i norr skuggas av berget klockan 12 vid vintersolståndet. Sommarmorgnar och på förmiddagen vid vår- och höstdagjämning skuggas de nordvästra delarna av berget. Hänsyn har inte tagits till skuggande vegetation.

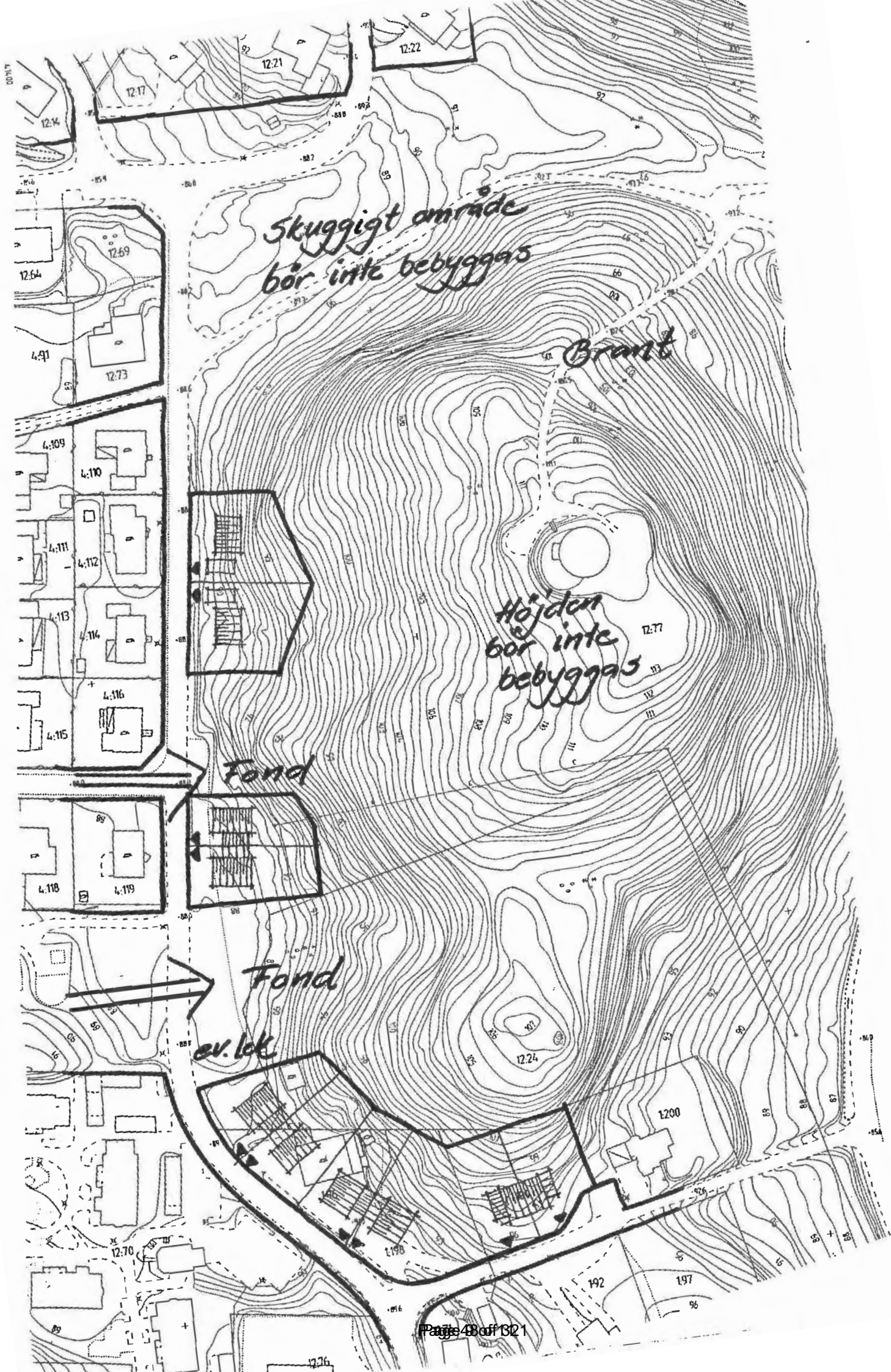
De södra delarna har mycket goda ljusförhållanden. Från klockan 11 och fram till kvällen har även de västra delarna mycket goda ljusförhållanden.

Utgångspunkter

Den skogklädda höjden utgör ett viktigt och karaktäristiskt inslag i miljön. Särskilt bör den fondverkan, som berget ger åt Odens väg och parkstråket söder om denna, beaktas. Dessa delar bör därför bevaras orörda. Även på grund av nivåerna bör bebyggelse på höjden undvikas. De skuggiga områdena i de norra och östra delarna bör inte bebyggas.

Tingshusvägen / Frejas väg har en funktion som huvudgata. Vid en tillkommande bebyggelse bör därför infarterna samordnas i syfte att få så få tomtutsläpp som möjligt.

Skuggigt område
bör inte bebyggas

Brant

Höjden
bör inte
bebyggas

Fond

Fond
ev. lok

FÖRÄNDRINGAR

Planen innebär att tio nya bostäder redovisas på höjdens västra och söder delar. De soligaste områdena har valts. För att bevara berget som fond för Odins väg och Industrivägen har öppningar lämnats. Mitt för Odins väg gör skuggning och nivåer det mindre lämpligt med bebyggelse. Det låglänta området mitt för parkstråket är mindre attraktivt för bebyggelse.

Nivåförhållandena gör att många av de nya husen lämpligen utformas med en souterrängvåning. Naturligt är att garagen sammanbyggs över tomtgräns eller förläggs nära tomtgräns då gemensamma utfarter förutsätts. Till tomterna på del av Flässjum 1:199 är placeringen av garagen mera fri. Här kan istället ett parhus vara lämpligt. Dock kan även andra utformningar tänkas.

Med en lämpligt utformad bebyggelse ger det höga och fria läget goda förutsättningar för bra bostadskvalité.

Det centrala läget ger tillgång till kommunens samlade utbud av privat och offentlig service.

Med hänsyn till terrängen är höga krav på tillgänglighet svåra att uppfylla. Området lämpar sig därför inte för bostäder, där höga sådana krav ställs.

Friytor för lek och utevistelse finns i närheten, dels på anlagda lekplatser och dels på naturmark. Utrymme för småbarnslek finns på tomtmark.

Gator och trafik

Tingshusvägen / Frejas väg har trots en måttlig trafik en viss roll som huvudgata. Därför föreslås, att tomtutfarterna samordnas parvis. Fyra sådana tomtutfarter redovisas. Den goda sikten och den låga trafikbelastningen gör lösningen godtagbar från trafiksäkerhetssynpunkt.

Cykel- och mopedtrafik leds på gatan. Behovet av särskild cykelbana får utredas i ett större sammanhang.

Gående hänvisas till trottoar och gångväg.

Störningar

Störningar på grund av buller eller utsläpp av skadliga eller illaluktande ämnen befaras inte. Den måttliga trafiken ger låga ekvivalenta ljudnivåer.

Teknisk förjörning

Vatten- och avloppsförjörningen är ordnad genom ledningar i gatan. Även el- och

teleledningar finns. Lokalt omhändertagande av dagvatten bör övervägas. Utrymme för källsortering av avfall anordnas.

Uppvärmningssätt är inte bestämt. Möjligheter till god energihushållning skall tas till vara. Detta kan göras bland annat genom att husen utforma med tanke på solinstrålning, att de isoleras bra med små fönsterytor mot norr och kanske även uppvärms med jordvärme.

FORTSATT ARBETE

Stabilitetsförhållandena och den tekniska försörjningen bör utredas och kostnadsberäknas. Därefter bör ett underhandssamråd hållas med länsstyrelsen. Om kostnaderna visar sig vara godtagbara och länsstyrelsens synpunkter möjliga att beakta bör bygg- och miljönämnden hemställa hos kommunstyrelsen om planuppdrag samt att kommunen köper berörd privatägd mark.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planen har upprättats av arkitekt Ronny Reinholdsson, tekniska kontoret, och arkitekt Ivan Nilsson, SAMPLAN AB i Borås.

8. Samråd för detaljplan Olsfors, Örlid 1:2
m.fl. Lövaslätt - samrådsyttrande till
samhällsbyggnadsnämnden KS2022/141

§135

KS2022/141

Samråd för detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt - samrådsyttrande till samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra i samrådet för detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt.

Ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har gjort ett förslag till detaljplan för Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt. Detaljplanen är tillgänglig för samråd under 12 veckor mellan 6 juni – 31 augusti 2022.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för nybyggnation av kommunal verksamhet. I första hand kommer området användas för förskola. Detaljplanen tillåter även andra användningar som idrott, bostäder och vård för att bemöta förändrat behov av lokaler i framtiden. Bebyggelsens placering regleras för att minska påverkan på Söråns kantzon och kompensationsåtgärder ska genomföras för ianspråktagande av mark inom strandskyddat område med natur- och rekreationsvärden.

Kommunstyrelsen har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget som sakägare eller berörd myndighet/verksamhet.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen inte har något att erinra i samrådet. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Samråd detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt, Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: [Funktionsadress Kommunen](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: VB: Detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt, Bollebygds kommun
Datum: den 2 juni 2022 11:26:21
Bilagor: [image001.png](#)
[image005.png](#)
[image003.emz](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Kom i går

Från: Funktionsadress Samhällsbyggnadsnämnden <samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se>

Skickat: den 1 juni 2022 11:27

Till: Funktionsadress Samhällsbyggnadsnämnden <samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Utbildningsnämnden <utbildningsnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Socialnämnden <socialnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@bollebygd.se>

Ämne: Detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt, Bollebygds kommun

Meddelande om samråd

Samråd för detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Bollebygds kommun har gjort ett förslag till detaljplan för Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt. Detaljplanen är tillgänglig för samråd under 12 veckor mellan

6 juni – 31 augusti. Med hänsyn till semester har vi förlängt samrådstiden till fler veckor än vad som annars är normalt.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för nybyggnation av kommunal verksamhet. I första hand kommer området användas för förskola. Detaljplanen tillåter även andra användningar som idrott, bostäder och vård för att bemöta förändrat behov av lokaler i framtiden. Bebyggelsens placering regleras för att minska påverkan på Söråns kantzonen och kompensationsåtgärder ska genomföras för ianspråktagande av mark inom strandskyddat område med natur- och rekreationsvärden.

Du har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget som sakägare eller berörd myndighet/verksamhet. Om du är fastighetsägare eller kontaktperson för samfällighet, ber vi dig att informera eventuella hyresgäster och andra ägare om denna information. Har du inte skickat dina synpunkter skriftligt innan granskningen är slut kan du förlora rätten att överklaga detaljplanen.

Ta del av handlingarna

Handlingarna finns på Bollebygds kommuns hemsida [Olsfors Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt - Bollebygds kommun](#) och på Tingkullen, Gästgivaregränd 4 Bollebygd samt huvudbiblioteket i Bollebygd.

Samrådsmöte

Vi kommer att ha ett samrådsmöte i form av öppet hus i Örelundskolans matsal, 7 juni kl. 18:00-19:30. På mötet kommer representanter från kommunen att berätta om förslaget och svara på frågor.

Har du synpunkter på detaljplanen?

Skicka synpunkter/remissvar senast den 31 augusti via e-post till samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se. Märk e-post/brev med: *Detaljplan Olsfors, Örlid 1:2 m.fl. Lövaslätt, fastighetsbeteckning/ adress och namn*. Det går även att skicka synpunkter med post till: Bollebygds kommun, Samhällsbyggnadsförvaltningen, 517 83 Bollebygd.

Handläggande samhällsplanerare: Diddi Carlson, 0734 64 71 18, diddi.carlson@bollebygd.se

Plan- och exploateringschef: Kristina Axelsson, 0734 64 71 01, kristina.axelsson@bollebygd.se

Hälsningar från

Samhällsbyggnadsförvaltningen, 2022-05-30

9. Förtydligande om att FÖP för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås upphävdes i samband med antagandet av ÖP2022 KS2022/115

§136

KS2022/115

Förtydligande om att FÖP för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås upphävdes i samband med antagandet av ÖP2022

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ställer sig bakom tolkningen om att fördjupad översiktsplan för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås inte längre är ett gällande styrdokument i och med kommunfullmäktiges antagande av ny översiktsplan, 2022-03-24, § 30.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2022-03-24, § 30, att anta förslag till ny översiktsplan. När antagandebeslutet vann laga kraft upphörde översiktsplan 2002, antagen av kommunfullmäktige 2002-02-07, § 5 att gälla. I översiktsplanen står det att en fördjupad översiktsplan ersätts av den nya översiktsplanen.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2017 att den fördjupade översiktsplanen för Tyftet m.fl. var inaktuell utifrån textinnehåll. Utvecklingssynen i den fördjupade översiktsplanen från 2004 stämmer inte längre överens med den utvecklingssyn som finns idag. Vissa av områdena som pekas ut som utvecklingsområden är idag genomförda. Därmed bedöms den fördjupade översiktsplanen som inaktuell. Ett omtag har bedömts som nödvändigt vid en översyn av översiktsplanen för att svara upp mot de förändringar som skett sedan ÖP 2002.

Den nya översiktsplanen ersätter ÖP 2002 och dess fördjupningar samt tillägg. För att klargöra att den fördjupade översiktsplanen inte längre gäller kan den också upphävas av kommunfullmäktige som antog den. Samhällsbyggnadsförvaltningen tolkar plan- och bygglagen som sådan att när kommunfullmäktige beslutar att hela eller delar av en översiktsplan är inaktuell innebär det inte att en fördjupad översiktsplan (eller hela översiktsplanen) blir upphävd. Den gäller alltså fortfarande, men den är inaktuell. Detta eftersom kommunen måste ha en översiktsplan som omfattar hela kommunen (3 kap. 1 § plan- och bygglagen). Det är först när kommunfullmäktiges beslut att antingen anta en ny översiktsplan eller ändra översiktsplanen har fått laga kraft som kommunen inte längre har en inaktuell översiktsplan, hela eller en del av den. För att en FÖP eller ÖP ska upphävas krävs ett beslut om att en ny översiktsplan, eller en ändring av översiktsplanen, har antagits. Bollebygds kommunfullmäktige antog ny översiktsplan 2022-03-24.

Den nya översiktsplanen 2022 ersätter ÖP 2002 och dess fördjupningar samt tillägg. För att klargöra att den fördjupade översiktsplanen inte längre gäller fattas ett beslut om att kommunstyrelsen delar samhällsbyggnadsförvaltningens tolkning av plan- och bygglagen. Det vill säga att när kommunfullmäktige beslutade att anta en ny översiktsplan så ersatte ÖP 2022 även fördjupningar av den gamla översiktsplanen från 2002 då den nya översiktsplanen täcker in hela

kommunens yta. Detta följer samma princip som när en antagen detaljplan släcker ut alla underliggande planer. Beslutet tydliggör att den fördjupande översiktsplanen för Tyftet m.fl. inte är ett gällande styrdokument.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ställer sig bakom tolkningen om att fördjupad översiktsplan för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås inte längre är ett gällande styrdokument i och med kommunfullmäktiges antagande av ny översiktsplan, 2022-03-24, § 30.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Upphäva FÖP för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås
- FÖP Tyftet, norra Erikstorp, Varpås
- §7 KF Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Bollebygds kommun
- Utkast aktualitetsförklaring 170118

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Didi Carlson | Samhällsplanerare
0734-64 71 18 | diddi.carlson@bollebygd.se

Förtydligande om att FÖP för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås upphävdes i samband med antagandet av ÖP2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ställer sig bakom tolkningen om att fördjupad översiktsplan för Tyftet, norra Erikstorp och Varpås inte längre är ett gällande styrdokument i och med kommunfullmäktiges antagande av ny översiktsplan, 2022-03-24, § 30.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2022-03-24 §30 att anta förslag till ny översiktsplan (2021-10-25). När antagandebeslutet vann laga kraft upphörde översiktsplan 2002, antagen av kommunfullmäktige 2002-02-07, § 5 att gälla. I översiktsplanen står det att en fördjupad översiktsplan ersätts av den nya översiktsplanen.

Kommunfullmäktige beslutade 2017-02-09 §7 att den fördjupade översiktsplanen för Tyftet m.fl. var inaktuell utifrån textinnehåll. Utvecklingssynen i den fördjupade översiktsplanen från 2004 stämmer inte längre överens med den utvecklingssyn som finns idag. Vissa av områdena som pekats ut som utvecklingsområden är idag genomförda. Därmed bedöms den fördjupade översiktsplanen som inaktuell. Ett omtag har bedömts som nödvändigt vid en översyn av översiktsplanen för att svara upp mot de förändringar som skett sedan ÖP 2002.

Den nya översiktsplanen ersätter ÖP 2002 och dess fördjupningar samt tillägg. För att klargöra att den fördjupade översiktsplanen inte längre gäller kan den också upphävas av kommunfullmäktige som antog den. Samhällsbyggnadsförvaltningen tolkar plan- och bygglagen som sådan att när kommunfullmäktige beslutar att hela eller delar av en översiktsplan är inaktuell innebär det inte att en fördjupad översiktsplan (eller hela översiktsplanen) blir upphävd. Den gäller alltså fortfarande, men den är inaktuell. Detta eftersom kommunen måste ha en översiktsplan som omfattar hela kommunen, se 3 kap. 1 § plan- och bygglagen. Det är först när kommunfullmäktiges beslut att antingen anta en ny översiktsplan eller ändra översiktsplanen har fått laga kraft som kommunen inte längre har en inaktuell översiktsplan, hela eller en del av den. För att en FÖP eller ÖP ska upphävas krävs ett beslut om att en ny översiktsplan, eller en ändring av översiktsplanen, har antagits. Bollebygds kommunfullmäktige antog ny översiktsplan 2022-03-24.

Den nya översiktsplanen 2022 ersätter ÖP 2002 och dess fördjupningar samt tillägg. För att klargöra att den fördjupade översiktsplanen inte längre gäller fattas ett beslut om att kommunstyrelsen delar samhällsbyggnadsförvaltningens tolkning av plan- och bygglagen. Det vill säga att när kommunfullmäktige beslutade att anta en ny översiktsplan så ersatte ÖP 2022 även fördjupningar av den gamla översiktsplanen från 2002 då den nya översiktsplanen täcker in hela kommunens yta. Detta

följer samma princip som när en antagen detaljplan släcker ut alla underliggande planer. Beslutet tydliggör att den fördjupande översiktsplanen för Tyftet m.fl. inte är ett gällande styrdokument.

Ekonomiska förutsättningar

Upphävandet får små ekonomiska konsekvenser för kommunen. Den största effekten av upphävandet är att det tydliggör vilka planeringsförutsättningar som gäller för området, vilket sparar tid och resurser på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Barnkonsekvensanalys

Inga barn bedöms påverkas negativt av upphävandet.

Bedömning

Föreslaget beslut förtydligar kommunens tolkning att FÖP Tyftet, norra Erikstorp och Varpås formellt upphävdes i samband med antagandet av ny ÖP och att dokumentet kan strykas som gällande styrdokument.

Beslutsunderlag

KF 2017-02-09 §7

FÖP Tyftet, norra Erikstorp och Varpås

Aktualitetsförklaring 170118

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Diddi Carlson

Samhällsplanerare

BOLLEBYGDS KOMMUN

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR TYFTET, NORRA ERIKSTORP & VARPÅS

ANTAGANDEHANDLING

REVIDERAD AV BYGGNADS- OCH MILJÖKONTORET 2004-03-22

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2004-04-22

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund och syfte	4
Planens avgränsning	4
Läsanvisningar	5
Projektets medverkande	5
Planprocessen	5
Del 1 – Beskrivning av nuläget	6
Landskap och grönstruktur	7
Friluftsliv, natur- och kulturmiljö	7
- Karta	9
Gällande bestämmelser och markägförhållanden	10
Bebyggelsestruktur	11
Trafik	11
- Karta	13
Teknisk försörjning	14
Miljö- och riskfaktorer	15
- Karta	16
Del 2 – Förslag för framtida utveckling	17
Riktlinjer och plankarta	18
- Karta MARK & VATTENANVÄNDNING	19
Beteckningsbeskrivning	20
Sammanställning av utvecklingsområden	20
Utvecklingsområden, beskrivning och rekommendationer	
- Område 1 – TYFTET	21
- Område 2 – HARAHALAVÄGEN	22
- Område 3 – ERIKSTORP 1	23
- Område 4 – ERIKSTORP 2	24
- Område 5 – VARPÅS 1	25
- Område 6 – VARPÅS 2	26
- Område 7 – VARPÅS 3	27
- Område 8 – BJÖRNSKOGSVALLEN	28
Trafikåtgärder	29
Del 3 – Konsekvenser	32
Konsekvenser för miljön	33
Sociala konsekvenser	35
Ekonomiska konsekvenser	35
Bilagor	
A – Samrådsredogörelse	
B – Checklista för MKB	
C – Naturinventering	

INLEDNING

Bakgrund och syfte

I samband med arbetet med kommunens översiktsplan ÖP 2002 har behovet av ett nytt centralortsnära exploateringsområde för bostäder konstaterats. Kommunstyrelsen gav 00-01-20 Byggnads- och Miljökontoret i uppdrag att utreda om området Tyftet, Norra Erikstorp och Varpås lämpar sig för bostadsetableringar.

Byggnads- och Miljökontoret upprättade 00-03-16 en projektplan för projektet vilken behandlades av Byggnads- och Miljönämnden 00-03-27 med beslutet att uppdra åt kontoret att genomföra projektet.

Byggnads- och Miljökontoret har i augusti 2001 upprättat förslag till programhandling som reviderats 2002-03-26 till ett förslag till fördjupad översiktsplan.

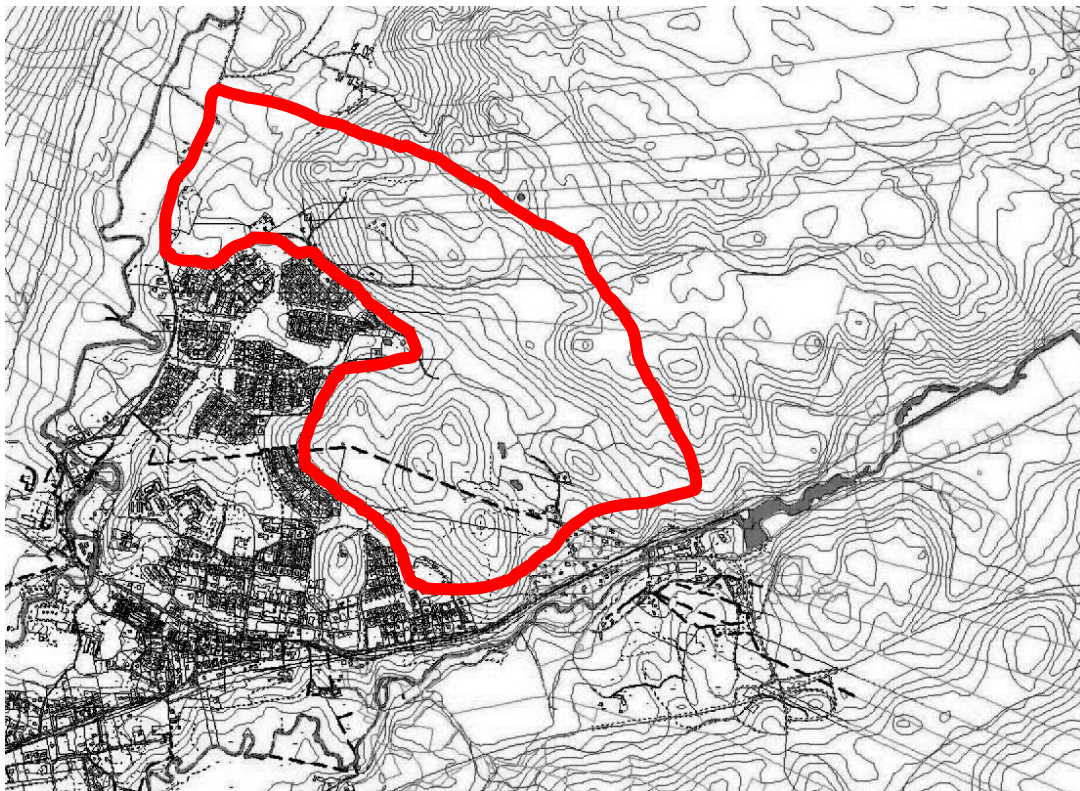
Syftet med en fördjupad översiktsplan är att ange riktlinjer för den framtida mark- och vattenanvändningen samt bebyggelsen i ett längre perspektiv, cirka 15 år. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men har stor tyngd i beslutssammanhang och ger vägledning inför strategiska beslut.

Planförslaget har varit utsänt på samrådsremis, enligt PBL kap 4 § 3, till myndigheter, Borås kommun, nämnder och sakägare under tiden 2002-11-11 – 2002-12-31. Samrådsförslaget har varit utställt i kommunhusets entréhall under samma tid samt varit annonserat i Göteborgs Posten och Borås Tidning.

En samrådsredogörelse, avseende inkomna synpunkter, har upprättats 03-04-02. Inkomna synpunkter har till stor del beaktats vid revideringen av förslaget.

Planens avgränsning

Planområdet omfattar Tyftet, Norra Erikstorp och Varpås. Planområdet ligger strax norr och öster om Bollebygds centralort och gränsar till densamma. Kartan nedan redovisar planområdets avgränsningar.

Läsanvisning

Den fördjupade översiktsplanen är uppdelad i tre delar:

Del 1 – *Beskrivning av nuläget*

Inledningsvis ges en beskrivning av områdets olika förutsättningar.

Del 2 – *Förslag till framtida utveckling*

Utifrån analysen av området föreslås förslag på övergripande riktlinjer för den framtida utvecklingen av området. Därefter redovisas ett förslag för framtida mark- och vattenanvändningen samt rekommendationer för utvecklingsområdena.

Del 3 – *Konsekvenser*

Avslutningsvis beskrivs miljö-, sociala- och ekonomiska konsekvenser av förslaget.

Projektets medverkande

Kommunstyrelsen, planberedningen och Byggnads- och Miljönämnden har fungerat som en politisk ledningsgrupp för den fördjupade översiktsplanen.

En tjänstemannagrupp bestående av representanter för kommunkansliet, tekniska- och byggnads- och miljökontoret har fungerat som projektgrupp. Arbetet har letts av byggnads- och miljökontoret.

Planprocessen

Samråd PBL 4 kap 3 §	02-11-11 02-12-31	Samråd hos nämnder, myndigheter och enskilda som har ett väsentligt intresse av förslaget.
Samrådsredogörelse PBL 4 kap 4 §	03-04-02	Framförda synpunkter och kommentarer redovisas i en samrådsredogörelse
Utställningsbeslut	september 2003	Kommunstyrelsen beslutar om utställning
Utställning PBL 4 kap 6-8 §	november03-januari04	Översiktsplanen ställs ut i minst 2 månader.
Utlåtande efter utställning PBL 4 kap 9-10 §	mars 2004	Efter utställningen redovisas synpunkter och kommentarer till dessa i ett utlåtande
Antagande PBL 4 kap 11 §	april 2004	Översiktsplanen behandlas efter utställning av KS. Efter ett ev godkännande går ÖP vidare till KF för antagande

DEL 1

BESKRIVNING AV NULÄGET

Landskap och grönstruktur

Landskapet i planområdet är omväxlande med kuperad topografi, begränsad bebyggelse, skog, hyggen, viss del öppen jordbruksmark samt inslag av våtmarker och bäckar. Planområdet gränsar i väster och söder till befintliga bostadsområden. Från stora delar av planområdet har man fin utsikt över Bollebygds centralort och Nolåns dalgång. Befintlig bebyggelse finns främst i den nordvästra resp sydöstra delen av planområdet.

Planområdet utgörs till största delen av kuperad till starkt kuperad skogsmark med inslag av stenblock och med förekomst av berg i dagen. Byggnads- och Miljökontoret har upprättat en översiktlig naturinventering som utgör ett av underlagen för föreslagna mark- och vattenanvändning.

Friluftsliv, natur- och kulturmiljö

Riksintressen för friluftsliv, natur- och kulturmiljö

Enligt miljöbalken skall områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada dem.

Inom planområdet eller dess närhet finns ej några av ovanstående riksintressen representerade.

Värdefulla naturområden

Inom planområdet finns ett antal värdefulla naturområden vilka bedöms ha en avgörande betydelse för den hotade och sällsynta delen av skogens fauna och flora. Vid Varpås finns ett våtmarksområde med öppna vattenytor, kärr, mosse och torvmarker med förekomst av bl a kaveldun, svärdsllilja, hjortron samt stor och liten vattensalamander och grodor.

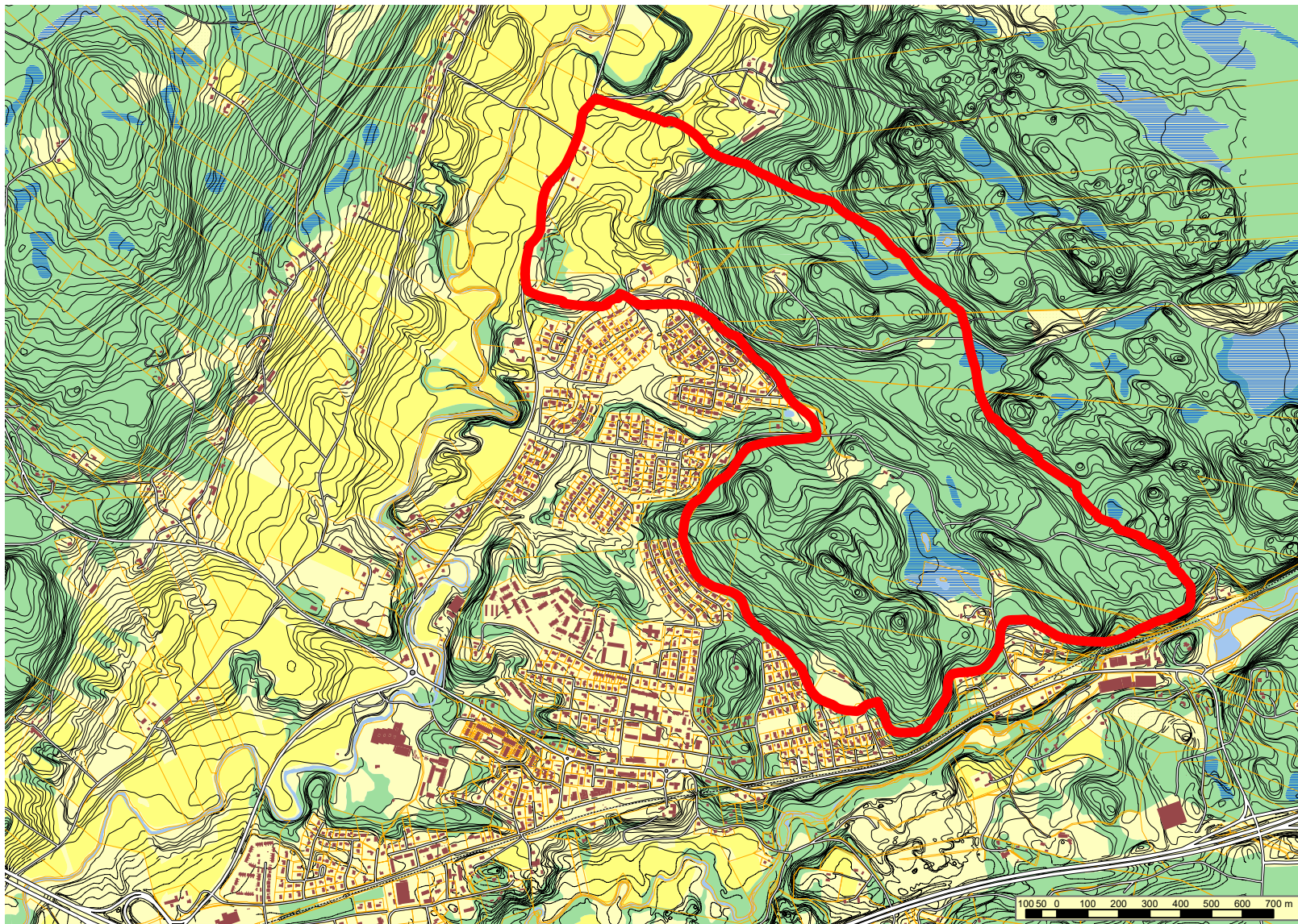
Lägre delar av Varpås samt delar av Norra Erikstorp avvattnas via två mindre bäckar vars miljöer har betydelse för närområdets fauna och flora.

Friluftsliv

Stora delar av planområdet har en viktig betydelse som friluftsområde för Bollebygdabor. Varpås med sitt utsiktsläge och strövvänliga skog har betydelse för bl a boende i det närliggande Sörgårdsområdet. Delar av Norra Erikstorp utgör strövområden såväl som bär och svampmarker för Bollebygdabor.

Kulturmiljö

Registrerade fornlämningar saknas inom planområdet. Enligt obekräftade uppgifter lär det finnas någon form av "stensättning/kummel" inom Varpåsområdet. Inom planområdet finns inga byggnadsminnen.

	Sammanhängande skogar för rörligt friluftsliv
	Brukad åkermark
	Sjöar, kärnar, åar och våtmarker
	Tomtmark eller tätortsnära naturmark
	Bebyggelse
	Vägar
	Planområde

**LANDSKAP
GRÖNSTRUKTUR
FRILUFTSLIV
NATUR
KULTURMILJÖ**

SKALA 1:20.000

Gällande bestämmelser och markägoförhållanden

Översiktsplan/detaljplan/områdesbestämmelser - I ÖP 2002 redovisas Tyftet, Norra Erikstorp, Varpås som det enda exploateringsområdet för bostäder i anslutning till centralorten. För planområdet saknas detaljplaner/ områdesbestämmelser.

Samlad bebyggelse - Delar av bebyggelsen inom planområdets sydöstra del omfattas av begreppet samlad bebyggelse. Inom områden med samlad bebyggelse krävs bygglov för ny- och tillbyggnad samt ändring av byggnad. (Se ÖP 2002)

Bygglovsbefrielse - Utanför samlad bebyggelse och planlagda områden gäller vissa undantag avseende kravet på bygglov för åtgärder på en- och tvåbostadshus. (Se ÖP 2002 och PBL 8:4)

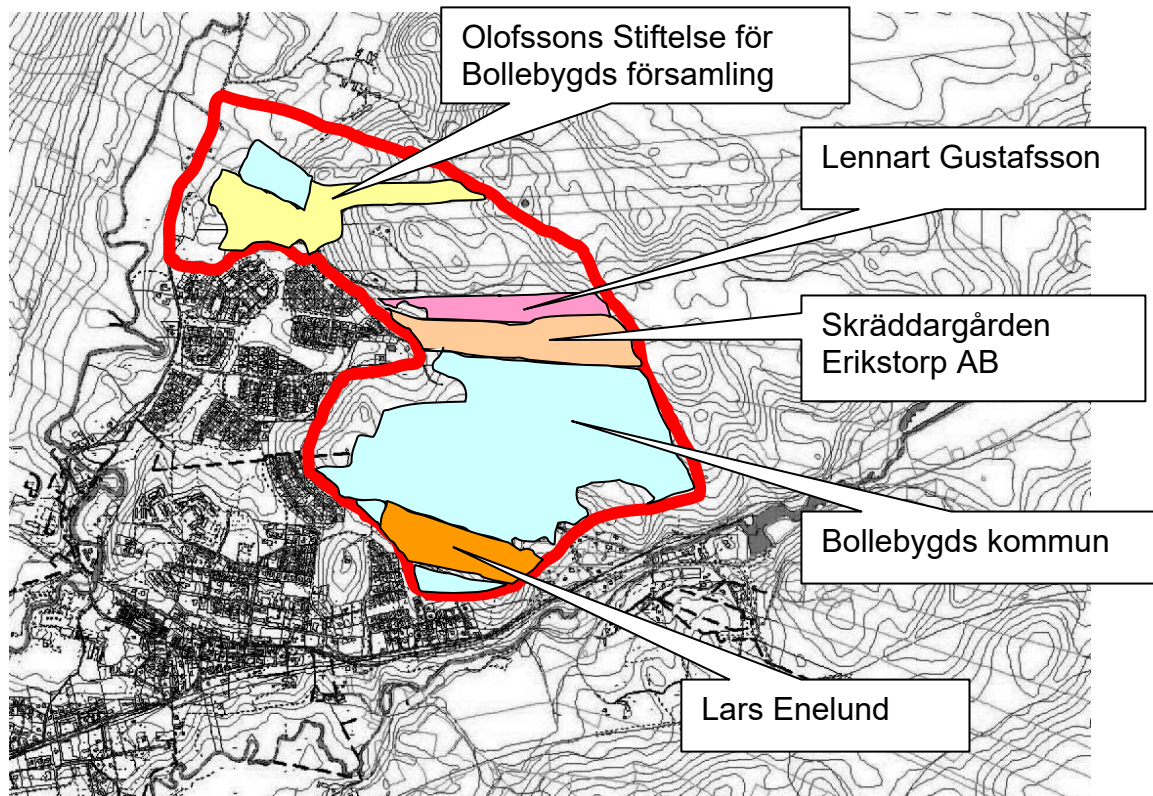
Strandskydd - De inom planområdet befintliga öppna vattenytor och bäckar omfattas ej av strandskyddsbestämmelser.

Landskapsbildsskydd - Skydd för landskapsbilden saknas inom planområdet.

Byggnadsförbud utmed kraftledningar - Ett antal luftburna 10-40 kV kraftledningar finns inom området. Det råder byggnadsförbud 7-30 meter från kraftledningarna.

Byggnadsförbud utmed allmänna vägar - Tillståndsplikt enligt väglagen gäller för uppförande av byggnader mm utmed allmänna vägar med följande avstånd, 30 m för väg 180, 554, 1757 samt 12 meter för övriga allmänna vägar.

Markägoförhållanden - Kommunen äger en betydande del av området. Några privata markägare dominerar övrig mark. Kartan visar de största markägarna.

Bebyggelsestruktur

Bostäder

Permanentbostäder finns främst i planområdets nordvästra del, Tyftet, och utgörs av äldre en- och tvåbostadshus, avstyckade mangårdsbyggnader till jordbruk samt i områdets sydöstra del där bostadsbeståndet består av friliggande småhus av varierande ålder och status.

Offentlig service

Inom Tyftet pågår för närvarande en nybyggnad av en friskola (Gadden). Skolan inrymmer för-, låg- och mellan stadier. Närmaste högstadieskola är Bollebygds skolan 2 km. Övrig service finns i Bollebygds centrum 1-2 km.

Verksamheter

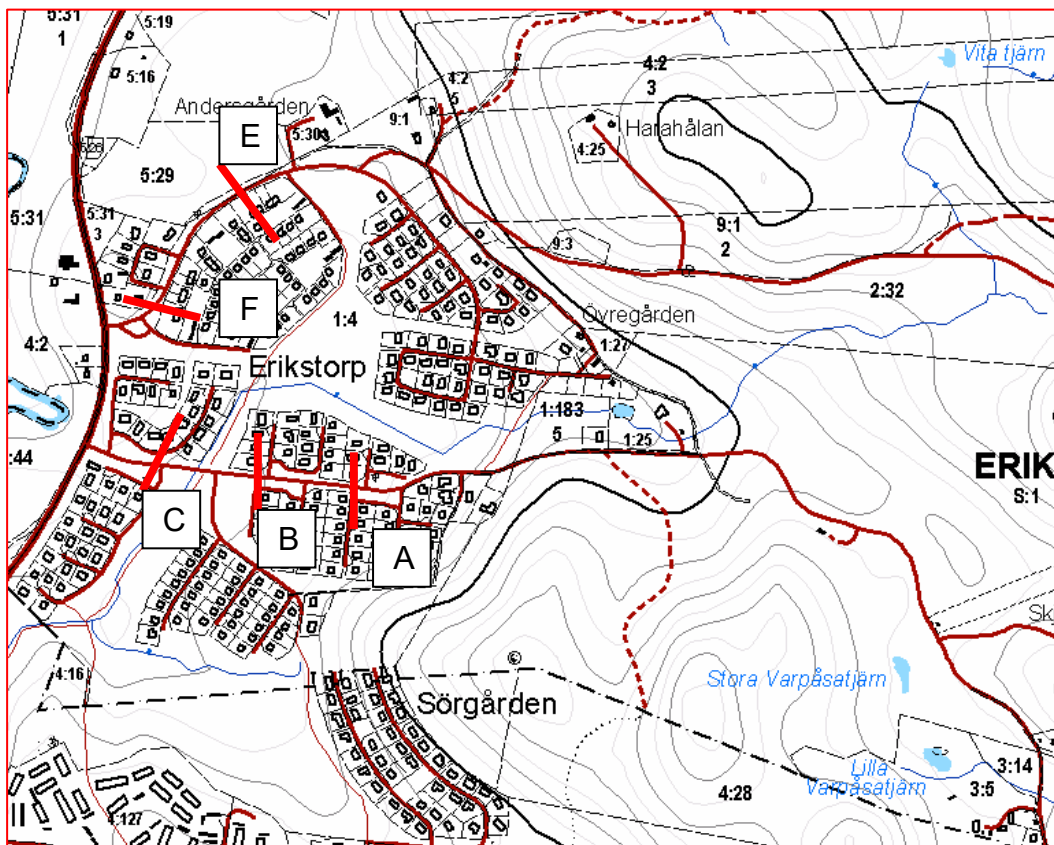
Inom planområdet bedrivs jord- och skogsbruk. Dessa verksamheter kan komma att påverkas av planförslaget om än i begränsad omfattning. Andra verksamheter är inte kända inom planområdet. Butiker för dagligvaror samt övrig service finns i Bollebygds centrum (1-2 km).

Trafik

Vägar

Planområdet trafikmatas idag via l 1758, Bollbygd - Töllsjö, samt via l 1757, Bollebygd-Borås. Trafikmatningen sker via lokal- och matargator genom befintliga bostadsområden för att i planområdets gräns övergå till mycket enkla skogsbilvägar. Upprättade trafikmatningar på befintliga lokal- och matargator visar på små trafikmängder.

Trafikbuller

Tabell 1

Beräkningsförutsättningar samt resultat för beräkningspunkterna A & B & C vid Erikstorpsvägen med nuvarande förhållanden.

Punkt	Antal Lägenh	Rörelser per lägenh	Övrigt %	Tung %	Summa	Leq	Lmax
A	38	10	15	1	418	48	78
B	68	10	15	1	748	50	77
C	131	10	15	1	1441	51	72

Tabell 2

Beräkningsförutsättningar samt resultat för beräkningspunkterna E & F vid Skräddargårdsvägen med nuvarande förhållanden.

Punkt	Antal Lägenh	Rörelser per lägenh	Övrigt %	Gadden	Tung %	Summa	Leq	Lmax
E	58	10	15	150	2	788	45	71
F	76	10	15	150	2	986	47	74

Såväl Erikstorpsvägen som delar av Skräddargårdsvägen har karaktär av matargata utan direktutfarter från enskilda tomter (undantag för två tomter högst upp på Erikstorpsvägen).

Kollektivtrafik

Lv 1758 och lv 1757 trafikeras av länstrafiken. Bussturerna angör Bollebygdsskolan samt Bollebygds centrum. Hållplatser finns vid Skräddargårdsvägen samt Grönkulen. Hållplatser finns redovisade på kommande karta.

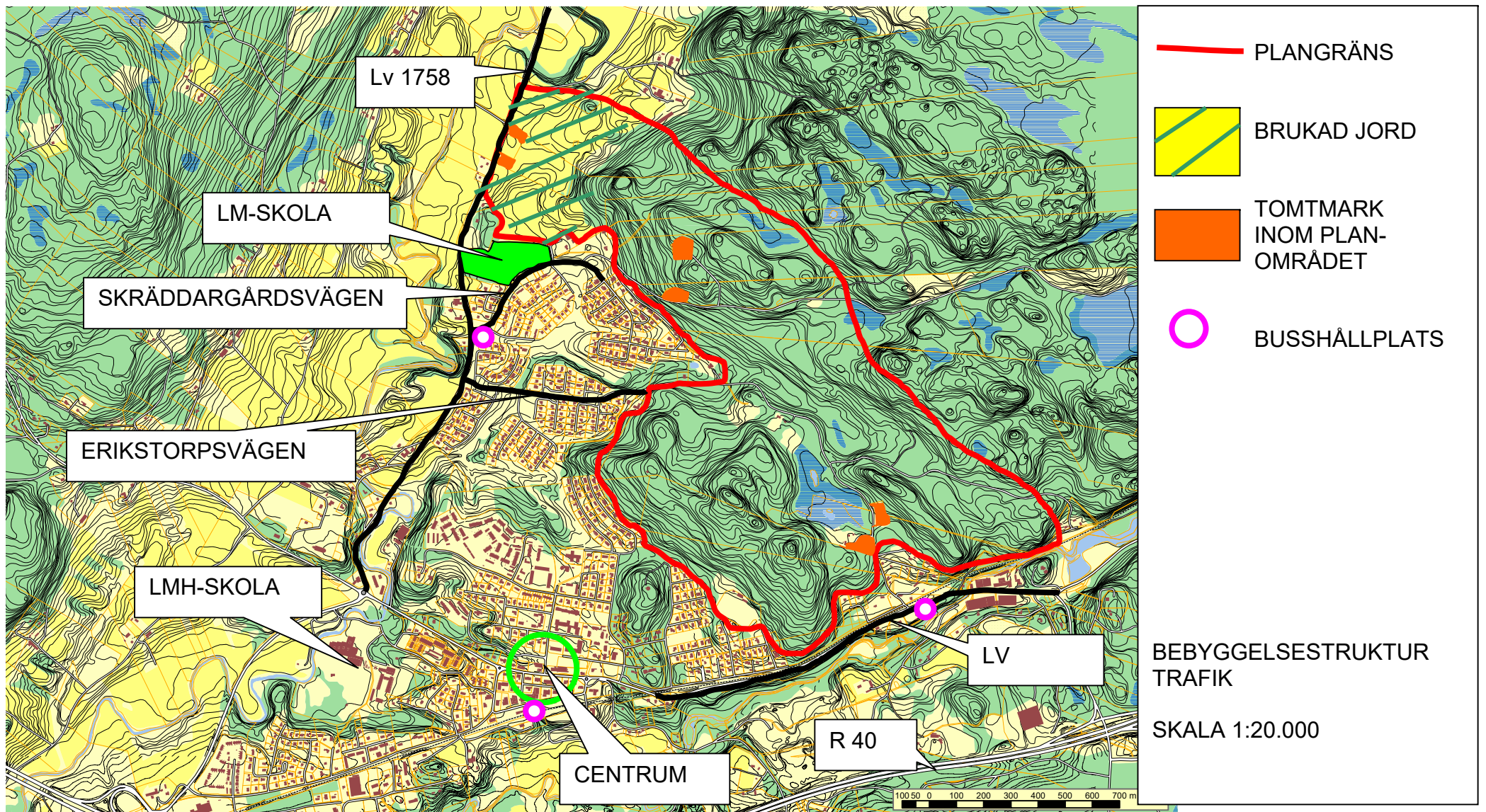
Möjligheter för pendlingstrafik till Borås eller Göteborg finns med såväl buss som tåg från resecentrum i Bollebygds centrum.

Internationella flygplatsen Landvetter ligger på 15 min reseavstånd med bil/buss.

Gång- och cykelvägar

Ett sammanhängande gång- och cykelvägnät finns mellan Bollebygds centrum/Bollebygds skola och de befintliga bostadsområden som gränsar till planområdet.

Gång- och cykelväg utefter lv 1758 saknas.

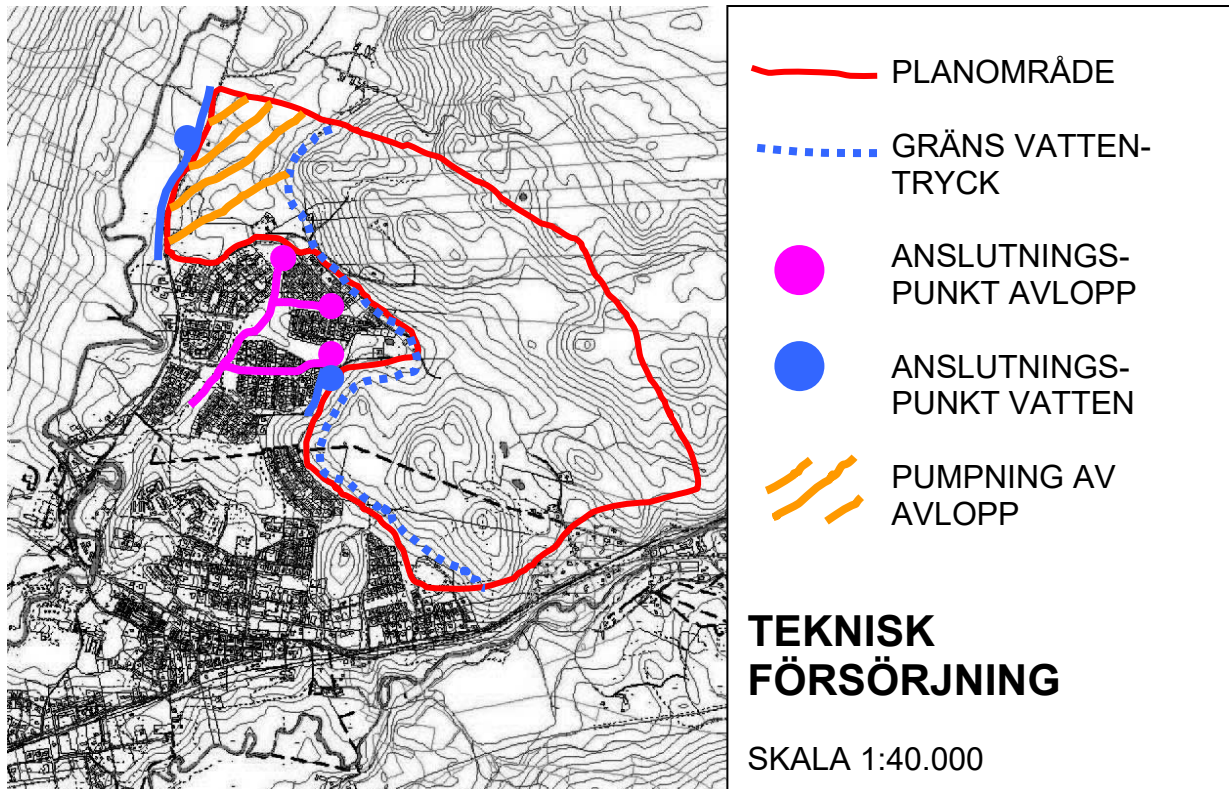

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Kommunalt vatten och avlopp finns utbyggt i angränsande bostadsområden men saknas inom planområdet. Kapacitet och status på det befintliga avlopps nätet är tveksam och kräver sannolikt omfattande ombyggnadsåtgärder för att möjliggöra att ny bebyggelse inom planområdet kan anslutas till det kommunala ledningsnätet.

Vattentrycket i de högst belägna befintliga bostäderna utefter Skräddargårdsvägen är lågt och en anslutning av ny bebyggelse på högre höjder kräver anläggande av en tryckstegringsstation.

Hantering av dagvatten (regn- och dräneringsvatten) är möjlig att förbättra med hjälp av större grönytor och utjämningsmagasin. Genom lokalt omhändertagande av dagvatten minskar belastningen på det kommunala avlopps nätet och det sker en naturlig rening av dagvattnet. Dessutom är öppna vattenspeglar ett positivt inslag i miljön.

Energi

Bollebygd saknar en reguljär fjärrvärmeanläggning. Befintlig småhusbebyggelse i planområdets närhet har i huvudsak uppvärmning med el, olja och vedpannor. Ett övergripande mål är att framtida energiförsörjning baseras på förnyelsebar energi. Möjligheter till ett större nyttjande av solenergi för uppvärmning och tappvarmvatten bör lyftas fram i kommande planarbete.

Avfall

Hushållssopor hanteras av kommunens entreprenörer via hämtning vid tomtgräns. Inom närområdet finns Miljögårdar för sopsortering samt en större grovsopsanläggning i Råssa. (7 km)

Miljö och riksfaktorer

Radon

Radon är en betydande riskfaktor till uppkomsten av lungcancer. Radon är en gas som kan förekomma i marken och i vissa byggnadsmaterial. Risk för markradon finns särskilt inom områden med förhöjd uranhalt i berggrunden och i områden med grovt isälvsmaterial. I kommunens markradonundersökning anges planområdet som ett normalriskområde, vilket innebär att nybyggnader bör utföras som radonskyddad byggnad om inte annat kan påvisas.

Markförhållanden

Det bedöms ej förekomma några skredrisker inom planområdet, men det finns sankta områden som är mindre lämpliga att bebygga. Sanka områden finns kring Varpåstjärn, befintliga bäckar i mitten av planområdet samt i planområdets nordöstra del. Krav på att geotekniska undersökningar genomförs bör ställas inför varje nytt detaljplaneuppdrag som ges inom planområdet.

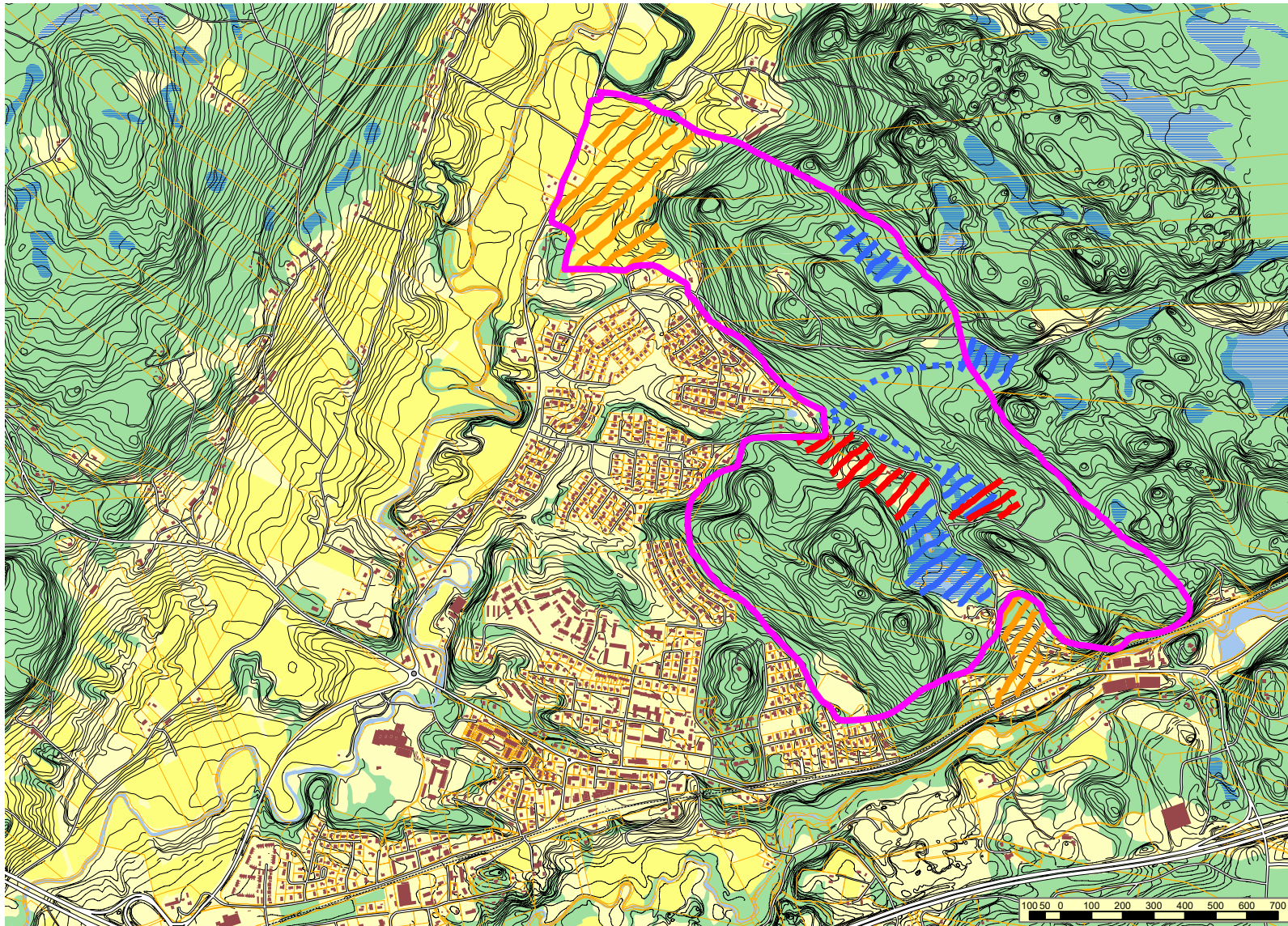
Inom Varpåsområdet finns en nedlagd soptipp. Borås kommun har i Miljörapport 1995:2 angivit mätresultat från grundvatten i anslutning till tippens. Enligt geologisk och hydrogeologisk undersökning 1985 (examensarbete Chalmers) fastläggs föroreningar från soptippens lakvatten. Området bör inte röras så att vattenförhållanden och dränering ändras. Provtagning i brunnar och grundvattenrör görs regelbundet sedan 1970-talet. Ny utvärdering bör göras för att fastställa erforderliga skyddsområden runt tippens.

Inom områdets södra delar finns rester av en skjutbana. Området är idag till stor del igenväxt med mindre träd och sly. Området kring skjutvallen bör undersökas med hänsyn till bl a förekomsten av blyföroreningar och eventuella behov av sanering och eller skyddsområde.

Miljöstörande verksamheter

Inom områdets södra del, mot Grönkullen, finns idag ett mindre antal fastigheter med hästhållning. Enligt Boverkets skrift "Bättre plats för arbete" erfordras skyddsavstånd mellan hästhållning och nyetablering av bostäder. Ett skyddsavstånd på 200 meter har idag en förankring hos granskande myndigheter.

Inom områdets nordvästra del finns brukad jordbruksmark som bl a kan nyttjas för djurhållning. Avstånd till befintliga bostäder och till pågående skolbyggnation understiger 200 meter.

- PLANOMRÅDE
- RESTRIKTIONS-
OMRÅDE FÖR
SOPTIPP OCH
SKJUTBANA
- RESTRIKTIONS
OMRÅDE FÖR
VÅTMARK
- DJURHÅLLNING

MILJÖ- & RISKFaktorER

SKALA 1:20.000

Del 2

FÖRSLAG PÅ FRAMTIDA UTVECKLING

Riktlinjer och plankarta

Förslag på övergripande riktlinjer för den framtida utvecklingen i området

Utifrån analysen av planområdet samt inkomna synpunkter i samband med samrådsförfarandet föreslås nedanstående riktlinjer för området, vilka ligger till grund för mark- och vattenanvändningskartan samt rekommendationerna.

- Natur bör bevaras i sammanhängande områden för att värna om växt-, djur- och friluftsliv.
- Erforderliga skyddsavstånd/rekommendationer för soptippen och skjutbanan skall fastställas innan detaljplanläggning i närområdet påbörjas.
- Varpåstjärn med närliggande våtmarker, delar av Varpåsberget, befintliga bäckraviner med tillhörande våtmarker bör skyddas från exploatering och ingrepp.
- Nya utvecklingsområden för bostäder bör placeras attraktivt med utsikt och nära grön- och rekreationsområden.
- En bra övergång mellan bostadsområde och jordbruk bör eftersträvas. Mellan nya bostäder och hästhållning bör rekommenderade 200 meter hållas.
- Ny bebyggelse bör i första hand placeras i anslutning till befintlig infrastruktur och bebyggelse, dock med erforderligt "respektavstånd" till befintlig bebyggelse.
- Där det är möjligt bör dagvatten (regn- och dräneringsvatten) tas om hand lokalt.
- För att avlasta befintliga lokal- och matargator bör ny dragning av lv 1758 prioriteras. Detta för att på sikt möjliggöra alternativ trafikmatning till planområdet.
- Befintliga anslutningar mellan lv 1758 och befintliga matargator bör studeras särskilt innan detaljplanläggning av nya bostadsområden påbörjas.
- Områdets gång- och cykelvägnät bör vara gent, säkert och tryggt för att minska antalet biltransporter.
- En förbättrad kollektivtrafik mellan planområdet och centrum bör eftersträvas.
- Ett område för framtida serviceetablering bör reserveras inom eller i anslutning till planområdet.

Tidsperspektiv

Planförslaget på kommande karta redovisar möjliga utvecklingsområden och förändringar i området för c a 15 år framåt, d v s fram till 2020. I planen redovisas en viss överkapacitet på markområden för bostadsutbyggnad med hänsyn till att det ska finnas alternativ och beredskap för oförutsedd utveckling.

Förslag till FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN för NORRA ERIKSTORP, BOLLEBYGD Mark- och vattenanvändning

Teckenförklaringar

- Befintlig skoltomt
- Restriktionsområde för soptipp
Skyddsavstånd -"-
- Våtmarker
- Skyddsområde våtmarker

- Nya bostadsområden
- Nya verksamhetsområden
- Skyddsavstånd djurhållning
- Bef matargator
- Nya lokalgator

- Provisorisk lokalgata
- Ny dragning av lv 1758
- Bussgata
- Bef gång- och cykelvägar
- Nya gång- och cykelvägar

Upprättad av
BYGGNADS- OCH MILJÖKONTORET
BOLLEBYGDS KOMMUN
Skala 1:15.000 rev 2003-08-20

Beteckningsbeskrivning

Förändringsområden

	Bostäder prioriteras – detaljplan erfordras
	Område för framtida verksamhet/service
	Område reserveras för framtida länsväg
	Framtida väg till bostadsområde
	Provisorisk lokalgata
	Framtida sträckning av gång- och cykelväg
	Område reserveras för framtida grön- och naturområde
	Område reserveras för våtmark

Befintliga förhållanden

	Befintlig skoltomt
	Befintlig gång- och cykelväg
Skyddszon nya bostäder	Rekommenderade avstånd till nya bostäder från
	<ul style="list-style-type: none"> F.d soptipp

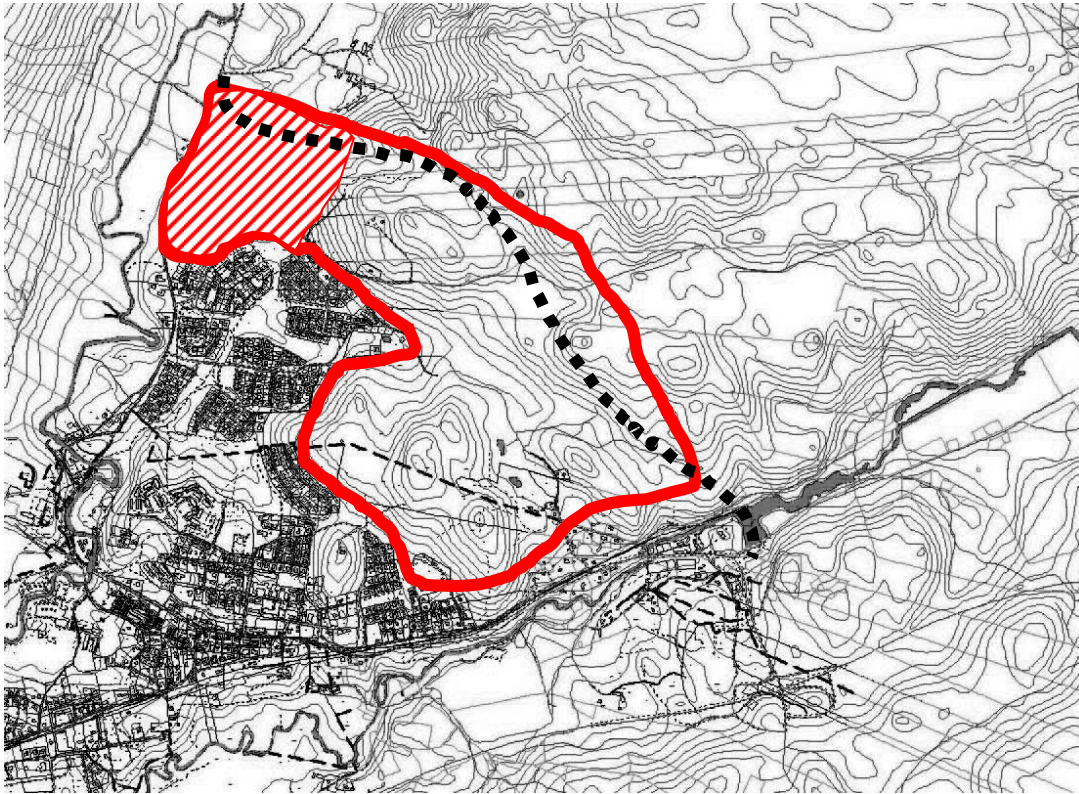
Sammanställning av utvecklingsområden för nya bostäder

<u>UTVECKLINGSOMRÅDE</u>	<u>DPL ERFORDRAS</u>	<u>ANTAL BOSTÄDER</u>
1. TYFTET	JA	25-40 SMÅHUS/RADHUS
2. HARAHLAVÄGEN	JA	25-40 SMÅHUS/RADHUS
3. ERIKSTORP - 1	JA (PÅGÅR)	10-30 SMÅHUS
4. ERIKSTORP - 2	JA	20-30 SMÅHUS/RADHUS
5. VARPÅS - 1	JA	50-75 FLERBO-/RADHUS
6. VARPÅS - 2	JA	50-75 FLERBO-/RADHUS
7. VARPÅS - 3	JA	25-40 SMÅHUS/RADHUS
8. BJÖRNSKOGSVÄLLEN	JA	10-15 RADHUS

Totalt kan det bli upp till ca 330 bostäder varav 180 småhus-/radhustomter och 150 lägenheter i flerbostadshus.

Utvecklingsområden beskrivning – rekommendationer

OMRÅDE 1

TYFTET – skala 1: 30.000

Aktuell del av Tyftet omfattar 14 ha och utgörs av 4 bebyggda småhusfastigheter samt ett sammanhängande område som utgör brukad jordbruksmark. Området är kuperat med en markerad höjdpunkt i mitten av området. Området gränsar i söder till en planlagd skoltomt där nybyggnad av skola pågår.

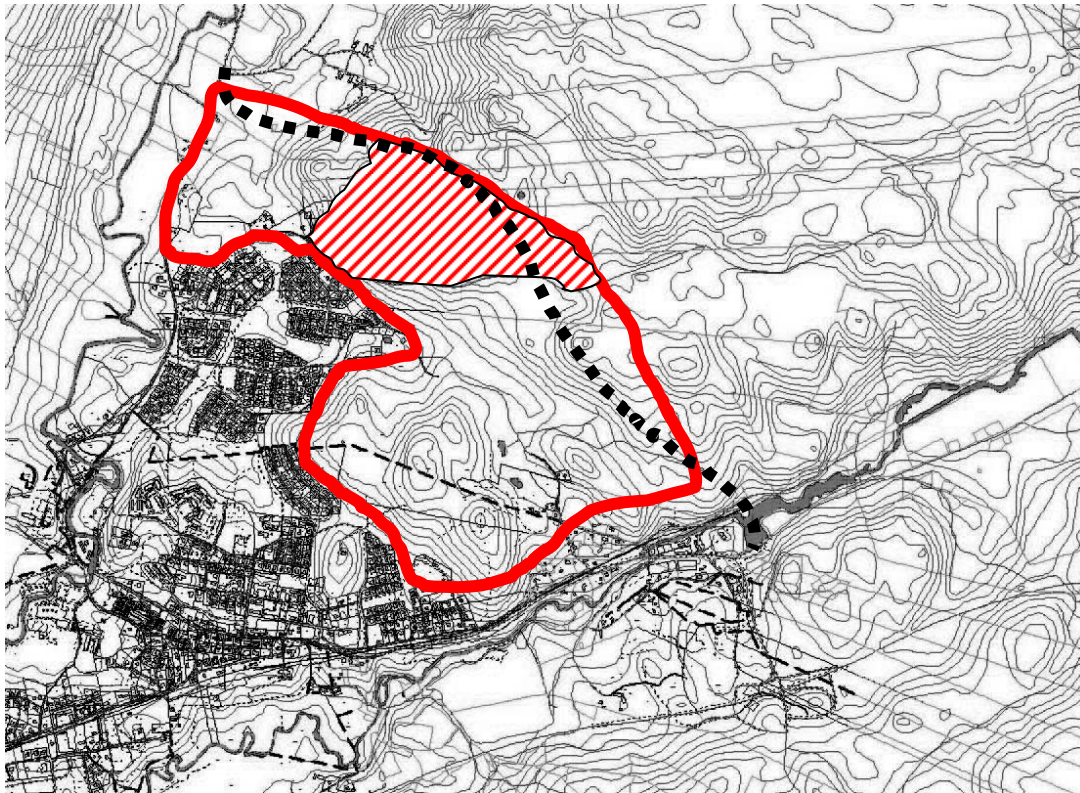
Området föreslås bebyggas med ca 40 småhus/radhus fördelade på två grupper, lokaliserade på ömse sidor om höjdpunkten. Föreslagen tomtstorlek är 400-1.000 kvm per tomt. Delar av bebyggelsen får västerläge med utsikt över Nolåns dalgång.

Området föreslås trafikmatas från lv 1758 med en kort matargata. Ny gång- och cykelväg föreslås inom området med anslutning till befintligt gc-nät i Erikstorp. Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Större delen av marken är i privat ägo.

Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

För att möjliggöra en exploatering av området krävs en lösning på nuvarande marknyttjande inom området – jordbruksmark med möjlighet till djurhållning.

OMRÅDE 2

HARAHÅLAVÄGEN – skala 1: 30.000

Aktuellt område är beläget norr om Harahålavägen – skogsbilväg, och omfattar ca 20 ha skogbevuxen kuperad mark. Inom området finns två bebyggda småhusfastigheter.

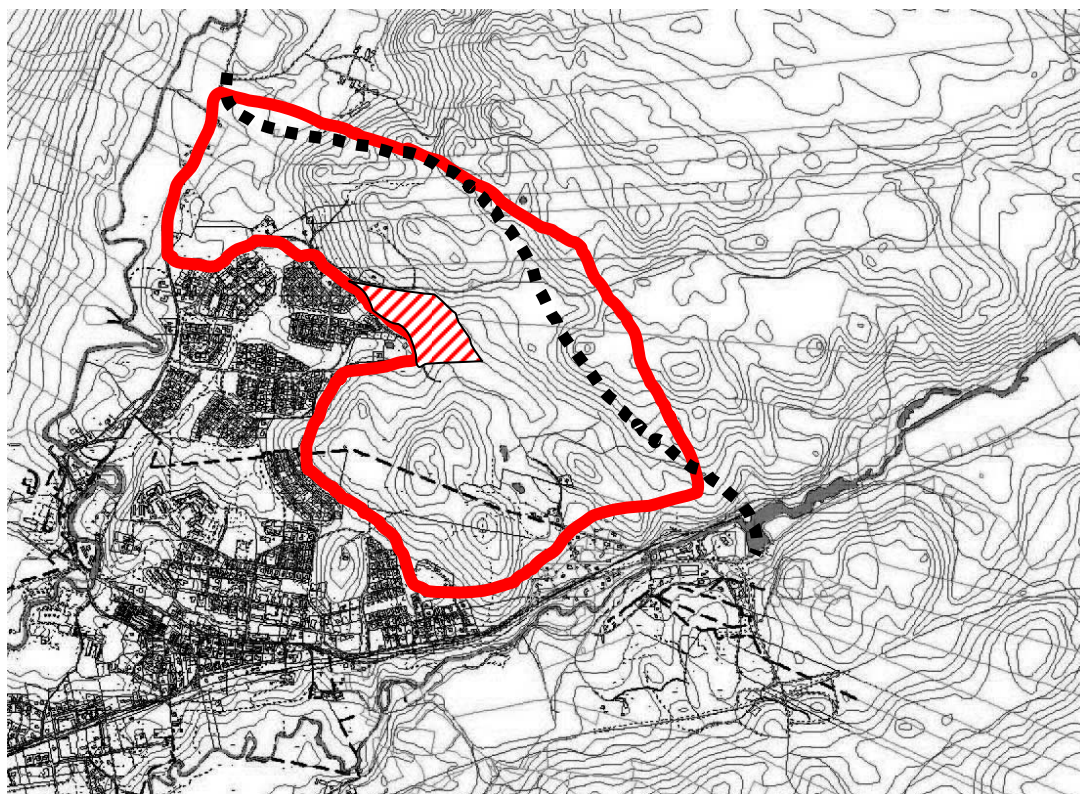
Området föreslås exploateras med 20 – 40 småhus/radhus varav flertalet orienteras i söderläge. Ett begränsat antal kommer att få en hänförande utsikt över Bollebygds centralort och Nolåns-/Söråns-/Storåns dalgångar. Föreslagen tomtstorlek är 500-1.200 kvm per tomt.

Området föreslås trafikmatas från den nya dragningen av lv 1758 – Hulta Golfbana-Grönkulen. Delar av Harahålavägen föreslås få en standard som gång- och cykelväg och anslutas till befintligt gc-nät i Erikstorp. Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är i privat ägo. Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

För att möjliggöra en exploatering är det en fördel om området kan anslutas till en ny dragning av lv 1758.

OMRÅDE 3

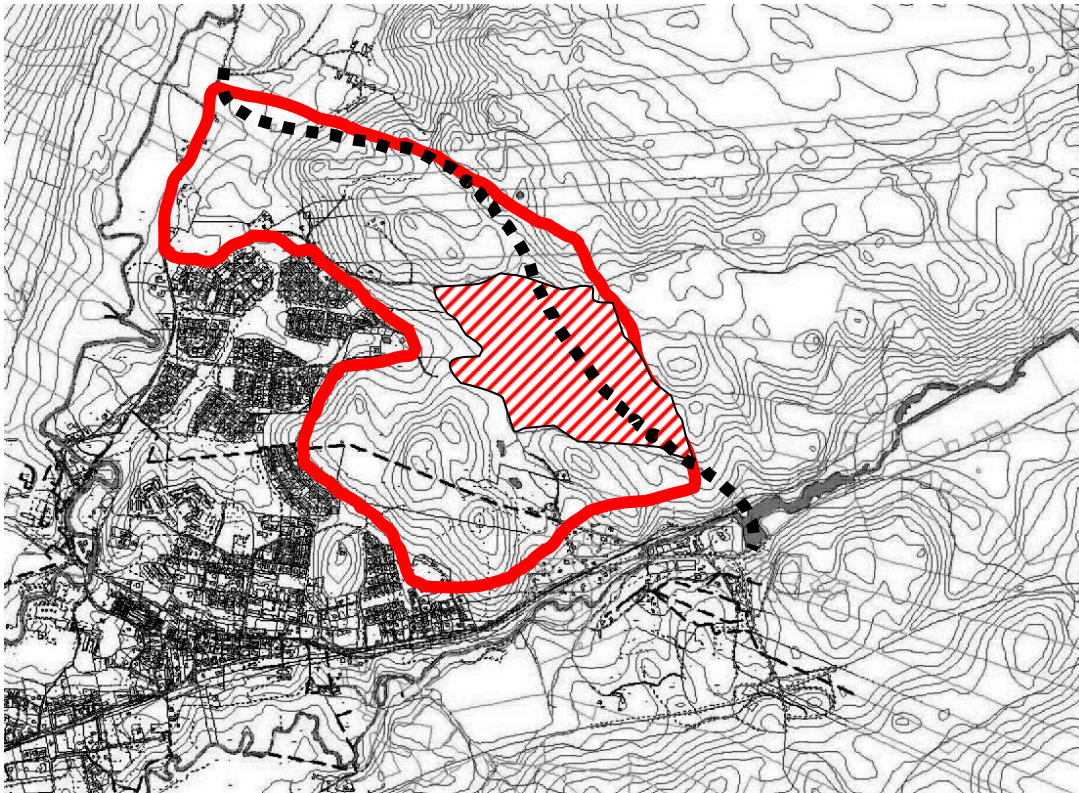
ERIKSTORP – 1 - skala 1: 30.000

Aktuellt område omfattar ca 10 ha och utgörs till största delen av skogsmark. Området närmast Harahålavägen är starkt kuperat vilket ställer särskilda krav på en exploatering. Området gränsar i söder till en förlängning av Erikstorpsvägen. Inom området finns två mindre bäckraviner vilka bör bevaras och skyddas mot allt för stor påverkan av exploatering.

Området föreslås bebyggas med ett 20-tal småhus på en söderslutning där merparten får en vacker utsikt över Bollebygd, Nolåns-/Söråns- och Storåns dalgångar.

Området föreslås trafikmatas provisoriskt via nedre delen av Harahålavägen med anslutning till Skräddargårdsvägen och vidare ut på lv 1758. När planområdet är utbyggt kan en trafikmatning ske över Erikstorpsvägen alternativt över g:a Erikstorpsvägen via Varpås ut på en ny dragnings av lv 1758. Ny gång- och cykelväg föreslås inom området med anslutning till befintligt gcnät i Erikstorp. Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är till ca hälften i privat ägo. Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

OMRÅDE 4

ERIKSTORP – 2 - skala 1: 30.000

Aktuellt område omfattar ca 40 ha och utgörs till största delen av skogsmark. Norra och östra delen är kuperad med inslag av flackare partier. Inom området finns en f.d skjutbana som ej berörs av föreslagen exploatering men som bör undersökas med hänsyn till eventuella förekomster av markföroreningar och därav behov av sanering. I områdets västra och norra del finns våtmarker med avrinning via bäckar genom område 3.

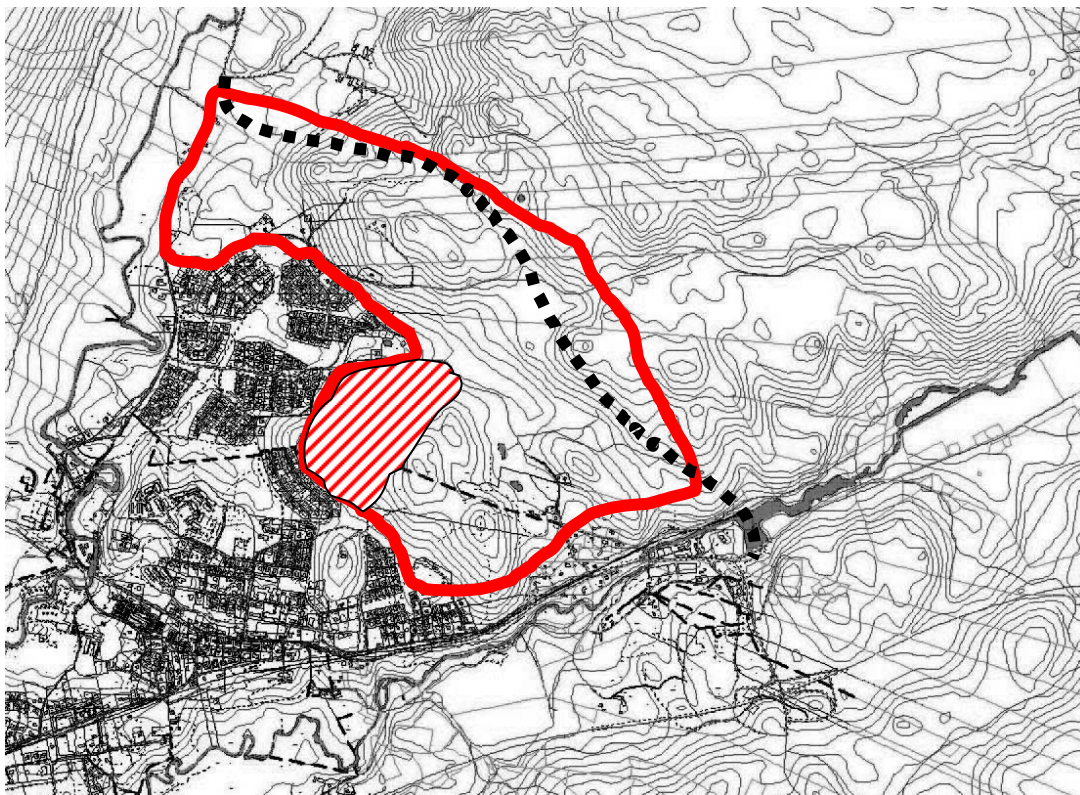
Endast en mindre del av området, den nordvästra delen, föreslås exploateras för bostäder. En mindre byggnation föreslås med 20-30 småhus/radhus grupperade närmast Harahålavägen och område 3. Söderläge, viss utsikt över angränsande landskap och närhet till strövområden ger attraktiv boendemiljö.

I områdets sydvästra del, i anslutning till ny dragning av lv 1758, finns möjligheter att exploatera för verksamheter.

Området föreslås trafikmatas från den nya dragningen av lv 1758 – Hulta Golfbana-Grönkulen. Delar av Harahålavägen föreslås få en standard som gång- och cykelväg och anslutas till befintligt gc-nät i Erikstorp. Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är till hälften i privat ägo. Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

För att möjliggöra en av hela området erfordras att det kan anslutas till en ny dragning av lv 1758.

OMRÅDE 5

VARPÅS - 1 - skala 1: 30.000

Aktuellt område omfattar ca 20 ha och utgörs i västra och södra delen av starkt kuperad skogsmark. I mellersta delen finns relativt plana områden. I den nordöstra delen finns en f.d soptipp. Soptippen erfordrar ett skyddsområde till bostäder med hänsyn till eventuella förekomster av miljöfarliga ämnen i marken.

Den västra och södra delen finns naturliga utsiktsplatser med en hänförande utsikt över Bollebygd. Området nyttjas flitigt som strövområde för bl a boende i Sörgårdssområdet . I områdets mitt finns en mast med antenner samt tillhörande teknikbod.

Området föreslås få en begränsad exploatering med 50 – 75 lägenheter i flerbostadshus/radhus belägna i mitten av området på erforderligt avstånd från såväl den f.d soptippen som från befintliga bostäder i Sörgårdssområdet. Det höga läget ger attraktiva utsiktslägen i sydväst över Bollebygd samt korta avstånd till centrum.

Trafikmatningen föreslås, i ett övergångsskede, ske via Erikstorpsvägen ut till lv 1758, och i en slutlig lösning via ny utfart på den nya dragningen av lv 1758 Hulta Golfbana-Grönkullen.

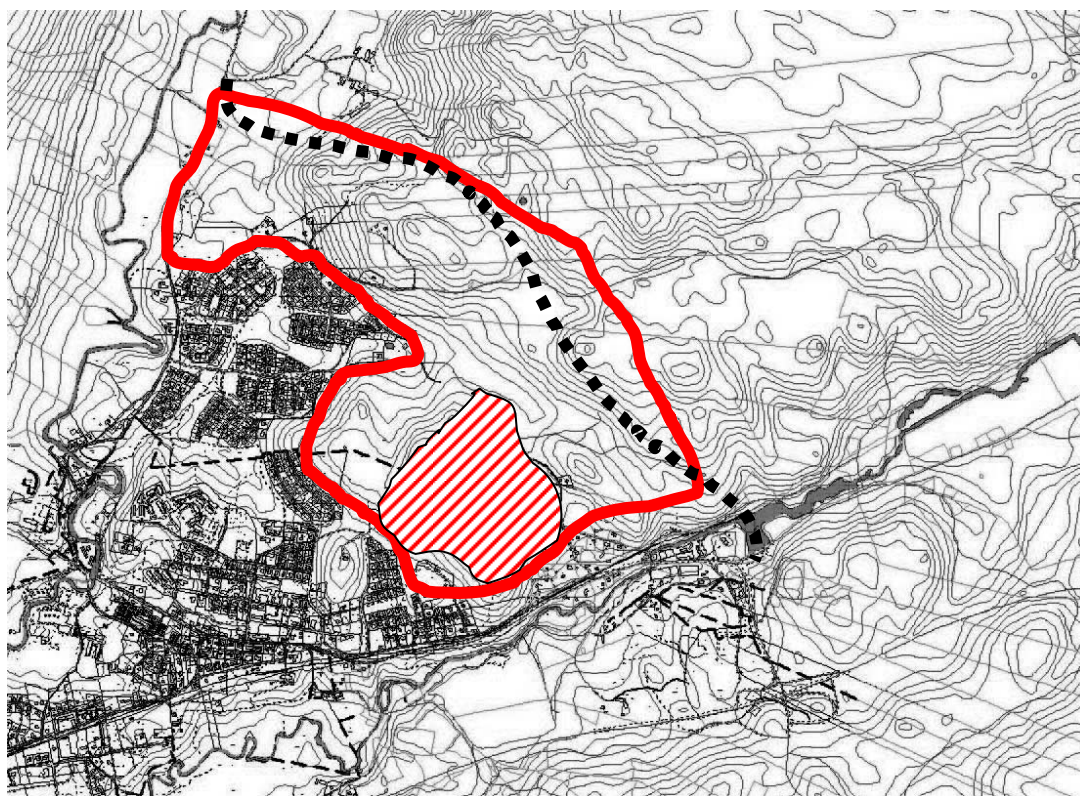
Ny gång- och cykelväg föreslås inom området med anslutning till befintligt gc-nät i Erikstorp och centrum.

Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är till ca hälften i privat ägo.

Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

OMRÅDE 6

VARPÅS - 2 - skala 1: 30.000

Aktuellt område omfattar ca 25 ha och utgörs i västra och södra delen av starkt kuperad skogsmark. I mellersta delen finns relativt plana områden. Den nordöstra delen gränsar till en f.d soptipp. (Soptippen erfordrar ett skyddsområde till bostäder med hänsyn till eventuella förekomster av miljöfarliga ämnen i marken.) Den östra delen utgörs av Varpåstjärn med tillhörande våtmarker. Detta område kräver ett skyddsområde till bostäder för bevarande av flora och fauna. (Området gränsar idag till ett mindre antal befintliga bostäder).

Den västra och södra delen finns naturliga utsiktsplatser med en hänförande utsikt över Bollebygd. Området nyttjas flitigt som strövområde.

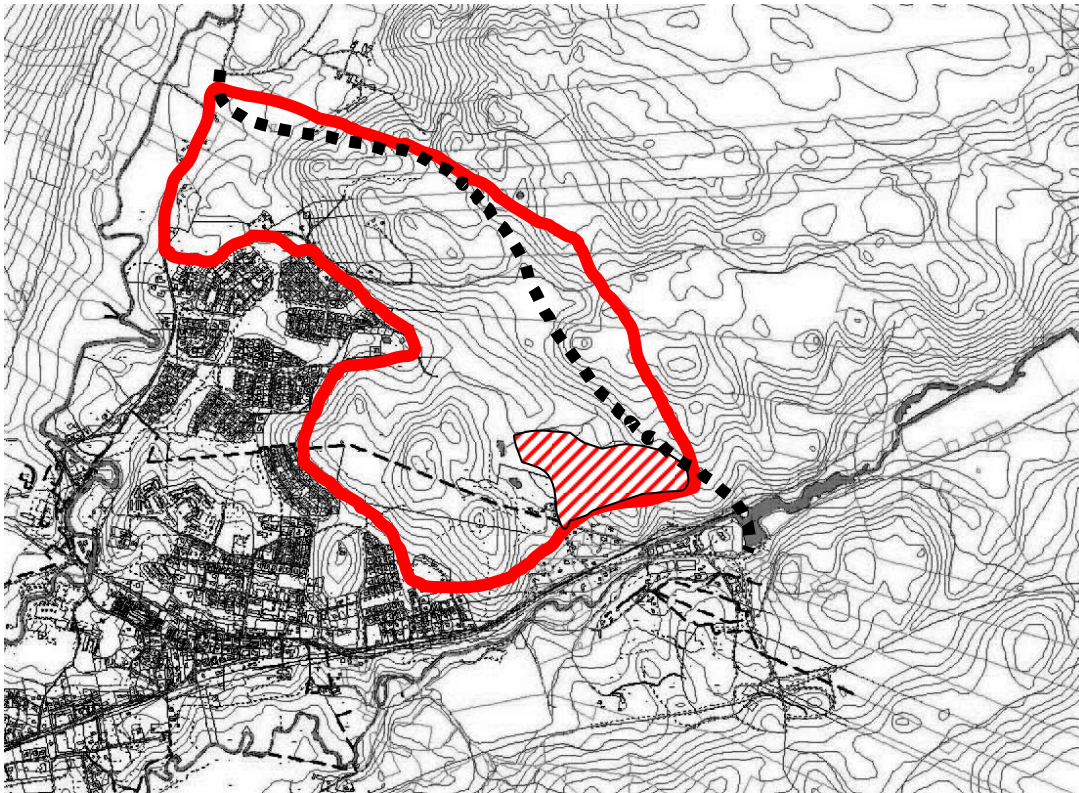
Området föreslås få en begränsad exploatering med 50 – 75 lägenheter i flerbostadshus/radhus belägna i mitten av området på erforderligt avstånd från såväl tjärn och våtmarker som från befintliga bostäder. Det höga läget ger attraktiva utsiktslägen i sydväst över Bollebygd samt korta avstånd till centrum. Trafikmatningen föreslås, i ett övergångsskede, ske via Erikstorpsvägen ut till lv 1758, och i en slutlig lösning via ny utfart på den nya dragningen av lv 1758 Hulta Golfbana-Grönkullen.

Ny gång- och cykelväg föreslås inom området med anslutning till befintligt gcnät i Erikstorp och centrum.

Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är till ca hälften i privat ägo.

Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

OMRÅDE 7

VARPÅS - 3 - skala 1: 30.000

Aktuellt område omfattar ca 10 ha och utgörs av kuperad skogsmark. I östra delen finns relativt plana områden.

Området gränsar till befintliga bostäder i anslutning till Grönkullen. Inom bostadsbeståndet förekommer viss djurhållning – hästar, varför rekommenderat skyddsavstånd erfordras till nya bostäder.

Området föreslås få en begränsad exploatering med 25 – 40 lägenheter i småhus/radhus belägna i den norra delen av området på erforderligt avstånd från såväl djurhållning som befintliga våtmarker.

Trafikmatningen föreslås via ny utfart på den nya dragningen av lv 1758 Hulta Golfbana-Grönkullen.

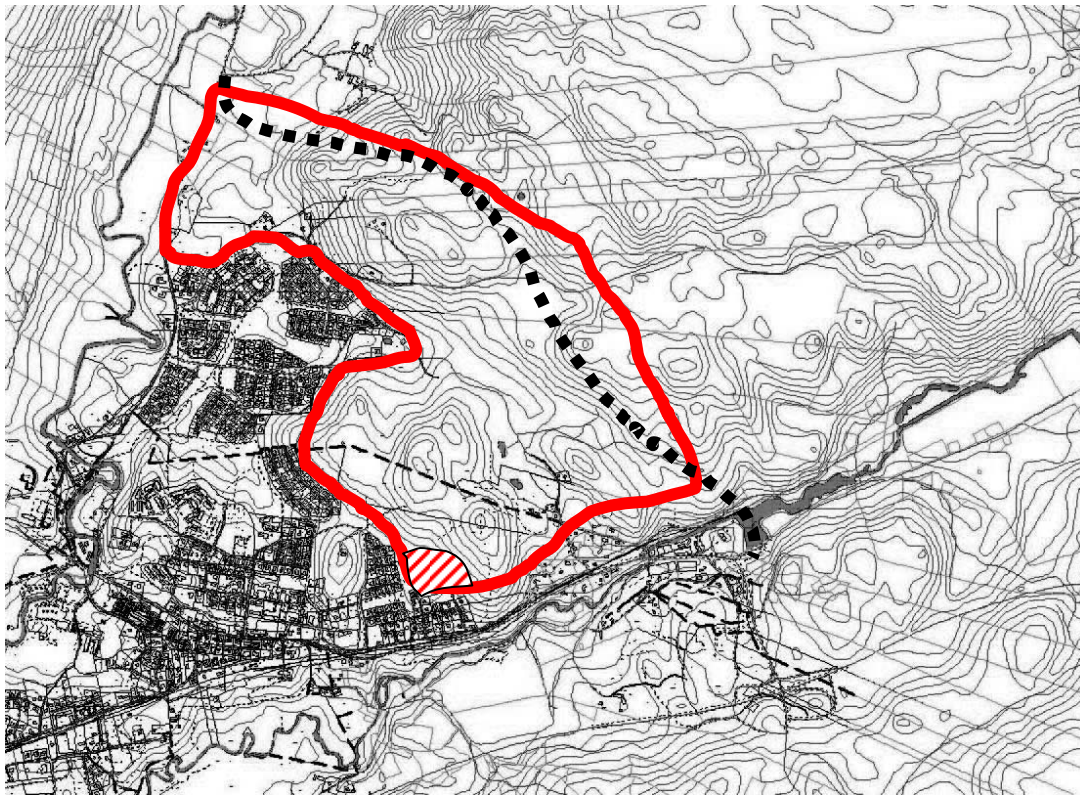
Ny gång- och cykelväg föreslås inom området med anslutning till befintligt gcnät i Erikstorp och centrum.

Området kommer att anslutas till kommunens va-nät. Marken är till ca hälften i privat ägo.

Byggnadskvarteren föreslås ingå i ett utökat kommunalt verksamhetsområde för VA.

För att möjliggöra en exploatering erfordras att området kan anslutas till en ny dragning av lv 1758 alternativt att järnvägen försvinner i nuvarande sträckning.

OMRÅDE 8

BJÖRNSKOGSVALLEN - skala 1: 30.000

Aktuellt område är idag planlagt för idrottsändamål och nyttjas för centralortens idrottsplats – Björnskogsvallen. Området ligger på Varpåsbergets sydsluttning och gränsar till befintliga villakvarter. Idrottsplatsen är liten och saknar utvecklingsmöjligheter. Diskussioner pågår om att söka en alternativ lokalisering med större utvecklingspotential. Om- och när det genomförs skapas möjlighet att bebygga idrottsplatsområdet med bostäder.

Området föreslås få en mycket begränsad exploatering med 10-15 radhus belägna på nuvarande idrottsplanen. Som trafikmatning föreslås nuvarande gatuanslutning mot Tiokampsvägen. Området gränsar till befintligt gång- och cykelvägnät med anslutning till centrum. Området är anslutet till kommunens vatten- och ingår i det kommunala verksamhetsområdet. Marken är i kommunal ägo.

Trafikåtgärder

Framtida trafikmängder

Den slutliga trafiklösningen som syftar till att trafikmata planområdet från öster, via en ny dragning av lv 1758 (Töllsjövägen) är avhängig kommande beslut om järnvägens –Götalandsbanans – sträckning genom Bollebygd.

De framtida utvecklingsområdena kommer under en övergångsperiod att öka biltrafiken på bl a Skräddargårdsvägen.

Såväl trafiken på Skräddargårdsvägen , Erikstorpsvägen samt ny utfart från Tyftet kommer att generera en ökad trafikmängd på lv 1758 in mot centrum.

Förutsättningarna för att framtida boende i utvecklingsområdena, för att nå centrum, skola och pendeltrafiken, väljer cykeln framför bilen är goda då planområdet kommer att få ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät.

Lv 1758 trafikeras av kollektivtrafik som när planområdet är utbyggt kan komma att kompletteras med en servicelinje genom området med anknytning till centrum, skolan och pendelstationen. Alternativet med anropsstyrd kollektivtrafik kan komma att aktualiseras.

Nedan visas beräknade trafikmängder för befintlig bebyggelse resp beräknad framtida total trafikmängd i avvaktan på områdets slutliga trafikmatning:

Tabell 1. Beräkningsförutsättningar samt resultat för beräkningspunkterna A B och C vid Erikstorpsvägen.

Beräkningspunkt	antal lgh	rörelser/lgh	övrigt %	tung %	Summa	Leq	Lmax	Skärm 1 m	
								Leq	Lmax
Punkt A nu	38	10	15	1	418	48	78		
Punkt A omr 3	63	10	16	1	693	51	78	46	73
Punkt A (3,4,5)	243	10	15	2	2673	57	78	52	73
Punkt A (3,5)	138	10	20	2	1518	55	78	49	73
Punkt B nu	68	10	15	1	748	50	77		
Punkt B omr 3	93	10	16	1	1023	52	77	46	71
Punkt B (3,4,5)	273	10	15	2	3003	57	77	51	71
Punkt B (3,4,5)	168	10	20	2	1848	54	77	49	71
Punkt C nu	131	10	15	1	1441	51	72		
Punkt C omr 3	156	10	16	1	1716	52	72		
Punkt C (3,4,5)	336	10	15	2	3696	55	72		
Punkt C (3,5)	231	10	20	2	2541	53	72		

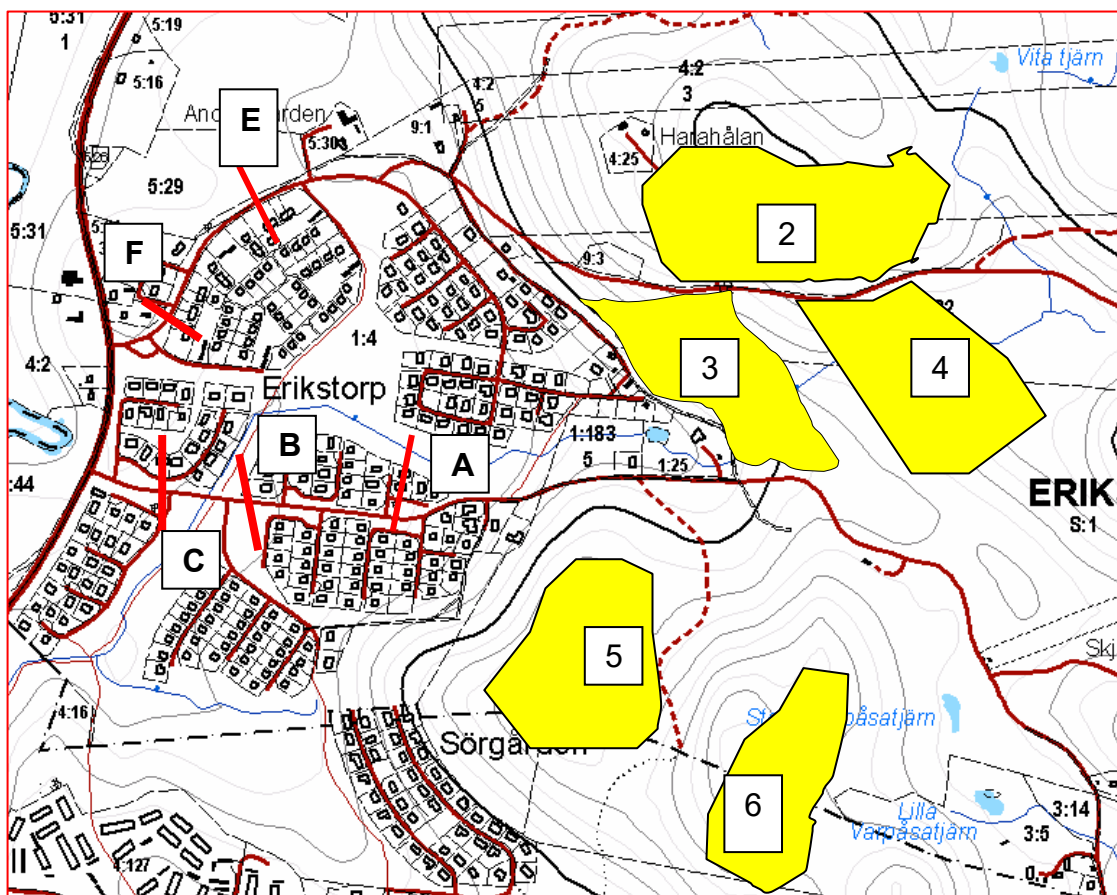
Beräkningen av skärmfall i punkt C måste specialstuderas. Motsvarande reduktion som i övriga punkter ca 5 dBA bör vara fullt möjligt.

Tabell 2. Beräkningsförutsättningar samt resultat för beräkningspunkterna E och F vid Skräddaregårdsvägen.

Beräkningspunkt	antal lgh	rörelser/lgh	övrigt %	Gadden	tung %	Summa	Leq	Lmax
Punkt E nu	58	10	15	150	2	788	45	71
Punkt E omr 3	83	10	15	150	2	1063	46	71
Punkt 3 omr 3, 2	123	10	15	150	2	1503	47	71
Punkt F nu	76	10	15	150	2	986	47	74
Punkt F omr 3	101	10	15	150	2	1261	48	74
Punkt F omr 3, 2	141	10	15	150	2	1701	50	74

Kartunderlag för bullerberäkning

Skala 1:15.000

Förslag till framtida trafikåtgärder

- Kommunen bör i sina kontakter med Vägverket betona vikten av en ny dragning av lv 1758, delen Hulta Golfbana-Grönkullen. Detta gäller inte minst av trafiksäkerhetsskäl då vägen trafikeras av mycket tung trafik till/från bl a Hedared och Tölsljö samt som anslutning till lv 180. Lv 1758 används idag som lokal matargata med en blandning av olika trafikantgrupper.
- Hastighetsbegränsning till 50 km/tim såväl som anläggande av gång- och cykelväg och belysning utefter lv 1758 bör övervägas från Skräddaregårdsvägens utfart till befintlig gc-väg vid bron över Nolån vid Kyrkbyn.

- Skräddargårdsvägens- och Erikstorpsvägens anslutning/utfart till lv 1758 bör studeras för att öka trafiksäkerhetskänslan.
- Nya gång- och cykelvägar bör anläggas från befintliga gång- och cykelvägar i centrum till planområdet via Källevägen, Frejas gata/Övregårdsvägen och Erikstopsvägen.
- Erikstorpsvägens förlängning över Varpås ner till Grönkullen ges en utformning, som kombinerad gång- och cykelväg - bussgata.

Belysning

Gång- och cykelvägar som ej följer befintliga eller nyanlagda lokalgator, med belysning, bör förses med belysning för att öka tryggheten och säkerheten.

DEL 3
KONSEKVENSER

Konsekvenser för miljön

Nedan beskrivs miljökonsekvenser för ej planlagda utvecklingsområden:

1. Tyftet	5. Varpås – 1
2. Harahålavägen	6. Varpås – 2
3. Erikstorp – 1	7. Varpås – 3
4. Erikstorp - 2	

Områdesskydd, natur- och kulturvärden

	1	2	3	4	5	6	7
Områdesskydd enligt miljöbalken (strand- och landskapsbildsskydd)	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Riksintresse för naturvärden	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Riksintresse för kulturminnesvärden	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Riksintresse för det rörliga friluftslivet	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Kända naturvärden	nej	nej	nej	nej	ja	nej	nej
Nyckelbiotop	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Ekologiskt särskilt känslig	nej	nej	nej	nej	ja	ja	nej

Område 5 är starkt kuperat, bevuxet med gles barr och lövskog, med fantastiska utsiktsplatser där berget går i dagen.

Område 6 gränsar till Varpåstjärn med tillhörande våtmarker.

Vegetation, djurliv, Friluftsliv

	1	2	3	4	5	6	7
Påverkas någon hotad växtart eller växtsamhälle	nej	nej	nej	nej	nej	kanskenej	
Påverkas någon hotad djurart	nej	nej	nej	nej	nej	kanskenej	
Uppkommer gräns för djurens förflyttning och rörelser	nej	nej	nej	nej	nej	kanskenej	
Försämras fiskevatten/jaktmarker	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Försämras det rörliga friluftslivet i området (strövområde etc)	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej

Grönytor minskas inom planområdet, men en utveckling av dessa bedöms inte medföra några betydande negativa miljöeffekter på friluftsliv, flora och fauna.

Vid utbyggnad av område 6 skall hänsyn tas till den närliggande Varpåstjärn och dess tillhörande våtmarker.

Mark och vatten

	1	2	3	4	5	6	7
Kommer verksamheten leda till erosion eller instabilitet i marken	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Har området tidigare använts som tipp etc	nej	nej	nej	nej	ja	ja	nej
Finns risk för påverkan på grund- eller ytvatten	nej	nej	nej	nej	ja	ja	nej

Befintliga undersökningar, avseende tippen (område 5 och 6) bör fördjupas och kompletteras innan detaljplaneläggning påbörjas.

För område 5, 6 och 7 bör grundundersökning upprättas innan detaljplanearbete påbörjas.

För område 2 har grundundersökning upprättats med normal grundläggning som rekommendation.

Buller och trafik	1	2	3	4	5	6	7
Kommer fordonstrafiken att öka (ca fordon/dygn)	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Överskrids rekommenderade Bullerriktvärden	nej	nej	nej	nej*	nej*	nej*	nej

* Förutsätter att bullerbegränsande åtgärder vidtas utefter delar av Erikstorpsvägen om område 4, 5 o 6 trafikmatas via Erikstorpsvägen i avvaktan på ny matning från öster.

Vid en framtida utveckling av planområdet kommer trafiken att öka, men inga rekommenderade bullerriktvärden kommer att överskridas. Det är osäkert hur stor trafikmängd som en ny dragning av lv 1758 kommer att avlasta såväl befintliga och nya vägar som nuvarande sträckning av lv 1758.

Förslagets utbyggnad av cykelvägar skapar möjlighet för minskad trafikmängd, buller och luftföroreningar, detta gäller även vid införande av en kollektiv servicelinje med anslutning till centrum, skola och pendlingsstation.

Miljöpåverkan från omgivningen

	1	2	3	4	5	6	7
Är befintlig verksamhet i omgivningen störande	kanske	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Är marken högriskområde för radon	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej

Område 1 utgör idag brukad jordbruksmark med viss djurhållning. För att möjliggöra en framtida utveckling med bostäder erfordras ett upphörande med djurhållning inom område 1 och att en bra övergång mellan bostäderna och jordbruksverksamheten skapas.

Radonundersökning visar på normalrisk inom området vilket bör leda till rekommendation om radonskyddat utförande på bostadsbyggnader i kommande detaljplaner.

Miljömål	1	2	3	4	5	6	7	8
Strider projektet mot nationella miljömål	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Strider projektet mot regionala miljömål	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej
Strider projektet mot lokala miljömål	kanske	nej	nej	nej	nej	nej	nej	nej

Miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" är det mål som mest berör översiktsplanen. Målet innebär att byggnader och anläggningar lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Av kommunens antagna EKO-dokument (1995) samt ÖP 2002 framgår att jordbruksmark endast i undantagsfall bör utnyttjas för byggnation eller liknande ändamål som gör den obrukbar för all framtid.

Miljö kvalitetsnorm

För den regionala miljö kvaliteten är det Bollebygd som boendeort som har störst betydelse. Genom att, i likhet med hela Göteborgsregionen, så många arbetar utanför boendeorten är det sättet att förflytta sig till och från arbetet som har störst påverkan i detta avseende. Den kollektiva trafiken är väl utbyggd såväl till Göteborg som till Borås. Trots att det idag går snabbare att åka med den egna bilen är kollektivtrafiken väl utnyttjad. Kommunen arbetar med stort allvar i de båda pågående järnvägsutredningarna som syftar till en mycket snabbare och tätare järnvägsförbindelse väster-

och österut. Frågan om den framtida trafikutvecklingen i regionen är för stor för att behandlas enskilt av respektive kommun.

Sociala konsekvenser

Gång- och cykelvägar

Vid en utbyggnad av gång- och cykelvägnätet inom planområdet ökar trafiksäkerheten samt tryggheten för oskyddade trafikanter. Ett utbyggt gång- och cykelvägnät med anslutning till befintligt dito i centrum skapar möjligheter för minskade trafikmängder, buller och luftföroreningar och genererar även utmärkta möjligheter att nå befintlig pendlingsstation (resecentrum).

Mötesplatser och strövområden

Planen säkrar möjligheter till utökade mötesplatser och strövområden då närområdet förses med gång- och cykelvägar, lekplatser, röjd och tillgänglig naturmark, iordningställda utsiktsplatser och tillgängliga våtmarker med höga naturvärden.

Boendemiljöer

Planen erbjuder nya attraktiva boendemiljöer med möjlighet till hänförande utsikt, närhet till skola och strövområden med höga naturvärden samt närhet till spännande mötesplatser.

Ekonomiska konsekvenser

Infrastruktur och underhållskostnader

Planen förutsätter en utbyggnad av nya gator och ledningar. För att anslutning till befintligt avloppsnät skall kunna ske erfordras sannolikt en renovering av delar av det befintliga systemet. För renvattensystemet erfordras komplettering med en tryckstegringsstation. Gator och allmänna platser i föreslagna utvecklingsområden bör finansieras i respektive exploatering. Huvudmannaskapet för allmänna platser får avgöras i varje enskilt planärende. Fler boende i området ger ökade biltransporter, vilket leder till visst ökat vägunderhåll. Utbyggnad av gång- och cykelvägar ger kostnader, men trafikmängden på vägarna bedöms minska av detta. Planen är anpassad till en ny kollektivtrafiklinje genom området med anslutning till centrum, vilket kan generera ökade kommunala kostnader.

Skatteintäkter

Planen ger möjlighet för utbyggnad av attraktiva bostadstomter med närhet till ett rikt friluftsliv och på pendlingsavstånd inom Göteborgsregionen, vilket ökar möjligheterna till att fler människor flyttar hit. Detta överensstämmer med målet i den kommuntäckande översiktsplanen (ÖP 2002).

Kommersiell och offentlig service

Fler inflyttare ger ökat underlag för kommersiell och offentlig service. Utbyggnad av skola, barnomsorg och äldreomsorg är kostnader som läggs på kommunen. Idag minskar antalet barn i Bollebygd. Kostnader för skolskjuts inom delar av planområdet kan tillkomma.

Bollebygd i mars 2004

Torbjörn Sundsten
byggnads- och miljöchef

§7

KS2017/12

Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Bollebygds kommun**Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner aktualitetsförklaring av översiktsplan för Bollebygds kommun, med tillägg i Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås genom komplettering av följande mening på sidan 4:

Därmed bedöms fördjupad översiktsplan som inaktuell utifrån textinnehåll. Ett omtag bedöms nödvändigt vid en kommande översyn för att svara upp mot de förändringar som skett sedan ÖP 2002.

Reservationer

Daniel Persson (SD), Joachim Stanicki (SD), Caroline Frodin (SD) och Helena Carlsson (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Sverigedemokraterna reserverar sig mot vindkraftsplanerna i Bollebygd. Vi anser inte att detta är ett miljövänligt alternativ. Det är heller inte kostnadsmässigt försvarbart. Vi ser också en oro i att kommunen växer för snabbt, så att den kommunala servicen drabbas negativt.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Bollebygds kommun i november 2012 (DNR KS2012/96 § 167). Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har påbörjats i två omgångar, 2012 respektive 2014. Under 2016 har arbetet med översiktsplanen återupptagits och en aktualitetsförklaring har tagits fram.

Till gällande översiktsplan hör:

Kommuntäckande översiktsplan 2002 ÖP02 (antagen av KF 2002)

Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås (antagen av KF 2004)

Tematiskt tillägg till översiktsplan – Vindbruksplan (antagen av KF 2011)

Utvecklingsplan för Hultafors och Olsfors (antagen av KF 2008)

Bollebygds kommun står idag inför nya utmaningar. Kommunen är i en tillväxtfas och en samlad bild över den strategiska planeringen behövs för att säkra en hållbar utveckling. Sedan ÖP02 antogs har det skett stora förändringar på nationell, regional respektive lokal nivå.

Syftet med att ta fram en aktualitetsförklaring innan att påbörja arbetet med en ny översiktsplan

är att fastställa vilken status översiktsplanen har. Aktualitetsförklaringen fyller också funktionen som ett uppföljningsverktyg. Genom att analysera nuvarande översiktsplan och dess påverkan går det att få en allmän bild av den fysiska miljön vilket gör det lättare att få kunskap om utvecklingen som lett till dagens struktur.

I aktualitetsförklaringen bedöms den kommuntäckande översiktsplanen 2002 (ÖP02) och fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås som inaktuell, medan tematiskt tillägg till översiktsplan för Vindburksplan och Utvecklingsplan för Hultafors och Olsfors fortfarande bedöms som fortsatt aktuella.

Yrkanden

Christer Johansson (M), Sassi Wemmer (MP) och Otto Andreasson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Christer Johansson (M) yrkar på följande ändring angående fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås: meningen Därmed bedöms fördjupad översiktsplan som inaktuell kompletteras med: ...utifrån textinnehåll. Ett omtag bedöms nödvändigt vid en kommande översyn för att svara upp mot de förändringar som skett sedan ÖP 2002.

Sandra Eliasson (C), Otto Andreasson (S), Bengt Classon (M) och Sassi Wemmer (MP), Otto Andreasson yrkar bifall till Christer Johanssons (M) yrkanden.

Sandra Eliasson (C) yrkar på följande tilläggsyrkande:

Jordbruksmarken är idag inte klassat som riksintresse men är avgörande för våra kommande generationers tillgång till sund, säker och lokal mat. I vår oroliga omvärld är inhemsk matproduktion också en säkerhetsfråga. Därför bör hänsyn tas till att bevara så mycket jordbruksmark som möjligt.

Peter Rosholm (S), Christer Johansson (M) och Sassi Wemmer (MP) yrkar avslag på Sandra Eliassons (C) tilläggsyrkande.

Helena Karlsson (SD) och Fredrik Olofsson (C) yrkar bifall till Sandra Eliassons (C) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut från kommunstyrelsen, ett ändringsyrkande och ett tilläggsyrkande. Ordföranden frågar om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så sker.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige antar Christer Johanssons (M) ändringsyrkande och finner att så sker.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige antar Sandra Eliassons (C) tilläggsyrkande och finner att kommunfullmäktige avslår ändringsyrkandet.

Beslutsunderlag

- §3 KS Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Bollebygds kommun
- Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Bollebygds kommun
- utkast aktualitetsförklaring 170118

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden (anmälningsärende)

Planavdelningen

AKTUALITETSFÖRKLARING

ÖP 2002 ÖVERSIKTSPLAN
BOLLEBYGDS KOMMUN

UTKAST

BOLLEBYGDS
KOMMUN

UTGIVARE

Bollebygds kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen,
Planenheten
Tfn: 033-23 13 00
E-post: kommunen@bollebygd.se
Webbplats: www.bollebygd.se

FOTO & KARTOR

Bollebygds kommun bild- och kartarkiv

INNEHÅLL

INLEDNING	5
Vad är en översiktsplan?	5
Varför aktualitetsförklaring?.....	6
Syfte.....	6
Sammanvägd aktualitet	6
NYA FÖRUTSÄTTNINGAR – vad har hänt sedan 2002?	7
Riksstressen	7
Ny lagstiftning och nationella respektive	8
regionala mål, planer och program	8
Nationellt.....	8
Lokalt/ Kommunala förutsättningar och förändringar	14
Vision ”Bollebygd 2025”	14
Landsbygdsdefinition	14
Mål inför ny översiktsplan	15
Förslag till prioriterade frågor inom hållbar utveckling i översiktsplanen	15
Utvecklingsplan för del av Bollebygd, Härryda och Marks kommuner	15
ÖVERSIKTSPLANENS AKTUALITET	16
Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till bedömning	16
Kommuntäckande översiktsplan 2002	16
Vindbruksplan, tematiskt tillägg till ÖP 2002.....	18
Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Norra Erikstorp och Varpås	18
Utvecklingsplan för Olsfors och Hultafors	19
Övriga dokument med koppling till översiktsplan	19
LÄNSSTYRELSENS REDOGÖRELSE	20
Naturvård	20
Kulturmiljö	20
Mellankommunala frågor	20

SAMMANFATTNING

Aktualitetsförklaring för Bollebygds kommun redogör för vilken status översiktsplanen och dess tillhörande dokument har samt vilka förändringar som skett sedan den kommuntäckande översiktsplanen antogs 2002. Sett ur ett nationellt, regionalt och lokalt perspektiv är förändringarna många. Nationellt har det tillkommit en rad olika lagar, direktiv och mål med tydlig koppling mot det globala målet om Hållbar utveckling. Regionalt har det tillkommit ett flertal planer, program och mål med koppling mot de förutsättningar och utmaningar som Västra Götalands län präglas av. Bollebygds kommun är i en tillväxtfas och behöver en samlad bild över den kommunala planeringen för att svara upp mot de förändringar som har skett sedan 2002. Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning av översiktsplanen och dess tillhörande handlingar sammanfattas nedan:

- ÖP2002 Översiktsplan Bollebygds kommun

Översiktsplanens strategier, riktlinjer och utbyggnadsriktningar svarar inte längre upp mot dagens förutsättningar och de nationella samt regionala mål, planer och program som har tillkommit sedan 2002. Därmed bedöms Översiktsplanen vara inaktuell.

- Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås

Utvecklingssynen i den fördjupade översiktsplanen från 2004 stämmer inte längre överens med den utvecklingsyn som finns idag. Vissa av områdena som pekats ut som utvecklingsområden är idag genomförda. Därmed bedöms Fördjupad översiktsplan som inaktuell.

- Tematiskt tillägg till översiktsplan – Vindbruksplan

Sedan vindbruksplanen antogs 2011 har inga nya riksintressen för vindbruk tillkommit och kommunen har sedan dess inte utsett några nya lämpliga områden för vindbruk. Därmed bedöms vindbruksplanen som fortsatt aktuell.

- Utvecklingsplan för Hultafors och Olsfors

Utvecklingsplanens strategier och viljeriktning för en fortsatt utveckling i tätorterna Hultafors och Olsfors stämmer överens med dagens förutsättningar. Därmed bedöms Utvecklingsplanen som fortsatt aktuell.

INLEDNING

Denna rapport utgör underlag för bedömning över Bollebygds kommun översiktsplans aktualitet. Kommunstyrelsen gav samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Bollebygds kommun i november 2012 (DNR KS2012/96 § 167). Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har påbörjats i två omgångar, 2012 respektive 2014. Under 2016 har arbetet med översiktsplanen återupptagits och en aktualitetsförklaring har tagits fram.

Till gällande översiktsplan hör:

- ÖP 2002 Översiktsplan Bollebygds kommun (ÖP02)
- Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås
- Tematiskt tillägg till översiktsplan – Vindbruksplan
- Utvecklingsplan för Hultafors och Olsfors

Bollebygds kommun står idag inför nya utmaningar. Kommunen är i en tillväxtfas och en ny samlad bild över den strategiska planeringen behövs för att säkra en hållbar utveckling. Sedan ÖP02 antogs har det skett stora förändringar på nationell, regional respektive lokal nivå. På nationell nivå har det tillkommit förändringar i form ny lagstiftning och nya mål med ett tydligt avtryck i de globala målen om Hållbar utveckling. Det har i sin tur bidragit till att frågor som exempelvis klimatanpassning, jämställdhet och bostadsförsörjning har fått ett större fokus i det översiktliga planarbetet. Regionalt sett är förändringarna många. Det regionala perspektivet är avgörande för den strategiska planeringen och sedan 2002 har det antal regionala planeringsdokument tagits fram av regionplaneorgan i Västra Götalands län. Med bäring mot en allt mer utvecklad nationell och regional planering finns ett allt större behov av att fånga upp detta i den kommunala översiktsplaneringen. Den översiktliga planeringen skapar framförhållning för utveckling och underlag för en långsiktiga planeringen.

Vad är en översiktsplan?

En översiktsplan kan på ett förenklat sätt förklaras vara ett politiskt beslutat strategiskt dokument som omfattar hela kommunen. Översiktsplaneringen styrs i huvudsak av Plan- och bygglagen och Miljöbalken. Planen är inte juridiskt bindande, men är tyngre än andra beslutsunderlag genom sin förankring i en planeringsprocess som garanterar samråd och insyn.

Översiktsplanen har som främsta uppgift att förhålla sig till följande principer:

1. En översiktsplan ska ange riktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och redogöra för avvägningar mellan allmänna intressen.
2. Vara vägledande vid konkreta beslut om bebyggelse mark- och vattenanvändning och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Varför aktualitetsförklaring?

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan och kommunfullmäktige ska minst en gång under mandattiden pröva om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 5 § PBL.

PBL 3 kap. 5 § Av översiktsplanen ska framgå:

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder, och
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken. Lag (2014:224).

När kommunen har beslutat om översiktsplanens aktualitet enligt 3 kap. 27 § plan- och bygglagen (2010:900), ska kommunen utan dröjsmål skicka beslutet till Boverket, länsstyrelsen, berörda kommuner, övriga regionplaneorgan och kommunala organ ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering.

Syfte

Syftet med att ta fram en aktualitetsförklaring innan arbetet med en ny översiktsplan påbörjas är att fastställa i vilken utsträckning översiktsplanen fortfarande är aktuell och presentera vilka förändringar som skett sedan den kommuntäckande översiktsplanen antogs 2002. Det kan finnas delar i översiktsplanen som fortfarande är aktuella och som stämmer överens med kommunens intentioner kring markanvändningen.

Aktualitetsprövningen är även ett bra verktyg för att inte bara fästa blickarna mot den framtida utvecklingen, utan även inkludera även det retrospektiva perspektivet. Genom att analysera nuvarande översiktsplan och dess utfall går det att få en allmän bild av den fysiska miljön vilket gör det lättare att få kunskap om utvecklingen som lett fram till dagens struktur.

Sammanvägd aktualitet

Den kommuntäckande översiktsplanen från 2002 för Bollebygds kommun samt Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås anses av samhällsbyggnadsförvaltningen som inaktuella, med undantag av kommunens vindbruksplan samt utvecklingsplan för Olsfors och Hultafors. I 3 kap 5 § PBL, se rutan ovan, finns krav för vad en översiktsplan ska innehålla. Den nuvarande kommuntäckande översiktsplanen från 2002 går, med tanke på sin ålder och i kombination med förändrade förutsättningar, inte i linje med preciserade krav.

Enligt Boverket bör en översiktsplan grundas på sammanställningar och analyser av övergripande mål, planer och program av betydelse för den hållbara utvecklingen. Därtill ska planen även grundas på allmänna intressen, förändringar och trender i omvärlden i relationen till nuvarande fysiska strukturen. Dessa faktorer lever inte översiktsplan ÖP02 överlag inte upp till. Det gör att kommunen är i behov att uppdatera sina långsiktiga mål och viljeriktningen för mark- och vattenanvändning eftersom dessa har förändrats sedan ÖP02. Det innebär i praktiken att planen i många avseenden inte längre är vägledande för efterföljande planering och tillståndsprövning.

Sambällsbyggnadsförvaltningens syn på översiktsplanens enskilda delar är följande:

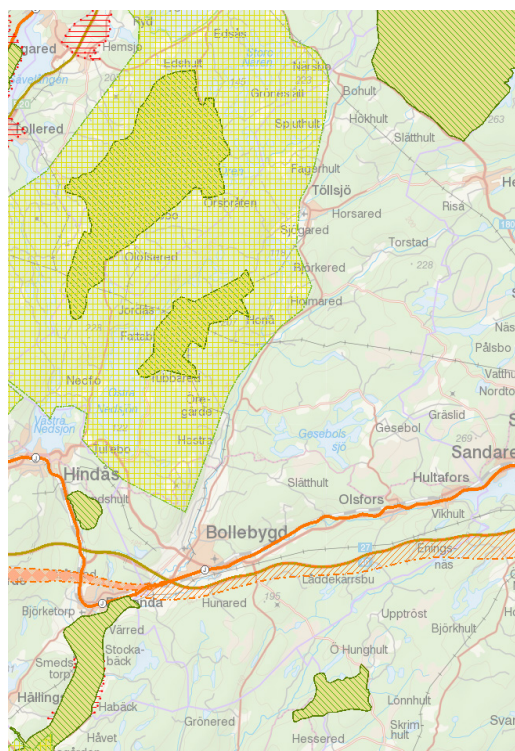
- ÖP 2002 Översiktsplan Bollebygds kommun (ÖP02) **INAKTUELL** ✓
- Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås **INAKTUELL** ✓
- Tematiskt tillägg till översiktsplan – Vindbruksplan **AKTUELL** ✓
- Utvecklingsplan för Hultafors och Olsfors **AKTUELL** ✓

NYA FÖRUTSÄTTNINGAR – vad har hänt sedan 2002?

I detta avsnitt presenteras de avgörande förändringar som har skett sedan 2002 då den kommundäckande översiktsplanen antogs. För att hålla isär olika typer av förändringar har avsnittet uppdelats utifrån huvudrubrikerna *Riksintressen, ny lagstiftning och nationella respektive mål, planer och program samt lokala förändringar.*

Riksintressen

Som ett av kraven utifrån 3 kap 5 § PBL ska en översiktsplan svara på hur kommunen *avser att tillgodose de redovisade riksintressena*. Ett riksintresse är dels större områden (natur- och kulturvärden och värden för friluftsliv) som riksdagen beslutat om i 4 kapitlet miljöbalken och dels områden som är riksintressen enligt 3 kapitlet miljöbalken där den ansvariga nationella myndigheten har ett ansvar för att ange anspråk. Skälet till att vissa områden är utpekade som riksintressen kan både vara av bevarande och utvecklande motiv. Riksintressen ska redovisas i den kommunala översiktsplanen för att i sin tur kunna visa på hur de förhåller sig till andra intressen men också för att kunna göra avvägningar mellan oförenliga riksintressen.

Kommunen berörs av följande riksintressen:

Utpekade riksintressen i Bollebygds kommun

- Riksintresse för friluftsliv: 3 kap 6 § MB Delsjö-Härskogenområdet
- Riksintresse för friluftsliv: 3 kap 6 § MB Tubbaröd
- Natura2000 Gantarås – område med hotade och sällsynta arter
- Riksintresse för kommunikationer: 3 kap 8 § Framtida järnväg Götalandsbanan
- Riksintressen för kommunikationer: 3 kap § 8 Befintlig järnväg Kust till kustbanan
- Riksintressen för kommunikationer. 3 kap § 8 Riksväg 40

Sedan 2002 har riksintresset för Härskogen ökat i omfattning. Dessutom har korridoren för Götalandsbanan, det vill säga framtida höghastighetsjärnväg förändrats och blivit mer avgränsad än tidigare utpekad korridor.

Ny lagstiftning och nationella respektive regionala mål, planer och program

Som ett av kraven utifrån 3 kap 5 § PBL ska en översiktsplan svara på hur kommunen i den *fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen*. Sedan 2002 har det hänt mycket både sett ur ett nationellt och regionalt perspektiv. Nedan listats de mål, planer och program som är avgörande och relevanta för Bollebygd kommuns utveckling.

Nationellt

EU:s Ramdirektiv för vatten (2000)

EU:s ramdirektiv för vatten (eller vattendirektivet) anger vad EU-länderna minst ska klara vad gäller vattenkvalitet och tillgång på vatten. Direktivet ska säkra en god vattenkvalitet i europeiska vatten. I vattenfrågan är översiktsplanen ett grundläggande verktyg för kommunernas översiktliga planering av vattenresurser.

Direktivet har genomförts genom lagar och förordningar i svensk lagstiftning, vilka trädde i kraft 2004:

- 5 kap. miljöbalken
- Förordning (2004:660) gällande förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön och förordning (2007:825).
- Föreskrifter från Sveriges geologiska undersökning med förtydligande föreskrifter om grundvatten.
- Föreskrifter från Havs- och vattenmyndigheten.

Lagstiftningen som tillkommit sedan ÖP 2002 innebär ett behov av att i kommande ÖP-arbete beskriva risker om översvämningar, skred, vattenbrist vattentäcker, radon och deponier som kan ha en betydande påverkan för kommunens vatten.

EU:s ramdirektiv för avfall (2008)

Avfallsdirektivet beslutades inom EU 2008 och ersatte tre gamla direktiv:

- Ramdirektivet (2006/12/EG) om avfall,
- Direktiv (91/689/EEG) om farligt avfall
- Direktiv (75/439) om spillolja

Ramdirektivet innehåller följande:

Definitioner och omfattning av direktivet

- Avfallshierarkin och bestämmelser som styr mot den
- Hantering av avfall inklusive tillstånd
- Planering av avfallshanteringen och översyn

Administrativa krav kring rapportering, inspektioner Ny plan- och bygglag SFS (2010:900)

Den 2 maj 2011 trädde den nya Plan- och bygglagen i kraft. I samband med lagen fick översiktsplanen en större betydelse som strategiskt planeringsverktyg. Det ska framgå i översiktsplanen hur den byggda miljön ska utvecklas, bevaras och användas. Kommuner ska i sin översiktsplan visa hur den fysiska planeringen tar hänsyn och samordnar nationella och regionala mål, planer och program som är av vikt för den hållbara utvecklingen.

En enklare planprocess (2015)

Den första januari 2015 trädde nya bestämmelser i Plan- och bygglagen i kraft med syfte att göra plan – och bygglovsprocessen mer enkel och effektiv. Bestämmelserna berör främst detaljplaner men förtydligar därtill kommuners ansvar för bostadsförsörjning i det översiktliga planeringsarbetet.

Nationell transportplan (2014)

Transportplanen är en nationell satsning på 522 miljarder och sträcker sig för perioden 2014-2025. Planen innebär en fördelning på drift och underhåll av statliga vägar och järnvägsnät samt en utveckling av transportsystemet där trafikverket prioriterar projekt under planperioden och hur medlen ska fördelas på respektive län.

Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1283) ändrad (SFS 2013:866)

Ändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1283) med förtydliganden om kommuners ansvar för bostadsförsörjning inom det kommunala planarbetet. Det ska framgå vilken hänsyn som tagits till nationella och regionala mål eller andra planer och program av vikt för bostadsförsörjningen. I PBL genomfördes även en förändring av tredje kapitlet där bostadsförsörjningsansvaret gjordes till ett allmänt intresse kommuner har en skyldighet att redovisa hur det långsiktiga behovet av bostäder ska tillgodos.

Enligt lag (2013:866) har kommuner ansvar för bostadsförsörjningen. Lagen syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Kommuner är skyldiga att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen som ska antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Samordnad prövning av buller enligt Miljöbalken och Plan- och bygglagen (2015)

Den 2 januari 2015 trädde ändringar i kraft där Miljöbalken och PBL ändrades för att bättre stämma överens med varandra i frågor kring buller från hur exempel trafik ska hanteras gällande planering och byggnation av nya bostäder.

Kulturmiljölagen (2014)

Den första januari 2014 ersattes kulturminneslagen (1988:950) med kulturmiljölagen. I samband med namnändringen har lagen lagens syfte preciserats. Bestämmelserna rörande fornlämningar är en av de förändringarna som främst berör fysisk planering. Bland annat har en tidsgräns införts som begränsar det allmänna skyddet av fornlämning: en lämning som har tillkommit år 1850 eller senare omfattas inte av det allmänna skyddet för fornlämningar.

De nationella miljömålen/ Nytt Miljömål 16:e målet (2005)

De 16 nationella miljömålen ska ligga till grund för den svenska miljöpolitiken och genomsyra den fysiska planeringen som anses som en nyckelfaktor för att nå målen. Sedan ÖPO2 har det 16:e miljömålet tillkommit och det har även skett andra generella ändringar i miljömålsarbetet både nationellt, regionalt och lokalt. Regeringen beslutade även den 22 juni 2010 för en ny struktur för Sveriges miljöarbete där målen också preciserades.

Ändringar gällande miljökonsekvensbeskrivning (2004)

Det har skett förändringar kring miljökonsekvensbeskrivningar. Den 21 juli 2004 infördes nya ändringar i Miljöbalken och i Plan- och bygglagen. Ändringarna innebär bland annat att alltid ska genomföras en miljökonsekvensbeskrivning till översiktsplaner. Översiktsplanen ska redogöra för hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer och om dessa normer riskera att överskridas.

Införande/Tillägg av Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer ska inte förväxlas med miljö kvalitetsmålen. Miljö kvalitetsnormerna infördes i Miljöbalken 1999 för att få komma till bukt med miljö påverkan från diffusa källor av utsläpp. Det är kommunerna som har ansvaret för att dessa efterföljs. Kravet på hanteringen av dessa har även stärkts. I nuläget finns miljö kvalitetsnormer för omgivningsbuller, utomhusluft och vattenkvalitet.

Tilläggen är följande:

- Föroreningar i utomhusluften (2010)
- Vattenförekomster (2004)
- Olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (2001)
- Omgivningsbuller (2004)

Ny strandskyddslag (2009)

Den 1 juli 2009 trädde nya regler kring strandskydd i kraft genom ändringar i Miljöbalken och Plan- och bygglagen. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för den allmänrättsliga tillgången till strandområden samt bevara god standard och goda livsvillkor för såväl djur- och växtliv på land och i vatten. Kommunerna övertog i samband med ändringarna ansvaret från Länsstyrelsen att lämna strandskyddsdispens, upphäva strandskydd i samband med detaljplan och tillsyn över strandskyddet. Sen den 1 feb 2010 bör kommuner om möjligt peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i översiktsplanen. I den kommunala översiktsplanens bör områden som även i framtiden anses behöva ha ett utökad stanstydd föras fram.

Biotopskydd - Nya regler och ändringar i förordningen om områdesskydd (1998:1252) (2008)

Biotopskyddet är ett allmänt lagligt skydd mot all form av exploatering för biotoper som bedöms som skyddsvärda. Den 1 januari 2008 beslutade regeringen om ändringar och nya regler i förordningen om områdesskydd för biotopskyddsområden.

Nationella mål för social hållbarhet

Social hållbarhet är en dimension som innefattar många olika perspektiv och teman. Dimensionen bygger på att åstadkomma ett samhälle/samhällsutveckling med grundläggande rättigheter, att allas lika rättigheter respekteras och att inga grupper diskrimineras oavsett ålder, kön, etnicitet, funktionsnedsättning och liknande. Social hållbarhet bygger även på att offentliga miljöer ska vara tillgängliga och användbara för alla.

Gällande social hållbarhet rör det sig främst om att följande nationella mål:

11 folkhälsopolitiska målområden (2002)

Det övergripande målet för de 11 målområdena är att *skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen* och angeläget är att hälsan förbättras för de grupper som är mest utsatta för ohälsa. De 11 målområdena omfattar de faktorer som anses ha störst betydelse för den svenska folkhälsan.

De folkhälsomål som är av störst betydelse för samhällsplaneringen är:

Folkhälsomål 1 -Delaktighet och inflytande i samhället

Delaktighet och inflytande är en grundläggande samhällelig förutsättning. Målet bygger på att stärka förmågan och möjligheten till social och kulturell delaktighet för äldre och ungdomar samt grupper som är ekonomiskt och socialt utsatta.

Folkhälsomål 2 – Ekonomisk och social trygghet

Anses och som en grundläggande samhällelig förutsättning och är därför ett eget målområde.

Folkhälsomål 3 – Barn och ungas uppväxtvillkor

Trygga och goda uppväxtvillkor är en avvägande faktor för barns och ungdomars hälsa och påverkar även folkhälsan på lång sikt.

Folkhälsomål 5 –Sunda och säkra miljöer och produkter

Sunda och säkra miljöer och produkter påverkar folkhälsan. Insatser inom målet ska utgå från de beslutade miljö kvalitetsmålen och bygga på en kretsloppsstrategi som inkluderar miljöorienterad produktspolitik samt riksdagens konsumentpolitiska mål.

Folkhälsomål 9 - Ökad fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet ses som en förutsättning för en god hälsoutveckling. Målet innefattar att samhället ska utformas för att skapa förutsättningar för en ökad fysisk aktivitet för hela befolkningen. Det genom insatser som skapar möjlighet till mer och ökad fysisk aktivitet i förskola, skola och i anslutning till arbete, fysisk aktivitet under fritiden. Även att äldre, långtidssjukskrivna och funktionshindrade ges möjlighet för motion eller träning utifrån egna förutsättningar.

Mål för jämställdhet (2006)

Regeringens mål för jämställdhetspolitiken är att *kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv*. Målet är indelat i följande sex delmål:

- *En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.*
- *Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.*
- *Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.*
- *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.*
- *Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.*
- *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.*

Integration

Målet för integrationspolitiken är *lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund*. Integrationspolitiken omfattar verksamhetsområden som berör alla lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund, nyanländas etablering i samhället, ersättning för kommunernas flyktingmottagande, främjande av integration, urbant utvecklingsarbete samt svenskt medborgarskap.

Mål för ungdomspolitiken

Målen för regeringens ungdomspolitik är att *alla ungdomar ska ha verklig tillgång till välfärd, och att alla ungdomar ska verklig tillgång till inflytande*. För att nå det övergripande målet har arbetet delats in i följande fem delmål:

- Utbildning och lärande
- Arbete och försörjning
- Hälsa och utsatthet
- Inflytande och representation
- Kultur och fritid

Mål för barnets rättigheter

Målet för barnrättspolitiken är att *barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande*. Målet har sin grund i barnkonventionen och syftar till att främja och skydda barnets rättigheter och intressen i samhället. Barns rättigheter och intressen ska genomsyra all politik och verksamheter som berör barn.

Mål för funktionshinderpolitiken

Målen för funktionshinderspolitiken är *en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet. Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning. Funktionshinderpolitiken syftar till att skapa ett samhälle som inte hindrar för delaktighet och att det finns en jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.*

Regionala

Vision Västra Götaland – Det goda livet (2005)

Vision Västra Götaland – Det goda livet antogs 2005 av regionfullmäktige. En av de grundläggande principerna för visionen är att verka för ett gemensamt Västra Götaland där de fyra regiondelarna ska samspela och stärka varanda kring frågor som rör näringsliv, kollektivtrafik och välfärd.

VG2020 – Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 (RUP) (2013)

VG 2020 Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 antogs 2013 av regionfullmäktige och utgör Västra Götalands regionala utvecklingsprogram. Strategin är det främsta verktyget för att genomföra visionen Det goda livet och innehåller delstrategier för hur Västra Götaland ska utvecklas till en attraktiv och kunskapsdriven region.

Länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2014-2017

Länsstrategi för jämställdhetsstrategi har tagits fram av Länsstyrelsen i samarbete med Västra Götalandsregionen. Ett av huvudsyftena med strategin är att anpassa, konkretisera och implementera nationella jämställdhetspolitiska mål utifrån regionala förutsättningar.

Jämställt Västra Götaland 2014-2017 är uppdelad i tre övergripande temaområden:

1. Makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet

Avsnittet tar upp förutsättningar för arbete, föräldraskap, utbildning, politiskt inflytande och jämställd regional tillväxt.

2. Makt och hälsa

Avsnittet tar upp jämställd hälsa som en fråga om fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande och fokuserar särskilt på normer för kön och deras inverkan på hälsa, tillgången till idrott samt kultur- och föreningsliv.

3. Makt och mäns våld mot kvinnor

Avsnittet fokuserar på våld i nära relationer, våldsförebyggande åtgärder samt stöd till grupper med svagt samhälleligt skydd.

Regionala miljömål för Västra Götaland

De regionala miljömålen för Västra Götaland omfattar det nationella miljömålssystemet, undantagsvis fjällmiljö som inte är aktuell i länet samt 50 regionala tillväxtmål. Dessa tilläggs mål beslutades i september 2015 av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen och lyfter fram regionala förutsättningar och områden som kräver ytterligare insatser.

Klimatstrategi för Västra Götaland

Klimatstrategi för Västra Götaland har avstamp i hur Västra Götaland gemensamt kan bryta beroendet av fossil energi till 2030. Den beskriver målsättning, fokusområden och utifrån vilka principer arbetet ska organiseras. Målsättningen för klimatstrategin bygger på Vision Västra Götaland och går i linje med EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar. Klimatstrategin visar på två tydliga ”ambitioner”, dels genom energieffektivisering och ökad användning av förnybar energi för att bidra till en minskad klimatpåverkan. Ambitionen är även att klimatarbetet drivs på ett sådant sätt att konkurrenskraften i Västra Götaland stärks.

Regional plan för infrastruktur i Västra Götaland (2014)

Den regionala infrastrukturplanen för länet antogs 2014 och sträcker sig till perioden 2025. Planen redogör för hur Västra Götalands region ska fördela de ekonomiska medlen för att nå en långsiktigt hållbar infrastruktur i regionen. Sett till de satsningar som rör Bollebygds kommun nämns bland annat Götalandsbanan (etapp Mölnlycke-Bollebygd), Kust till kustbanan, väg 527 och 1627.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet beskriver hur kollektivtrafiken i länet ska utvecklas samt hur och var fokus på kollektivtrafiksatsningarna ska ligga. I programmet presenteras olika mål, varav huvudmålet är att marknadsandelen för kollektivtrafik ska öka och att resandet ska fördubblas fram till 2025.

Handlingsplan för jämlik hälsa i Västra Götaland

Handlingsplanen är framtagen i syfte att skapa förutsättningar för jämlik hälsa och ska kunna användas som verktyg för att underlätta samverkan. Planen syftar till att minska skillnader i hälsa mellan olika befolkningsgrupper. Planen bygger på den folkhälsopolitiska policyn för Västra Götaland som i sin tur utgår från den regionala visionen ”*Det goda livet*”. Grundutgångspunkten för handlingsplanen är det övergripande nationella folkhälsopolitiska målet ”*att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen*”.

Målbild tåg 2030 (2013)

Juni 2013 antog regionfullmäktige i Västra Götalands län ”Målbild Tåg 2035”. Målbilden beskriver viljeinriktningen vad gäller den framtida tågtrafiken och utgör därmed underlag för olika samhällsaktörer som ansvarar för strategisk planering såsom stadsutveckling, markanvändningsfrågor och infrastrukturutbyggnad. Syftet med målbilden är att stödja utvecklingen av pendeltågs- och regiontågstrafik i Västsverige.

Stråksamverkan/ Gemensam Målbild Göteborg – Borås

Projektgruppen Stråksamverkan Göteborg-Borås består av de kommuner som ligger längst med sträckan där höghastighetsjärnvägen mellan Göteborg och Borås planeras (Göteborg stad, Mölndal, Härryda, Mark, Bollebygd och Borås kommuner) samt kommunförbundet för Göteborgsregionen respektive Boråsregionen. Gruppen har tillsammans tagit fram en gemensam målbild för en hållbar regional struktur. Grunden till denna struktur ska nås genom goda kollektivtrafikförbindelser och en gemensam samverkan vad gäller planering av bostäder, näringsliv och service.

Målbild Göteborg-Borås 2035

BoHäM

BoHäM är en plattform för gränslöst samarbete mellan Bollebygd, Härryda och Marks kommuner. Samarbetet grundar sig på kommunernas gemensamma förutsättningar och utmaningar, inte minst när det gäller infrastrukturella satsningar, men också bostadsbyggnation, inflyttning och utbildning. Som ett led i detta arbete har *Utvecklingsplan för del av Bollebygd, Härryda och Marks kommuner* tagits fram, antagen av respektive kommunfullmäktige under hösten 2014.

Lokalt/ Kommunala förutsättningar och förändringar

I samband med att arbetet med en ny kommuntäckande översiktsplan har påbörjats i två omgångar har en ny vision, nya mål och en definition för landsbygden tagits fram. Dessutom har en Utvecklingsplan tagits fram i samverkan med Härryda och Marks kommun, som idag utgör kommunens främsta strategiska planeringsunderlag.

Vision ”Bollebygd 2025”

Antogs av Kommunfullmäktige (KF) 2012-11-22 och reviderades: 2016-06-15

”Bollebygd – kommunen där vi bor bra och lever länge”

Bollebygd med 12 000 invånare är en ovanlig kommun. I Bollebygd är människor trygga, stolta, självständiga men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörsandan är ett signum för den charmiga kommunen.

Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetters flygplats och Göteborgs hamn gör Bollebygd till en plats nära världen. Boende i Bollebygd ingår i en av Sveriges största arbetsmarknadsregioner.

Det lilla samhället gör vardagen enkel. Med ett levande centrum, mångfald i boendeformer, böljande landskap och bra utbud av samhällsservice känns det härligt att bo i Bollebygd.

I Bollebygd har invånarna en sällsynt närhet till kommunens förtroendevalda och har alla möjligheter att vara delaktiga och påverka bygdens utveckling.

Närheten till naturen erbjuder rofylld rekreation och hälsosamma aktiviteter. Ett aktivt föreningsliv bidrar till att fylla behovet av de flesta fritidsintressen.

Landsbygdsdefinition

Antagen av KF 2012-11-22

”Bollebygds kommuns definition av landsbygd är det som ligger utanför Bollebygds tätort.”

Övriga tätorter (SCB:s definition) i kommunen; Olsfors, Hultafors och Töllsjö bedöms vara en mycket viktig del av kommunens landsbygd vad gäller befintlig och möjlig service, infrastruktur och allmänna kommunikationer och de bör därför vara utgångspunkt för LIS-arbetet.

Mål inför ny översiktsplan

Antogs av KF 2012-11-22 (KS2012/96)

Vid kommunfullmäktige den 20 september 2012 diskuterades fem förslag till mål för den nya översiktsplanen. Samhällsbyggnadsavdelningen gjorde sedan en redaktionell ändring av målen som syftade till att tydliggöra att kommunen vill ha en station i området vid Kråketorp. Målen är följande:

- Förtätning och omvandling inom samt nyexploatering i anslutning till befintlig tätortsbebyggelse (Bollebygd, Olsfors, Hultafors, Töllsjö)
- Byggnation i stråk där kollektivtrafiken finns eller kan byggas ut
- Utveckling av området vid Kråketorp för ett stationsområde vid Götalandsbanan och därtill stödande verksamheter och bostadsområden samt utbyggnad av Bollebygds tätort i denna riktning.
- Utveckling av verksamhetsområden från Grönkullen till kommungränsen mot Borås, (längs med riksväg 40 och länsväg 1757 samt i området däremellan)
- Utveckling, förädling och tillgängliggörande av nära natur- och fritidsområden

Kommunen har även en positiv inställning till enstaka byggnationer utanför de ovan angivna områdena, om de inte kräver stöd i detaljplan.

Förslag till prioriterade frågor inom hållbar utveckling i översiktsplanen

Förslag är att Bollebygds kommun arbetar, likartat som regeringen, med prioriterade frågor för den hållbara utvecklingen när det gäller den översiktliga planeringen av kommunens mark- och vattenområden. De frågor som föreslås prioriteras är:

- Transportsnål infrastruktur
- God tillgänglighet, både fysisk och virtuell
- Miljövänlig energiförsörjning
- Närhet och integration mellan olika funktioner

Utvecklingsplan för del av Bollebygd, Härryda och Marks kommuner

Utvecklingsplanen är ett samarbete mellan kommunerna Bollebygd, Härryda och Mark och är en del av BoHäM-samarbetet, som syftar till att gemensamt lösa frågor som går över kommungränserna.

Planen antogs av Bollebygds kommunfullmäktige i september 2014. Utvecklingsplanen anger inriktning och målsättning för gränsområdet mellan de tre kommunerna. Fokus vilar framförallt på visionen om förbättrade regionala kopplingar. Utvecklingsplanen används i stor utsträckning inom ramen för kommunens samhällsplanering.

Utvecklingsplan för del av Bollebygd, Härryda och Marks kommuner

ÖVERSITKSPLANENS AKTUALITET

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till bedömning

Kommuntäckande översiktsplan 2002

Antagen av KF: 2002-02-07 §5

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den kommuntäckande översiktsplanen i de flesta avseenden är inaktuell. Aktualitetsprövningen av planen utgår huvudsakligen från PBL:s lagkrav i 3 kap. 5 § av vad som ska framgå i en översiktsplan.

Följande punkter sammanfattar planens inaktualitet:

1. *Översiktsplanen kan inte bedömas uppnå grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden*

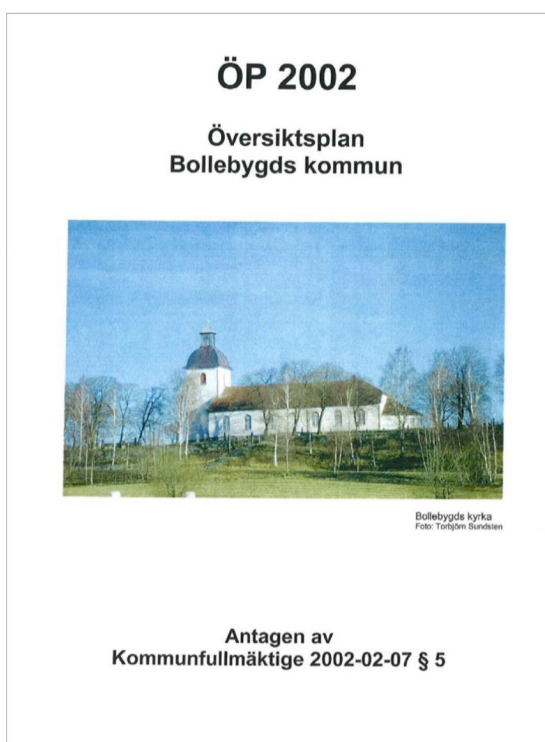
Tidshorizonten för ÖP02 sträcker sig fram till 2017 och är inte längre aktuell. Det gör att omvärldsanalysen i planen är otidsenlig samt att de ställningstaganden som finns i ÖP02 generellt inte är aktuella. Det saknas därmed en aktuell helhetsbild för kommunens strategiska utveckling vilket i sin tur påverkar den hållbara utvecklingen i kommunen. Sedan ÖP02 har kommunen tagit fram en kommunal vision med ett politiskt mål för befolkningsökningen (visionen motsvarar en befolkningsökning på 3,15 procent fram till år 2025). Det i sin tur ställer nya krav på den kommunala översiktsplaneringen.

Vissa delar i den gällande översiktsplanen har till stor del genomförts, vissa utpekade områden i planen har tagits i anspråk (Tyftet, Erikstorp) parallellt som nya utbyggnadsinriktningar tillkommit som en följd av ett ökat bebyggelsetryck (i Bollebygds tätort) samt en förändrad politisk vilja. Kommunens aktuella vision och målsättningar samt ett antal av kommunens pågående detaljplaner i kommunen strider därför mot ÖP02. Översiktsplanens strategier och utbyggnadsinriktningar svarar följaktligen inte upp mot rådande eller framtida kommunala förutsättningar.

Det finns ett behov att genomföra en omvärldsbevakning och utreda vilka utmaningar kommunen står inför idag och sedan fastställa aktuella ställningstaganden och ta fram en översiktsplan som utgår från dagens och framtida behov och förutsättningar.

2. *Kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras*

Ställningstagandena i ÖP02 är överlag inaktuella och speglar inte dagens planeringssituation och inkluderar inte aktuella frågor inom planeringen i tillräcklig utsträckning såsom frågor kring buller, luftföroreningar, farligt gods, översvämningar, vattenhantering och liknande. Därtill har översiktsplanen som verktyg fått ett ökat strategiskt fokus och det regionala perspektivet har fått en större betydelse sedan ÖP02 antogs. ÖP02 avspeglar inte en aktuell syn för hur kommunen tänker kring den byggda miljön dess användning utveckling och bevarande utifrån ett kommunalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Bollebygds översiktsplan 2002 (ÖP02)

3. Hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer

Sedan ÖP02 har inga riksintressen tillkommit i kommunen. De intressen som finns har förändrats till viss del, bland annat utökats. Sedan ÖP02 antogs har lagstiftningen och utredningar gällande miljö kvalitetsnormer emellertid förändrats. Det gör att miljöbedömningarna i ÖP02 som följd av förändrad och nytillkommen lagstiftning och utredningar är bristfälliga. Översiktsplanen kan därför inte anses som aktuell i sin förhållning och tillgodoser inte gällande lagstiftning gällande miljö kvalitetsnormer.

4. Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen

Sedan ÖP02 antogs har det tillkommit ett stort antal nya lagar, mål, planer och program som inte inkluderas i översiktsplanen. Därtill är översiktsplanen överlag bristfällig i sin förhållning till hållbar utveckling. Hållbar utveckling **behandlas** i viss mån i ÖP02 men långsiktiga aspekter av sociala hållbarhetsaspekter. Definitionen för hållbar utveckling och dess tre dimensioner social- ekologisk och ekonomisk hållbarhet och vad dessa innebär för Bollebygds kommun specifikt definieras inte.

5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder

Sedan ÖP02 har Bollebygds kommuns förutsättningar gällande befolkningsutvecklingen förändrats vilket inneburit en större efterfrågan på bostäder i kommunen, främst har det blivit en större efterfrågan i Bollebygds tätort. Det finns inriktningsmål i koppling till bostadsförsörjning i ÖP02 som kan anses aktuella såsom byggnation med fokus på förtätning, byggnation i kollektivtrafiknära läge samt en positiv inställning till byggnation på landsbygden.

Den starkt rådande tillväxten gör att det behövs en aktuell samsyn och samplanering för nya bostäder, arbetsplatser och den service som behövs för att motsvara tillväxten I ÖP02 finns inget stöd för den starka befolkningsutvecklingen som sker i kommunen idag. Det finns därför ingen aktuell samlad bild av den kommunala översiktsplaneringen som på sikt kan säkra och bana väg för en hållbar utveckling i hela kommunen.

6. Sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § för första stycket miljöbalken. Lag (2014:224)

Den nya strandskyddslagen trädde i kraft de en 1 juli 2009 genom ändringar i Miljöbalken och Plan- och bygglagen. (Lagen innebär att en översiktsplan ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som anses som lämpligt för utveckling på landsbygden där möjlighet finns att tillämpa ett differentierat strandskydd.) Genom att redovisa LIS-områden blir kommunens avsikt för stränder transparent och en naturlig del i en samlad helhet för miljö- och markanvändningen. Den nya lagstiftningen kring strandskydd tillkom efter att ÖP02 antogs och saknar därför hänvisningar gällande LIS-områden. En LIS-plan har tagits fram av förvaltningen där LIS-områden i kommunen är utpekade. Planen kan övervägande ses som färdigställd men det behövs en genomgång gällande planens status och hur planen kan arbetas in som en del i översiktsplanen.

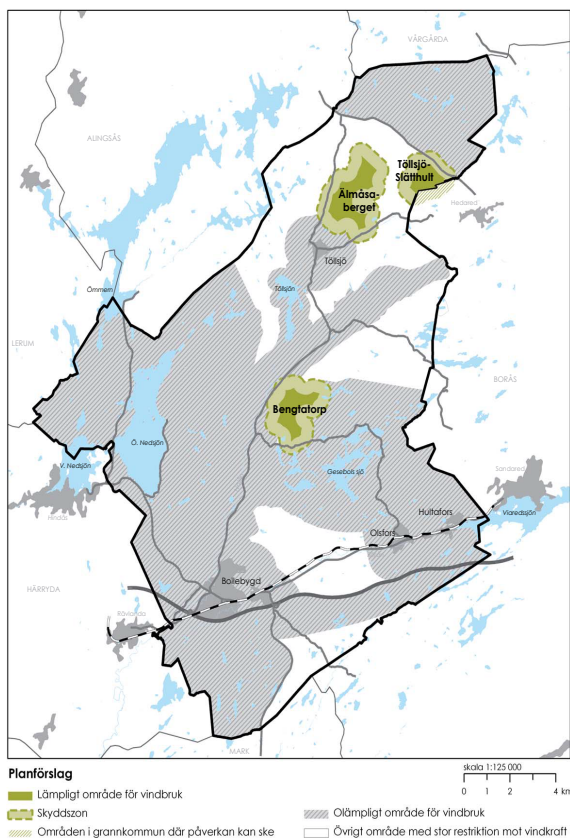
Vindbruksplan, tematiskt tillägg till ÖP 2002

Antagen av KF 2011

Det tematiska tillägget kan, enligt samhällsbyggnadsförvaltningen, förklaras som fortsatt aktuell, grundat på följande bedömning:

- Inga nya riksintressen för vindbruk har tillkommit.
- Bollebygds kommun har sedan Vindbruksplanen antogs 2011 inte tagit fram nya lämpliga områden för vindbruk.

Vindbruksplanen bör bli en del av den nya översiktsplanen. Då vindbruksplanen integreras i den kommande översiktsplanen bör de frågor som är belysta under avsnittet om uppföljning ses över (se s.69 i Vindbruksplan).

Utpekade områden lämpliga för vindbruk

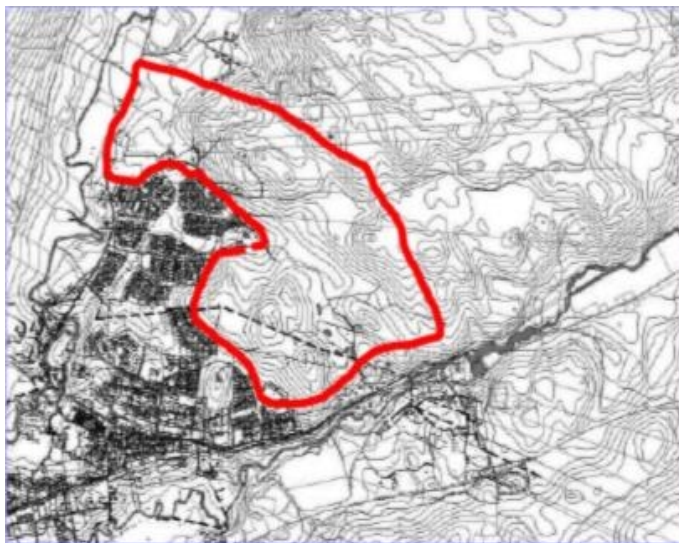
Fördjupad översiktsplan för Tyftet, Norra Erikstorp och Varpås

Antagen av KF 2004

Samhällsbyggnadsförvaltningen förslår att förklara fördjupad översiktsplan som inaktuell pga:

- Förändrad utvecklingssyn. Utbyggnadsriktningen svarar inte längre upp mot dagens förväntning som numera är västerut.
- Avsnittet om trafikåtgärder har inaktuella siffror.

Vid framtagandet av en fördjupad översiktsplan för Bollebygds tätort kommer delar av utvecklingsområden som pekats ut i den fördjupade översiktsplanen för exempelvis Tyftet, Norra Erikstorp och Varpås tas med i den fördjupade översiktsplanen. Det krävs också en politisk bedömning hur de resterande områdena ska hanteras framöver.

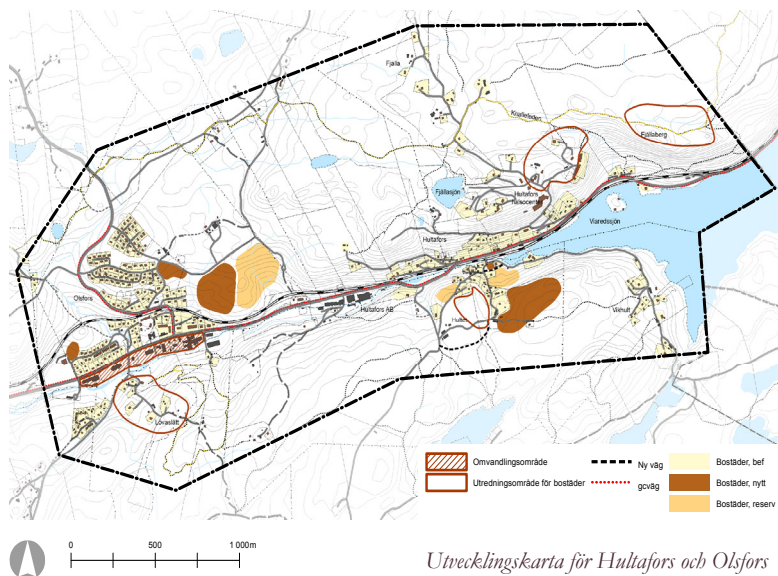
Bild över utvecklingsområde från fördjupad översiktsplan för Tyftet m.fl.

Utvecklingsplan för Olsfors och Hultafors

Antagen av KF 2008

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att förklara utvecklingsplan för tätorterna Hultafors och Olsfors som fortsatt aktuell mot bakgrund att:

- Viljeriktningen för tätortsutvecklingen har inte förändrats, en fortsatt stimulerad utveckling ska ske.
- Försättningarna inom respektive tätort är i princip oförändrad sedan 2008.

Övriga dokument med koppling till översiktsplan

Efter år 2002 har ett flertal planeringsunderlag tagits fram, några av dessa är inte politiskt antagna eller är under pågående arbete. De planeringsunderlag som presenteras nedan kan bli föremål för den nya översiktsplanen.

Övriga dokument med koppling till översiktsplan:

- LIS-plan, framtagen under 2012-2015 (ej antagen)
- Centrumprogram för Bollebygds tätort antagen av KF 2010-10-13
- Avfallsplan 2016-2020, Antagen av KF 2016-06-15 § 75
- Parkeringsnorm, antagen av KF 2009-12-10 § 172, tillägg till normen tillkom 2015-06-09
- Bredbandsstrategi, antagen av KF 2015-06-01 § 94
- Staden mellan åarna, strukturskiss för en ny stationsnära staddel i Bollebygd 2015-07-03, (används som arbetsdokument)
- Naturvårdsprogram, 2010
- Tätortsnära natur i Bollebygds kommun, 2005

Planeringsunderlag med koppling till översiktsplan som är under pågående arbete:

- VA-plan, förväntas färdigställas under 2018/2019
- Naturvårdsplan, färdigställs under 2017/2018
- Bostadsförsörjningsprogram 2017-2026, bedöms kunna antas under första kvartalet 2017
- Miljöstrategi och lokala miljömål, bedöms färdigställas under 2017

LÄNSSTYRELSENS REDOGÖRELSE

Länsstyrelsen ska enligt 3 kapitlet 28 § PBL lämna en sammanfattande redogörelse till kommunen minst en gång per mandatperiod. Den ska redovisa statliga och mellankommunala intressen som är av betydelse för en översiktsplan aktualitet. En kommun kan också begära en sammanfattande redogörelse från Länsstyrelsen. Bollebygds kommun begärde under våren 2014 en sammanfattad redogörelse.¹

Länsstyrelsen för Västra Götaland har tagit fram en sammanfattande redogörelse för hela länet *Sammanfattande redogörelse för Västra Götalands län november 2013 (reviderad november 2016): Översiktsplanens aktualitet och planeringsunderlag*, där övergripande och aktuella frågor om översiktsplanens innehåll tas upp. Den utgör dessutom en grund för de enskilda redogörelserna.

Följande synpunkter lämnades från Länsstyrelsen:

Naturvård

Sedan Bollebygds översiktsplan från 2002 har 4 områden skyddats som biotopskyddsområden med stöd av 7 kap miljöbalken. 5 naturvårdsavtal har tillkommit. Riksintresse området för Härskogen har ökat i omfattning. Länsstyrelsens förslag på riksintresse finns på Länsstyrelsens webbsida. Senast den 30 juni ska Naturvårdsverket besluta om Länsstyrelsens förslag. Länsstyrelsen vill också upplysa om att inventeringar som genomförts inom kommunen sedan 2002 innefattar fynd av klockgentiana, mosippa, skaft-slamkrypore och guldsandbin. Dessa observationer finns rapporterade till Artportalen. Utöver detta kan sporadiska fynd ha rapporterats.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen vill betona att kulturmiljölagens (KML) krav på att bevara och skydda kulturmiljöer delas av alla. Med hänsyn till fornlämningsbilden i Bollebygds kommun så kan Länsstyrelsen komma att ställa krav på arkeologiska utredningar i framtida detaljplanarbeten. Det innebär att kommunen i detaljplaneplaneringen kan komma att behöva frånga intentioner i översiktsplanen för att tillgodose exempelvis fornlämningsmiljöer. Viktigt att poängtera är att ändringar i KML kap 2 (fornlämningar) kan komma att innebära att några lämningskategorier exempelvis kan övergå från en tidigare bedömning som ”övrig kulturhistorisk lämning” till att bli klassad som fornlämning.

I Bollebygd finns både bebyggelsemiljöer och ett stort antal fornlämningar av högt kulturhistoriskt värde. Länsstyrelsen betonar att kulturmiljövärdena skall ses som en kvalitet och resurs i planeringsarbetet och att dessa värden berikar miljön för de boende. I kommande översiktsplan bör det ingå tydliga målsättningar för att ta tillvara, bruka och utveckla kulturarvet på ett hållbart sätt.

Mellankommunala frågor

Förändringar inom trafikområdet och effekterna av flera stora infrastrukturprojekt så som Götalandsbanan behöver beskrivas efter samråd med Trafikverket och de kommuner som berörs.

De mellankommunala frågor som berör vatten är kommunens nuvarande och framtida påverkan på Mölndalsåns och Rolfsåns avrinningsystem samt vattenförsörjningsproblematik kopplat till vattentäkter.

Göteborgs stads trängselskatt, och den inverkan den har på pendlingsmönstren kan behöva tas upp i översiktsplanen.

1. Aktualitetsförklaringen ska kommuniceras med med Länsstyrelsen och i samband med det görs en uppdatering av den kommunspecifika redogörelsen.

10. Ansökan om planbesked Flässjum 2:63 -
yttrande till samhällsbyggnadsnämnden
KS2022/161

§138

KS2022/161

Ansökan om planbesked Flässjum 2:63 - yttrande till sambhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra gällande ansökan om planbesked Flässjum 2:63, förutsatt att gestaltning, volymer, höjd med mera, utreds och fastställs i ett senare skede.

Ärendet

I juni 2022 inkom en ansökan om planbesked för fastighet Flässjum 2:63 i Bollebygds centrum. Planförslaget syftar till att bebygga fastigheten med ett flerbostadshus i 12-16 våningar med tillhörande källargarage.

Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för handläggning och beslut om planbesked. Kommunstyrelsen ska enligt sitt reglemente ges möjlighet att yttra sig i varje planbeskedsärende innan samhällsbyggnadsnämnden fattar beslut. Kommunstyrelsen har i sin tur delegerat möjligheten att yttra sig, till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Planförslaget möjliggör fler bostäder i centrum, vilket i sin tur skapar bättre underlag för centrumhandeln och dess service. Vid eventuellt planuppdrag kommer merparten av detaljplanens kostnader att bekostas av exploatören. Kostnaderna betalas enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal samt beräkningsmall för detaljplaner.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Kommunstyrelsen har inget att erinra gällande ansökan om planbesked Flässjum 2:63, förutsatt att gestaltning, volymer, höjd med mera, utreds och fastställs i ett senare skede. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Ansökan om planbesked Flässjum 2:63 - yttrande till samhällsbyggnadsnämnden
- Ansökan om planbesked Flässjum 2_63
- Bolle Tower II 1
- Bolle Tower II 2
- Bolle Tower II 3
- Bolle Tower II 4
- Översiktskarta Flässjum 2_63

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Ansökan om planbesked Flässjum 2:63 - yttrande till samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inget att erinra i ärendet.

Ärendet

I juni 2022 inkom en ansökan om planbesked för fastighet Flässjum 2:63 i Bollebygds centrum. Planförslaget syftar till att bebygga fastigheten med ett flerbostadshus i 12-16 våningar med tillhörande källargarage.

Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för handläggning och beslut om planbesked. Kommunstyrelsen ska enligt sitt reglemente ges möjlighet att yttra sig i varje planbeskeds- ärende innan samhällsbyggnadsnämnden fattar beslut. Kommunstyrelsen har i sin tur delegerat möjligheten att yttra sig, till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ekonomiska förutsättningar

Planförslaget möjliggör för fler bostäder i centrum, vilket i sin tur skapar bättre underlag för centrumhandeln och dess service. Vid eventuellt planuppdrag kommer merparten av detaljplanens kostnader att bekostas av exploatören. Kostnaderna betalas enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal samt beräkningsmall för detaljplaner.

Beslutsunderlag

Planansökan 2022-06-01

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

Bollebygds kommun

Kommunstyrelsen

Ansökan om planbesked

Fastighet: Flässjum 2:63, Göteborgsvägen 34, 517 34 Bollebygd

Sökande: Bollebygd Towers AB, Bäckhöjdsvägen 5, 517 37 Bollebygd

Ärende: Vi vill ha en planändring, så att möjlighet ges att bygga ett högt hus på 12-16 våningar.

Syftet är att bygga ett centralt flerbostadshus som blir ett nytt riktmärke i Bollebygds centrums östra infart, se bifogad skiss.

Källardelen ska inrymma förråd samt parkeringsplatser.

Bollebygd 2022-06-01

Bollebygd Towers AB

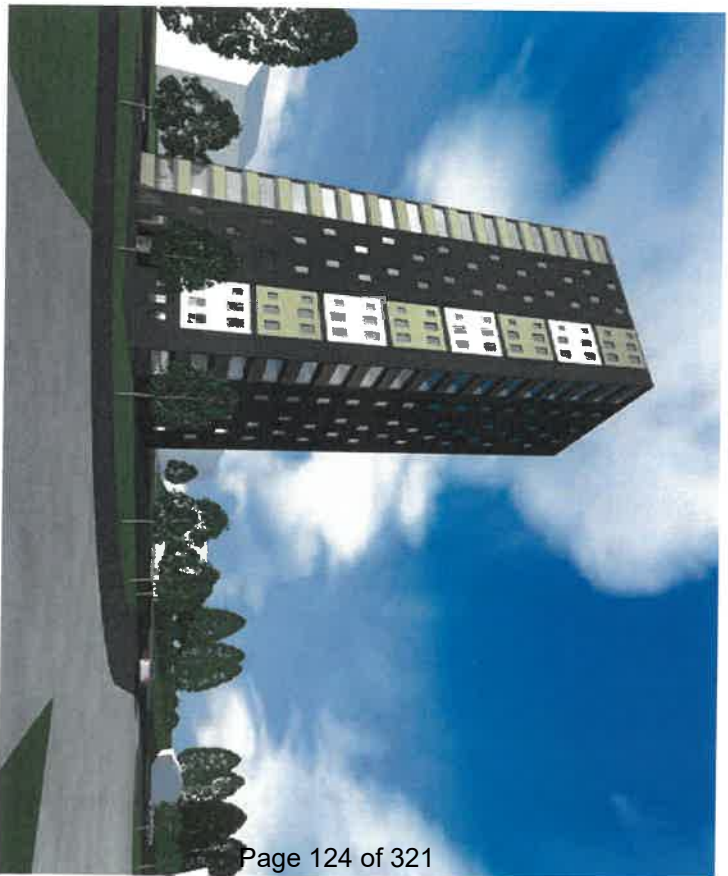
Magnus Gustafson

Bollebygd Tower

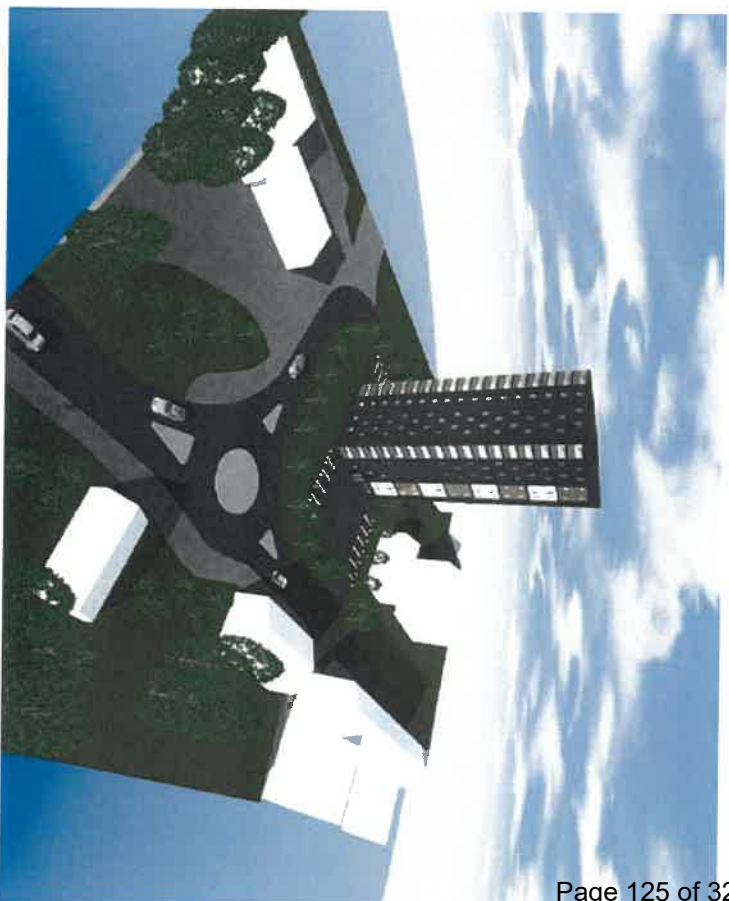
Bollebygd Tower

Fasad vyer

Bollebygd Tower

Fasad vyer

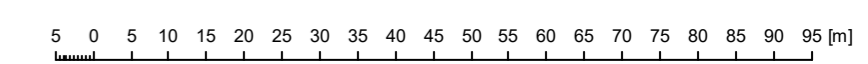
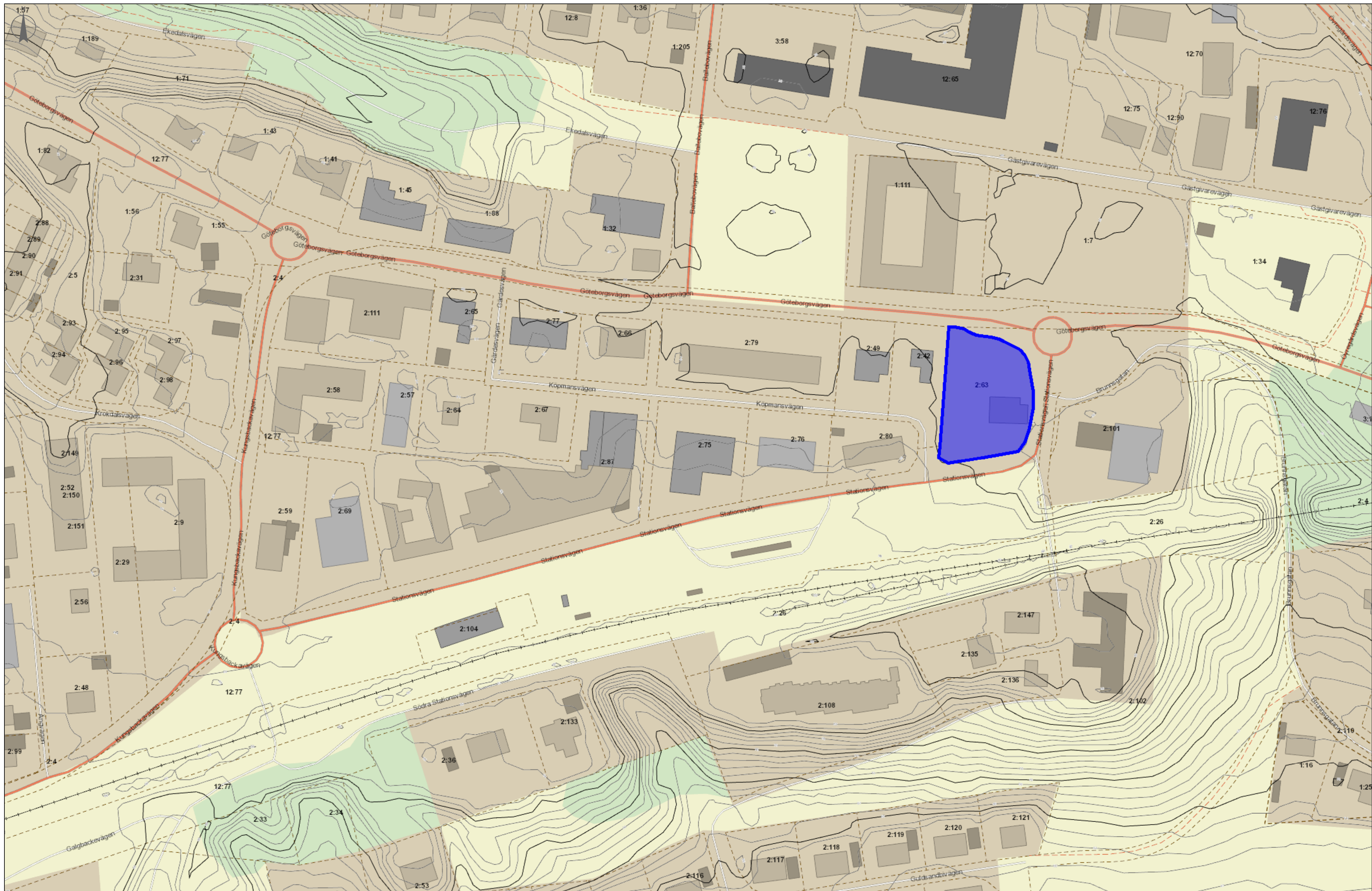

1. SAMHÄLLSBYGGGNADSKARTA

augusti 1, 2022

11. Detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49,
Hemgården KS2022/142

§139

KS2022/142

**Samråd för detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49, Hemgården -
samrådsyttrande till samhällsbyggnadsnämnden****Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen har inget att erinra i samrådet för detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49, Hemgården.

Ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till detaljplan för Bollebygd, Flässjum 2:49 Hemgården. Planförslaget är tillgängligt för samråd under 10 veckor mellan 6 juni-22 augusti 2022. Detaljplanens syfte är att möjliggöra en större byggrätt med bostäder samt centrum- och vårdverksamhet. I bottenvåningen skapas förutsättningar för en verksamhetslokal.

Kommunstyrelsen har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget som sakägare eller berörd myndighet/verksamhet.

Förslag till beslut**Ledamöternas förslag till beslut**

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen inte har något att erinra i samrådet för detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49, Hemgården. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Samråd detaljplan Bollebygd, Flässjum 2_49 Hemgården, Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: [Funktionsadress Kommunstyrelsen](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: VB: Detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49 Hemgården, Bollebygds kommun
Datum: den 2 juni 2022 11:26:43
Bilagor: [image001.png](#)
[image005.png](#)
[image008.emz](#)
[image004.png](#)
[image006.png](#)

Kom i går

Från: Funktionsadress Samhällsbyggnadsnämnden <samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se>

Skickat: den 1 juni 2022 12:11

Till: Funktionsadress Samhällsbyggnadsnämnden <samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Utbildningsnämnden <utbildningsnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Socialnämnden <socialnamnden@bollebygd.se>; Funktionsadress Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@bollebygd.se>

Ämne: Detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49 Hemgården, Bollebygds kommun

Meddelande om samråd

Samråd för detaljplan Bollebygd, Flässjum 2:49, Hemgården

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Bollebygds kommun har tagit fram ett förslag till detaljplan för Bollebygd, Flässjum 2:49 Hemgården. Planförslaget är tillgängligt för samråd under 10 veckor mellan 6 juni-22 augusti. Med hänsyn till semestertider har vi förlängt samrådstiden mer än vanligt.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en större byggrätt med bostäder samt centrum- och vårdverksamhet. I bottenvåning skapas förutsättningar för en verksamhetslokal.

Du har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget som sakägare eller berörd myndighet/verksamhet. Om du är fastighetsägare eller kontaktperson för samfällighet, ber vi dig att informera eventuella hyresgäster och andra ägare om denna information. Har du inte skickat dina synpunkter skriftligt innan granskningen är slut kan du förlora rätten att överklaga detaljplanen.

Ta del av handlingarna

Handlingarna finns tillgängliga på Bollebygds kommunens hemsida [Bollebygd Flässjum 2:49 Hemgården - Bollebygds kommun](#) samt på Tingskullen, Gästgivaregränd 4 Bollebygd och huvudbiblioteket i Bollebygd.

Samrådsmöte

Vi kommer att ha ett samrådsmöte i form av öppet hus i Tingshuset, torsdag den 9 juni kl. 18:00-19:30. På mötet kommer representanter från kommunen att berätta om förslaget och svara på frågor.

Har du synpunkter på detaljplanen?

Synpunkter på planförslaget lämnas skriftligen via e-post till:

samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se

Märk e-post med: Detaljplan Flässjum 2:49 Hemgården

Synpunkter ska ha inkommit senast den 22 augusti 2022

Frågor angående detaljplanen besvaras av:

Linnéa Säterberg, Planarkitekt | 0734 64 71 15 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsförvaltningen

12. Remiss; bostadsförsörjningsprogram
2022-2026 - remissvar till kommunstyrelsen
KS2021/66

§151

KS2021/66

Remiss; bostadsförsörjningsprogram 2022-2025 - remissvar till kommunstyrelsen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra mot förslag till bostadsförsörjningsprogram.

Ärendet

I januari 2021 gav kommunstyrelsen plan- och exploateringsenheten i uppdrag att uppdatera riktlinjerna för bostadsförsörjningen, enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska, enligt lagen, antas av kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod. De ska innefatta hela kommunen och redogöra för kommunens bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, både med hänsyn till kommunens bostadsförsörjningsansvar och marknadens behov. Riktlinjerna ska följa nationella, regionala och kommunala mål och riktlinjer.

Förslaget för bostadsförsörjningsprogrammet utgör Bollebygds kommuns riktlinjer samt åtgärder för bostadsförsörjningen, vilka bland annat baseras på översiktsplanens mål samt en befolknings- och bostadsmarknadsanalys. Programmet anger dels vad som ska uppnås inom bostadsförsörjningen i kommunen och dels hur det ska ske. Det är ett strategiskt styrdokument för kommunen att vända sig till när det kommer till bostadsplanering, och ett viktigt arbete för att stärka Bollebygd som en attraktiv boendekommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen leder arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet men förslaget har tagits fram av en kommunal arbetsgrupp med olika kompetensområden från olika förvaltningar, för att försöka få en genomarbetad och nyanserad slutprodukt. En politisk styrgrupp tillsattes av kommunstyrelsen 2021-04-13, § 60, för att granska och besluta om programmets innehåll och struktur. Även politiska förankringar och referensarbeten har skett tillsammans med socialnämnden och kommunpolitiker under arbetets gång.

Enligt lag (SFS 2000:1383) ska kommunen ge länsstyrelsen, regionen och eventuellt andra berörda regionala organ tillfälle att yttra sig över planeringen med bostadsförsörjningen. Remissförslaget ger dessa aktörer, samt grannkommuner och kommunens nämnder och politiska partier, möjlighet att lämna sina synpunkter på programmet.

Kommunstyrelsen beslutade på sammanträde 2022-05-24, § 96, att skicka ut förslag till bostadsförsörjningsprogram på remiss, enligt särskild sändlista. Remissvaren ska vara Bollebygds kommun tillhanda senast 24 augusti 2022. Kommunstyrelsen ges också möjlighet att yttra sig. Alla inkomna remissvar kommer att bearbetas i en samrådshandling, och eventuellt inarbetas i förslaget. Därefter kommer förslaget återigen till kommunstyrelsen för beredning, innan kommunfullmäktige fattar slutligt beslut.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen inte har något att erinra mot förslag till bostadsförsörjningsprogram. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- §96 KS Beslut om remiss bostadsförsörjningsprogram 2022-2026

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§96

KS2021/66

Beslut om remiss bostadsförsörjningsprogram 2022-2026**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut förslag till bostadsförsörjningsprogram på remiss, enligt särskild sändlista. Remissvaren ska vara Bollebygds kommun tillhanda senast 24 augusti 2022.

Kommunstyrelsen beslutar att utöka styrgruppen för arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet. En representant vardera från KD, L, MP, SD och V som även sitter i kommunfullmäktige ska bjudas in till styrgruppen utöver de befintliga representanterna som beslutades av kommunstyrelsen 2021-04-13, § 60.

Ärendet

I januari 2021 gav kommunstyrelsen plan- och exploateringsenheten i uppdrag att uppdatera riktlinjerna för bostadsförsörjningen, enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska, enligt lagen, antas av kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod. De ska innefatta hela kommunen och redogöra för kommunens bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, både med hänsyn till kommunens bostadsförsörjningsansvar och marknadens behov. Riktlinjerna ska följa nationella, regionala och kommunala mål och riktlinjer.

Förslaget för bostadsförsörjningsprogrammet utgör Bollebygds kommuns riktlinjer samt åtgärder för bostadsförsörjningen, vilka bland annat baseras på översiktsplanens mål samt en befolknings- och bostadsmarknadsanalys. Programmet anger dels vad som ska uppnås inom bostadsförsörjningen i kommunen och dels hur det ska ske. Det är ett strategiskt styrdokument för kommunen att vända sig till när det kommer till bostadsplanering, och ett viktigt arbete för att stärka Bollebygd som en attraktiv boendekommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen leder arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet men förslaget har tagits fram av en kommunal arbetsgrupp med olika kompetensområden från olika förvaltningar, för att försöka få en genomarbetad och nyanserad slutprodukt. En politisk styrgrupp tillsattes av kommunstyrelsen 2021-04-13 §60 för att granska och besluta om programmets innehåll och struktur. Även politiska förankringar och referensarbeten har skett tillsammans med socialnämnden och kommunpolitiker under arbetets gång.

Enligt lag (SFS 2000:1383) ska kommunen ge länsstyrelsen, regionen och eventuellt andra berörda regionala organ tillfälle att yttra sig över planeringen med bostadsförsörjningen. Remissförslaget ger dessa aktörer, samt grannkommuner och kommunens nämnder och politiska partier, möjlighet att lämna sina synpunkter på programmet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut förslag till bostadsförsörjningsprogram på remiss, enligt sändlista. Kommunstyrelsen beslutar även att utöka styrgruppen för arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet. En representant vardera från KD, L, MP, SD och V som även sitter i kommunfullmäktige ska bjudas in till styrgruppen utöver de befintliga representanterna som beslutades av kommunstyrelsen 2021-04-13, § 60.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår som tilläggsförslag att remissvaren ska vara Bollebygds kommun tillhanda senast 24 augusti 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om arbetsutskottets förslag kan antas och finner att så sker. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen antar eller avslår Michael Plogells (FR) tilläggsförslag och finner att kommunstyrelsen antar förslaget.

Beslutsunderlag

- §97 KSAU Beslut om remiss av bostadsförsörjningsprogram 2022-2026
- Beslut om remiss för bostadsförsörjningsprogram 2022-2026
- Sändlista remissinstanser

Skickas till

Externa remissinstanser

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, info@borasregionen.se

Länsstyrelsen, vastragotaland@lansstyrelsen.se

Vattenfall Eldistribution, registratur.eldistribution@vattenfall.com

Västra Götalandsregionen, georgia.larsson@vgregion.se

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, Bollebo, info@bollebo.se

Alingsås kommun, kommunstyrelsen@alingsas.se

Borås stad, boras.stad@boras.se

Härryda kommun, kommun@harrydas.e

Lerums kommun, kommun@lerum.se

Marks kommun, markskommun@mark.se

Vårgårda kommun, kommunen@vargarda.se

Interna remissinstanser

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Centerpartiet (C)

Folkets röst (FR)

Kristdemokraterna (KD)
Liberalerna (L)
Miljöpartiet (MP)
Moderaterna (M)
Socialdemokraterna (S)
Sverigedemokraterna (SD)
Vänsterpartiet (V)

Paragrafen är justerad

13. Remiss; granskning av fördjupning av
översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040 -
remissvar till Vårgårda kommun översiktsplan
Vårgårda tätort KS2021/61

§140

KS2021/61

**Remiss; Granskning av fördjupning av översiktsplanen Småstaden
Vårgårda 2040 - remissvar till Vårgårda kommun****Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen har inget att erinra mot förslaget. Bollebygds kommun ligger långt söder om det område Vårgårda kommun planerar för och påverkar således inte Bollebygds kommun i någon större utsträckning. Kommunstyrelsen anser att det är positivt att Vårgårda kommun tar fram en fördjupad översiktsplan för tätorten med målbilden om en hållbar småstad, vilket kan vara inspirerande för vidare arbete även i Bollebygds kommun.

Ärendet

Kommunstyrelsen i Vårgårda kommun beslutade 2022-06-22, § 146, att ställa ut förslag till Fördjupning av översiktsplanen – Småstaden Vårgårda 2040 för granskning. Granskningen pågår 6 juli-7 september 2022. Bollebygds kommun har fått möjlighet att yttra sig.

Förslag till beslut**Ledamöternas förslag till beslut**

Michael Plogell (FR) föreslår följande som remissvar: Kommunstyrelsen har inget att erinra mot förslaget. Bollebygds kommun ligger långt söder om det område Vårgårda kommun planerar för och påverkar således inte Bollebygds kommun i någon större utsträckning. Kommunstyrelsen anser att det är positivt att Vårgårda kommun tar fram en fördjupad översiktsplan för tätorten med målbilden om en hållbar småstad, vilket kan vara inspirerande för vidare arbete även i Bollebygds kommun. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Granskning av Fördjupning av översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Granskning av Fördjupning av översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040
Datum: den 11 augusti 2022 20:25:32
Bilagor: [image002.png](#)

Från: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>
Skickat: den 5 juli 2022 19:14
Till: Funktionsadress Samhällsbyggnadsnämnden <samhallsbyggnadsnamnden@bollebygd.se>
Ämne: VB: Granskning av Fördjupning av översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040

Från: Ida Bryngelsson <ida.bryngelsson@vargarda.se>
Skickat: den 5 juli 2022 08:34
Till: FOP <fop@vargarda.se>
Ämne: Granskning av Fördjupning av översiktsplanen - Småstaden Vårgårda 2040

Hej!

Kommunstyrelsen i Vårgårda kommun beslutade 2022-06-22 §146 att ställa ut förslag till Fördjupning av översiktsplanen – Småstaden Vårgårda 2040 för granskning. Granskningen pågår 6 juli-7 september 2022.

Bifogat hittas följande handlingar:

- Följebrev
- Fördjupning av översiktsplanen – Småstaden Vårgårda 2040, granskningshandling

Samtliga handlingar tillhörande planen finns på www.vargarda.se/fop.

Eventuella synpunkter på planförslaget lämnas till fop@vargarda.se senast 7 september 2022.

Trevlig sommar!

Med vänlig hälsning,

Ida Bryngelsson
Samhällsplanerare
Tfn: 0322-600 658
E-post: ida.bryngelsson@vargarda.se
www.vargarda.se

Vårgårda kommun

När du skickar e-post till Vårgårda kommun behandlar vi dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen. <http://www.vargarda.se/personuppgifter>

14. Markanvisning del av Erikstorp 1:183
KS2022/134

§141

KS2022/134

Markanvisning del av Erikstorp 1:183**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen beviljar markanvisning inom del av Erikstorp 1:183 till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder i 12 månader från datum för undertecknat avtal.

Ärendet

Markanvisningsområdet är i detaljplan från 2020 planlagt för bostäder samt skola/förskola. Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo) har tidigare inkommit med förfrågan om direktanvisning för byggnation av ca 30 lägenheter i flerbostadshus, enligt skisshandling i ärendet. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade i juni 2019 att avslå ärendet på grund av den då pågående utredningen av ett bildande av kommunalt fastighetsbolag. Denna utredning är slutförd och samhällsbyggnadsförvaltningen anser att ärendet kan drivas vidare. Löpande kontakt har förts med Bollebo och de vill gå vidare med samma förfrågan inkl. skisser som tidigare inlämnats. För markanvisningsområdet redogör detaljplanen för följande:

- Högst 30 % av fastigheten får bebyggas
- Endast källarlösa hus
- För huvudbyggnad är högsta antal våningar två. Därutöver får vind inredas eller suterrängvåning där källare tillåts
- Garage eller carport ska placeras minst 6 meter från gata om garage- eller carportöppning är orienterad mot gata.

Bollebos byggrätt enligt deras inlämnade skiss är något i överkant sett till detaljplanens byggrätt. Samhällsförvaltningen föreslår därför en markanvisning på 12 månader och att Bollebo under denna tid inkommer med korrekta handlingar. När detta är utfört tas ärendet upp på nytt för att kunna teckna köpeavtal med rätt förutsättningar.

Pris för marken kommer vara marknadsmässigt. Värdering kommer beställas av extern värderare. Priset kommer redovisas i kommande tjänsteskrivelse för köpeavtalet.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-05-23, § 95 och beslutat att föreslå kommunstyrelsen att bevilja markanvisning inom del av Erikstorp 1:183 till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder i 12 månader från datum för undertecknat avtal. Förutsatt att kommunstyrelsen beviljar markanvisning inom rubricerad fastighet, gav samhällsbyggnadsnämnden ordföranden i uppdrag att godkänna tidplan och underteckna markanvisningsavtal.

Jäv

Sverre Fredriksson (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beviljar markanvisning inom del av Erikstorp 1:183 till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder i 12 månader från datum för undertecknat avtal.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan tillstyrkas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §95 SBN Markanvisning del av Erikstorp 1183(SBN2022105-4)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§95

SBN2022/105

Markanvisning del av Erikstorp 1:183

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att bevilja markanvisning inom del av Erikstorp 1:183 till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder i 12 månader från datum för undertecknat avtal. Förutsatt att kommunstyrelsen beviljar markanvisning inom rubricerad fastighet, ger Samhällsbyggnadsnämnden ordföranden i uppdrag att godkänna tidplan och underteckna markanvisningsavtal.

Jäv

Jonny Svensson (S) och Jesper Berens (FR) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Ärendet

Den del av Erikstorp 1:183 som markanvisas är markerat med röd färg på bifogad karta. Markanvisningsområdet är i detaljplan från 2020 planlagt för bostäder samt skola/förskola.

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, hädanefter Bollebo, har tidigare inkommit med förfrågan om direktanvisning för byggnation av ca 30 lägenheter i flerbostadshus, se bifogad skisshandling. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2019-06-17 att avslå ärendet på grund av den då pågående utredningen av ett bildande av kommunalt fastighetsbolag. Denna utredning är slutförd och Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att ärendet kan drivas vidare. Löpande kontakt har förts med Bollebo och de vill gå vidare med samma förfrågan inkl. skisser som tidigare inlämnats.

För markanvisningsområdet redogör detaljplanen för följande:

- Högst 30% av fastigheten får bebyggas.
- Endast källarlösa hus.
- För huvudbyggnad är högsta antal våningar två. Därutöver får vind inredas eller suterrängvåning där källare tillåts.
- Garage eller carport ska placeras minst 6 meter från gata om garage- eller carportöppning är orienterad mot gata.

Utöver detaljplanens bestämmelser ställer Samhällsbyggnadsförvaltningen följande krav:

- Bygglov ska inlämnas inom 12 månader från tecknande av markanvisningsavtalet.
- Byggnation ska påbörjas inom 12 månader från att bygglovet vunnit laga kraft.

Bollebos byggrätt enligt deras inlämnade skiss är något i överkant sett till detaljplanens byggrätt. Samhällsförvaltningen föreslår därför en markanvisning på 12 månader och att Bollebo under denna tid inkommer med korrekta handlingar. När detta är utfört tas ärendet upp på nytt för att kunna teckna köpeavtal med rätt förutsättningar.

Ekonomiska förutsättningar

Pris för marken kommer vara marknadsmässigt. Värdering kommer beställas av extern värderare. Priset kommer redovisas i kommande tjänsteskrivelse för köpeavtalet.

Barnkonsekvensanalys

Området i Bergadalen kommer att bli uppväxtmiljöer för barn- och ungdomar, det är positivt att mark i området anvisas för hyresbostäder, vilket skapar en blandning av upplåtelseformer i området. En blandning av olika upplåtelseformer ger bland annat ökande möjligheter att kunna bo kvar i närområdet om familjesituationen förändras.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att bevilja markanvisning inom del av Erikstorp 1:183 till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder i 12 månader från datum för undertecknat avtal. Förutsatt att kommunstyrelsen beviljar markanvisning inom rubricerad fastighet, ger Samhällsbyggnadsnämnden ordföranden i uppdrag att godkänna tidplan och underteckna markanvisningsavtal.

Jäv

Jonny Svensson (S) och Jesper Berens (FR) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av plan- och exploateringschef Kristina Axelsson.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse skisshandling
- Kartbilaga
- Markanvisning del av Erikstorp 1:183

Skickas till

Plan- och exploateringsenheten
Näringslivschef
Kommunstyrelsen (beslutsärende)
Bollebo

Paragrafen är justerad

15. Internkontroll 2021, kommunstyrelsens
bedömning - återkoppling från UN, SBN, KS
KS2022/39

§146

KS2022/39

Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning - återkoppling från UN, SBN, KS

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen noterar kompletteringar från samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen och anser uppdraget slutfört. Avseende utbildningsnämndens komplettering anses andra uppdraget slutfört, men avseende första - Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av skolpliktsbevakningen under 2021 - beslutar kommunstyrelsen om en återremiss till utbildningsnämnden för komplettering.

Ärendet

I samband med att kommunstyrelsen behandlade internkontroll 2021, på sammanträde 2022-04-12, § 66, beslutade kommunstyrelsen att godkänna rapport över internkontroll 2021 men begärde också följande kompletteringar:

- Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av skolpliktsbevakningen under 2021.
- Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.
- Kommunstyrelsen begär en komplettering från socialnämnden kring hur nämnden ser på riskerna och konsekvenserna inom området information.
- Kommunstyrelsen begär en komplettering från samhällsbyggnadsnämnden där nämnden redogör för hur man följt upp att fusk och oegentligheter inte förekommit i de bygg- och exploateringsprojekt som kommunen varit involverad i under 2021.
- Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen kring beskrivning av hur riskerna med elavbrott hanterats under 2021.
- Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen i form av en redogörelse kring eventuella avvikelser från kommunens upphandlingspolicy, samt en redogörelse kring hur mycket som köpts utanför avtal, under 2021.

Till kommunstyrelsens sammanträde i augusti 2022 har samhällsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen återkommit med kompletteringar.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Kommunstyrelsen noterar kompletteringar från samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen och anser uppdraget slutfört. Avseende utbildningsnämndens komplettering anses andra uppdraget slutfört, men avseende första -

Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av skolpliktsbevakningen under 2021 - föreslås en återremiss till utbildningsnämnden för komplettering. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- §66 KS Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning
- §117 SBN Yttrande till kommunstyrelsen angående intern kontroll 2021(SBN2022101-2)
- Samhällsbyggnadsnämndens internkontroll 2021, yttrande till kommunstyrelsen
- §51 UN Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning(UN2022166-4)
- Komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.(UN2022166-2)
- Komplettering till internkontrollplan

Skickas till

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden

Paragrafen är justerad

§66

KS2022/39

Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapport över internkontroll 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av skolpliktsbevakningen under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från socialnämnden kring hur nämnden ser på riskerna och konsekvenserna inom området information.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från samhällsbyggnadsnämnden där nämnden redogör för hur man följt upp att fusk och oegentligheter inte förekommit i de bygg- och exploateringsprojekt som kommunen varit involverad i under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen kring beskrivning av hur riskerna med elavbrott hanterats under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen i form av en redogörelse kring eventuella avvikelser från kommunens upphandlingspolicy, samt en redogörelse kring hur mycket som köpts utanför avtal, under 2021.

Kommunstyrelsen noterar att det behövs djupare analyser kring internkontroll, från alla nämnder inklusive kommunstyrelsen.

Reservation

Fredrik Olofsson (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Ärendet

Internkontrollen är varje nämnds egna ansvar, men kommunstyrelsen har en stödjande roll och en tillsynsroll för internkontrollarbetet. Rapporten ger en översikt kring vilken internkontroll som nämnderna har genomfört 2021 och vilken bedömning kommunstyrelsen gör.

Redan 2020 påtalades vikten av att alla nämnder inklusive kommunstyrelsen behövde öka ambitionerna med internkontrollen vilket fortsatt är aktuellt. För två nämnder, utbildningsnämnden och socialnämnden, gör kommunstyrelsen bedömningen att arbetet inte har prioriterats tillräckligt utifrån hur man har beskrivit det i sina årsrapporter. Om nämnderna har

behov av stöd och hjälp i arbetet så finns det sedan tidigare möjlighet att begära det från t ex ekonomiavdelningen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen godkänner rapport över internkontroll 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av skolpliktsbevakningen under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från socialnämnden kring hur nämnden ser på riskerna och konsekvenserna inom området information.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från samhällsbyggnadsnämnden där nämnden redogör för hur man följt upp att fusk och oegentligheter inte förekommit i de bygg- och exploateringsprojekt som kommunen varit involverad i under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen kring beskrivning av hur riskerna med elavbrott hanterats under 2021.

Kommunstyrelsen begär en komplettering från kommunstyrelsen i form av en redogörelse kring eventuella avvikelser från kommunens upphandlingspolicy, samt en redogörelse kring hur mycket som köpts utanför avtal, under 2021.

Kommunstyrelsen noterar att det behövs djupare analyser kring internkontroll, från alla nämnder inklusive kommunstyrelsen.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande som tilläggsförslag: Kommunstyrelsen begär en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen antar eller avslår Michael Plogells (FR) tilläggsförslag och finner att kommunstyrelsens antar förslaget.

Reservation

Fredrik Olofsson (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

- §51 KSAU Internkontroll 2021 för kommunstyrelsens bedömning
- Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning

Skickas till

Controller/ekonom, samhällsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden

Paragrafen är justerad

§117

SBN2022/101

Yttrande till kommunstyrelsen angående intern kontroll 2021**Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden antar förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen som svar på den komplettering som kommunstyrelsen begärde kring internkontrollen för 2021.

Ärendet

Kommunstyrelsen begärde vid sitt möte den 12 april 2022 en komplettering från samhällsbyggnadsnämnden för delar av internkontrollen 2021. Kommunstyrelsen ville ha en redogörelse hur man har följt upp att fusk och oegentligheter inte förekommit i de bygg- och exploateringsprojekt som kommunen varit involverad i under 2021. I bifogat yttrande så redogörs för hur arbetsgången har sett ut och vilka kontroller som har skett.

Förslag till beslut**Förvaltningens förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden antar förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen som svar på den komplettering som kommunstyrelsen begärde kring internkontrollen för 2021.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av ekonom Peter Häggquist.

Beslutsunderlag

- Yttrande till kommunstyrelsen över internkontrollen 2021
- Samhällsbyggnadsnämndens internkontroll 2021, yttrande till kommunstyrelsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Samhällsbyggnadsnämnden

Peter Häggquist | Controller/Redovisningsekonom
0734-64 70 39 | peter.haggquist@bollebygd.seDnr : **SBN2022/101-3**

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämndens internkontroll 2021, yttrande till kommunstyrelsen

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen begärde vid sitt sammanträde den 12 april 2022 att samhällsbyggnadsnämnden ska komplettera delar av sitt arbete med internkontroll för 2021. Kommunstyrelsen vill att nämnden redogör för hur man har följt upp att fusk och oegentligheter inte förekommit i de bygg- och exploateringsprojekt som kommunen varit involverad i under 2021. Nedan beskrivs hur arbetsgången har varit inom fastighetsenheten och inom plan- och exploateringsenheten för de projekt som varit aktuella under 2021. De projekt som varit aktuella listas nedan för att ge en översikt.

Fastighetsenheten 2021

Aktuella projekt

Inom fastighetsenhetens ansvarsområde så förekom 13 byggprojekt under 2021 med totalt 11,8 mnkr i utgifter. Detta är projekt som klassas som investeringar. Utöver dessa så förekommer en rad mindre åtgärder inom underhåll och reparationer som går på driftbudgeten. Hanteringen av dessa tas inte med i detta yttrande.

Proj.nr	Proj.namn	Antal fakturor 2021	Utgifter 2021, tkr.	Leverantörer
9714	Bollebygdskolan paviljonger	24	3 673	Indus, Kanonaden, Norconsult, Procurator, Bollebygds mark och transport
9713	Bollebygdskolan grundskola	37	2 465	Byggsiwe, Elcenter, Kanonaden, Norconsult, Upphandlingsbolaget, Guldmann, Arkitekterna Krook och Tjäder, Bengt Dahlgren
9723	Bgd-skolan hemkunskapssal	18	1 319	Bodens bygg, Ventilationskontroll
9715	Bgd-skolan tillbyggnad matsal	31	1 307	Norconsult, Arkitekterna Krook och Tjäder, Liljewalls, Upphandlingsbolaget, Bengt Dahlgren
9711	Odensgården förskola - Etapp 4	14	942	Bodéns bygg, Norconsult, Rexel, Infobric, Bengt Dahlgren, Upphandlingsbolaget
9710	Odensgården byte ventilation	6	558	Brion ventilation, Upphandlingsbolaget

9907	Förstudie LSS	5	267	Norconsult
9709	Renovering tak Töllsjöskolan	1	262	Bodéns bygg
9718	Bgd-skolan övervakningskameror	3	231	Olsfors elektriska
9905	Byte entrépartier högst.	2	214	Bodéns bygg, Låsteam
9732	Hembygdsvägen 5	1	198	Sandahls
9716	Hembygdsvägen etapp 2	9	161	Norconsult.
9854	Förstudie säbo äldre	7	155	BSV Arkitekter, Upphandlingsbolaget
Summa		158	11 753	

Arbetsgång

Fastighetsenheten har en investeringsbudget och en underhållsplan som styr vilka åtgärder som ska genomföras och när de ska göras. För 2021 fanns en investeringsbudget på 70,5 mnkr. Viss ombudgetering gjordes under året från projekt som inte påbörjats till andra projekt. Större projekt ska vara beslutade i nämnd men akuta åtgärder kan dyka upp under året som behöver genomföras. Utöver budget och underhållsplan så är också de personella resurserna begränsade, man hinner inte med hur många projekt som helst.

I första hand så kontrolleras om det finns ramavtal. Om ramavtalet tillåter avropet så använder man det. Om ramavtal saknas så ska fastighetensheten kontakta upphandlingsansvarig för vägledning. Därefter sker konkurrensutsättning genom att hämta in offerter via upphandling. Externt företag, som t.ex. Upphandlingsbolaget kan vara behjälplig med konkurrensutsättningen.

Vid större projekt eller där viss kompetens saknas så köps expertkunskap in för att planera genomförandet. När projektet är färdigt så sker besiktning av inhyrd besiktningsman, om det är frågan om större projekt. Är det mindre belopp, under ca 100 tkr, så görs besiktningen själv. Det händer att projekten blir dyrare än avtalat, om det t.ex. tillkommer s.k. åtor. Det är sällan som eventuella tvister uppstår med entreprenörerna.

Fakturor till kommunen hanteras på samma sätt som alla övriga fakturor, genom attest av två personer. Fastighetschef har normalt attesträtt upp till 750 tkr.

Motverkande av fusk och oegentligheter

Utrymmet för oegentligheter får sägas vara begränsat. De leverantörer som används är kända och vid större summor ska dom vara upphandlade och kontroller sker då av t.ex. F-skatt eller betalningsanmärkningar. Större projekt besiktigas av extern part. Frågan om kommunen får rimliga priser på de projekt som genomförs har inte undersökts. Istället får man förutsätta att konkurrensen tillvaratas genom eventuella ramavtal och offerter.

Plan- och exploateringsenheten 2021

Aktuella projekt

Det var sju projekt inom exploatering som var aktuella under 2021. Utöver dessa fanns det 17 projekt som avskrevs, men de gäller utgifter från tidigare år och tas ej med här. Utgifterna nedan är brutto, dvs. det kan finnas inkomster också för vissa projekt.

Proj.nr	Proj.namn	Antal fakturor 2021	Utgifter 2021, tkr.	Leverantörer
7058	Spjälvägen, lokalgata	6	1 607	LPE, Sandahls, Sweco
7031	Tyftet 2, Tyfta-Anna-Elviras vä	1	830	Sandahls
7032	Bergadalen etapp 2	20	753	Development partner, Sweco, Upphandlingsbolaget
7019	Tyftet, Olofs väg	7	78	Development partner, Sandahls, Dahl
7052	Getabrohult 1:17	1	26	Lantmäteriet
7055	Hallaslätt 2	1	10	WSP
7041	Tingshus parken	1	5	Byggrådet
	Töllsjö 1:65	1	5	
Summa		37	3 308	

Arbetsgång

Ett exploateringsprojekt initieras i allra första skede genom att en översiktplan och en detaljplan pekar ut ett område som intressant för exploatering. Kommunen ska också äga marken, om det är ett eget exploateringsprojekt. I nästa steg ska det finnas ett politiskt beslut om att verkställa detaljplanen och exploatera området och det ska finnas medel budgeterade i investeringsbudgeten. Olika utredningar inom geoteknik, arkeologi, natur etc. kan också göras. Nästa steg är att upphandla eller avropa ett ramavtal. Då är hanteringen likadan som för fastighetsenheten, se ovan.

Under arbetets gång så sker regelbundna byggmöten mellan kommunen och utföraren, detta dokumenteras i Project Companion. Där finns även stort antal foton på flera delar av arbetet. Om extra kostnader uppstår som utföraren vill fakturera för så ska det dokumenteras och styrkas. Leverantörsfakturor går in i kommunens ekonomisystem och attestregelverk på samma sätt som alla fakturor.

Då projektet är klart så sker slutbesiktning av extern part.

Motverkande av fusk och oegentligheter

De leverantörer som används är kända och upphandlade och samma förutsättningar gäller som beskrivits ovan under fastighet. Man kan också tillägga att personal inom kommunen ska intyga att man inte har någon bisyssla och t.ex. skulle ha något engagemang inom branschen externt.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsnämnden

Sandra Lindholm
Ordförande

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef

§51

UN2022/166

Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar skicka yttrandet Internkontroll 2021 komplettering till Kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har på sitt sammanträde den 2 april, 2022 § 66 begärt en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.

Utbildningsnämnden ser utifrån den risk- och sårbarhetsanalys som nämnden gjorde under 2020 att särskilt stödprocessen är en viktig del i att skolan bedrivs i enlighet med nationell lagstiftning. En strävan är att uppväga skillnader i elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar skicka yttrandet Internkontroll 2021 komplettering till Kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Internkontroll 2021, komplettering till Kommunstyrelsen
- Komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.
- §66 KS Internkontroll 2021, kommunstyrelsens bedömning(KS202239-3)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Utbildningsnämnden

Annelie Fischer | Utbildningschef
0734-64 72 00 | annelie.fischer@bollebygd.se

Dnr : **UN2022/166-2**

Kommunstyrelsen

Komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har på sitt sammanträde den 2 april, 2022 § 66 begärt en komplettering från utbildningsnämnden kring nämndens granskning av särskilt stöd under 2021.

Alla elever har rätt till ledning och stimulans i skolan för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling utifrån sina förutsättningar. För vissa elever kan det innebära extra anpassningar eller särskilt stöd. Utbildningsnämnden ser utifrån den risk- och sårbarhetsanalys som nämnden gjorde under 2020 att särskilt stödprocessen är en viktig del i att skolan bedrivs i enlighet med nationell lagstiftning. En strävan är att uppväga skillnader i elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Komplettering

Utbildningsnämnden har genomfört dokumentgranskning på en skola utifrån Skolinspektionens granskning och identifierat förbättringsområden som bedöms gälla för samtliga skolenheter i kommunen. På den enskilda skolan har granskning genomförts av all elevdokumentation kring särskilt stöd. Undervisningen skall utgå från elevernas individuella förutsättningar och behov. Det finns strukturer, system och processer för särskilt stöd som skall bidra till att rätten till särskilt stöd bedrivs i enlighet med nationella beslut. Dock har brister identifierats och därför har utbildningsnämnden gett förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbeta med identifierade utvecklingsområden.

Varje skolenhet samt förskoleverksamheten har utifrån utvecklingsområdena tagit fram lokala handlingsplaner. Områden som lyfts är bland annat utveckla mallen för handlingsplan särskilt stöd i förskolan, normkritiskt förhållningssätt, följa stödgången kring särskilt stöd och säkerställa kvaliteten i övergångar mellan förskola – förskoleklass samt mellan stadier.

Det har också identifierats några punkter som är ett huvudmannansvar såsom tex. lokalernas anpassningar till utmaningarna om lärmiljön, resursfördelning till de elever som har omfattande stödbehov, barngruppernas storlek i förskolan och den fysiska tillgängligheten i nämndens verksamhetslokaler. Lokalernas anpassningar handlar främst om bristen på lokaler. Det finns inte utrymme att göra de anpassningar som krävs för att lärmiljön skall vara optimal för ex. barn och elever med olika funktionsnedsättningar. Resursfördelningen till enheterna grundar sig på den av fullmäktige beslutade budgeten. Skolledarna inom fritidshem, förskoleklass, förskola och grundskola har stora svårigheter att inom befintlig budget ge det särskilda stödet som anses krävas för att alla barn och elever

skall nå målen. Barngrupperna i förskolan är stora i Bollebygds kommun. Det är de yngre barnen och barn i behov av särskilt stöd som blir mest lidande i stora barngrupper. Alla verksamhetslokaler är inte fysiskt tillgängliga vilket innebär att alla barn, elever, vårdnadshavare och medarbetare inte har tillträde till alla lokaler.

Pandemin har from mars 2020 till och med mars 2022 överskuggat alla utmaningar. Konsekvenser och åtgärder för att parera pandemins verkningar varit en övervägande del av det dagliga arbetet. Frånvaron för barn, elever och medarbetare har i vissa perioder varit extremt hög. Fokus har varit att så långt det är möjligt genomföra undervisning. Det mesta av utvecklingsarbetet har varit pausat då fokus varit att ge barn och elever undervisning och omsorg i den dagliga verksamheten.

Utbildningsnämnden kommer att se över processen att ta fram internkontrollplanen och synkronisera med det systematiska kvalitetsarbetet.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsnämnden

Ingridh Anderen
Ordförande

Annelie Fischer
Förvaltningschef

Komplettering till internkontrollplan 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar kompletteringen till kommunstyrelsens internkontrollplan 2021.

Ärendet

Kommunstyrelsen begärde på sammanträde i april 2022 en komplettering avseende sin egen internkontrollplan. Kompletteringen gällde två av fyra kontrollmoment i internkontrollplanen;

Den första processen är elavbrott där kontrollmomentet är att kontroll ska enligt rutin ske regelbundet av att reservkraftverk fungerar. Kommunstyrelsen önskar en beskrivning av hur riskerna med elavbrott hanterats under 2021. Reservkraft har av fastighetsenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen testkörts enligt schema under 2021 och detta finns dokumenterat. I samband med 2022 års påbörjade översyn av såväl beredskapsförråd som kontinuitetsutbildning har det dock uppdagats att en rutin för genomgång av reservkraft med tillhörande ansvarsfördelningen saknas. Det finns ett identifierat behov av kontinuitetsplanering i kommunen där reservkraft är en viktig del. Inköp av reservkraftverk samt därtill inkopplingar för nödvatten behövs men det måste grunda sig på en risk- och sårbarhetsanalys. Bollebygds kommun behöver stärka sin förmåga att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet vid planerade och oplanerade driftavbrott i bl a elförsörjningen. Detta arbete pågår och risk- och sårbarhetsanalys ska göras under hösten 2022.

Den andra processen är inköp där kontrollmomentet är uppföljning av leverantörer med stor inköpsvolym för att säkerställa avtalade villkor och priser. Kommunstyrelsen önskar en redogörelse kring eventuella avvikelser från kommunens upphandlingspolicy, samt en redogörelse för hur mycket som köpts utanför avtal under 2021. Under 2021 fakturerades kommunen ca 315 mnkr från 1150 olika leverantörer. Det finns ingen automatisk sammanställning av hur mycket som köpts på gällande avtal utan det görs en manuell uppföljning varje år för att säkerställa god intern kontroll.

En fördjupad uppföljning har genomförts av samtliga leverantörer som fakturerat över 200 tkr, vilket motsvarar 178 leverantörer och ett totalt värde av 287 mnkr. Av de har merparten bedömts vara i enlighet med gällande avtal och lagar. Det rör sig om både upphandlade avtal och olika former av kundval t ex grundskola eller personlig assistans. I samband med uppföljningen bedömdes det finns tveksamheter kring 25 av de avtalade leverantörerna för ett värde av 23 mnkr, där en fördjupad genomgång tillsammans med ansvarig förvaltning har genomförts. Kommunstyrelseförvaltningen har i den granskningen bedömt 12 leverantörer till ett värde av 12 mnkr som felaktiga upphandlingar eller att det saknas avtal helt.

De två största leverantörerna står för 8 mnkr och avser placeringar inom socialtjänsten som genomfördes för flera år sedan och som bedömts som svåra att bryta. Kommunstyrelseförvaltningen har ej upphandlat julgävor, för utbildningsnämnden har inga avvikelser hittats. Övriga 8 leverantörer

för totalt 3 mnkr återfinns inom samhällsbyggnadsförvaltningen, där det kan finnas förmildrande omständigheter i några fall (t.ex. att avtal precis löpt ut eller att ett behov uppstått tillfälligt).

Av de 287 mnkr som fakturerats från de största leverantörerna har alltså 12 mnkr (eller ca 4 %) identifierats som felaktiga.

I ekonomisystemet kan leverantörer flaggas som ramavtalsleverantör, men det är ett ganska trubbigt att använda som mått på felaktiga inköp eftersom ett inköp kan vara i enlighet med regler trots att det inte finns ett gällande ramavtal. Det kan t.ex. röra sig om enskilda direktupphandlingar, skolplatser eller olika former av avtalsamverkan. För leverantörer som ej flaggats som avtalsleverantörer har en mindre sammanställning genomförts.

Det fanns 2021 totalt 437 leverantörer som fakturerar under 10 tkr, till ett totalt värde av 1,6 mnkr. Dessa bedöms som ok då det saknas krav på hur dessa inköp ska genomföras.

Det fanns 425 leverantörer som fakturerat mellan 10 tkr och 200 tkr, det totala värdet är strax under 20 mnkr. Hur stor andel av dessa inköp som är korrekt gjorda går inte att avgöra utan att genomföra en totalgranskning av de ca 2 400 fakturorna, men det är sannolikt att merparten av dessa leveranser är ok utifrån stickprovskontroll. För sammanställningens skull kan dock antas att 50 % är korrekta. Om de 12 mnkr som identifierats som felaktiga hos de största leverantörerna läggs till dessa uppgår andelen felaktiga inköp till ca 7 % av den totala fakturavolymen. Om det istället antas att samtliga leverantörer mellan 10 tkr och 200 tkr är felaktiga skulle andelen felaktiga inköp istället vara ca 10 %.

Det har inte gjorts någon kontroll att avropen som genomförts är på varor som faktiskt är upphandlade utan enbart att det är en leverantör som har avtal med kommunen. Sannolikt är därför avtalsefterlevnaden sämre än vad som framgår i denna genomgång, för att åstadkomma ett säkrare underlag behöver en manuell fakturagranskning genomföras i stor skala.

Även om denna uppföljning som genomförts och har varit ganska tidskrävande med en stor mängd manuellt arbete finns en del brister och felkällor. För att få tillgång till bättre statistik på varunivå och för att kunna göra bättre avtalsuppföljningar behövs ett inköpssystem. En utredning om vilka konsekvenser ett sådant införande skulle få pågår.

Skickas till

Controller/ekonom

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

16. Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt KS2022/185

§132

KS2022/185

Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer att teckna kommunens firma och underteckna handlingar i övrigt, enligt följande:

Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt

Undertecknande av för kommunen bindande handlingar i samtliga fall	Kommunstyrelsens ordförande Michael Plogell eller vid förfall för honom 1:a vice ordförande Lars-Erik Olsson. Handlingen kontrasigneras av kommunchef Monica Holmgren eller vid förfall för henne den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommunchef.
----- Undertecknande av borgensförbindelse efter beslut i kommunfullmäktige	Kommunchef Monica Holmgren eller vid förfall för henne den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommunchef. Borgensförbindelsen kontrasigneras av ekonomichef Daniel Aronsson.
----- Undertecknande av avtal rörande köp av tjänster eller produkter	Om avtalet är en följd av ett tilldelningsbeslut fattat med delegation undertecknas avtalet av den som av kommunstyrelsen utsetts som delegat. I de fall kommunstyrelsen fattat tilldelningsbeslutet undertecknas avtalet av kommunstyrelsens ordförande Michael Plogell eller vid förfall för honom 1:a vice ordförande Lars-Erik Olsson. Avtalet kontrasigneras av kommunchef Monica Holmgren eller vid förfall för henne den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommunchef.
----- Undertecknande av handlingar avseende utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxtion av in-teckningar samt utbyte av pantbrev och därmed jämförliga	Två av nedanstående personer i förening: Kommunchef Monica Holmgren Ekonomichef Daniel Aronsson eller vid förfall för dessa tjänstepersoner den som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

åtgärder	kommun- resp. ekonomichef.
----- Undertecknande av leasingavtal avseende lös egendom	Leasingavtalet undertecknas av förvaltningschef för den förvaltning som leasingavtalet rör. Avtalet kontrasteras av ekonomichef Daniel Aronsson eller vid förfall för honom den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad ekonomichef.
----- Teckna Bollebygds kommuns firma på utbetalningar från bankgiro-, postgiro eller checkräkningar samt på inbetalningar genom bankgiROUTbetalningsavier, postgiROUTbetalningskort, postanvisningar samt bank- och postcheckar	Kommunchef Monica Holmgren Ekonomichef Daniel Aronsson eller vid förfall för dessa tjänstepersoner den som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommun- resp. ekonomichef. Med kontrastering av antingen: Ekonom Karl Norlander Ekonom Lisa Johansson Ekonomiadministratör Marie-Louise Sandebert Ekonomiadministratör Anki Standar
----- Teckna Bollebygds kommuns firma vad gäller utbetalningar från kommunens bankkonto via Internetbank och kontantuttag från kommunens bankkonto	- Två av nedanstående personer i förening: Kommunchef Monica Holmgren Ekonomichef Daniel Aronsson Ekonom Karl Norlander Ekonom Lisa Johansson Ekonomiadministratör Marie-Louise Sandebert Ekonomiadministratör Anki Standar
----- Teckna Bollebygds kommuns firma vad gäller moms- och skattedeklarationer	Kommunstyrelsens ordförande Michael Plogell eller vid förfall för honom 1:a vice ordförande Lars-Erik Olsson. Med kontrastering av antingen: Kommunchef Monica Holmgren Ekonomichef Daniel Aronsson eller vid förfall för dessa tjänstepersoner den som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommun- resp. ekonomichef.
----- I övrigt teckna kommunens firma	Kommunstyrelsens ordförande Michael Plogell eller vid förfall för honom 1:a vice ordförande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

	Lars-Erik Olsson. Handlingen kontrasigneras av kommunchef Monica Holmgren eller vid förfall för henne den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommunchef.
--	---

Ärendet

Beslut om firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt behöver uppdateras till följd av att redovisningsansvarig har slutat och en ekonomiadministratör har gått i pension. Dessa ersätts av ny ekonomiadministratör samt ekonom.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer att teckna kommunens firma och underteckna handlingar i övrigt, enligt förteckning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

17. Svar på förslag från ungdomsrådet om
höjning av belopp i demokratiprocessen
KS2022/133

§144

KS2022/133

Svar på förslag från ungdomsrådet om höjning av belopp i demokratiprocessen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att höja summan gällande demokratiprocessen till 150 tkr.

Ärendet

Ungdomsrådet föreslår att summan för demokratiprocessen höjs med cirka 50 tkr. I nuläget är 100 tkr avsatt.

Bollebygds kommun har sedan 2006 årligen genomfört den så kallade 100 000-kronorsprocessen. Det huvudsakliga syftet med satsningen är att väcka ungas intresse för demokrati samt ge ökade kunskaper om hur demokrati fungerar. Ett annat syfte är att ge barn och ungdomar möjlighet att påverka saker i sin vardag som de tycker är viktiga.

100 000-kronorsprocessen innebär att ungdomsrådet, gårdsrådet och samtliga skolor i kommunen engageras. Det är själva processen och engagemanget som är det viktigaste, inte hur stor summan är som ska fördelas. Dock har två skolor tillkommit sedan 2006, vilket gör att summan per skola blir mindre samtidigt som arbetskostnader, utrustning, upplevelser och materiella ting ökar i pris. Vidare kommer det alltid att finnas begränsningar i de gemensamma resurserna, vilket kräver prioriteringar. En ökad förståelse för detta samt träning i att göra val som gagnar så många barn och ungdomar i Bollebygds kommun som möjligt ingår i processen.

Det finns ingen budget avsatt för en höjning. Kommunstyrelsen behöver, om höjning ska bifallas, besluta var pengarna ska tas ifrån alternativt om budget tillförs.

Kommunstyrelseförvaltningen gör följande bedömning: I nuläget är 100 tkr avsatt för demokratiprocessen och har gällt sedan 2006. Dock har två skolor tillkommit samtidigt som arbetskostnader, utrustning, upplevelser och materiella ting ökar i pris. Ungdomsrådet föreslår en höjning på cirka 50 tkr, vilket anses rimligt i förhållande till inflationen.

Barn och ungas perspektiv har beaktats inför förslaget. Ungdomsrådet har fungerat som en förmedlande länk och fört barnens talan i samråd, där både ungdomsrådet och elevråden är positiva till förslaget.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att höja summan gällande demokratiprocessen till 150 tkr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på ansökan med förslag om förhöjd summa gällande demokratiprocessen
- Förslag från ungdomsrådet att höja summan för demokratiprocessen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: emanuel <emanuel@mellifica.se>

Skickat: den 31 maj 2022 19:02

Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>

Ämne: Till KSAU

Hej!

Vi i ungdomsrådet har ett önskemål om att höja beloppet för demokratiprocessen från 100 000 kr till exempelvis 150 000 kr. Önskemålet har tagits upp av Bollebygds skolans högstadium på processerna 2020 och 2021, och de övriga elevråden är positiva till förslaget.

Ett av skälen är att det har tillkommit fler skolor sedan processen startade, då Bollebygds grundsärskola tillkom förra året. Dessutom var Gaddenskolan inte med från början, utan tillkom 2007.

Sedan inflaterar pengar förstås. 100 000 kr år 2006 var ungefär lika med 122 000 kr år 2021 (SCB, prisomräknaren). Med arbetskostnader och ökade priser på det som skolorna önskar sig (de flesta önskemålen kostar runt 20-30 tusen) blir det väldigt svårt att få ihop en budget som räcker för sex skolor och Bollebygds ungdomsgård. Exempelvis fick Bollebygds skolan F-6 bara 5 000 kr i år, vilket är väldigt lite i förhållande till skolans storlek, eftersom nästan alla skolornas förslag var väldigt dyra. Även om de som får en mindre summa ett år kan få en större summa ett annat år, så är det fortfarande väldigt tråkigt varje gång man behöver ge någon skola en såpass liten summa för att budgeten ska gå ihop.

Självklart är processen en övning i demokrati, och en tight budget är en del av den, men sakerna som skolorna får uppskattas och används flitigt av eleverna på kommunens skolor. Pengarna räcker verkligen inte till lika mycket nuförtiden som de gjorde för 16 år sedan och exempelvis 50 000 kr till tror vi hade gjort väldigt stor skillnad.

Mvh,
Ungdomsrådet genom Emanuel Andreasson

18. Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter - återremiss (från SBN) (kf fattar slutligt beslut) KS2016/175

§148

KS2016/175

Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter - återremiss

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Föreslå kommunfullmäktige att avskrika motionen, samt att föreslå kommunfullmäktige att anse uppdraget om att inventera bevarandevärda fastigheter som utfört.

Ärendet

Stefan Edvardsson (FR) har den 2 juni 2016 lämnat in en motion om att inventera och bevara kommunala fastigheter. Kommunfullmäktige remitterade i augusti 2016 motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning. Under beredningens gång har (FR) meddelat att man önskar dra tillbaka motionen på grund av inaktualitet eller utom partiets påverkan längre. Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2019-08-19, § 176, och föreslog att kommunfullmäktige avskriver motionen. Kommunstyrelsen behandlade ärendet 2019-10-07, § 119, och såg att det fanns behov av en inventering och skötselplan av byggnader med bevarandevärde i kommunen och ställde sig därmed bakom motionens första att-sats. Då beslut om försäljning av den gamla brandstationen tagits av samhällsbyggnadsnämnden kunde denna del av motionen avskrivas.

Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde 2019-10-17, § 125, att återremittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för ytterligare beredning av båda att-satserna i motionen. Kommunen ska skyndsamt inventera beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och det ska redovisas i kommunfullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-06-20, §134, och beslutat att föreslå kommunfullmäktige att avskrika motionen, samt att föreslå kommunfullmäktige att anse uppdraget om att inventera bevarandevärda fastigheter som utfört.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Föreslå kommunfullmäktige att avskrika motionen, samt att föreslå kommunfullmäktige att anse uppdraget om att inventera bevarandevärda fastigheter som utfört.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §134 SBN, Motion om att bevara gamla fastigheter - återremiss
- §125 Kf Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter
- Motion om att bevara gamla fastigheter

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§134

SBN2017/651

Motion om att bevara gamla fastigheter

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avskryva motionen. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse uppdraget om att inventera bevarandevärda fastigheter som utfört.

Ärendet

Stefan Edvardsson (Folkets Röst) har den 2 juni 2016 lämnat in en motion om att inventera och bevara kommunala fastigheter. Kommunfullmäktige beslutade den 25 augusti 2016 att sända motionen till samhällsbyggnadsnämnden för beredning. I motionen föreslogs följande: Att kommunen skyndsamt inventerar beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och att det redovisas i fullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.

Att kommunen utan dröjsmål vidtar åtgärder och rustar upp den gamla brandstationen på Ringvägen till dess ursprungliga utseende.

Under beredningen av motionen har Folkets Röst meddelat att man önskar dra tillbaka motionen på grund av inaktualitet eller utom partiets påverkan längre. Mot bakgrund av det föreslog Samhällsbyggnadsnämnden 2019-08-19 §176 att kommunfullmäktige skulle avskryva motionen. Kommunfullmäktige beslutade 2019-10-17 §125 att återremittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för ytterligare beredning av de båda att-satserna i motionen, samt att kommunen skyndsamt ska inventera beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och det ska redovisas i kommunfullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.

Efter återremissen från kommunfullmäktige har samhällsbyggnadsförvaltningen gjort bedömningen att det i kommunens fastighetsbestånd finns totalt fyra byggnader med särskilt bevarandevärde. Två byggnader har sedan tidigare inventerats och bedömts ha ett kulturhistoriskt värde (Kulturhistorisk byggnadsinventering nr 41, Älvsborgs länsmuseum, 1997); Tingshuset i Bollebygd och Örelundskolan i Olsfors.

Utöver dessa bedömer förvaltningen att även biblioteket i Bollebygd och stationshuset i Bollebygd har ett kulturhistoriskt värde. Biblioteket i Bollebygd har funnits i nuvarande lokaler sedan 1970, i en ombyggd läkarvilla, Odinslund, som ursprungligen byggdes i mitten av 1800 talet. Stationshuset i Bollebygd byggdes 1894.

Samtliga Bollebygds kommuns ägda fastigheter ingår i kommunens underhållsplan. Underhållsplanen ligger som grund för budgetplanering, den beskriver fastigheternas framtida behov av underhåll, vad, när samt kostnader för vad som ska göras. Syfte med underhållsplanen

är att förvalta fastigheterna så att de inte förfaller och förlorar värde samt funktion. Byggnaderna med bevarandevärde förtjänar en respektfull och varsam hantering vilket beaktas i underhållsplanen.

Den gamla brandstationen i Bollebygd har sålts och en försäljningsprocess för Töllsjö gamla brandstation pågår.

Ekonomiska förutsättningar

Underhållet av kommunala byggnader, inklusive kulturhistoriskt värdefulla byggnader, belastar fastighetsenhetens budget.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att intentionerna i motionens första att-sats är uppfyllda. En kulturhistorisk byggnadsinventering har sedan tidigare genomförts och förvaltningen har utöver det identifierat två byggnader med kulturhistoriskt värde. Samtliga byggnader ingår i kommunens underhållsplan och hänsyn ska tas till det kulturhistoriska värdet vid underhåll.

Då Bollebygds gamla brandstation är såld har motionens andra att-sats inte kunnat beredas enligt kommunfullmäktiges beslut. Beslut om försäljning fattades av samhällsbyggnadsnämnden 2019-09-16 §206, före beslutet att återremittera motionen.

Barnkonsekvensanalys

Ett beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avskryva motionen.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse uppdraget om att inventera bevarandevärda fastigheter som utfört.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av nämndsekreterare Sara Berg.

Beslutsunderlag

- Beslut att avskryva motion om att bevara gamla fastigheter
- Motion om att bevara gamla fastigheter
- §100 KF Motion om att bevara gamla fastigheter

- §176 SBN Svar på motion om att bevara gamla fastigheter
- §125 Kf Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter

Skickas till

Kommunfullmäktige (beslut)

Paragrafen är justerad

§125

KS2016/175

Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter**Beslut**

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för ytterligare beredning av båda att-satserna i motionen. Kommunen ska skyndsamt inventera beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och det ska redovisas i kommunfullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.

Ärendet

Stefan Edvardsson (FR) har den 2 juni 2016 lämnat in en motion om att inventera och bevara kommunala fastigheter. Kommunfullmäktige remitterade i augusti 2016 motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning. Under beredningens gång har (FR) meddelat att man önskar dra tillbaka motionen på grund av inaktualitet eller utom partiets påverkan längre. Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2019-08-19, § 176, och föreslår att kommunfullmäktige avskriver motionen.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2019-10-07, § 119, och ser att det finns behov av en inventering och skötselplan av byggnader med bevarandevärde i kommunen och ställer sig därmed bakom motionens första att-sats. Då beslut om försäljning av den gamla brandstationen tagits av samhällsbyggnadsnämnden kan denna del av motionen avskrivas.

Ledamöternas förslag till beslut

Peter Hemlin (M) föreslår att ärendet återremitteras till samhällsbyggnadsnämnden för ytterligare beredning av båda att-satserna i motionen.

Sassi Wemmer (MP) föreslår att ärendet återremittas med följande motivering: att kommunen skyndsamt inventerar beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och att det redovisas i fullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels samhällsbyggnadsnämndens, dels förslag om återremiss. Ordföranden frågar om ärendet ska återremitteras eller avgöras på dagens sammanträde och finner att kommunfullmäktige återremitterar ärendet till samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

- §176 SBN Svar på motion om att bevara gamla fastigheter
- §119 KS Svar på motion (FR) om att bevara gamla fastigheter
- Motion om att bevara gamla fastigheter
- §100 KF Motion om att bevara gamla fastigheter

Skickas till

sahallsbygg@bollebygd.se

Till
Kommunfullmäktige
Bollebygd Kommun

MOTION

Efter en sammanfattat bedömning efter förra fullmäktige möte, så var flera ledande politiker uppe i talarstolen och uttryckte sig om att gamla fastigheter är värda att förvalta. De sa bland annat i ärendet om köp av stationen att det var bra för kommande generationer och kunna visa våra barn och barnbarn hur Bollebygd såg ut en gång i tiden. Folkets Röst står självklart bakom det nyvunna intresset att bevara och rusta upp gamla fastigheter så därför föreslår vi följande...

- Att kommunen skyndsamt inventerar beståndet av gamla fastigheter med bevarandevärde och att det redovisas i fullmäktige för vidare åtgärder och plan för framtida kostnader samt förvaltning av dessa.
- Att kommunen utan dröjsmål vidtar åtgärder och rustar upp vår gamla brandstation på ringvägen till dess ursprung utseende.

Med vänliga hälsningar
Folkets Röst
Stefan Edvardsson

19. Svar på medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun
KS2021/316

§149

KS2021/316

Svar på medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat i och med att förslagsställarens intentioner i medborgarförslaget redan är under utredning i kommunen sedan ett tag tillbaka, och därmed kan anses vara tillgodosedda.

Ärendet

Yvonne Andrén föreslår i medborgarförslag inkommet 2021-12-16 att Bollebygds kommun tar fram förslag på hur olika former av seniorboende kan se ut. Förslagen måste också vara utformade för att kunna genomföras såväl inom kort som på lite längre sikt. Förslagsställaren föreslår även att kommunen ska arbeta för att några seniorboende kan finnas på flera platser i kommunen, såsom så kallat plusboende. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2022-02-10, § 2, överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

I kommunstyrelsens handläggning av ärendet har socialförvaltningen tillfrågats, och förvaltningen svarar att man just nu utreder frågan om framtida boenden för äldre genom bland annat omvärldsbevakning och utifrån ett uppdrag från kommunstyrelsen som ska återredovisas under hösten 2022. Socialförvaltningen har genomfört en enkät med frågan om framtidens vård- och omsorgsboende och alternativa boendeformer som möter kommande generationers behov av olika typer av boenden. Ur den genomförda enkäten kunde socialförvaltningen skönja en förändring i förväntningarna på ett vård- och omsorgsboende för de medborgare som svarade på enkäten. Det stämmer väl överens med det som beskrivs i Yvonne Andréns medborgarförslag.

Bakgrund: Socialnämnden gjorde i slutet av 2021 följande återrapportering till kommunstyrelsen; I lokalresursplanen har sedan tidigare ett behov av 60 nya boendeplatser inom särskilt boende för äldre angivits. Ett antal som inte längre är överensstämmande med det behov som idag föreligger (årsskiftet 2021/2022). Bollegårdens särskilda boende för äldre har idag 81 platser. Det förekommer inte någon oskälig väntetid från beslut till inflyttning, vilket inte var fallet för bara ett och ett halvt år sedan då det var kö till boendets båda avdelningar.

Befolkningsprognosen visar att antalet äldre i Bollebygd kommer att öka, en ökning på 30 % av personer över 80 år förespås, medan åldersgruppen 65-79 år kommer ligga kvar på samma nivå under åren fram till 2030. Det är större sannolikhet att den som har behov av en plats på särskilt boende är över 80 år. Det finns många olika sätt att beräkna hur många boendeplatser som behövs i en kommun och beroende på vilket sätt som används så kommer man fram till olika slutsatser. Om ökningen beräknas linjärt, från idag, så motsvarar det 124 platser år 2030, det vill säga 43 platser utöver dem som finns idag. Ser man istället till rikssnittet som visar att 11,77 % av

80-åringarna bor på särskilt boende för äldre så skulle det, för Bollebygds del, motsvara 77 platser idag och 109 platser 2030, således en ökning på 32 platser i det scenariot. I Sjuhäradskommunerna är snittet för andel 80-åringar som bor på särskilt boende 10,7 % vilket i Bollebygd skulle motsvara en ökning på 20 platser fram till 2030.

Brist på särskilt boende för äldre kan inte lösas enbart genom att förbättra bostäderna på den ordinarie bostadsmarknaden, eller genom trygghetsboenden. Brist på bostäder som är tillgängliga för personer med nedsatt rörlighet kan emellertid öka behovet av särskilt boende. Det är därför av vikt att kommunen ser till att det finns tillräckligt med bostäder i särskilt boende när en äldre person bedöms ha det behovet. Socialnämnden har således i början av 2022 reviderat behovet av äldreboendeplatser i kommunen. Man bedömer att en utökning om cirka 20 platser på särskilt boende för äldre räcker, under förutsättning att kommunen planerar fler bostäder som är anpassade för äldres behov och på olika sätt uppmuntrar företag som ägnar sig åt bostadsbyggande att uppföra trygghetsboenden med gemensamhetsytor och plats för aktiviteter.

Kommunstyrelsen har 2022-03-01, § 51, gett socialnämnden följande uppdrag: Socialnämnden ska precisera vilken typ av – och behovet av – bostäder anpassade för äldres behov som finns. Uppdraget ska innefatta beskrivning av de olika boendetyper socialnämnden tänker sig. En definition och beskrivning av vad ett trygghetsboende är ska finnas med och den ska vara skriven så att det är ett underlag för vidare kommunikation med eventuella aktörer på marknaden som vill bygga ett trygghetsboende i kommunen. Om socialnämnden tänker att biståndsbedömt trygghetsboende är ett alternativ ska även detta beskrivas och definieras. Eventuella skillnader i utformning av och kommunens ansvar mellan trygghetsboende och biståndsbedömt trygghetsboende ska beskrivas. Underlaget ska också presentera befolkningsunderlaget för olika boendeformer i de olika kommundelarna, det vill säga hur många äldre tror socialnämnden kan vara aktuella för annan boendeform än äldreboende och då preciserat på de olika kommundelarna, på kort och lång sikt. Finns det andra boendeformer för äldre som socialnämnden har i åtanke ska dessa definieras och presenteras på liknande sätt som för trygghetsboende och biståndsbedömt trygghetsboende.

Socialnämnden ska i samma svar också beskriva eventuella behov av hemtjänstlokaler på annan ort än centrala Bollebygd och hur dessa då kan samordnas med andra boendeformer för äldre. Nämnden ska återkomma med svar på uppdraget till kommunstyrelsen senast 2022-08-31.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer mot bakgrund av ovan angivet att medborgarförslaget ska anses besvarat i och med att förslagsställarens intentioner i medborgarförslaget redan är under utredning i kommunen sedan ett tag tillbaka, och därmed kan anses vara tillgodosedda.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat i och med att förslagsställarens intentioner i medborgarförslaget redan är under utredning i kommunen sedan ett tag tillbaka, och därmed kan

anses vara tillgodosedda.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om olika seniorboenden
- Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun
- Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun_Bortredigerad
- §2 Kf Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Framtidens seniorboende – olika efter önskingar och behov

Hur många av oss har varit inne i något äldreboende av något slag (om man nu inte jobbar med sådant förstås)? Kanske inte förrän någon vän eller släkting hamnar där, eller hur?

Har man någon gång tänkt tanken vad som händer när man av olika anledningar inte kan klara sig själv i sitt eget hem?

Vad förväntar vi oss då av det boende där vi kan bo när vi inte orkar eller inte kan ta hand om oss själva av olika anledningar? Eller vi kanske inte har några förväntningar alls – för det händer ju inte oss eller hur?

Förväntar vi oss att kunna fortsätta med våra hobbies? Att kunna inreda på vårt sätt? Att kunna ha krukväxter? Att ha uteplats eller balkong och kanske möjlighet till en liten egen odling? Att kunna ha med sina husdjur? Att det finns service av olika slag som frisör, massage, bibliotek, café och liknande? Att ha möjlighet att bo ihop med sin oäkta/äkta hälft, eller att sårbon kan bo i närheten? Att kunna vara ute när andan faller på oavsett om det regnar eller solen skiner?

Alla människor är olika och vill olika saker och utan att veta eller ha vetenskapliga fakta så tror jag nog att det gäller oavsett ålder, kön eller var man bor.

Bara för att man blir äldre så innebär det ju inte automatiskt att man vill sitta och virka, röka pipa och lyssna på dragspelsmusik helt plötsligt. Ser istället framtidens seniorboende på annat sätt med andra möjligheter som t ex:

- Möjligheter att själv handla mat och det som man behöver till hushållet och för sitt personliga behov.
- Kunna äta tillsammans med andra och / eller beställa mat till sig
- Café för fika och umgänge.
- Gemensam lokal för fritidssysselsättning t ex snickra eller handarbete av annat slag
- Schysst gym och bassäng för de som vill motionera och kanske även för rehabilitering.
- Ett torg där det då och då är marknad och uteservering.
- Det finns plats där mina släktingar och vänner kan övernatta när de kommer på besök.
- Boendet ligger också på ett sådant sätt att man kan se andra människor röra sig runt omkring, det kanske finns lite småfåglar, träd eller kanske t o m park.
- Möjlighet att uppleva årstidernas växlingar
- Gott om gångvägar där det också finns sittplatser för vila, picknick eller grillning, utformat på ett sådant sätt att det är lätt att röra sig där oavsett om man går, använder rullstol eller rollator eller annat stöd.
- Wifi överallt är en självklarhet

Finns exempel på olika former av boende t ex:

1. På flera ställen i Europa bl annat i Nederländerna (De Hogeweyk), Danmark (Svendborg) Norge (Baerum) och även nu i Sverige (Västra Ingelstad) har det öppnats sk Demensbyar.
2. Finns även något som kallas för Bovieran på flera platser i Sverige, där man bl a har tillgång till en stor inglasad trädgård.
3. På många platser har det också byggts olika sk plussboenden.

Så det finns allt lite nytänk här och där.

Även i Bollebygds kommun har det ju konstaterats att det behövs fler platser på äldreboende av olika slag. De idéer som jag läst hittills tycker jag har varit platta och kan inte se att det de förslagen (om

än ganska lösa) kan vara något som kan kallas för nytt eller något som jag tycker är lockande eller framsynt.

Tycker mig också kunna förstå att ofrivillig ensamhet ökar och det är ju aldrig bra för någon därför kan det ju vara bra att ha möjlighet till annat boende om man nu vill och om möjligt gärna i den del av kommunen som man själv väljer.

Jag har följande förslag:

Ta ett helt nytt grepp om seniorboende där det finns utrymme att tänka fritt och brett, ta hjälp av såväl sakkunniga som de som bor i kommunen.

Ta fram olika förslag och det kan ju göras på många olika sätt t ex kanske genom att annonsera eller utlysa en tävling där man ber om förslag som kan visas och diskuteras fritt. Finns behov av såväl plussboende dvs boende för de som klarar sig i stort sett själva som boende för de som behöver hjälp och omvårdad större delen av tiden.

Se över om det kan finnas möjligheter för boende (t ex plussboende) på olika platser i kommunen, därmed inte sagt att det måste vara kommunen som bygger och driver.

Jag vill att Bollebygds kommun:

1. Tar fram förslag på hur olika former av seniorboende kan se ut – tänkt vitt och brett samt hållbart. Förslagen måste också vara utformade för att kunna genomföras såväl inom kort som på lite längre sikt.
2. Arbeta för att några seniorboende kan finnas på flera platser i kommunen (t ex plussboende).

Bollebygd december 2021

Yvonne Andrén

Från: yab [REDACTED] >
Skickat: den 15 december 2021 21:09
Till: Funktionsadress Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@bollebygd.se>
Ämne: FW: Motion om seniorboende

Hej
Glömde ju: Medborgarförslag menar jag.
Mvh
Yvonne Andrén

----- Originalmeddelande -----
Från: [REDACTED]
Datum: 2021-12-15 15:07 (GMT+01:00)
Till: kommunstyrelsen@bollebygd.se
Ämne: Motion om seniorboende

Mvh
Yvonne Andrén

§2

KS2021/316

Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Ärendet

Yvonne Andrén föreslår i medborgarförslag inkommet 2021-12-16 att Bollebygds kommun att tar fram förslag på hur olika former av seniorboende kan se ut. Förslagen måste också vara utformade för att kunna genomföras såväl inom kort som på lite längre sikt. Förslagsställaren föreslår även att kommunen ska arbeta för att några seniorboende kan finnas på flera platser i kommunen, såsom så kallat plusboende.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun
- Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun_Bortredigerad

Paragrafen är justerad

20. Vision Bollebygd 2035 (kf fattar slutligt beslut) KS2021/160

§153

KS2021/160

Vision Bollebygd 2035

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunfullmäktige antar Vision Bollebygd 2035 enligt följande:

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen.

Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

2. I och med antagandet av ny vision upphävs den gamla visionen ”Bollebygd 2025”, antagen av kommunfullmäktige 2012-11-22, § 171, reviderad 2016-06-15, § 78 (som en del av mål och budget 2017-2019).

Ärendet

Kommunstyrelsen gav i verksamhetsplanen för 2021 kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till en ny vision för Bollebygds kommun. Framtagandet skulle ske i bred förankring tillsammans med medborgare, föreningar, företagare, fackliga organisationer, medarbetare och andra intressenter. Under våren 2021 arbetades en projektplan fram i samarbete med kommunstyrelsens arbetsutskott, representanter från de politiska partierna, kommunens ledningsgrupp, kommunchef och projektledare. Projektplanen beskrev de olika faserna i projektet, målgrupp, intressenter, de olika arbetsmetoderna och tidplanen för projektet. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände projektplanen för visionsarbetet Bollebygd 2035 på sammanträde 2021-05-04, § 81.

Arbetet med visionen beskrivs utförligt i bilagd projektrapport, daterad 2022-08-11.

I samband med att kommunfullmäktige antar visionen inleds enligt planen för visionsarbetet en ny process med att återkoppla till och informera såväl invånare som medarbetare. Dessutom ska visionen på olika sätt implementeras i kommunens styrning.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige antar Vision Bollebygd 2035 enligt följande:

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen.

Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran. I samverkan går vi framåt!

2. I och med antagandet av ny vision upphävs den gamla visionen ”Bollebygd 2025”, antagen av kommunfullmäktige 2012-11-22, § 171, reviderad 2016-06-15, § 78 (som en del av mål och budget 2017-2019).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Vision Bollebygd 2035
- Projektrapport Vision Bollebygd 2035

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

VISION BOLLEBYGD 2035

Visionen har vi som bor och verkar i Bollebygds kommun tagit fram tillsammans genom intervjuer, möten, workshops och en enkätundersökning. Vision Bollebygd 2035 antogs av kommunfullmäktige 2022-xx-xx.

Bakgrund och planen för visionsarbetet

Kommunstyrelsen gav i verksamhetsplan 2021 kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till en ny vision för Bollebygds kommun. Uppdraget löd att visionen ska sikta på år 2035, den ska vara förankrad hos invånarna i Bollebygds kommun och vara tydlig och visuell. Framtagandet skulle ske i bred förankring tillsammans med medborgare, föreningar, företagare, fackliga organisationer, medarbetare och andra intressenter. Visionen ska visa riktningen för kommunens verksamheter och ligga till grund för skapandet av gemensamma förutsättningar för att kommunen ska kunna stå redo att möta de utmaningar och ta vara på de möjligheter som framtiden ställer oss inför. Den ska ta tillvara kommunens unika egenskaper och de resurser som finns här redan idag. Resultatet av visionsarbetet blir en formulerad målbild av Bollebygd 2035.

Mycket har förändrats bara under de senaste decennierna och den värld vi lever i idag kommer troligen att se väldigt annorlunda ut när vi tänker oss drygt 13 år in i framtiden. En växande befolkning, en ökad globalisering och en accelererande teknologisk utveckling skapar nya utmaningar för samhällen världen över, men innebär samtidigt nya möjligheter i takt med att de upplevda avstånden mellan människor krymper och nya marknader växer fram. På lokal nivå ställer inte minst den demografiska utvecklingen, med generationsväxlingar på arbetsmarknaden och en åldrande befolkning, landets kommuner inför en rad olika utmaningar.

Arbetsprocessen

Arbetet med visionen delades upp i fyra delar – förberedelsefas, planeringsfas, genomförandefas och avslutningsfas. Genomförandefasen skedde i två olika steg.

Förberedelsefas, mars-april 2021: I den här fasen handlade arbetet om att sätta strukturen för arbetet och förbereda berörda parter på att arbetet kommer att ske. Målet var att tydliggöra uppdraget och ta fram tidplan för arbetet. Följande roller utsågs, med respektive ansvarsområde:

Roll	Uppdrag och ansvar
Beställare	Kommunstyrelseförvaltningen, projektägaren rapporterar till beställaren.
Projektägare	Projektägare är den roll som har det högsta övergripande ansvaret i projektet. Projektägare i visionsprojektet är kommunchefen. Projektägaren är ytterst ansvarig för att projektet når sina uppställda mål. Projektägaren rapporterar till kommunens ledningsgrupp (KLG) samt kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU).
Styrgrupp	Projektets styrgrupp består av kommunchef och kommunstyrelsens arbetsutskott. Styrgruppen har det övergripande ansvaret för projektet och dess genomförande. Gruppen beslutar i frågor av strategisk art. Beslut och information till styrgruppen sker på KSAU. Beslut inom projektet, som inte är av strategisk art, tas av projektledaren.
Projektledare	Projektledaren har det operativa ansvaret för att genomföra projektet och företräder i frågor som rör visionsarbetet. Projektledaren är den som leder och samordnar arbetet i styrgrupp och arbetsgrupp och har mandat att fatta beslut som påverkar planering och genomförande.
Arbetsgrupp	Verkar på uppdrag av styrgruppen. Är ett forum för projektledaren där det ges stöd, förslag på hantering av sakfrågor. Arbetsgruppen är den som aktivt deltar i sammanställning av material och utformningen av visionen. I arbetsgruppen ingår två politiker från varje parti. Arbetet leds av projektledaren.
Kommunikatör	Bistår projektet med kommunikationsmaterial, på uppdrag av projektledaren.

Planeringsfas, april-maj 2021: I planeringsfasen togs det fram förslag på målgrupp och intressenter för projektet, hur kommunikationen till dessa ska se ut under projektet, vilka metod som projektet ska ha för att samla ihop underlag, hur arbetsprocessen ska se ut och fastställande av projektplanen. Den politiska arbetsgruppen arbetade fram underlag till enkäten i nästa fas (genomförande). I planeringsfasen var det även viktigt att förbereda medarbetare, politiker och kommunens invånare om visionsarbetet och hur de kan vara delaktiga i det.

Genomförandefas, maj-oktober 2021: Den här delen av projektet handlade om att samla in synpunkter, åsikter, tankar och idéer från representanter från berörda intressenter. Målgrupp var de som projektet i huvudsak vänder sig till och intressenter de personer/grupper som har något intresse eller påverkas av projektet. Följande målgrupper och intressenter identifierades inför genomförandefasens start:

Primär målgrupp (den målgrupp projektet till huvudsak vänder sig till)

- Politiken
- Medborgarna
- Kommunanställda

Sekundär målgrupp (den målgrupp som kan vara intresserade och dra nytta av projektet)

- Näringslivet
- Föreningslivet
- Pensionärsföreningarna
- Fackliga organisationer
- Ungdomsrådet

Intressenter (Intressenter är personer och organisationer som har något intresse, eller kan påverkas av projektet)

- Barn och unga
- Medborgarna
- Politiken
- Föreningslivet
- Pensionärsföreningarna
- Näringslivet
- Kommunanställda
- Religiösa samfund
- funktionsnedsättningsverksamheten

Övriga grupper

- Fackliga organisationer
- Massmedia

Arbetet delades upp i tre olika steg där första delen handlade om att sammanställa faktisk information om nuläge, omvärldsanalys och prognoser för framtiden. Den faktiska informationen samlades in från materialet som tagits fram i arbetet med kommunens nya översiktsplan.

I den andra delen av genomförandefasen samlades åsikter och tankar om kommunens grundstyrkor in från representanter ur intressentgrupperna. På grund av fortsatt pågående coronapandemi under 2021 genomfördes arbetet mestadels genom digitala workshops med representanter från politiken, näringsliv, föreningsliv, pensionärsföreningar, kommunens funktionsnedsättningsverksamhet (daglig verksamhet) och ungdomarna i ungdomsråd och skolornas elevråd. Målet var att få gruppernas syn på kommunens grundstyrkor.

Workshops: Varje workshop (majoriteten digitala) leddes av ansvarig tjänsteperson för intressentgruppen, t ex sammankallade kultur- och fritidschefen föreningslivet och pensionärsföreningarna, näringslivschefen sammankallade näringslivet och folkhälsostrategen sammankallade ungdomsrådet och elevråden på de olika skolorna i kommunen. Ansvarig tjänsteperson sammanställde efter workshopen materialet till projektledaren. Arbetsmaterialet i form av en s.k. SWOT-analys togs fram av projektledare och styrgrupp.

Enkätundersökning: I detta steg samlades medborgarnas och medarbetarnas bild av hur kommunen uppfattas idag, hur en önskvärd framtid ser ut och vilka värden som är viktiga för kommunen att ha med sig i framtiden. Medborgarna och medarbetarna i kommunen gavs möjlighet att svara på en digital enkät med tre frågor som den politiska arbetsgruppen arbetat fram under planeringsfasen. Kommunikatören la upp den digitala enkäten på kommunens hemsida till kommuninvånarna och kommunens medarbetare. Kommunikatören och projektledaren sammanställde enkätmaterialet.

För att nå ut så brett som möjligt fick även några av kommunens ferieungdomar under sommaren 2021 i uppdrag att samla in åsikter och tankar från invånare boende i Bollebygd, Olsfors, Hultafors och Töllsjö, genom intervjuer. Frågorna som ställdes var:

- Vad är det bästa och viktigaste med Bollebygds kommun?
- Vad behöver förändras i Bollebygds kommun?
- Hur vill du att Bollebygds kommun ska se ut år 2035?

Resultatet sammanställdes och påvisade följande viktiga punkter att ta med i visionsarbetet:

Vad är det bästa och viktigaste med Bollebygds kommun?

1. Liten kommun/gemenskapen
2. Naturen
3. Affärsverksamhet

Vad behöver förändras i Bollebygds kommun?

1. Kollektivtrafiken
2. Aktiviteter och föreningsliv
3. Kommunal service

Hur vill du att Bollebygds kommun ska se ut år 2035?

1. Utveckling
2. Aktiviteter och föreningsliv
3. Kollektivtrafik

För att få med de riktigt unga i visionsarbetet genomfördes även ett målnings-/teckningsevent på kommunens förskolor där förskolebarnen (5-åringar) genom att rita fick visa sina tankar och önskemål kring hur ett framtida Bollebygds kommun kan se ut. Eventet resulterade i en utställning av alla inlämnade bidrag, på Bollebygds bibliotek under tre veckor i september-oktober 2021.

Avslutningsfas, oktober (2021)-maj (2022): Under avslutningsfasen sammanställdes och analyserades allt insamlat material till ett förslag till ny vision. Det är den politiska sammansatta arbetsgruppen som under sina möten – tillsammans med projektledaren – sammanställt och analyserat materialet som framkommit ur enkätundersökningen, workshops och intervjuer. Med det som grund har arbetsgruppen tagit fram förslag på visionstext;

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet.

Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

/Suzanna Bengtsson
Projektledare

21. Remiss; revidering av lokalresursplan
2022 - remissvar till kommunstyrelsen
KS2022/112

§152

KS2022/112

Remiss; revidering av lokalresursplan 2022 - remissvar till kommunstyrelsen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget att upphäva ”Riktlinjer för lokalplanering i Bollebygds kommun” och i samband med 2022 års revidering av lokalresursplan införliva processen för lokalplanering i lokalresursplanen. Kommunstyrelsen föreslår att processen för akut lokalbehov förtydligas vid punkt 5 så att det framgår att kommunstyrelsen ger uppdrag till lokalstrateg att ta in yttrandet från samhällsbyggnadsnämnden, göra en kommunövergripande bedömning utifrån yttrandet och sedan föra upp ärendet för beslut till kommunstyrelsen för att i en ny punkt (punkt 6) besluta hur man ska gå vidare i frågan: a. ingen åtgärd b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram, c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte ryms inom budgetram men bedöms behöva genomföras. Tidigare punkt 6 blir då punkt 7.

Kommunstyrelsen anser att lokalresursplanen kan utvecklas layout- och innehållsmässigt där det renodlas vad som är huvuddokument, vad som behövs i underlag och vad av det som kan läggas som bilaga. Detta behöver inte justeras till lokalresursplan 2022-2031 men bör ses över till nästkommande år.

Kommunstyrelsen har enbart lyft upp ett lokalbehov och det är ett nytt kommunhus som ska införliva alla förvaltningars administrativa lokaler och ersätta de lokaler som idag förhys av extern fastighetsägare. Kommunstyrelsen gör högsta prioritet på detta.

Ärendet

Lokalresursplanen ska revideras och kommunstyrelsen har flaggat upp behov av ett nytt kommunhus. Idag är arbetsmiljön i nuvarande kommunhus inte optimalt och det finns vissa arbetsmiljöproblem som löses enbart med medarbetarnas goda vilja och flexibilitet men det är ohållbart i längden och inget som kommunstyrelsen som arbetsgivare kan stå för inom en relativt snar framtid.

Kommunstyrelsen ser också behovet av att samla samtliga förvaltningars administrativa enheter/verksamheter dels för att få en samordning som till viss del brister idag då administration är utspridd på flera olika fysiska adresser i centrala Bollebygd idag, dels för att följa beslutet att kommunen ska äga sina lokaler i så stor utsträckning som möjligt. Idag förhys ett flertal administrativa lokaler från extern fastighetsägare.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget att upphäva ”Riktlinjer för lokalplanering i Bollebygds kommun” och i samband med 2022 års revidering av lokalresursplan införliva processen för lokalplanering i lokalresursplanen. Kommunstyrelsen föreslår att processen för akut lokalbehov förtydligas vid punkt 5 så att det framgår att kommunstyrelsen ger uppdrag till lokalstrateg att ta in yttrandet från samhällsbyggnadsnämnden, göra en kommunövergripande bedömning utifrån yttrandet och sedan föra upp ärendet för beslut till kommunstyrelsen för att i en ny punkt (punkt 6) besluta hur man ska gå vidare i frågan: a. ingen åtgärd b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram, c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte ryms inom budgetram men bedöms behöva genomföras. Tidigare punkt 6 blir då punkt 7.

Kommunstyrelsen anser att lokalresursplanen kan utvecklas layout- och innehållsmässigt där det renodlas vad som är huvuddokument, vad som behövs i underlag och vad av det som kan läggas som bilaga. Detta behöver inte justeras till lokalresursplan 2022-2031 men bör ses över till nästkommande år.

Kommunstyrelsen har enbart lyft upp ett lokalbehov och det är ett nytt kommunhus som ska införliva alla förvaltningars administrativa lokaler och ersätta de lokaler som idag förhyrs av extern fastighetsägare. Kommunstyrelsen gör högsta prioritet på detta.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av lokalresursplan 2022 - remissvar till kommunstyrelsen
- §105 KS Remiss; Reviderad lokalresursplan 2022-2031
- Förslag revidering av lokalresursplan 2022-2031

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§105

KS2022/112

Remiss; Reviderad lokalresursplan 2022-2031**Beslut**

Kommunstyrelsen skickar reviderad lokalresursplan på remiss till utbildningsnämnden, socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Nämnderna uppmanas särskilt att gå igenom behoven inom sitt ansvarsområde samt göra en prioritering. Remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 31 augusti 2022.

Ärendet

Lokalresursplanen antogs 2021 och det är nu dags för den årliga revideringen. Kommunstyrelseförvaltningen har tillsammans med lokalgruppen föreslagit vissa revideringar. Revideringarna är inhämtade från respektive förvaltningschef och sammanställda av kommunstyrelseförvaltningen. Nämnderna bjuds härmed in att lämna in sina synpunkter innan lokalresursplanen skickas till kommunfullmäktige för antagande i samband med budgeten för 2023-2025.

I samband med revideringen av lokalresursplanen kommer även föreslås att ”Riktlinjer för lokalplanering i Bollebygds kommun” upphävs och processen istället beskrivs i lokalresursplanen. Samtidigt genomförs vissa mindre förtydliganden och revideringar i processen.

Förslag till beslut**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut**

Kommunstyrelsen skickar reviderad lokalresursplan på remiss till utbildningsnämnden, socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Nämnderna uppmanas särskilt att gå igenom behoven inom sitt ansvarsområde samt göra en prioritering. Remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 31 augusti 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Remiss inför revidering av lokalresursplan 2022
- Förslag revidering av lokalresursplan 2022-2031
- Lokalresursplan Bollebygds kommun 2021-2030, antagen av kf april 2021

Skickas till

Utbildningsnämnden, socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, kommunchef, ekonomichef

Paragrafen är justerad

Styrdokument

Fastställt: Kommunfullmäktige, 2021-04-29, § 51 Reviderad 2022 xxx xx

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Lokalstrateg

Dnr: KS2022/112

Lokalresursplan för Bollebygds kommun 2022-2031

Sammanfattning.....	3
INLEDNING.....	4
1. Befolkningsprognoser.....	6
1.1 Mål och uppföljning.....	6
1.2 Roller och ansvar	6
2 Organisation samordning av lokaler.....	7
2.1 Inriktningsmål verksamhetslokaler	7
3 Lokaler	8
3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	8
3.2 Lokalbestånd	8
3.3 Kapacitet lokaler.....	8
3.4 Ansvarsfördelning.....	9
4. Lokalresursplan processer	9
4.1 Verkställighet.....	10
4.2 Akut lokalbehov.....	11
5 Utbildningsnämnden	13
5.1 Förskolor.....	13
5.2 Skolor	13
5.3 Grundsärskola.....	14
5.4 Gymnasieskola.....	14
5.3 Kultur fritid	14
6 Socialnämnden	16
7 Samhällsbyggnadsnämnden	19
7.1 Administrativa lokaler	19
7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service	19
8 Ledning, administration och utveckling	20

Sammanfattning

Bollebygds kommun växer och behovet av kommunal service ökar vilket leder till utökade behov av verksamhetslokaler inom flera områden.

Inom de närmaste tio åren kommer Bollebygds kommun att befinna sig i en utvecklingsfas där befolkningen förväntas öka från ca 9 620 invånare 2021 till ca 12 600 invånare fram till år 2031, om all byggnation går enligt plan. Samtidigt är det viktigt att vara förberedd på att historiskt har inte kommunen växt i den takt som prognoserna visat till följd av att byggnation inte har skett i den utsträckning som planerats. Det är därför viktigt att kommunens planering inte enbart grundar sig på en byggbaserad befolkningsprognos utan att det sker en balanserad satsning på bostadsbebyggelse och kommunala verksamhetslokaler. Antalet yngre barn mellan 0 och 5 år förväntas öka med ca 288, med en betydande ökning från 2024 och framåt då flera nya bostadsområden beräknas vara färdiga. Antalet barn mellan 6 och 15 år förväntas öka med ca 304 fram till år 2031. Ökningen innebär att det saknas platser och verksamheten behöver byggas ut för att möta det utökade behovet. Främst gäller det förskola, grundskola och grundsärskola för Bollebygds tätort. Redan till januari 2023 planeras det för utökning med två förskoleavdelningar.

Antalet äldre ökar och ett kommande behov av bostäder för äldre är identifierat då andelen äldre över 80 år förväntas öka med ca 300 fram till år 2031. Även nya bostäder för personer med funktionsnedsättning behövs under perioden.

Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser för såväl unga som gamla och en ökande befolkning innebär ökad efterfrågan av detta utbud vilket bör finnas inrymt i planeringen.

Det råder viss brist på antal men även ändamålsenliga kontorsplatser och möteslokaler i Bollebygds kommun. Att ha tillgång till ändamålsenliga och effektiva lokaler är av stor vikt för såväl arbetsmiljö, samverkan mellan och inom verksamheter samt att vara en attraktiv arbetsgivare. De senaste åren sker mer arbete i hemmet vilket leder till att behoven framöver kommer se annorlunda ut jämfört med tidigare.

Under 2022 omfattar kommunens totala lokalbestånd ca 41 500 kvm. Flertal av lokalbeståndet har uppnått teknisk livslängd (efter 40 år) då många är byggda mellan 60- och 80-talet. Detta innebär relativt omfattande åtgärder för att dels upprätthålla värdet på fastigheterna dels tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som är anpassade efter dagens verksamhetsbehov. Det är av vikt att ha med i beräkning inför varje lokalinvestering hur det påverkar driftskostnad för den nämnd som det berör.

Vision "Bollebygd 2025" - kommunen där vi bor bra och lever länge

Bollebygd med drygt 9550 invånare är en attraktiv kommun. I Bollebygds kommun är människorna trygga, stolta, självständiga, men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörsandan är ett signum för den trevliga kommunen. Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetter flygplats och Göteborgs hamn gör Bollebygd till en plats nära världen.

Arbete med ny vision pågår, eventuellt revideras stycket i samband med antagande i höst.

INLEDNING

För att kunna möta Bollebygd kommuns tillväxt och ökat behov av kommunal service så är lokalresursplanering en viktig del. Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering. Befolkningsutvecklingen är den faktor som har störst betydelse för verksamheternas behov av lokaler. Andra faktorer som påverkar är valfrihet och utbud av service, verksamheternas organisering och arbetssätt samt lokalernas utformning

Det finns utmaningar för att anpassa verksamheterna till en ökande befolkning med resurser som är begränsade. Svårigheterna ligger i att med rimliga medel utan att försämra kvalitén ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov ändras. Det kräver en process som är tydlig, kommunicerbar och skapar utrymme till dialog. Samhällsplanering är en viktig förutsättning. Förstudier och lokaliseringsutredningar samt markförvärv är viktiga faktorer tidigt i planeringen. Tillgången på byggbar mark och antagna detaljplaner behövs för att ha möjligheten till att kunna ha olika alternativ när Bollebygds kommun planerar för att lösa olika lokalbehov.

Kommunens verksamheter har lokalbehov som förändras över tid. De behov olika målgrupper har förändras dels beroende på demografi men även genom att regler och myndigheters tillämpning ändras. Exempelvis blir det fler äldre och med det följer på sikt ett ökat vårdbehov. Nämnderna har genom samarbete stora möjligheter att aktivt bidra med smarta lösningar. Många gånger handlar det om att skapa möjligheter för att korta ställtiden från önskemål till vad som kan vara realiserbart.

För att skapa förutsättningar för optimal samsyn och en tydlig framtidsutveckling i kommunen är det viktigt att koppla lokalresursplanen till andra kommunala dokument och riktlinjer. I Bollebygds kommun är nedanstående material särskilt viktiga att synkronisera lokalresursplanen mot, för att således hålla innehållet uppdaterat och samordnat:

- Kommunstyrelsens planprioritering
- Kommunens bostadsförsörjningsprogram
- Kommunens översiktsplan

För att lösa behoven i lokalresursplanen är det särskilt viktigt att kommunen arbetar aktivt med planering på alla nivåer, från strategisk planering till detaljplanering. Strategiska planer så som fördjupade översiktsplaner skapar exempelvis ett gott underlag för kommande detaljplanarbeten som i sin tur gör det möjligt att bygga den typ av lokaler som efterfrågas i kommunen.

Planen ska revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar eller behov förändras.

Vid konstaterat behov av lokaler som inte kan lösas med befintligt lokalbestånd så lyfts detta till lokalresursplanen där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till investeringsbudget som lyfts med till den årliga budgetberedningen. I bilaga 7 finns en sammanställning och i den har en prioritering gjorts. Prioritering baseras bland annat av omfattning av behov, konsekvenser vid utebliven åtgärd, realiserbara tidsplaner kopplat till resurser, planlagd mark med mera.

1. Befolkningsprognoser

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra när hänsyn har tagits till hur många bostäder som faktiskt byggts, däremot har byggnationen i många fall överskattats vilket i sin tur har lett till att befolkningsutfallet har blivit betydligt lägre än prognosen.

När byggnationer försenas av olika anledningar dämpas befolkningsökningen, det påverkar framför allt invånare i åldrar där man bildar familj och skaffar barn. Därför behöver antalet platser i förskola och skola öka i takt med byggnationen i stället för att enbart lita på befolkningsprognosen. När det gäller äldreomsorgen påverkas dock det bedömda behovet inte i särskilt stor utsträckning då flyttströmmarna bland äldre befolkningen är mycket låg. Men i Bollebygd kommer, precis som i riket i stort, antalet personer över 80 år öka betydligt. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och 2031 förväntas Bollebygds kommun att ha ca 300 fler invånare som är över 80 år.

De befolkningsprognoser som presenteras i detta lokalprogram bygger på 2022 års gällande byggnationer, detaljplaner och de detaljplaner som man beräknar att anta från 2022 till 2031.

Befolkningens förväntade utveckling 2021–2031

Under prognosperioden 2021–2031 kommer folkmängden i Bollebygds kommun att öka med 3 067 invånare, från 9 544 till 12 611 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 256 personer per år och födelsenettot 23 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 279 personer per år. Antalet inflyttade beräknas bli i genomsnitt 952 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 696 personer. Detta ger ett årligt flyttnetto på 256 personer för varje år under prognosperioden. Antalet barn som föds förväntas vara 115 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 92 personer. Detta medför en befolkningsförändring med 23 personer per år.

1.1 Mål och uppföljning

Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering.

1.2 Roller och ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering.

Samhällsbyggnadsnämnden är fastighetsägare. I uppdraget ingår fysisk planering, hantera mark- och exploateringsverksamhet, anskaffa eller avveckla lokaler inom ram samt vara myndighet för plan-, bygg och bostadsanpassningsfrågor. Nämnden ansvarar även för lokalförsörjning och projekt vid om-, ny- eller tillbyggnad, förvaltar kommunens fastigheter, upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa lokalresursplaneringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Fastighetsfrågorna är samlade under fastighetsenheten.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning.

2 Organisation samordning av lokaler

I Bollebygds kommun finns en förvaltningsövergripande lokalgrupp med representanter från varje förvaltning som under lokalstrategens ansvar har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska fortlöpande hålla sig informerade om respektive facknämnds behov av lokaler bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Facknämnderna analyserar samt beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av lokalresursplan eller när det råder akut behov.

2.1 Inriktningsmål verksamhetslokaler

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Med lokal avses byggnad eller del av byggnad där verksamhet bedrivs.

Bollebygds kommun ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl för Bollebygds kommun att hyra.

Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling.

Investeringar

Beslut om investeringsplan inom fastighetsområdet fattas av kommunfullmäktige i samband med att budgeten fastställs. Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet redovisas i Bollebygds kommun delårsrapport samt årsbokslut.

Avveckling

Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Internhyra

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna ska vara självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

3 Lokaler

Lokalresursplan (LRP) löpande arbete, Årshjulet

3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

De finansiella förutsättningarna för landets kommuner påverkas i hög grad av hur invånarantalet och ålderssammansättningen förändras. Folkmängdsutvecklingen har en stor påverkan på kommunernas näringsliv när det gäller uthyrning av lokaler och bostäder, handel och service samt inte minst för kommunernas skatteintäkter. Den statliga utjämningen av inkomst- och kostnadsskillnader mellan kommunerna bygger också den på uppgifter om befolkningen. I kostnadsutjämningen relateras bidrag eller avdrag för strukturella kostnadsskillnader i vissa fall till antalet invånare i olika åldersgrupper och i andra fall generellt till hela befolkningen. När kommunerna fördelar ekonomiska resurser till sina olika verksamheter och vid uppföljningen av dessa används därför befolkningsprognosen som en viktig utgångspunkt. Befolkningsprognoser se Bilaga (1)

3.2 Lokalbestånd

2022 består Bollebygds kommun totala fastighetsbestånd av ca 39 000 kvm. Utöver det hyrs lokaler externt för b.la kontor till en yta om ca 3 000 kvm.

Största andelen av lokalerna nyttjas av skola och förskola samt funktionsnedsättning. Övriga lokalytor innefattar lokaler för kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förteckning lokaler se bilaga (2)

3.3 Kapacitet lokaler

Kapacitetsbedömning av Bollebygds kommuns skolor gjordes under 2019. Lokalerna studerades utifrån ytor, funktion och samband som ställs i relation till antalet elever. Syftet med en

kapacitetsutredning är att utreda lokalernas nuvarande kapacitet samt att kunna använda det som underlag för framtida planering av skollokaler.

3.4 Ansvarsfördelning

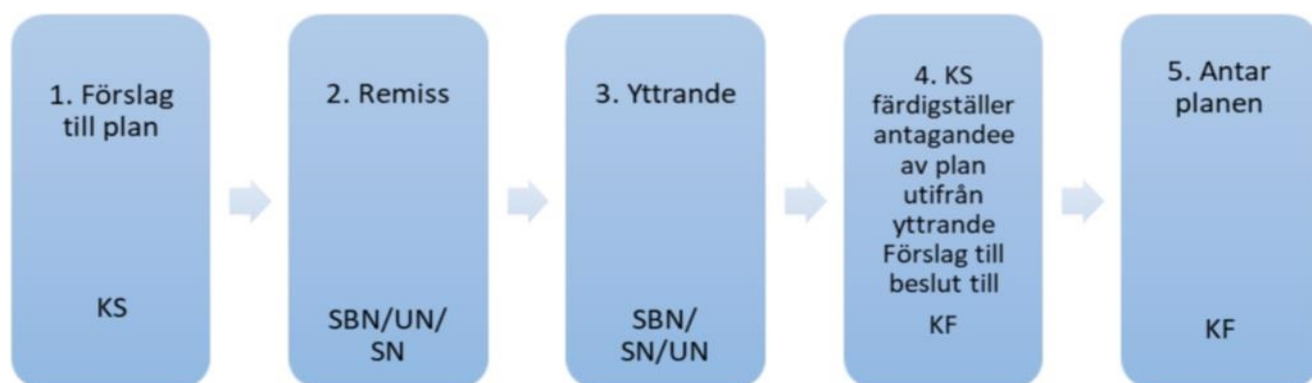
Behovsanalys

	KS	SBN	UN	SN
Beskriva behovet	X	X	X	X
Sammanställning lokalresursplan	X			
Lokalförsörjning utifrån beskrivet behov		X		
Bostadsförsörjning	X			

Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. Analys av behov ska vara kopplad till varje fastighet/enhet/verksamhet och bygga på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos.

4. Lokalresursplan processer

Nedan fastställd process illustrerar framtagande av lokalresursplanen.

1. Lokalstrateg ansvarar för att på kommunstyrelsen i maj lyfta förslag på revideringar i lokalresursplanen. Förvaltningsövergripande lokalgrupp medverkar till underlaget. Planen ska beskriva varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos. I lokalresursplanen redovisas förslag till projekt samt bedömd tidsplan.

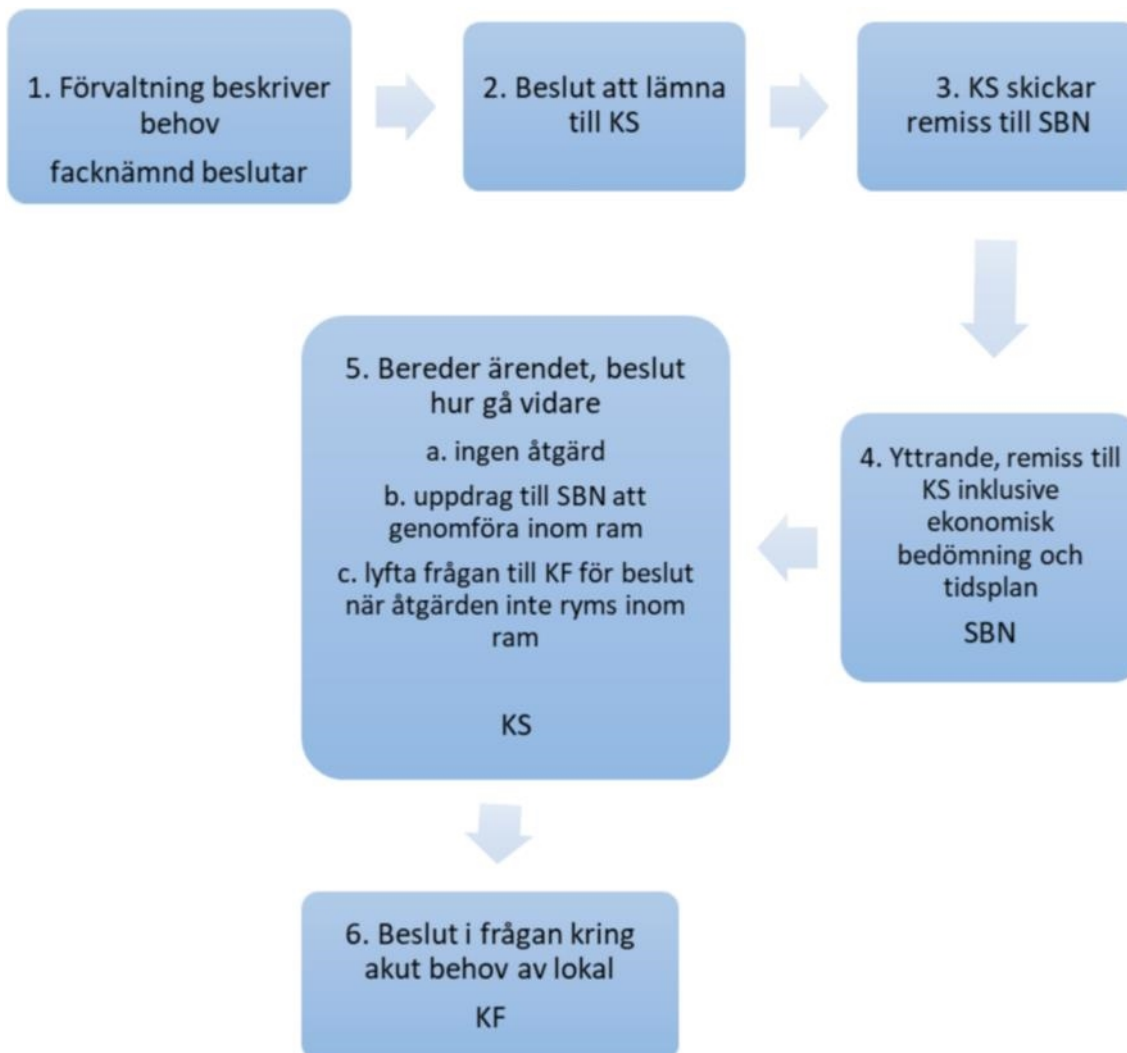
2. Kommunstyrelsen remitterar i maj lokalresursplanen till kommunens facknämnder med begäran att facknämnderna ska yttra sig över förslaget senast augusti.
3. Facknämnderna yttrar sig på remissen. Lokalstrateg sammanställer inkomna yttranden och utarbetar ett slutligt förslag till lokalresursplan samt vilka ekonomiska konsekvenser förslaget ges.
4. Lokalresursplanen presenteras i samband med budgetförslaget för nästkommande år för kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta lokalresursplanen.
5. Kommunfullmäktige antar lokalresursplanen.

4.1 Verkställighet

Den antagna lokalresursplanen överlämnas till samhällsbyggnadsnämnden för verkställighet. Utifrån bilaga 7 sammanställda och prioriterade behov kommer efter antagande vidare beräkningar kunna göras allt eftersom arbetet fortskrider vilket kommer ligga till grund för en mer avvägd investeringsplan och budget för Bollebygds kommun. Kostnader för förstudier och utredningar ingår i objekten i investeringsbudgeten där så är möjligt utifrån redovisningsrekommendationer.

4.2 Akut lokalbehov

Vid akuta lokalbehov används följande process:

1. Berörd förvaltning beskriver behovet i ärende till berörd facknämnd. I ärendet ska det finnas en tydlig beskrivning av behov, konsekvenser, syfte samt ekonomi. Behovet ska analyseras, tillsammans med konsekvenser, om inte åtgärd kan göras.

2. Facknämnd beslutar att beskrivet behov av lokaler måste åtgärdas och skickar ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

3. Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

4. Samhällsbyggnadsnämnden yttrar sig, till kommunstyrelsen. I yttrandet ska lösning på akut behov av lokal presenteras, ekonomisk bedömning samt beskrivning av tidsplan ingå.

5. Utifrån samhällsbyggnadsnämndens yttrande beslutar kommunstyrelsen hur man ska gå vidare i frågan:

a. ingen åtgärd

b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram

c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte rymms inom budgetram men bedöms behöva genomföras

6. Kommunfullmäktige beslutar i frågan enligt punkt 5c

(I bilaga 6 finns identifierade behov av investeringar som Bollebygd har de kommande åren och hur planarbeten påverkar dessa)

5 Utbildningsnämnden

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (3)

I slutet av 2021 bodde det 9600 invånare i Bollebygds kommun. (Varav barn i förskoleåldern (0-5 år) 671 st och eleverna i grundskolan (6-15 år) 1341 st.) I förskola ses ökningen bli ca 288 barn, med en betydande ökning från 2024 och framåt. Antalet barn mellan 6 och 15 år förväntas öka med ca 304 fram till år 2031. Ökningen innebär att det saknas platser och verksamheten behöver utökade lokaler. Ökning väntas fortfarande ske i huvudsak i Bollebygds tätort.

Vid planering av skolornas verksamhet tas hänsyn till att lokalerna måste utformas utifrån åldersgrupperna och att fritidshemsverksamheten också ska inrymmas i lokalerna. Fram till 2031 ökar antalet barn i skolåldern 6-15 år framförallt i Bollebygds tätort och behovet av ytterligare klassrum över tiden är totalt cirka 12 stycken. Matsal byggs ut under 2022 vilket beräknas ska klara behovet under flera år framåt, däremot räcker inte idrottshallar till idag.

Utbildningsnämnden har en del provisoriska lokaler, och det kan ibland vara ofrånkomligt för att täcka tillfälligt ökade behov men på sikt är det ekonomiskt fördelaktigt att gå ifrån provisoriska modullösningar och istället bygga ändamålsenliga lokaler. Uppskattningsvis blir driftskostnaden ungefär dubbelt så hög vid provisoriska lokaler som nybyggnation.

Alla skolor och förskolor behöver en genomgång ur ett säkerhetsperspektiv. Det måste finnas möjligheter för inrymning, utrymning och utestängning. Alla skolor och förskolor behöver även tillgänglighetsanpassas för att möta elevernas olika behov.

5.1 Förskolor

Lokalanvändningen per barn i kommunens förskolor uppgår till i genomsnitt 12 kvm, vilket är en normal nivå. Riktvärdet vid nybyggnation är ca 10-12 kvm per barn för att uppnå en effektiv lokalanvändning. Antalet yngre barn mellan 1-5 år förväntas öka med ca 288 barn mellan åren 2022-2031 med planerat bostadsbyggande. Planeringen för förskola innehåller osäkerhet då förändringar i födelsetal och inflyttning kan ske snabbt. I Bollebygds centralort behövs fler förskoleavdelningar på sikt. Förutom de åtta avdelningarna som planeras behövs ytterligare avdelningar fram t.o.m. 2031.

I centrala Bollebygds behövs ytterligare en till två avdelningar i januari 2023. Sedan 2019 finns modullösning i form av Nolåns förskola. För att ersätta provisoriet Nolåns förskola så krävs för att möta behovet fram t.o.m. 2031 8-10 förskoleavdelningar i tätorten. Med anledning av att Fjällastorp med förskola skola och allaktivitetshall ännu inte är klar finns behov av ytterligare 2 förskoleavdelningar redan januari 2023.

5.2 Skolor

Enligt nyckeltal bör lokalanvändningen per elev ligga på mellan 10-12 kvm per elev. Det varierar mellan skolorna i kommunen och i Bollebygd F-6 gäller 8,6 kvm per elev (gamla skolan är inte medräknad). Bollebygdskolan 7-9 17,9 kvm per elev, Töllsjö 20,3 kvm per elev och Olsfors 8,7 kvm/elev. Bollebygdskolan 7-9 visar på en större kvadratmeteryta men här ska tas med att lokalerna har stora utrymmen som b.l.a korridorer vilka inte kan användas för undervisning, vidare inryms bland annat elevhälsa, hemkunskap, slöjd idrott och moderna språk för hela kommunen.

Just nu är det inte klart när i tiden ny förskola, skola och idrottshall kommer att färdigställas. Lektionssalar samt lokaler för fritidshem är löst i och med etablering av paviljonger sommaren 2021.

Till hösten 2023 kommer det till följd av fler elever råda brist på lokaler för 7–9 i Bollebygds tätort.

Töllsjöskolan har idag ett överskott för samtliga lokalfunktioner med undantag från antalet hemklassrum som precis klarar dagens antal klassantal. Eftersom antalet klasser kommer att vara detsamma under prognosperioden kommer över-/underskottet inte att förändras för salarna men däremot kan klassernas storlek öka med nära 70 elever totalt för F-6 på Töllsjöskolan.

I Olsfors så har skolan under flera år saknat lokalytor, det är den skola i Bollebygds kommun som har minst kvm yta per elev. Förslaget på lösning är att grundskolan och bibliotek tar över Sörån och att en ny förskola med 5-6 avdelningar byggs. Kommunstyrelsen gav under 2018 samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att tillmötesgå utbildningsnämndens lokalbehov för förskola och skola i Olsfors. Lokaliseringsstudie pågår.

5.3 Grundsärskola

Varje hemkommun har ansvar för sina elever och ska kunna erbjuda samtliga skolformer. Bollebygds kommun har sedan HT 2021 anpassad grundskola i centrala Bollebygd.

5.4 Gymnasieskola

Bollebygds kommun har endast delar av introduktionsprogrammet på gymnasienivå i kommunen. Cirka 10-20 elever årligen vilken är lokaliserad i Krafthuset. Bollebygd samverkar med närliggande kommuner i första hand Härryda kommun och Borås stad.

5.3 Kultur fritid

Målsättningen för Bollebygds kommuns Kultur- och fritidsverksamhet är att skapa förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser och besöksmål i en attraktiv kommun där folk vill bo och verka. Nya tillgänglighetskrav, teknikutveckling och moderna förväntningar på offentliga kultur- och idrottsanläggningar innebär att de behöver ses över och utvecklas.

Kulturskola

Bollebygd kommun driver kulturskola i samverkansavtal med Härryda kommun, de har för närvarande lokaler i anslutning till Bollebygdskolans A hus.

Fritid

Idrottshallar finns i anslutning till skolor och är fullbokade utanför skoltid, föreningslivet trycker aktivt på att de önskar fler lokaler men också möjlighet till lokaler för kansli och förråd. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser samt besöksmål. De skapar förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Bollebygds saknar idrottsanläggningar som kan ta publik vilket är en fråga som bör prioriteras i arbetet med konkurrenskraftig samhällsutveckling

Bibliotek

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i centralorten, en biblioteksfilial/skolbibliotek i Töllsjö samt två skolbibliotek ett i Bollebygdskolan och ett i Örelundskolan. Olsfors tätort saknar

biblioteksfilial sedan flertalet år (8 år) utifrån att lokalerna används av skola och förskola. Det är en brist som kan åtgärdas i samband med utbyggnad av skola och förskola. I Töllsjö finns sedan 2021 bibliotek som har meröppet vilket innebär att kommuninvånare på egen hand kan låna och lämna tillbaka böcker.

Huvudbiblioteket är välbesökt och det finns ett behov av mer yta. Storleken på lokalerna påverkar vilket och hur stort medieutbud biblioteket kan ha. Biblioteket används mer och mer som mötesplats vilket också ställer andra krav på utrymmen. Det finns behov av att se över huvudbibliotekets lokalkapacitet och att se över samlokalisering med skola/förskola för en biblioteksfilial i Olsfors. Meröppet skulle kunna vara en utvecklingsform både i centralorten och Olsfors

6 Socialnämnden

Äldre och åldrande befolkning

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (4)

Andelen personer som är över 80 år kommer i Bollebygds kommun att öka med 30% fram till 2030.

Det finns många olika sätt att beräkna hur många boendeplatser som behövs i en kommun och beroende på vilket sätt som används så kommer man fram till olika slutsatser.

I Bollebygds kommun bor en högre andel av den äldre befolkningen i särskild boendeform än riksgenomsnittet. I Sjuhäradskommunerna är snittet för andel 80-åringar som bor på särskilt boende 10,7 % vilket i Bollebygd motsvarar det en ökning på 20 platser fram till 2030.

De åtta befintliga korttidsplatserna ska kvarstå och behöver inte utökas. Det behövs emellertid en utökning av lokaler för träffpunkter i kommunen, som ett led i det förebyggande arbetet för äldre.

Det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas genom bland annat hur bostadsbeståndet i kommunen kommer att utvecklas samt bostadsåtgärd som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet.

6.1 Boendeformer för äldre

Antalet platser på särskilt boende behöver, utifrån befolkningsprognosen, utökas de kommande åren.

I dag finns ett särskilt boende i Bollebygds kommun, Bollegården, med ca 75 boendeplatser. Här finns två avdelningar varav den ena inriktning mot demenssjukdomar och den andra med inriktning mot kroppsliga besvär, somatik. De senare åren och idag bebos den somatiska avdelningen till 50% av personer med någon form av kognitiv svikt.

Behovet av vård och omsorg med olika inriktningar varierar över tid och det är svårt att förutse vad som behövs, därför är en flexibel utformning att föredra vid utökningen av de nya platserna såväl som de befintliga, på särskilt boende i Bollebygd. Det är inte kostnadseffektivt att bygga små enheter vilket är viktigt att ta med i beräkningarna inför utökningen av platser.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre så behövs också fler medarbetare inom verksamheten, det medför behov av fler och större personalutrymmen, förråd, samt kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket idag fungerar men personalstyrkan kan inte utökas, vilket kommer behövas utifrån befolkningsprognosen.

Även hemsjukvården kommer att behöva utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. Det blir av den anledningen nödvändigt med större och mer ändamålsenliga lokaler för hemsjukvården. Hemsjukvårdens kontor ligger i Bollegården. Det finns idag 8 kontor och behovet är redan idag 12 kontor (23 kontorsplatser).

Hemtjänsten har ett nära samarbete med hemsjukvården varför det vore en fördel att förlägga respektive verksamhetslokaler nära.

6.2 Boende för personer med funktionsnedsättning

För mer information kring verksamheten se Bilaga (4).

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service, gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket oftast innebär livet ut. I Bollebygds kommun finns en relativt ung grupp personer som bor i våra boenden med särskild service. Socialförvaltningen uppskattar att antalet personer i behov av boende med särskild service enligt LSS öka med 1-2 personer per år under planperioden. Nedan finns kompletterande beskrivningar av behoven inom de två olika boendeformerna enligt LSS.

Gruppboende

Gruppboende är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppboende i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen.

Kommunen arbetar med en förstudie för uppförande av ett nytt gruppboende med plats för sex personer. Mot bakgrund av att det i dagsläget finns fyra ej verkställda beslut om boende enligt LSS tillsammans med den beräknade ökningen per år så är analysen att det kommer att finnas behov av ytterligare minst ett gruppboende under planperioden.

Serviceboende

Serviceboende är en boendelösning enligt LSS för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboende. Serviceboende enligt LSS i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i Bollebygds centralort som socialnämnden hyr av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 13 lägenheter och behovet av ytterligare lägenheter är stort. Enligt socialförvaltningens analys kommer det under planperioden att behövas minst tio nya lägenheter och behovet är initialt stort och tre av dessa tio lägenheter behövs så snart som möjligt.

6.4 Korttidsvistelse för personer med funktionsnedsättning

I förstudien för det planerade gruppboendet enligt LSS finns det inplanerat ett utrymme för korttidsvistelse enligt LSS.

6.6 Boendeformer som inte ingår i kommunens lokalresursplanering

I lokalresursplanen redogörs endast för planering av särskilda boendeformer som drivs av Bollebygds kommun. Lägenheter till nyanlända vuxna och familjer hanteras löpande inom socialtjänstens verksamheter. Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till dessa olika boendeformer.

6.7 Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamhetens huvuduppdrag är att på olika sätt svara för och stödja fritidsverksamhet för ungdomar 13-18 år. Det handlar bland annat om mötesplatser för unga i kommunen. Ungdomsgården verkar idag på Krafthuset.

I dagsläget finns inget behov av utökade lokaler för verksamheten, det är möjligt att sådant behov uppkommer under den senare delen av planperioden men i nuläget finns inget underlag för ytterligare analys av framtida behov.

6.8 Verksamhetslokaler för individ- och familjeomsorgen

Individ och familjeomsorgens lokaler är inte tillräckliga för verksamheten utifrån ett ökat antal anställda under de senaste åren och en kraftigt ökad ärendemängd. Detaljerad behovsbeskrivning har lämnats till kommunstyrelsen som har beslutat att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram underlag för nya lokaler.

Det behövs även lokaler för att införa den beslutade satsningen på återbruk. Lämplig lokalisering skulle kunna vara delar av de outnyttjade lokalerna på Hembygdsvägen.

7 Samhällsbyggnadsnämnden

7.1 Administrativa lokaler

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser i externt hyrd lokal, Tingskullen. Detta lokalkontrakt löper ut 2024. På Tingskullen finns plan och exploatering, serviceverksamheten, teknisk kundtjänst samt myndighetsutövning bygg och miljö vilka har externa besökare. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser och medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster måste splittras, till exempel har enheterna måltid och lokalvård kontor på Bollebygds skolan, flera medarbetare delar kontor som inte är lämpade för ändamålet och det innebär en utmaning i samband med rekrytering när man inte kan erbjuda en kontorsarbetsplats. De administrativa lokalerna kan i framtiden samlokaliseras med kommunens andra nämnder och då lokalkontraktet löper ut 2024 så är behov av framtida lösning stor.

7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service

De kommunaltekniska verksamheterna samt fastighet har större delen av sina lokaler på Råssa.

Bollebygds kommun leasar arbetsfordon samt poolbilar. Lokaler för skötsel, uppställningsplats samt parkering för fordon på Råssa är begränsade. Med växande verksamheter utökas även behovet av såväl yttre som intern service. På Råssa behövs det inom snarast utökas utrymmen för material, redskap, fordon, likaså personalutrymmen som omklädnings- och pausrum samt ytterligare minst tio kontorsarbetsplatser för medarbetare.

8 Ledning, administration och utveckling

Samtliga nämnder i kommunen har ett underskott av kontorsarbetsplatser eller saknar ändamålsenliga kontorslokaler. Likaså finns det en brist på ändamålsenliga mötesrum/lokaler. 2020 fanns det totalt 139 kontorsarbetsplatser i åtta olika lokaler varav nära hälften i externt hyrda lokaler.

Eftersom kommunen fattat ett beslut att de medarbetare som har kontorsarbeten i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån står flera kontor oanvända under större delen av veckan i dagsläget. Det behövs en grundlig utredning av hur många och utformningen av desamma ska se ut så att nyttjandet effektiviseras.

Större mötesrum/lokaler behövs oavsett hur kontorsplatser utformas. Skalskydd och registrerad tillgång till mötesrum är en viktig faktor att ta med i planeringen

Kommunfullmäktige sammanträder, ca 1 gång per månad. Mötena hålls för närvarande i Bollebygdsskolans matsal. Kommunfullmäktige består av 54 förtroendevalda. Utöver ledamöter och ersättare är det alltid med några tjänstepersoner så lokalen måste kunna inrymma 60 mötesdeltagare. Utöver det är kommunfullmäktigemötena öppna för allmänheten.

Inför varje möte måste lokalen möbelas om, från matsal till mötesrum. Teknisk utrustning som behövs för mötet måste tas fram, installeras och kontrolleras. Efter mötet ska lokalen återställas i sitt ursprungliga skick dvs ommöbleras tillbaka till matsal och all teknik nedmonteras. Slitaget på den tekniska utrustningen är mycket större på det sätt som den hanteras idag jmf med om den varit stationär.

Ett nytt kommunhus som inrymmer samtliga förvaltningar och har utrymme för kommunfullmäktiges sammanträden skulle vara lösningen på många problem. Samordningsvinster samt en nära och god tillgång till förvaltningarna och kommunservice för medborgare är av största vikt.

Bilaga 1 Befolkningsprognos

Varje år när en ny befolkningsprognos tas fram används ett helt nytt statistikunderlag. Befolkningsprognos beräknas av Statisticon i januari 2022. Underlag för befolkningsprognoser innehåller bland annat uppgifter om fruktsamhet, in- och utflyttning, faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion. Alla dessa uppgifter, förutom faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion, avser ett genomsnittsvärde för de senaste åren.

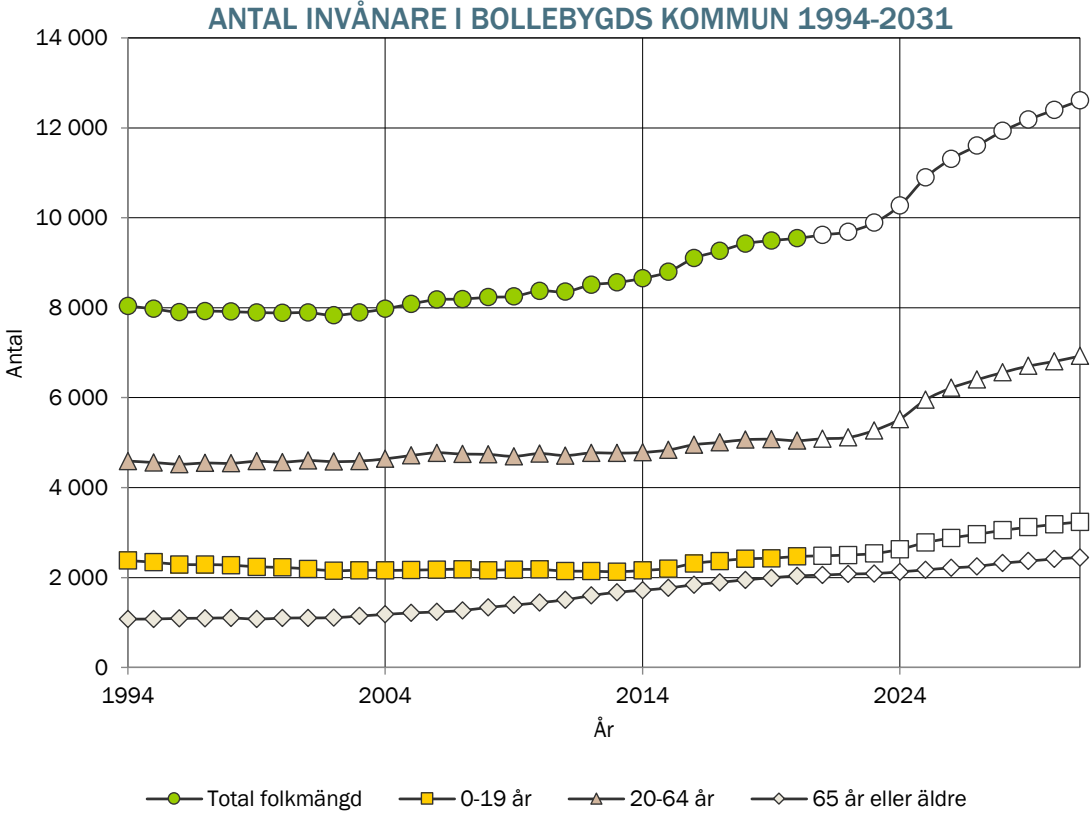
I Bollebygds kommun bodde det 9 620 personer 31 december 2021. I Bollebygds tätort bor cirka 4 000 invånare. I Hultafors bor cirka 330 personer, i Olsfors cirka 600 personer och i Töllsjö cirka 400 personer. Bollebygds kommun har sedan 2005 haft en genomgående positiv befolkningsökning. I Bollebygds kommun är 30 % av befolkningen under 25 år, 50 % är mellan 25-64 år och 20 % är över 65 år. Vid användande av befolkningsprognosen är det viktigt att tänka på att det aldrig med säkerhet går att fastställa vilken storlek och sammansättning den framtida befolkningen kommer att ha. Att använda befolkningsprognos för planering av kommunens lokaler är ett viktigt redskap. Erfarenhet och statistik är också det en viktig faktor. Prognoserna framställts av Statisticon och är baserad på kommunens byggplaner 2022–2031. Prognosen bygger också på en framskrivning av befintlig befolkning som justeras för in- och utflyttningar samt dödlighet och antal födda.

Då de tidigare befolkningsprognoserna har kraftigt överskattat befolkningstillväxten till följd av ett betydligt lägre bostadsbyggande har även en trendbaserad befolkningsprognos tagits fram. Den trendbaserade befolkningsprognosen kan användas för att komplettera analysen av verksamhetslokaler och visar hur befolkningen skulle utvecklas om byggnationen fortsatte på samma nivå som de senaste tre åren. För Bollebygds del innebär det ca 40 nya bostäder och ca 700 nya invånare fram till 2031, vilket alltså är hela 2.000 färre jämfört med den byggbaserade prognosen. Den trendbaserade prognosen visar på en betydligt lägre inflyttning och påverkar framförallt personer i yrkesverksam ålder och barn. För äldre befolkningen är de båda prognoserna i stort sett lika.

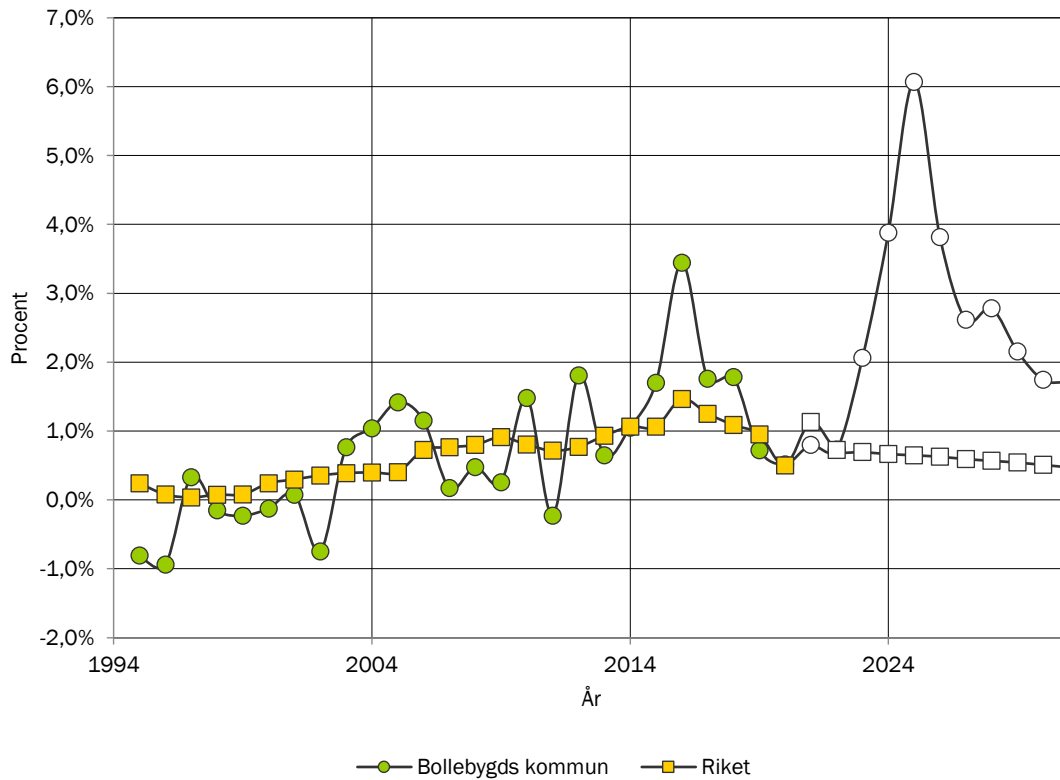
I tabellerna nedan används den byggbaserade prognosen, men det är som sagt viktigt att även analysera om de planerade områdena verkligen kommer byggas och när det kommer ske och sen planera tillkommande verksamhetslokaler utifrån det snarare än att studera vissa specifika år i tabellerna.

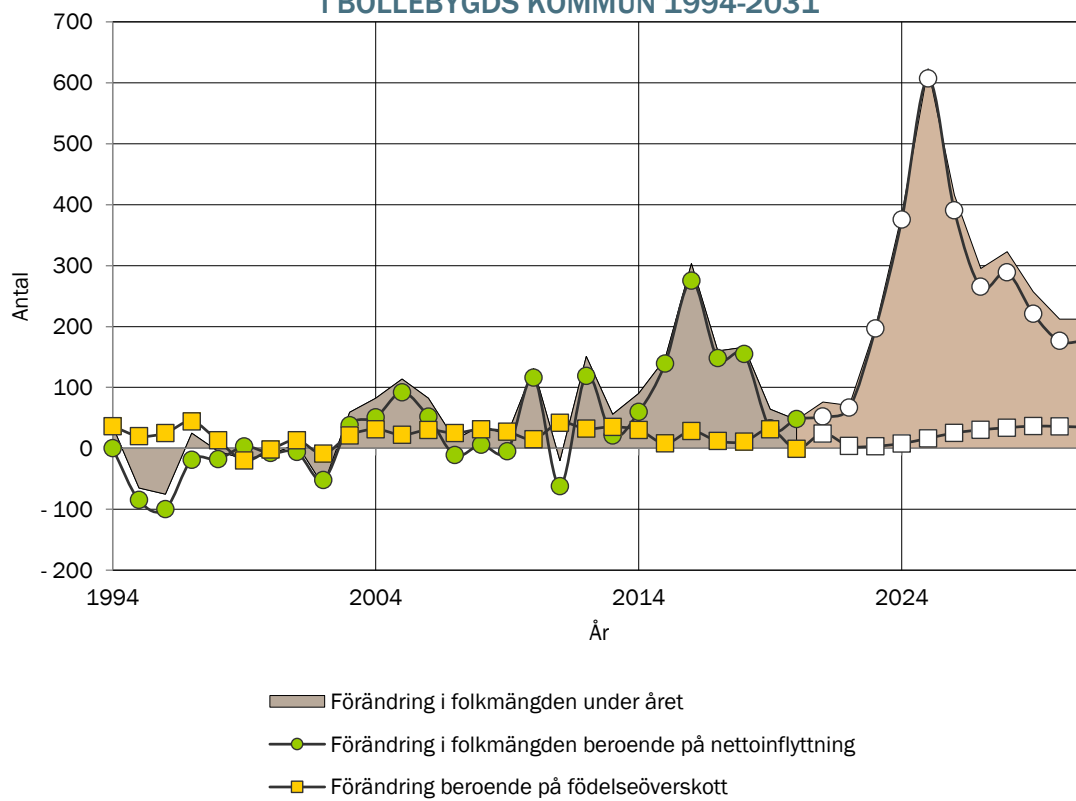
Befolkningsutveckling totalt

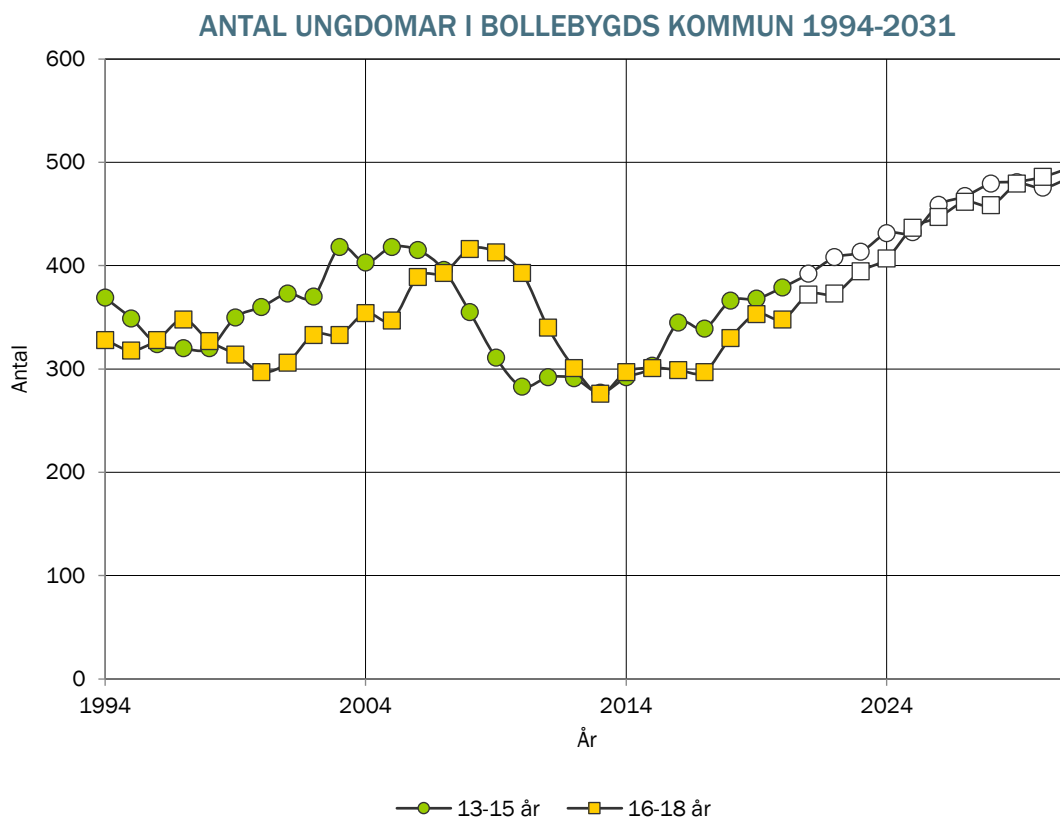
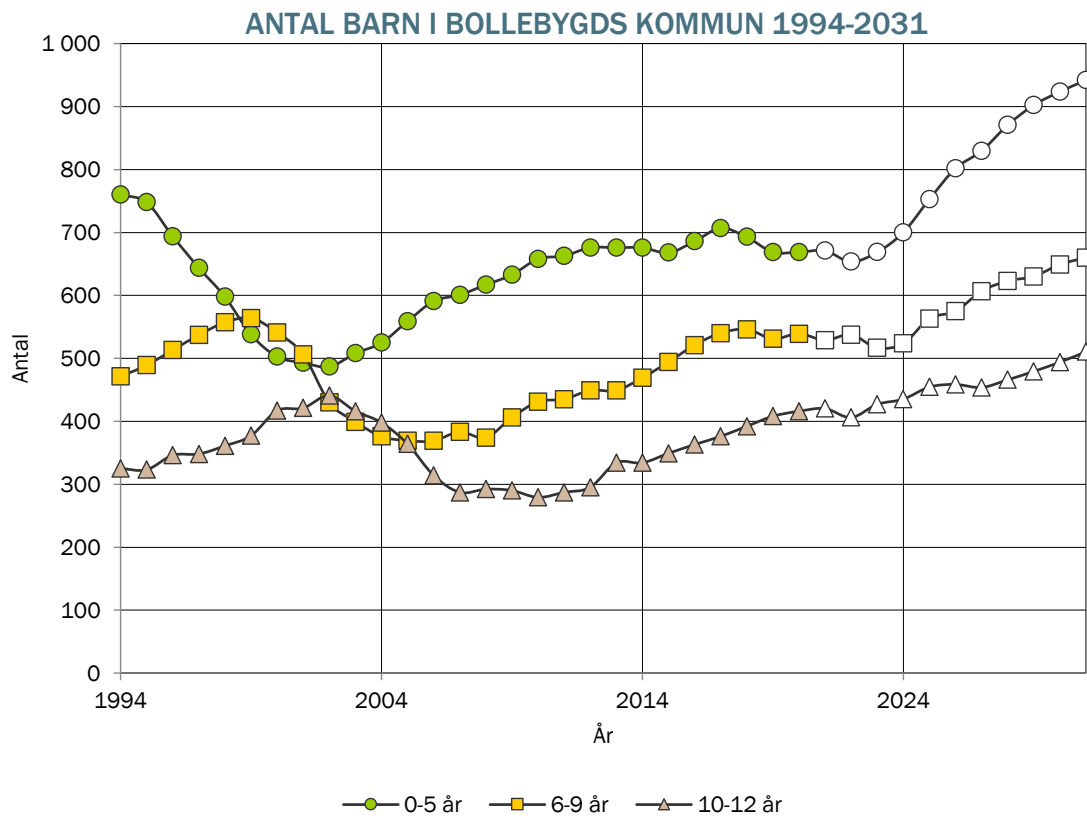
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2031

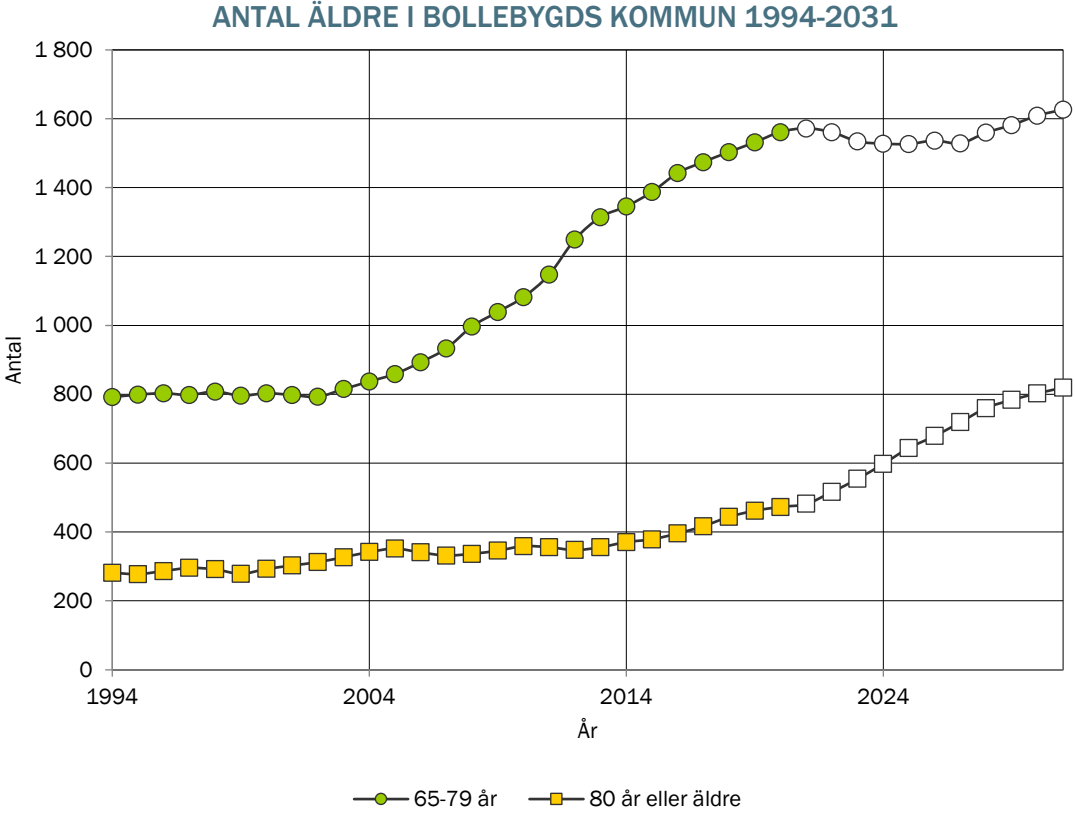
FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2031

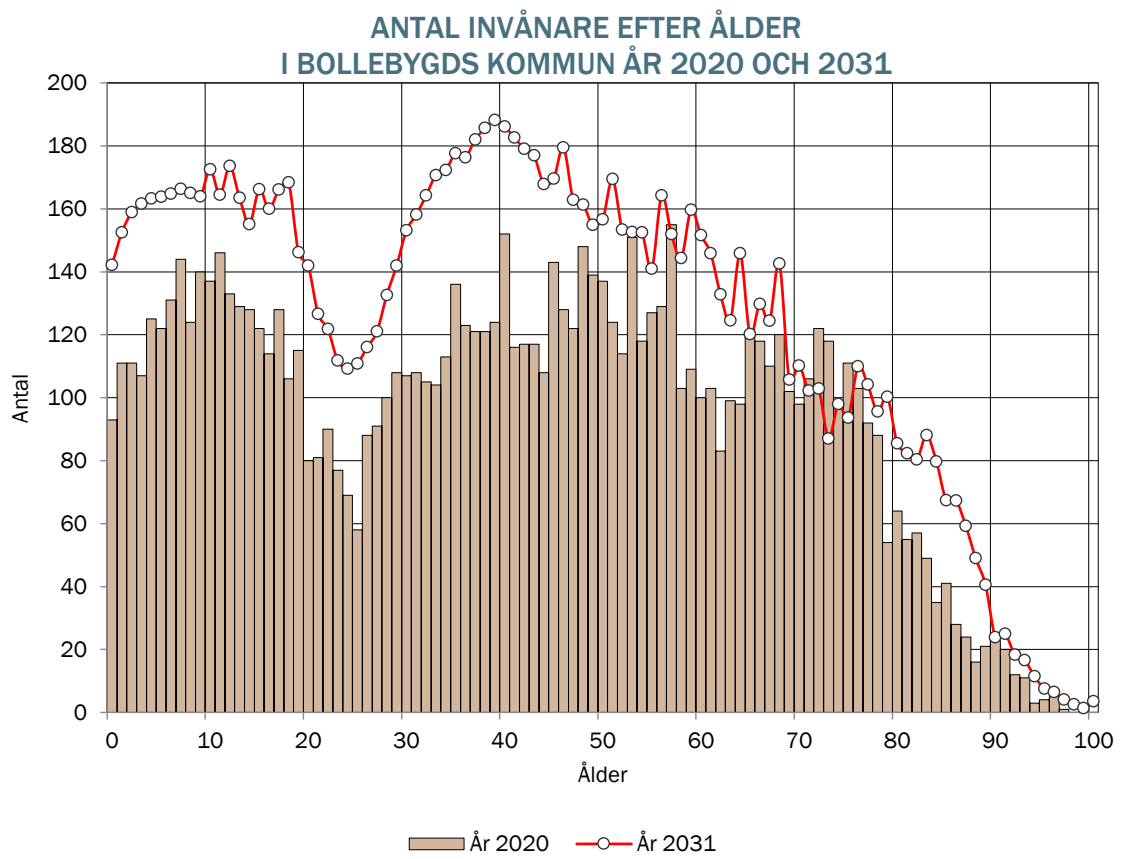
Befolkningsutveckling barn och ungdomar

Befolkningsutveckling äldre

Demografisk jämförelse

Bilaga 2 Kommunens verksamhetslokaler

Fastighetsbeteckning	Gatuadress / Populärnamn	Verksamhet	BTA
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolans Högstadiet hus G	6 115
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolans hus G Idrottshall	1 100
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolans L & M hus A	1 781
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolans L & M hus B-D	1 794
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 21	Förskola, kök-matsal	2 336
Tölsjö 1:21	Tölsjö	Brandstation	30
Flässjum 3:121	Ekdalsvägen 2	Ekdalen daghem	566
Bollebygds Prästgård 1:5	Tölsjövägen	Fd Vägverket	1 000
Flässjum 1:87	Balleboväg 2	Kommunhuset	1 917
Flässjum 3:60	Hembygdsvägen 13	Krafthuset 1 (Fd Vattenfall)	1 045
Flässjum 3:115	Hembygdsvägen 14	Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	180
		Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	100
Flässjum 12:76	Gästgivarevägen	Nya Brandstationen	490
Flässjum 4:174	Lokes väg 7	Odensgården daghem	1 104
Flässjum 4:92	Ballebovägen 16	Odenslund, Bibliotek	1 186
Råssa 1:21	Rossa rakan 19	Råssa förråd, vistelse för va o gata, park och fastighet	1 390
Örlid 1:58	Olsfors	Sörån daghem förskola	780
Flässjum 1:8	Tingshusvägen 4	Tingshuset	188
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Tölsjö	Tölsjöskolan Ga skolhuset + om/tillb g:a gymn.	1 563
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Tölsjö	Tölsjöskolan Idrottshall	659
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Tölsjö	Tölsjöskolan Nya skolhuset	700
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Tölsjö	Tölsjöskolan Paviljong + tillbyggnad	352
Stommen 1:24	Tölsjö	Tölsjöskolan Garage	48
Svartängsvägen 3:7	Åsa	Åsa stugorna	450
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Gymnastiksal	434
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Matsalsbyggnad	549

Örlid 1:58	Olsfors	Örelundsskolan /Skolbyggnad	1 787
Örlid 1:58	Olsfors	Örelunsskolan/Administration (kastanjen)	470
Forsa 6:1	Lillängsvägen 10		130
Flässjum 12:77 del av	Lillängsvägen 3		205
Flässjum 3:142	Hembygdsvägen 17	LSS -boende	561
Erikstorp 1:201	Eriksgården	Förskola	1 120
Flässjum 1:2015	Ballebovägen 5	Kontor och servicelägenheter	170
	Ballebovägen 5	Servicelägenhet	25
Flässjum 1:2015	Stationsvägen 2	Stationshuset	278
Flässjum 13:1	Kroksdalsvägen 23	Nya Bollebygdsskolan F-6	4 700
Flässjum 12:77 del av	Lokes väg	Stödboende	600
Flässjum 3:116	Hembygdsvägen 5	Kontor och småindustri m.m.	3 269
			41 489

Bilaga 3 Utbildningsnämnden

Förskolan

Ska lägga grunden för det lärande som fortsätter resten av livet. Kommunerna ansvarar för att det finns förskolor och att alla barn erbjuds plats. Förskolan styrs av skollagen och läroplanen.

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Barnen ska få möjlighet att lära och utvecklas genom att leka, skapa och utforska - på egen hand, i grupp och tillsammans med vuxna. Att ge barnen omsorg och trygghet är en viktig uppgift för förskolan. Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska erbjudas en god miljö i förskolan. Förskolans lokaler och utrustning ska bidra till barnens utveckling och lärande.

Förskoleklass

Förskoleklassen är obligatorisk från och med höstterminen 2018. Det innebär att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt från höstterminen det år då de fyller sex år. Kommunen ska ge alla sexåringar plats i förskoleklass. Förskoleklasserna finns i skolans lokaler och verksamheten är avgiftsfri. Undervisningen i förskoleklassen ska syfta till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov och intressen samt i det kunnande och de erfarenheter som eleverna tidigare har tillägnat sig, men också kontinuerligt utmana eleverna vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper.

Grundskolan

Är en nioårig skolform där varje läsår är uppdelat i två terminer, en höst- och en vårtermin. De flesta barn i Sverige börjar i årskurs 1 på höstterminen det år de fyller 7 år.

Grundskolan ingår i ett målstyrt system med ett stort lokalt ansvar. Riksdag och regering beslutar om ramarna i lagar och förordningar. Kommunen eller den fristående skolans ägare, den så kallade huvudmannen, har tillsammans med skolans rektor huvudansvar för den dagliga verksamheten. Skollag, förordningar och läroplan ska ligga till grund för hur verksamheten styrs.

Grundskolor kan vara kommunala eller fristående. Om skolan är kommunal är det kommunen som är huvudman (ägare).

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Fritidshemmets

Uppgift är att komplettera förskoleklassen och skolan och att göra det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med arbete eller studier. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda dem en meningsfull fritid, främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för elever från 6 års ålder till och med vårterminen det år då de fyller 13 år. Fritidshemmen är lokalintegrerade med grundskolan.

Grundsärskolan

Grundsärskolan är för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. Grundsärskolan ska ge elever med utvecklingsstörning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns träningskola. Träningskolan är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen.

Bibliotek

Kommunerna ansvarar för folkbiblioteken och varje kommun ska ha ett folkbibliotek. Bibliotekslagen finns och den anger övergripande principer och riktlinjer för biblioteksväsendet. Eleverna i grundskolan, grundsärskolan och gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Bilaga 4 Socialnämnden

Kommunens ansvar för särskilt boende för äldre

Socialtjänstlagen reglerar kommunens ansvar för att verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd (SoL 2001:453 4 kap. 4-5§).

Särskilt boende för äldre erbjuds de personer som har så stora vård- och omsorgsbehov att de inte längre kan klara av sin livsföring i ordinärt boende eller på BGT (bostäder med god tillgänglighet) Särskilt boende för äldre omfattar både permanentboende och korttidsboende. Alla särskilda boenden i kommunen ska flexibelt kunna vara tillgängliga. Detta innebär att boendena kan växla mellan inriktning mot somatik eller demens samt permanent- eller korttidsboende utifrån aktuellt behov.

Till ett permanentboende flyttar man för ett stadigvarande boende. Den boende har ett eget hyreskontrakt och hyreslagstiftningen gäller.

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt (permanent)boende för äldre, Bollegården. Behovet av platser på särskilt boende för äldre fortsätter att öka.

Behoven här kommer att se annorlunda ut mot idag. Man ser ett förändrat behov avseende funktionsförmåga och kondition hos yngre personer med kognitiv svikt. Personer med kognitiv svikt med behov av stöd och hjälp dygnet runt, till den andra gruppen hör personer med somatiska besvär med behov av stöd och hjälp dygnet runt. Behov av möjlighet till fysisk aktivitet på ett helt annat sätt än tidigare. Stor vikt att det finns lokaler för service och gemensamhetsutrymmen för att umgås med bland annat närstående under samma tak. Också viktigt med möjlighet till utevistelse på egen hand och tillsammans med andra. Det bör finnas möjlighet att matcha de boendes behov vid förändring, detta kan till exempel innebära byte av lägenhet inom verksamheten för ökad trygghet för att få rätt insatser. Enligt Svenskt demenscentrum insjuknar varje år ca 25 000 personer i Sverige i demenssjukdomar. Demenssjukdomar är, enligt Svenskt demenscentrum, något som dessutom ökar för varje år som går.

Enligt Socialstyrelsens lägesrapport (2018) ökar även psykisk ohälsa och missbruk bland äldre vilket i många fall kan härledas till social isolering. Det är således av vikt att kommunen förbereder sig för den åldrande befolkning, och häri med en ökande andel demensdrabbade, drabbade av psykisk ohälsa och missbruk.

Olika typer av boenden anpassade för äldre kommer behövas för att tillgodose behoven av boenden med kvalitet för de äldre.

Ordinärt boende, seniorboende och bostäder med god tillgänglighet

Ordinärt boende avser alla bostäder som inte omfattas av särslagstiftning. Många äldre bor i ett bostadsbestånd där den fysiska miljön är dåligt lämpad för kvarboende när man blir beroende av omsorg och stöd.

Tillgängligheten i äldre bostadsområden är ett problem då förutsättningarna för hemtjänst och sjukvård i hemmet kan vara dåliga. Bostadsanpassningar är i många fall nödvändiga. Ett annat bekymmer är kontakt- och tillsynsbehovet som många ensamboende har och som inte automatiskt bör leda till särskilt boende.

Korttidsboende

Ett Korttidsboende tar emot personer som har socialt och/eller somatiskt omvårdnadsbehov. Korttidsboendet erbjuder rehabilitering för den som behöver, kan erbjuda avlastning som stöd för anhörig eller fungera som tillfälligt boende i avvaktan på ledig bostad i permanent särskilt boende. Korttidsplatser underlättar och främjar möjligheten till kvarboende i ordinärt boende. Kommunens korttidsplatser finns alla på Bollegården.

Ny särskild boendeform för äldre

I Sverige väljer många att bo kvar i ordinärt boende varför antalet särskilda boendeplatser har minskat. Därför finns från och med april 2019 en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att kommunerna får inrätta en särskild boendeform för äldre som kallas biståndsbedömt trygghetsboende. Boendeformen är tänkt för äldre personer med mindre vårdbehov och som främst behöver stöd och hjälp i boendet samt annan lättåtkomligt service och som behöver bryta oönskad isolering.

Boende för personer med funktionsnedsättning

Kommunen ska tillhandahålla boende för personer med funktionsnedsättning i enlighet med Socialtjänstlagen 2001:453 5 kap. 7§. Målsättningen i lagstiftningen är att främja goda levnadsvillkor och fulldelaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning och den enskilde ska ges möjlighet att leva som andra. Den fysiska utformningen av bostaden är av stor betydelse för att främja självständighet och oberoende för personer med funktionsnedsättning. Personer som beräknas vara i behov av lägenhet är bedömt utifrån varje enskild individ. Behovet av antal lägenheter bygger på bedömningar av ”säkra behov” och kan vara lågt räknat. Kommunen är skyldig att tillhandahålla boende enligt LSS när den enskilde får beslut om detta och en svårighet i planeringen av bostäder är att bedöma när den enskilde kommer att ansöka om detta.

Etiskt och juridiskt har både äldre och funktionsnedsatta möjlighet att välja kvarboende i eget hem, men när omsorgsbehovet blir omfattande förenklas samhällets möjligheter att tillgodose den enskildes behov om en inflyttning till särskilt boende eller till bostad med särskild service sker. Alla insatser enligt LSS är dock frivilliga och i lagen finns inte några inslag om tvång

Bostad för personer med funktionsnedsättning

En del personer med funktionsnedsättning behöver en bostad där det också finns personal som ger stöd och service. För dem finns insatsen bostad med särskild service som regleras i både socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS.

En bostad med särskild service kan vara utformad som en *gruppboende* eller en *serviceboende*. För båda boendeformerna finns tre viktiga kriterier:

- bostaden ska vara fullvärdig
- bostaden är den enskildes permanenta hem
- bostaden ska inte ha en institutionell prägel

En fullvärdig bostad består enligt Boverkets byggregler av:

- rum med inredning och utrustning för personlig hygien
- rum eller avskiljbar del av rum för samvaro och sömn och vila
- rum eller del av rum för matlagning etc

avskiljbar del av rum som har fönster och utformas så att den med bibehållen funktion kan avskiljas med väggar från resten av rummet (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Servicebostad

En servicebostad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och ligger ofta samlade i samma hus eller kringliggande hus. Serviceboende är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboende. De enskilda lägenheterna är fullvärdiga. Inom denna mellanform kan det rymmas flera olika typer av boenden. Men alla typerna består av fullvärdiga lägenheter och det erbjuds dygnet-runt-stöd, utifrån den enskildes behov, i den egna lägenheten av en fast personalgrupp. Där det finns flera servicebostäder finns också gemensamma utrymmen för service och gemenskap. I en servicebostad kan det bo fler personer än i en gruppboende (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Korttidsboende/korttidshem

Jourboende/korttidsboende är en tillfällig boendeform som används i avvaktan på en ordinarie bostad eller som avlastning för anhöriga. Syftet med korttidsvistelse utanför det egna hemmet är dels att personen med funktionsnedsättning ska erbjudas miljöombyte och rekreation, dels att anhöriga kan få avlösning i sitt omvårdnadsarbete. Korttidsvistelse kan förläggas i korttidshem eller i en stödfamilj. Lägerverksamhet är ytterligare en form av korttidsvistelse.

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet ska erbjuda en meningsfull sysselsättning, stimulans och utveckling för personer som är i arbetsför ålder men saknar förvärvsarbete eller studier.

Trygghetsbostäder

Boverket beskriver trygghetsbostäder som en relativt ny boendeform för äldre personer. Den överbryggar glappet mellan vanligt boende och särskilda boenden med heldygnsomsorg. Även trygghetsbostäderna tillhandahålls på den reguljära bostadsmarknaden och inte som bistånd enligt SoL.

Kommunerna, men också andra, kan få investeringsstöd för att inrätta trygghetsbostäder, enligt förordningen (2007:159) till äldreboenden m.m. Vad som avses med trygghetsbostäder framgår av 2 § i den nämnda förordningen. Där anges att trygghetsbostäder är sådana bostäder där det finns personal som dagligen på olika sätt kan stödja de boende under vissa angivna tider.

Bostäderna kan vara hyresrätter, kooperativa hyresrätter eller bostadsrätter. Bostäderna ska innehas av personer som fyllt 70 år. När det gäller makar, sambor eller syskon räcker det att en av personerna i hushållet fyllt 70 år. Vidare ska trygghetsbostäder vara planerade så att det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning. Det är därför viktigt att bostaden genom sin utformning underlättar, dels för den enskilde att använda moderna och bra hjälpmedel för att kunna klara sig, dels för att personalen ska kunna utföra sitt arbete med effektiva metoder och moderna och bra hjälpmedel utan att riskera sin hälsa¹¹.

Trygghetsbostäderna ska också innehålla lokaler för gemensamma aktiviteter. Det är grundläggande att trygghetsbostäder bemannas med personal varje dag för att skapa kontakt med de boende, erbjuda gemensamma måltider och erbjuda kulturella aktiviteter m.m.

Gruppen äldre med funktionsnedsättningar på grund av normalt åldrande och andra med fysisk funktionsnedsättning har till viss del gemensamma krav på bostäderna. Bostäderna ska vara lämpade för utrymmeskrävande hjälpmedel och därtill goda utrymmen för omsorgspersonal att arbeta runt den enskilde. Det är nödvändigt med hissar, väl tilltagen bredd på dörrar, låga/inga trösklar, stadiga handtag o.s.v. Närhet till affärer, kommunal service och kulturutbud är betydelsefullt.

Bilaga 5 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter drivs av samhällsbyggnadsförvaltningen som består av sju enheter. Lokaler för de enheter som ofta möter medborgare behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra. Lokaler för teknisk service finns på Råssa, dessa lokaler är mer ytkrävande men har liten påverkan på omgivningen, de innefattar bland annat, personalutrymmen, tillverkning, verkstad, lager samt kontor och personalutrymmen för de tekniska enheterna. Nedan följer en kort beskrivning av vad varje enhet på samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med.

Bygg- och miljöenheten

Bygg- och miljöenheten omfattar myndighetsutövning inom bygglov, tillstånd och tillsyn inom miljö- och hälsa, läkemedel, tobak och alkohol. Inom enheten ryms även energirådgivning och bostadsanpassning.

Plan- och exploateringsenheten

Plan- och exploateringsenheten behandlar frågor som rör samhällsplanering t.ex. översikts- och detaljplanering. På enheten finns GIS- kart- och mätkompetens.

VA/Gatuenheten

VA/Gatuenheten omfattar kommunens gatunät, vatten- och avloppsnät med tillhörande anläggningar.

Park/avfallsenheten

Park/avfallsenheten omfattar renhållning, park- skog- och naturmark samt kommunala badplatser.

Fastighet

Fastighet omfattar kommunens fastigheter (ca 41 500 kvm), förvaltning, underhåll, uthyrning, om- samt nybyggnation. Enheten ansvarar även för hantering av kommunens fordon.

Måltidsservice

Enheten ansvarar för måltidsservice i kommunens skolor, förskolor, äldreboende och hemtjänst. Totalt 10 kök varav 6 är tillagningskök. Tillagning sker av ca 2.000 lunchportioner per dag.

Lokalvård

Enheten ansvarar för lokalvård av alla kommunens lokaler samt i de externa lokaler där kommunens verksamheter hyr in sig. Totalt ca 35 städoobjekt.

Bilaga 6 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamheter drivs av kommunstyrelseförvaltningen som från 2021 består av tre enheter. Kommunstyrelsens verksamheter har kontorsarbetsplatser på kommunhuset i Bollebygd. Lokaler för dessa enheter behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra, dels för de som arbetar i lokalerna men också för att kunna ta emot besökare på ett bra sätt.

Ekonomiavdelning bestående av ekonomiadministratörer, ekonomer, kommunjurist, IT-enhet.

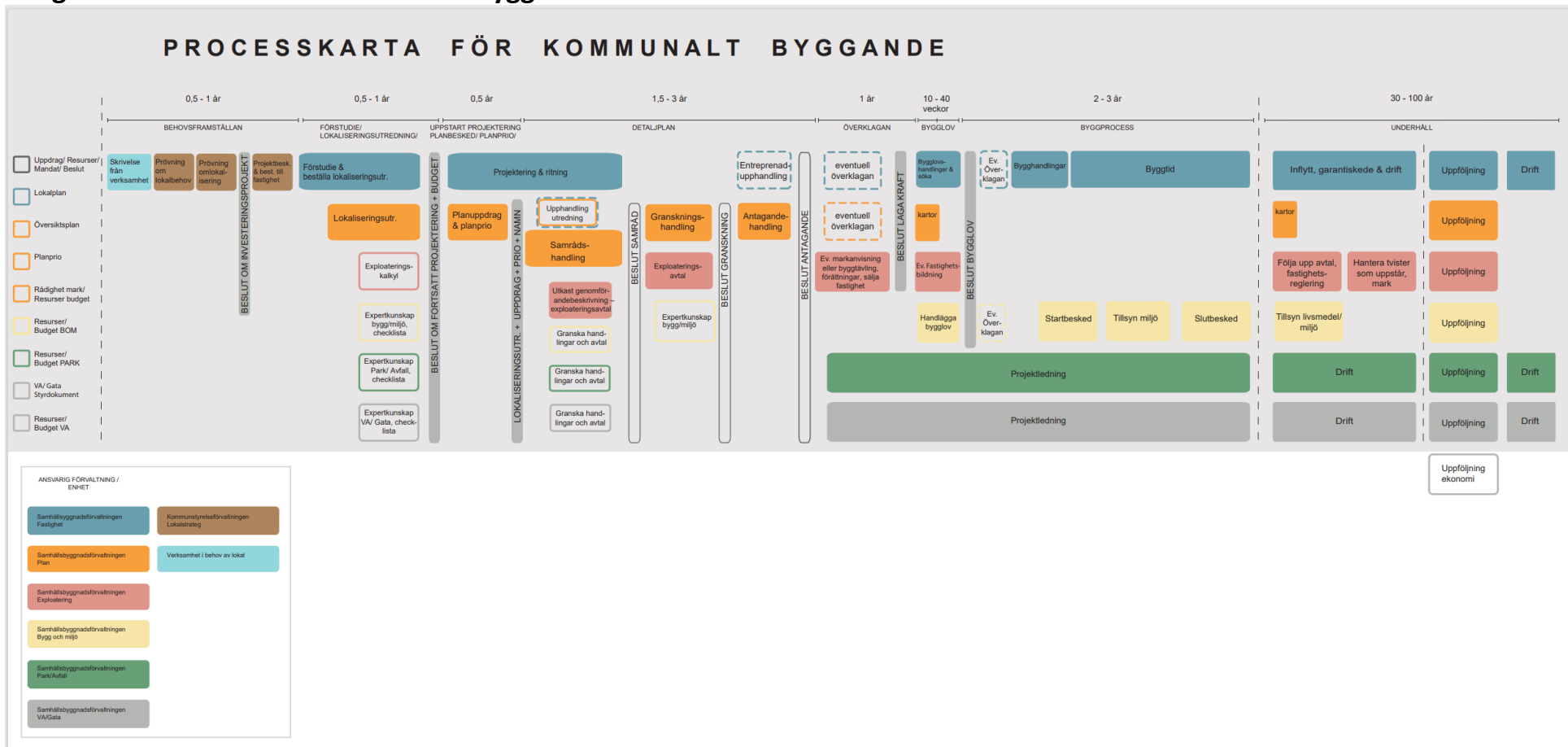
HR-avdelning bestående av administratörer/reception, HR-specialister, lönespecialister,

Administrativa avdelningen bestående av kommunchef, Europa Direkt Sjuhärad, folkhälsostrateg, kommunikationsadministratör, kommunikatör/er, kommunsekreterare, säkerhetschef, samt näringslivschef.

Bilaga 7

Prioritering, beräknade kostnader samt tidsplan uppdateras efter nämndernas remiss. Bl.a. kommer behovet av äldreboendeplatser sänkas till 20 platser senast 2030 samt två nya förskoleavdelningar planeras till januari 2023 samt ombyggnation av hembyggsvägen är påväg till kommunstyrelsen.

Bilaga 8 Processkarta för kommunalt byggande

22. Samråd om förslag till budget och verksamhetsplan 2023 för Tolkförmedling Väst KS2022/132

§150

KS2022/132

Samråd om förslag till budget och verksamhetsplan 2023 för Tolkförmedling Väst

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun inte har något att erinra mot förslag till budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 för Tolkförmedling Väst.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bollebygd, Borås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Som medlem i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har Bollebygds kommun fått möjlighet att yttra sig angående förslag till budget och verksamhetsplan 2023-2025. Direktionen har på sammanträde i maj 2022 beslutat att godkänna förslag till budget och verksamhetsplan 2023-2025, samt att förslaget ska skickas till förbundsmedlemmarna för samråd inför beslut om budget och verksamhetsplan på direktionmöte 30 september 2022.

Budget och verksamhetsplan 2023-2025 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2023-2025 samt budget för 2023. Budget 2023 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Som utgångsläge för planeringen av 2023-2025 finns gällande plan för 2022-2024 samt utfallet av de senaste åren och prognoser för de kommande åren. Flyktingsituationen och migrationspolitiken i omvärlden samt Migrationsverkets prognos tas även i beaktan i planeringen av budget 2023. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2023 och prisjusteringen för 2023 resulterar i en snitthöjning om 2,9 %.

I Bollebygds kommun är det socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen som använder sig av Tolkförmedling Västs tjänster. En internremiss på tjänstepersonsnivå har skickats till de båda förvaltningarna, som inte har några synpunkter på förslaget. Avseende hur kommunen använder sig av förmedlingens tjänster kan nämnas att Bollebygds kommun mellan januari-juni 2022 köpt tolktjänster av Tolkförmedling Väst för drygt 390 tkr. 51 tkr för utbildningsnämnden och 339 tkr

för socialnämnden.

Då ärendet berör två olika nämnder ska kommunstyrelsen sammanställa och besluta kring yttrandet å kommunens vägnar. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att kommunen inte har något att erinra mot förslag till budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 och föreslår att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun inte har något att erinra mot förslag till budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 för Tolkförmedling Väst.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samråd om förslag till budget och verksamhetsplan 2023 för Tolkförmedling Väst
- Protokollsutdrag
- Förslag till Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Samråd om förslag till budget och verksamhetsplan 2023 för Tolkförmedling Väst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun inte har något att erinra mot förslag till budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 för Tolkförmedling Väst.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolk-tjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bollebygd, Borås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Som medlem i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har Bollebygds kommun fått möjlighet att yttra sig angående förslag till budget och verksamhetsplan 2023-2025. Direktionen har på sammanträde i maj 2022 beslutat att godkänna förslag till budget och verksamhetsplan 2023-2025, samt att förslaget ska skickas till förbundsmedlemmarna för samråd inför beslut om budget och verksamhetsplan på direktionsmöte 30 september 2022.

Budget och verksamhetsplan 2023–2025 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2023-2025 samt budget för 2023. Budget 2023 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Som utgångsläge för planeringen av 2023–2025 finns gällande plan för 2022–2024 samt utfallet av de senaste åren och prognoser för de kommande åren. Flyktingsituationen och migrationspolitiken i omvärlden samt Migrationsverkets prognos tas även i beaktan i planeringen av budget 2023. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2023 och prisjusteringen för 2023 resulterar i en snitthöjning om 2,9 %.

I Bollebygds kommun är det socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen som använder sig av Tolkförmedling Västs tjänster. En internremiss på tjänstepersonsnivå har skickats till de båda förvaltningarna, som inte har några synpunkter på förslaget. Avseende hur kommunen använder sig av förmedlingens tjänster kan nämnas att Bollebygds kommun mellan januari-juni 2022 köpt tolktjänster av Tolkförmedling Väst för drygt 390 tkr. 51 tkr för utbildningsnämnden och 339 tkr för socialnämnden.

Då ärendet berör två olika nämnder ska kommunstyrelsen sammanställa och besluta kring yttrandet å kommunens vägnar.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att kommunen inte har något att erinra mot förslag till budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 och föreslår att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Direktionen 2022-05-20, § 474
Förslag till budget och verksamhetsplan, 2022-05-20

Skickas till

Tolkförmedling Väst (kansli@tolkformedlingvast.se)

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

§ 474 Förslag till budget och verksamhetsplan 2023–2025

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna förslag till budget och verksamhetsplan 2023–2025.

Vidare beslutar direktionen att förslaget översänds till förbundsmedlemmarna för samråd inför beslut om budget och verksamhetsplan 2023–2025 på direktionsmöte den 30 september.

Sammanfattning av ärendet

Budget och verksamhetsplan 2023–2025 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2023–2025 samt budget för 2023.

Budget 2023 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2023 och prisjusteringen för 2023 resulterar i en snitthöjning om 2,9 %.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- FÖRSLAG TILL BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023–2025, dnr 22/0023-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna

Ordförande		Justerare	
------------	---	-----------	--

Förslag till Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Ordförande har ordet	4
Vision	5
Övergripande strategi	5
Övergripande mål	5
Verksamhetsmål 2023	6
Kvalitetsmål	6
Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans	6
Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar	6
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas	6
Arbetsmiljömål	6
Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare	6
Miljömål	6
Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet	6
Verksamhetsbeskrivning.....	7
Förbundets organisation.....	8
Direktion	8
Tjänstemannaorganisation.....	8
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi.....	8
Organisation och bemanning	8
Verksamhet.....	9
Verksamhetssystem.....	9
Uppdragstagare	9
Kund	9
Framtida tjänster.....	10
Ekonomiska förutsättningar.....	10
Bakgrund	10
God ekonomisk hushållning	11
Utgångsläge inför planering av budget 2023.....	11
Årsprognos 2022 i jämförelse med budget	11
Arvodesutveckling	12
Personalbemanning och löneutveckling	12
Pension	12

Prisutveckling	12
Finansiella mål 2023.....	12
Budget 2023.....	12
Budget 2023, specifikation.....	13
Investeringsbudget 2023	13
Ekonomisk plan 2023–2025.....	13

Ordförande har ordet

Förbundets återkommande utmaning är att förutse och på bästa sätt tillgodose medlemmarnas behov av tolk. Som ordförande för Tolkförmedling Väst är jag verkligen glad över att möta det mycket konstruktiva arbete och den vilja att alltid vara ledande inom branschen som jag upplever kännetecknar utvecklingen inom förbundet.

Verksamheten är i stor grad påverkad av vad som händer i omvärlden vilket medför att organisationen behöver vara flexibel och utvecklingsinriktad. Sedan ett par år tillbaka är Tolkförmedling Väst certifierade enligt FR2000. Kvalitetsarbetet är ständigt pågående i verksamheten och ledningen jobbar med det systematiska arbetsmiljöarbetet där förbundets värdegrund och ledord allt tydligare genomsyrar verksamheten. Den ständiga förbättringsprocessen och ambitionen att konsekvent erbjuda en mycket hög kvalitet ger oss de bästa möjligheterna att möta de förväntningar som förbundets medlemmar har.

Samtidigt som samhället till viss del varit mer eller mindre nedstängt under en längre period på grund av pandemin, har en positiv utveckling skett för Tolkförmedling Väst. Förbundet levererade betydligt fler uppdrag än förväntat och numera dominerar tolkning på distans vilket innebär att allt fler uppdrag utförs av färre, men mer kvalificerade, tolkar. Rekryteringen sker alltmer från hela landet. Förbundet har snabbt ställt om för att möta de nya behoven som uppstått och rekryteringsprocessen har såväl digitaliserats som distansanpassats. Likaså har förbundet anpassat sin kommunikation och har numera regelbundna träffar på distans med såväl uppdragstagare från hela landet som kunder inom hela länet. Som ordförande känner jag mig trygg i att förbundet alltid, med medlemmarnas bästa i fokus, gör sitt yttersta och snabbt anpassar verksamheten efter omvärldens föränderlighet.

I samband med Rysslands invasion av Ukraina uppstod ett akut behov av ukrainska tolkar, ett tolkbehov som dessförinnan varit i princip obefintligt. Genom snabbt agerande och stort lösningsfokus från förbundet kunde ett större antal ukrainsktalande personer identifieras och därefter snabbt utbildas. Även i denna fråga agerade förbundet snabbt och handlingskraftigt för att direkt säkerställa medlemmarnas akuta behov.

Den allt snabbare utveckling och därmed förändring som sker i samhället kräver en organisation som är lyhörd för sina kunder och som snabbt lär nytt och ställer om. Tolkförmedling Väst genomsyras av professionalitet, en ekonomi under kontroll och ett stort engagemang med kunden i fokus vilket skapar goda förutsättningar för framtida verksamhetsår. Med dessa ord ser jag fram emot spännande kommande år för förbundet oavsett vem som efter valet får förmånen att lotsa förbundet i framtiden.

Göteborg 2022-04-25

Åke Björk
Ordförande

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Övergripande strategi

Vårt uppdrag är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Detta gör vi genom att vara lyhörda för medlemmarnas behov.

Vi ska kartlägga, utreda och analysera vår verksamhet samt kundernas och uppdragstagarnas synpunkter för att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten.

Vi ska vara det självklara valet för professionella uppdragstagare och en förmedling där uppdragstagare ges förutsättningar att utföra kvalitativa uppdrag.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna kan påverka, tar ansvar och är engagerade. Tillsammans med medarbetarna, utifrån förbundets värdegrund, skapar vi förutsättningar för en god arbetsmiljö.

Vi ska ha en budget i balans. Ingen beslutad aktivitet ska sakna finansiering och varje aktivitet ska vara värdeskapande för verksamheten. Varje möjlighet till effektivisering som inte går ut över kvaliteten ska tillvaratas.

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Verksamhetsmål 2023

Målen för 2023 har justerats i relation till tidigare utfall och prognosen för kommande period. Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %	99,1 %	≥99 %	>99 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %	0,9 %	<1 %	<1 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	8,1 %	≥5 %	≥7 %
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 20 %	22,4 %	≥15 %	≥20 %
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 63 %.	62,1 %	≥60 %	≥63 %

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 70 %.	67,6 %	≥52 %	≥70 %
Nöjd kundindex (NKI) ska överstiga 80*	-	-	>80

*Ny indikator 2023

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	4,6 %	<6 %	<6 %
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 87	83	>80	>87

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 65 %.	70,3 %	≥50 %	≥65 %

Verksamhetsbeskrivning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bollebygd, Borås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

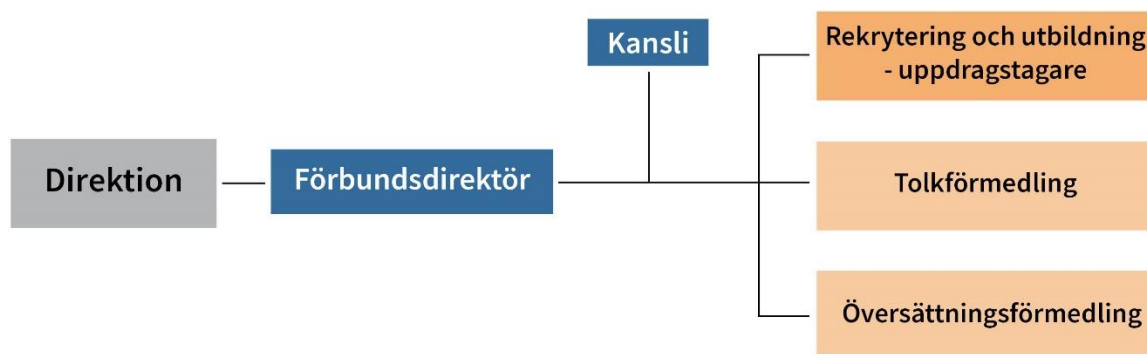
Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit 1 krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundets organisation

Direktion

Tolkförmedling Väst styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och i den förbundsordning som medlemmarna har antagit. Direktionen sammanträder fyra gånger per år.

Figur 2 Organisationsschema

Tjänstemannaorganisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsledningen. Verksamheten består av ett kansli, tolk- och översättningsförmedling samt en enhet för rekrytering och utbildning av uppdragstagare. Kansliet leds av förbundsledningen och övriga verksamheter leds av fyra verksamhetschefer. Förbundet har sitt säte i Göteborg. Lokalkontor finns även i Borås och Mariestad. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av kommunerna; Mariestad, Töreboda och Gullspång i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat av externa leverantörer.

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Organisation och bemanning

Förbundets fokus på utveckling och ständig förbättring av verksamheten samt införandet av ett mer automatiserat verksamhetssystem har medfört förändrade processer och arbetssätt. Även tolkförmedlarrollen har utvecklats och kommer med stor sannolikhet bli alltmer differentierad och specialiserad över tid. Den nya tekniken möjliggör att arbetet i större omfattning bedrivs på distans vilket ökar effektiviteten, men inte minst ökar samarbetet såväl internt inom förbundet som med externa parter. Hur organisationen och bemanningen kommer att se ut närmaste åren är svårt att förutse. Det alltmer digitaliserade samhället kräver dock medarbetare och en organisation som snabbt lär nytt och ställer om.

Verksamhet

Verksamhetssystem

Under 2023 planeras verksamhetssystemet, som driftsattes 2020, bytas ut då det inte uppfyllt verksamhetens behov. Ett nytt system förväntas bättre matcha verksamhetens behov och medföra en stabilare arbetsbelastning och därmed en bättre arbetsmiljö för förbundets medarbetare. Ett nytt system förväntas ha en högre användarvänlighet för förbundets tolkar och därmed förbättra även deras arbetsmiljö.

Uppdragstagare

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas föränderliga tolkbehov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Den, under pandemin, stora svängningen från platstolkning till distanstolkning har medfört att rekryteringsprocessen digitaliserats och distansanpassats. Detta har i sin tur lett till att tolkar i allt större utsträckning nu kan rekryteras från hela landet. Genom denna utveckling ges möjlighet för samtliga tolkar oavsett bostadsort att ta del av såväl informationsträffar som utbildningsinsatser. Det numera större geografiska upptagningsområdet, tillsammans med distansformatet, möjliggör för förbundet att arrangera allt fler utbildningsinsatser då platserna nu fylls av deltagare från hela landet. I förlängningen innebär detta att tolkarna snabbt kommer att kunna erbjudas kompetenshöjande insatser utifrån rådande behov.

Det nya arbetssättet ger också andra möjligheter att snabbt ställa om och möta upp kundernas föränderliga behov, vilket bland annat var tydligt i samband med Rysslands invasion av Ukraina. Då även mindre händelser i världen snabbt kan förändra behovet av språktolk är det av vikt att förbundet fortsätter utveckla såväl digitala som distansanpassade processer.

Kund

Från att platstolkning historiskt varit den dominerande tolktjänsten beställer nu kunderna i stället till största del distanstolkning och då främst via telefon. Denna förändring innebär att tolkarnas tid kan nyttjas mer effektivt och att de högst utbildade tolkarna därmed utför fler uppdrag. Kunderna får på så sätt högre kompetens i uppdraget och lägre kostnad då bland annat resor uteblir. Dessa kvalitativa och ekonomiska vinster, men också den miljömässiga aspekten, gör att förbundet aktivt arbetar för att distanstolkningen fortsatt ska dominera. Förbundets kunder informeras på olika sätt om distanstolkningens fördelar, utmaningen för förbundet är dock att få kunderna att hålla kvar i distanstolkning även när påverkan av pandemin klingat av.

Under de senare åren har förbundet bjudit in kunder till dialog och informationsmöten i syfte att effektivisera tolsituationen och fånga upp kundernas behov. Under pandemin har dessa möten genomförts på distans vilket fallit väl ut och mötesformen kommer fortsatt att erbjudas som ett alternativ till fysiska möten. Som ett led i förbundets kundarbete kommer kundnöjdhet (NKI²), från och med 2023, ingå i förbundets övergripande måluppföljning.

---

² Nöjd kundindex

Framtida tjänster

Under pandemin har distanstolkning varit den dominerande tolktjänsten. Sannolikt kommer distanstolkning fortsätta vara den mest efterfrågade tjänsten då fördelarna är stora jämfört med platstolkning. Troligt är att olika former av distanstolkning via skärm kommer öka i takt med att allt fler möten i samhället digitaliseras och därmed sker på distans. Även mer tillförlitliga AI-baserade tolk- och översättningslösningar förväntas erbjudas branschen inom en snar framtid. En automatisk meddelandetjänst kopplat till tolkbokning och valt språk är tänkt att utvecklas så snart förbundets verksamhetssystem tillåter en integration.

Ekonomiska förutsättningar

Bakgrund

UNHCR:s årliga rapport visar att 82,4 miljoner människor befann sig på flykt i slutet av 2020 vilket är 2,9 miljoner fler människor jämfört med 2019.³ Cirka 11 400 personer sökte asyl i Sverige under 2021 vilket är 13 % färre än 2020 och en halvering jämfört med 2019.⁴

I Migrationsverkets första prognos för 2022 bedöms pandemisituationen ha fortsatt påverkan på antalet asylsökande till Sverige då pandemirelaterade restriktioner begränsade migrationen i världen.⁵ I aprilprognosen höjdes dock planeringsantagandet för antalet asylsökande då pandemiutvecklingen har resulterat i att flera länder inom EU och EES, inklusive Sverige, har slopat inreseförbudet.

Efter Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari är scenariot för antalet skyddsökande till Sverige förändrat. Migrationsverkets bedömning är att cirka 80 000 skyddsökande kommer från Ukraina till Sverige under 2022.⁶

Behovet av förbundets tjänster har en direkt koppling till den rådande flyktingsituationen och migrationspolitiken i världen. Antalet flyktingar som söker sig till Sverige påverkar direkt efterfrågan på förbundets tjänster. Trots ett mycket begränsat inflöde av nya tolkbehövande till Sverige under pandemin har efterfrågan på språktolk ökat. Troligt är att den isolering som uppstått i samhället under pandemin kan ha hämmat integrationen och i sin tur förlängt tolkbehovet för den enskilde individen. Efter Rysslands invasion i Ukraina uppstod ett akut behov av ukrainska tolkar. Tidigare har detta språk knappt efterfrågats i tolksituationer.

Förbundet har under 2021 och 2022 haft högre efterfrågan av tolk än förväntat, troligt är dock att efterfrågan över tid kommer gå ner. Även om gränserna är mer öppna och att rörligheten ökar i Europa är sannolikheten liten att Sveriges gränser åter öppnas upp i likhet med tiden 2015–2016 då det stora antalet asylsökande kom. Färre uppdrag prognostiseras därmed under de närmaste åren.

³ *Global trends forced displacement in 2020*. UNHCR. <https://www.unhcr.org/60b638e37/unhcr-global-trends-2020>. Hämtat 2022-04-12.

⁴ www.migrationsverket.se. Hämtat 2022-04-12.

⁵ Verksamhets- och utgiftsprognos 2022-02-07. Migrationsverket. <https://www.migrationsverket.se/download/18.6b4387bd17dc72a9925bda/1644221448923/Migrationsverkets%20februari%202022%20P1-22.pdf> Hämtat 2022-04-28.

⁶ Verksamhets- och utgiftsprognos 2022-04-27. Migrationsverket. <https://www.migrationsverket.se/download/18.89816b617fcc671101cdb/1651042724886/Migrationsverkets%20aprilprognos%202022%20P2-22.pdf>. Hämtat 2022-04-28.

Hur Rysslands invasion i Ukraina kommer att utvecklas och eventuellt påverka flyktingströmmarna i Europa är omöjligt att förutse. Valet 2022 och Sveriges framtida migrationspolitik kommer sannolikt ha betydelse för efterfrågan på förbundets tjänster över tid.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budgeterat antal uppdrag	335 000	345 000	340 000	325 000	320 000	335 000		
Utfall antal uppdrag	337 000	347 000	316 000 ⁷	341 000	Prognos 340 000	Prognos 335 000	Prognos 330 000	Prognos 330 000
Årets resultat (tkr)	5 295	5 867	3 465	5 442	Prognos -4 500	0	0	0

Tabell 1 Utfall och prognos för antalet uppdrag och resultat

Förbundets intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och verksamhetens största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska genomsyras av god ekonomisk hushållning i både ett kort och ett långt perspektiv. Då både verksamhetsmålen och de finansiella målen bedöms uppfyllas över tid anses förbundet ha god ekonomisk hushållning.

Utgångsläge inför planering av budget 2023

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden. Förbundets årliga kostnader ska, enligt kommunallag och förbundsordning, normalt minst täckas av årets intäkter och som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt. Budgetförslaget ska samrådats med förbundsmedlemmarna senast en månad före direktionens sammanträde och budgeten ska fastställas senast den 30 september före verksamhetsåret.

Som utgångsläge för planeringen av 2023–2025 finns gällande plan för 2022–2024 samt utfallet av de senaste åren och prognoser för de kommande åren. Flyktingsituationen och migrationspolitiken i omvärlden samt Migrationsverkets prognos tas även i beaktan i planeringen av budget 2023.

Årsprognos 2022 i jämförelse med budget

Under 2021 utförde förbundet ca 341 000 uppdrag, vilket var 16 000 fler uppdrag än budgeterat. De första tre månaderna 2022 visade på en treprocentig ökning av uppdragen jämfört med föregående år och förbundet förväntas ha ett helårsutfall i paritet med 2021. Troligt är att förbundet därmed kommer att nå ett något bättre resultat än budgeterat för 2022.

⁷ Covid-19, antal uppdrag tydligt påverkat av pandemin från och med mars 2020.

Arvodesutveckling

Som ett led i att säkerställa försörjningen av uppdragstagare samt kvalitetssäkra förbundets tjänster, bör arvoden för såväl tolkar som översättare årligen ses över. Arvodesutvecklingen bör ha följsamhet med såväl branschen i stort som den generella arbetsmarknadens löneutveckling. Trots ett flerårigt arbete för marknadsmässiga arvoden krävs fortsatt särskilda satsningar på de högre kompetensnivåerna.

Personalbemanning och löneutveckling

Såväl bemanning som arbetsprocesser ses kontinuerligt över och anpassas efter organisationens föränderliga behov. Såväl anställningsform som marknadsmässiga löner bedöms som viktiga parametrar för att förbundet ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och därmed både kunna rekrytera och behålla rätt medarbetare.

Pension

Förbundets pensionsförvaltare är KPA och lagstadgade premier för tillsvidareanställda betalas löpande. Löneskatt på 24,26 % ingår i pensionskostnaden. Löneskatten betalas årsvis och regleras genom inbetalning via preliminärskatten varje månad och resterande skuld/fordran regleras vid bokslut varje år. Ingen ansvarsförbindelse finns då intjänandet och kostnaden tas löpande.

Prisutveckling

Indexuppräknningar och centrala löneavtal har ökat förbundets drifts- och personalkostnader. För att säkerställa försörjningen av uppdragstagare bör arvoden till tolkar och översättare ha följsamhet med den allmänna löneutvecklingen i samhället vilket också påverkar förbundets kostnader.

I enlighet med självkostnadsprincipen har förbundets tjänster inför 2022 prisjusterats med 2,7 %. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2023 resultera i en snitthöjning om cirka 2,9 %.

Finansiella mål 2023

Enligt kommunallagen ska förbundets ekonomi vara i balans. Intäkterna ska minst täcka kostnaderna vilket innebär att den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat. Att förbundet har ett positivt saldo på banken under året och därmed inte nyttjar checkkrediten bidrar också till en ekonomi under kontroll.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål:

- Den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat.
- Checkkrediten ska ej nyttjas.

Budget 2023

Enligt förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter och medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Budget 2023 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2023. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2023 resultera i en snitthöjning om 2,9 %.

Budget 2023		tkr
Verksamhetens intäkter		213 000
Verksamhetens kostnader		213 000
Årets resultat		0

Budget 2023, specifikation

Intäkter (tkr)		
Intäktsslag	Belopp	Kommentar
Försäljning av förmedlingstjänster	213 000	Tolk- och översättningstjänster
Summa verksamhetens intäkter	213 000	
Kostnader (tkr)		
Kostnadsslag	Belopp	Kommentar
Personalkostnad	34 600	Lön* och övriga personalkostnader
Direktionskostnad	800	Arvoden* och övriga möteskostnader
Arvoden uppdragstagare	164 150	Arvoden* och kostnadsersättningar
Rekrytering och utbildning av uppdragstagare	800	Utbildning, material, handledning
Lokalkostnader	3 447	Lokalhyra, lokalvård, larm, el
IT-kostnader	2 506	IT-utrustning, licenser, telefoni & porto
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	237	Förbrukningskostnader
Administrativa tjänster	3 797	Adm. tjänster, konsulttjänster, jouravtal
Finansiella kostnader	2 663	Avskrivning, ränta, övriga bankkostnader
Summa verksamhetens kostnader	213 000	

* inkl. personalomkostnadspålägg

Investeringsbudget 2023

Det finns inga investeringar planerade under budgetåret och planperioden.

Ekonomisk plan 2023–2025

Budget, (tkr)	2023	2024	2025
Intäkter	213 000	219 000	225 000
Kostnader	213 000	219 000	225 000
Budgeterat resultat	0	0	0

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

23. Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2022 (kf fattar slutligt beslut) KS2021/319

§19

KS2021/319

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2022**Beslut**

Kommunfullmäktige antar förslag till ”Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022”, upprättad 2022-01-11.

Avgifterna träder i kraft 2022-03-01 och då ersätts de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2021-04-29, § 52, socialnämnden i uppdrag att årligen justera avgifter samt nivåer för maxtaxa och minimibelopp i enlighet med de principer som framgår av styrdokumentet ”Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning” (KS2019/283-10). Socialförvaltningen har nu justerat avgifterna enligt dessa principer och förslag till nya avgifter för år 2022 framgår av tillämpningsanvisningen för år 2022.

Under 2021 har socialförvaltningen även gjort en utvärdering av den nu gällande anvisningen och då funnit vissa mindre förbättringsförslag. Tillämpningsanvisningen för 2022 presenterades därför som ett informationsärende för socialnämnden i oktober 2021 där förvaltningen redogjorde för dessa förbättringsförslag. Vid oktobersammanträdet diskuterade nämnden även en eventuell höjning av hemtjänstavgiften då den nuvarande avgiften är relativt låg i jämförelse med flera närliggande och andra jämförbara kommuner.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har på sammanträde 2022-01-13, § 1, återremitterat ärendet till socialnämnden med följande motivering; Taxor och avgifter måste hanteras som ett eget ärende till kommunfullmäktige och inte som en bilaga till tillämpningsanvisningen.

Tillämpningsanvisningen som styrdokument handläggs och beslutas av socialnämnden, då det faller inom nämndens egna beslutsbefogenheter.

Socialnämnden har på nytt behandlat ärendet 2022-01-18, § 7, och beslutat att upphäva sitt tidigare beslut 2021-12-14, § 133, efter återremittering av ärendet från kommunstyrelsens arbetsutskott.. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktiga att anta förslaget till ”Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022”, upprättad 2022-01-11. Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag: Kommunfullmäktige antar förslag till ”Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022”, upprättad 2022-01-11. Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag kan bifallas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §19 KS Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2022
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022, styrdokument
- Protokoll § 7 socialnämnden 2022-01-18
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 - återremiss, tjänsteskrivelse socialförvaltningen
- Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2021

Skickas till

Socialnämnden

Paragrafen är justerad

24. Boråsregionen finansieringslots kultur KS2022/111

§147

KS2022/111

Boråsregionen finansieringslots kultur - yttrande från utbildningsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Boråsregionens förslag om gemensam finansieringslotsfunktion för kultur. Bollebygds kommuns del av finansieringen – ca 35 tkr – ska bekostas av utbildningsnämnden.

Ärendet

Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund tog vid sitt sammanträde 2022-04-29 del av förstudierapporten gällande finansieringslots kultur och beslutade att be kommunerna att ta beslut om huruvida en gemensam finansieringslotsfunktion för kultur ska inrättas samt om kommunerna kan dela på ansvaret att motfinansiera regionens bidrag om totalt 500 tkr. En preliminär finansieringsmodell med fördelning utifrån invånarantal visar att för Bollebygds del handlar det om knappt 35 tkr. Medlemskommunernas beslut meddelas Boråsregionen senast 2022-08-26. På grund av tidsbrist beslutade arbetsutskottet på sammanträde 2022-05-25, § 123, att skicka ärendet på remiss till utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen önskar svar kring vad nämnden anser om förslaget från Boråsregionen, samt om kostnaden kan tas inom utbildningsnämndens budgetram. Deadline för svar till kommunstyrelsen var 2022-06-30.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-06-15, § 47, och beslutat att lämna yttrande om finansieringslots för att stärka kompetensen för extern finansiering hos kulturaktörer i Sjuhärad, till kommunstyrelsen och att kostnaden för Bollebygd uppgår till 35 tkr och kan tas inom utbildningsnämndens budgetram.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Boråsregionens förslag om gemensam finansieringslotsfunktion för kultur. Bollebygds kommuns del av finansieringen – ca 35 tkr – ska bekostas av utbildningsnämnden. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- §123 KSAU Remiss Boråsregionen; Finansieringslots kultur
- §47 UN Finansieringslots kultur, Boråsregionen(UN202204-8)
- UN yttrande; Finansieringslots kultur

- Protokollsutdrag § 29 220429 Finansieringslots kultur
- Boråsregionen rapport finansieringslots kultur

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§47

UN2022/204

Finansieringslots kultur, Boråsregionen

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar lämna yttrande om finansieringslots för att stärka kompetensen för extern finansiering hos kulturaktörer i Sjuhärad till Kommunstyrelsen och att kostnaden för Bollebygd uppgår till 35 000 kronor och kan tas inom utbildningsnämndens budgetram.

Ärendet

En ny överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan tecknades 2021 mellan Västra Götalandsregionen och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund för perioden 2021–2024. Kommunalförbundet och regionen har kommit överens om att avsätta regionala utvecklingsmedel och kommunala medel till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030, Kulturstrategi Västra Götaland 2020 2023 samt Klimat 2030.

Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter delregionala utvecklingsmedel under förutsättning att de motfinansieras med motsvarande andel kommunala medel enligt medfinansieringsprincipen 50/50 på totalen. Idag motfinansierar kommunerna näringslivs-, kompetens- och miljöprojekt, däremot inte kulturprojekt. I den delregionala förstudien rekommenderas att inrätta en finansieringslotsfunktion i Sjuhärad för att öka andelen externa projektmedel till kulturutvecklingsprojekt som drivs av kommuner, föreningar, organisationer och det fria kulturlivet. Sjuhärad är den delregion som söker och får minst externa projektmedel inom kultur i regionen. Extern finansiering i fråga om projektstöd är en högt efterfrågad resurs inom kulturområdet; såväl de EU-baserade som de med andra inriktningar.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar lämna yttrande om finansieringslots för att stärka kompetensen för extern finansiering hos kulturaktörer i Sjuhärad till Kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ingridh Anderén yrkar bifall med tillägget "och att kostnaden för Bollebygd uppgår till 35 000 kronor och kan tas inom utbildningsnämndens budgetram".

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas med Ingridh Anderéns (M) tilläggsförslag och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Utbildningsnämnden

Annelie Fischer | Utbildningschef
0734-64 72 00 | annelie.fischer@bollebygd.se

Dnr : **UN2022/204-6**

Kommunstyrelsen

Finansieringslots kultur

Sammanfattning av ärendet

Direktionen i Boråsregionen ber kommunerna ta beslut om huruvida en gemensam finansieringslotsfunktion för kultur ska inrättas samt om kommunerna kan dela på ansvaret att motfinansiera regionens bidrag om 500 tkr.

Yttrande

Utbildningsnämnden ser positivt på förslaget från Boråsregionen om att inrätta en gemensam tjänst som finansieringslots i delregionen.

Extern finansiering i fråga om projektstöd är en viktig del för de som verkar inom kulturområdet. En finansieringslots är värdefull både som stöd i ansökningar, rapporteringar, uppföljningar samt att medverka till att underlätta samverkan och koppla ihop relevanta aktörer med varandra. En finansieringslots kan stärka arbetet att öka antalet externa ansökningar som genomförs i Boråsregionen.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsnämnden

Ingridh Anderen
Ordförande

Annelie Fischer
Förvaltningschef

§123

KS2022/111

Remiss Boråsregionen; Finansieringslots kultur**Beslut**

Ärendet skickas på remiss till utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen önskar svar kring vad nämnden anser om förslaget från Boråsregionen, samt om kostnaden kan tas inom utbildningsnämndens budgetram.

Deadline för svar till kommunstyrelsen är 2022-06-30.

Ärendet

Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund tog vid sitt sammanträde 2022-04-29 del av förstudierapporten gällande finansieringslots kultur och beslutade att be kommunerna att ta beslut om huruvida en gemensam finansieringslotsfunktion för kultur ska inrättas samt om kommunerna kan dela på ansvaret att motfinansiera regionens bidrag om totalt 500 tkr.

En preliminär finansieringsmodell med fördelning utifrån invånarantal visar att för Bollebygds del handlar det om knappt 35 tkr. Medlemskommunernas beslut meddelas Boråsregionen senast 2022-08-26. På grund av tidsbrist föreslår kommunstyrelseförvaltningen att arbetsutskottet beslutar om eventuell remiss till utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen fattar slutligt beslut i ärendet på sammanträde 2022-08-30.

Förslag till beslut**Ledamöternas förslag till beslut**

Michael Plogell (FR) föreslår att ärendet skickas på remiss till utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen önskar svar kring vad nämnden anser om förslaget från Boråsregionen, samt om kostnaden kan tas inom utbildningsnämndens budgetram. Deadline för svar till kommunstyrelsen är 2022-06-30. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag § 29 220429 Finansieringslots kultur
- Boråsregionen rapport finansieringslots kultur

Skickas till

Utbildningsnämnden

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Från: [Linda Bergholtz](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: VB: Boråsregionen Ärende för vidare hantering - Finansieringslots kultur
Datum: den 19 maj 2022 12:55:40
Bilagor: [Protokollsutdrag § 29 220429 Finansieringslots kultur.pdf](#)
[Boråsregionen rapport finansieringslots kultur.pdf](#)

Hej Suzanne,

Vi har sagt 26 augusti, se nedan, eftersom vi behöver återkoppla till kulturnämnden om vi ska inrätta funktionen eller inte.

Löser ni det tror du?

Fick en fråga från Mark angående fördelningen av kostnaden och vi har tagit fram en preliminär fördelning utifrån invånarantal så får Bollebygds del handlar det om knappt 35 000 kr

Ett exempel på finansieringsmodell

Kommuner	Invånare	Andel Befolkning	25% fast	75% invånarantal	Totalkostnad/år	Finansieringslots
Bollebygd	9544	4,21%	34375	34704	69079	34 540
Borås	113714	50,12%	34375	413489	447864	223 932
Herrljunga	9444	4,16%	34375	34340	68715	34 358
Mark	34896	15,38%	34375	126890	161265	80 633
Svenljunga	10751	4,74%	34375	39093	73468	36 734
Tranemo	11885	5,24%	34375	43216	77591	38 796
Ulricehamn	24704	10,89%	34375	89829	124204	62 102
Värgårda	11946	5,27%	34375	43438	77813	38 907
SUMMA	226884	100%	275000	825000	1100000	

Hälsningar

Linda Bergholtz
Administrativ chef

Tel: 0729-649697
Skaraborgsvägen 1A, 506 30 Borås
www.borasregionen.se

När du kommunicerar med Boråsregionen behandlar vi dina personuppgifter. För mer information se vår [Integritetspolicy](#)

Från: Info Boråsregionen
Skickat: den 10 maj 2022 13:26
Till: 'boras.stad@boras.se'; herrljunga.kommun@herrljunga.se; kansliet@svenljunga.se';

'kommun@tranemo.se'; 'kommun@ulricehamn.se'; 'kommunen@bollebygd.se';
'kommunen@vargarda.se'; ks@mark.se

Kopia: Anna Laang <anna.laang@borasregionen.se>; Lisa Haeger <lisa.haeger@borasregionen.se>

Ämne: Boråsregionen Ärende för vidare hantering - Finansieringslots kultur

Finansieringslots kultur

Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund tog vid sitt sammanträde 2022-04-29 del av förstudierapporten gällande finansieringslots kultur och beslutade att be kommunerna att ta beslut om huruvida en gemensam finansieringslotsfunktion för kultur ska inrättas samt om kommunerna kan dela på ansvaret att motfinansiera regionens bidrag om totalt 500 tkr.

Medlemskommunernas beslut meddelas Boråsregionen senast **2022-08-26** på info@borasregionen.se

Hälsningar

Linda Bergholtz

Administrativ chef

Tel: 0729-649697

Skaraborgsvägen 1A, 506 30 Borås

www.borasregionen.se

När du kommunicerar med Boråsregionen behandlar vi dina personuppgifter. För mer information se vår [Integritetspolicy](#)

§ 29 Finansieringslots kultur

Diarienummer: 2021/SKF0127

Beslut

Direktionen tar del av förstudierapporten och ber kommunerna ta beslut om huruvida en gemensam finansieringslotsfunktion för kultur ska inrättas samt om kommunerna kan dela på ansvaret att motfinansiera regionens bidrag om 500 tkr

Sammanfattning

En ny överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan tecknades 2021 mellan Västra Götalandsregionen och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund för perioden 2021 – 2024. Kommunalförbundet och regionen har kommit överens om att avsätta regionala utvecklingsmedel och kommunala medel till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030, Kulturstrategi Västra Götaland 2020 – 2023 samt Klimat 2030.

Västra Götalandsregionens kulturnämnd utökade sitt årliga bidrag för kultursamverkan 2021 från 1 550 tkr till 2 050 tkr. Förbundet ska med stöd av medlen säkra processledning och samordning av följande prioriteringar: processledning Kulturstrategi Västra Götaland, processledning flernivåsamverkan samt en ny funktion projekt- och finansieringsutveckling vars huvudsyfte är att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling med extern finansiering, med särskilt fokus på EU-stöd. Arbetet bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin. Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter delregionala utvecklingsmedel under förutsättning att de motfinansieras med motsvarande andel kommunala medel enligt medfinansieringsprincipen 50/50 på totalen. Idag motfinansierar kommunerna näringslivs-, kompetens- och miljöprojekt, däremot inte kulturprojekt.

Våren 2021 arbetade en kommunal arbetsgrupp med frågan om uppdragets möjliga inriktning. Processen att inrätta en funktion för projekt- och finansieringsutveckling på Boråsregionen fortsatte under hösten i form av en förstudie. Resultatet av förstudien sammanställdes i en rapport. En förutsättning för att Boråsregionen ska få ta del av de extra 500 tkr från regionens kulturnämnd är att kommunerna motfinansierar bidraget med motsvarande belopp enligt överenskommelsen.

Förstudien resulterade i rekommendationen att inrätta en finansieringslotsfunktion i Sjuhärad för att öka andelen externa projektmedel till kulturutvecklingsprojekt som drivs av kommuner, föreningar, organisationer och det fria kulturlivet. Sjuhärad är den delregion som söker och får minst externa projektmedel inom kultur i regionen. Extern finansiering ifråga om projektstöd är en högt efterfrågad resurs inom kulturområdet; såväl de EU-baserade som dem med andra inriktningar. I förstudien intervjuades en rad olika regionala aktörer som påtalade vikten av att öka sin ansökningskompetens för att kunna utveckla sina verksamheter med stöd av externa projektmedel, hjälp att hitta medel att söka samt stöd att hitta samarbetspartner.

Det finns en stark vilja att inom funktionen samverka med närliggande områden såsom kulturella kreativa näringar, besöksnäring, folkbildning, kompetensutveckling, digitalisering, kultur och hälsa

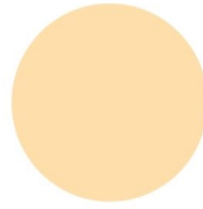
Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

samt för att bredda kulturutbudet för barn och unga för att nämna några. Västra Götalandsregionen har påtalat de ökade möjligheter som finns att söka medel för utvecklingsprojekt inom kulturen som en del i återhämtningen efter pandemin. Inom EU finns en markant ökad budget i programmet Kreativa Europa. Utbudet av externa medel är stort men det behövs en funktion i Sjuhärad som omhändertar det utbudet, synliggör och förmedlar informationen samt vägleder aktörerna för att ta tillvara möjligheterna till extern finansiering.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

FINANSIERINGSLOTS

ATT STÄRKA KOMPETENSEN FÖR EXTERN FINANSIERING HOS
KULTURAKTÖRER I SJUHÄRAD

Innehållsförteckning

1. INLEDNING

2. ARBETSPROCESS

2.1 Intern dialog och erfarenhetsutbyte

2.2 Kartläggning av stöd

2.3 Kartläggning av målgruppens behov

2.4 Analys av erfarenheter från samtal, intervjuer, möten med kulturaktörer

2.4.1 Lära av andra och varandra

2.4.2 Nätverksmöten

2.4.3 Samverkan med andra branscher/inriktningar

2.4.4 Regional samverkan med Skaraborg, Fyrbodal, Halland m fl

2.4.5 Säkerställa att nå både stad och landsbygd

2.4.6 Ökade kontaktytor

2.4.7 Stödfunktion

2.4.8 Kursverksamhet/utbildningstillfällen

2.4.9 Tillgänglig information

2.4.10 Digital synlighet och tydlighet

2.4.11 Snabbväg för att komma igång

2.5 Direkt Kommunikation

2.5.1 Kommunikation via digitala medier

2.5.2 Nyhetsbrev

2.5.3 Information till nya kulturutövare

3. UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

4. SAMMANFATTNING OCH REKOMMENDATIONER

4.1 Rekommendationer

5. GENOMFÖRANDE – KOMMA IGÅNG

6. EFFEKTMÄTNING I URVAL

7. BILAGOR

1. INLEDNING

Boråsregionens kommunalförbund har utrett hur en finansieringslots ska kunna stärka kulturutövare och kreativa näringar i att i högre grad ansöka om externa medel enskilt eller tillsammans med andra aktörer. Bakgrunden till det, var ett erbjudande från Västra Götalandsregionen kring en finansiering av denna tjänst, enligt kultursamverkansmodellen. I förberedelserna för detta uppdrag har stor vikt lagts vid att kartlägga de kunskaper inom området som redan finns, genom samtal med allt ifrån enskilda aktörer till grupper av verksamma, samt de behov nämnda grupper har för att kunna nå nya nivåer med förstärkt kompetens.

Nulägesanalysen/kartläggningen grundar sig på ett stort antal intervjuer, samtal och gruppmöten med syftet att ta reda på vad som påverkar frekvensen av ansökningar om externa medel i Sjuhärad. Att detta har varit ett nödvändigt fokus bygger på vetskapen att frekvensen av ansökningar inom kulturområdet behöver ökas och att det finns en stor förbättringspotential, både gällande den kompetens som behövs för att ansöka samt kunskaper om vilka möjligheter som finns att nå externa medel.

Kartläggningen började första september 2021 och slutrapporteras i januari 2022 och syftar till att utgöra underlag för utformningen av en ny stödfunktion med inriktning projekt- och finansiering inom kulturområdet i upptagningsområdet för Sjuhärads kommunalförbund. Uppdraget för kartläggning och rapport gavs till Anna Gunnarsson, Navet science center, en systerorganisation till Boråsregionen. Uppdraget genomfördes i dialog med Lisa Haeger, kulturstrateg.

Följande områden har varit i speciellt fokus under kartläggningen:

- Vilka är de faktorer som styr varför/varför inte kulturutövare ansöker om externa medel?
- Vilka olika typer av stödfunktioner skulle behövas för att få fler att ansöka om externa medel?
- Hur kan en stödfunktion göra det lättare för dem som arbetar inom kulturen att hitta rätt information för att ansöka om externa medel?
- Hur kan en stödfunktion medverka till att goda samarbeten skapas och utökar möjligheterna till ansökningar i samverkan?
- Hur kan en digital plattform och annan digital kommunikation användas för att kontinuerligt förse kulturutövare med relevant information inom ansökningsområdet?

Målsättningen med det långsiktiga uppdraget är i sammanfattning att:

- Utveckla projekt som ökar omställningen till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet med kultur som drivkraft
- Öka den externa finansieringen till delregionen
- Öka antalet projekt med EU-finansiering

- Öka antal kvalitativa projekt med annan extern finansiering

2. ARBETSPROCESS

bild 1. Arbetsprocess i sammanfattning

2.1 Intern dialog och erfarenhetsutbyte

Då det sedan tidigare finns god kompetens inom Sjuhärads Kommunalförbund inom området har nära samarbete och dialog med Anna Laang och Lisa Haeger gett värdefull kunskap för kartläggningen som helhet. Dialogen har resulterat i många goda kontakter inom Sjuhäradskommunerna samt gett tillgång till kulturella nätverk över kommun- och regiongränserna som har gett värdefulla erfarenheter. Insyn i tidigare erfarenheter inom rådgivning och handläggning gällande ansökningsprocesser inom kulturområdet har varit avgörande för att kunna ställa rätt frågor till dem som tagit aktiv del.

Erfarenhetsutbytet har varit en följsam process som har utvecklats under hela hösten samtidigt som mer och mer underlag har samlats in ifrån målgruppen.

2.2 Kartläggning av stöd

Stöden som finns att söka skiljer sig åt när det gäller arbetsinsats, organisationsförmåga, partnerbyggande och vilken organisationsform som krävs. En Finansieringslots uppgift bör vara att kartlägga stöd och informera om tidpunkter för ansökan och kommunicera kring detta. Rätt kulturaktörer ska matchas med rätt nivå på ansökan som kan vara EU, Norden, nationellt, regionalt eller lokalt. Fokus bör vara på de enklare, lättillgängliga stöden som stimulerar

2.3 Kartläggning av målgruppens behov

Under hela hösten har möjligheterna att träffas varit delvis begränsade av restriktioner kopplade till Corona-pandemin. Därför har samtal, mer formella möten och intervjuer genomförts både på plats och i digital form. Även om det kan vara så att en del av dialogen har begränsats något av att bara kunna ses digitalt har det också funnits positiva delar; t ex har det blivit lika lätt att boka lokala möten som dem med lite mer långväga kontakter. Extra glädjande är att alla möten, samtal eller intervjuer med dem som själva är kulturutövare direkt har blivit en kompetensutveckling inom ansökningsområdet. När undersökningen genomfördes utgick vissa kulturaktörer ifrån att rollen som finansieringslots fanns, i andra fall har det mer handlat om att behovet av vägledning är så stort att man tar alla chanser som kommer upp. Oavsett vilket har detta varit en mycket positiv del av kartläggningen som har inneburit att en del förprocesser med riktning mot externa ansökningar redan har startat.

Med målet att det insamlade materialet skulle ge en bred bild av behoven inom kulturområdet utgick kartläggningen från VGRs beskrivning av kulturaktörer i *Kulturstrategi västra Götaland och regional kulturplan 2020-2023*:

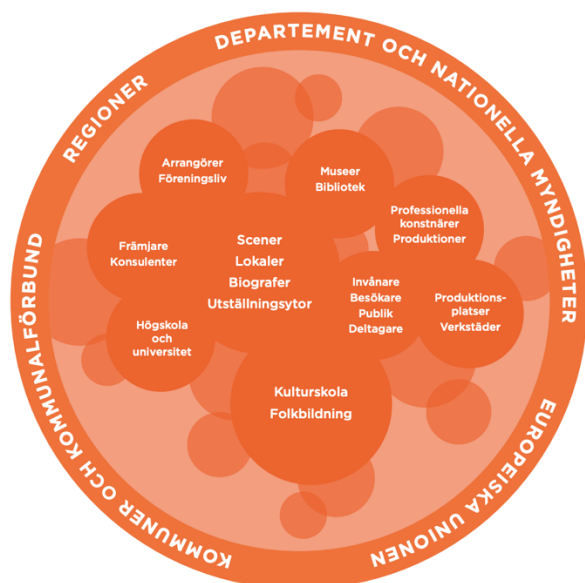

Bild 2. VGRs beskrivning av kulturaktörer i *Kulturstrategi västra Götaland och regional kulturplan 2020-2023*:

Då en del aktörer som kontaktats inte har haft tid och möjlighet att delta under just den här tidsperioden finns det en viss obalans mellan olika aktörskategorier i underlaget. Dock har flera som ingår i underlaget kunnat delge erfarenheter från mer än ett område och har således delvis kompenserat för detta. Aktörerna i underlaget har geografisk spridning över hela Sjuhärads upptagningsområde; se bilaga 1.

2.3 Analys av erfarenheter från samtal, intervjuer, möten med kulturaktörer

En funktion som ska stödja kulturaktörers möjlighet att ansöka om mer externa medel kommer att behöva arbeta på många olika sätt med uppdraget. Detta beror i första hand på att kunskap och kompetens hos kulturaktörerna uppvisar en stor variation och att det både kommer att behövas arbete på kort och lång sikt för att åstadkomma varaktig förändring. Det går heller inte att generalisera angående de olika kulturaktörernas kunskaper inom ansökningsområdet, då de representerar allt ifrån enskilda företagare till riktigt stora organisationer. Att aktörerna är så olika gör också att de har vitt skilda möjligheter i ansökningar; vissa typer kan den ena aktören vara perfekt för medan den andra inte ens uppfyller grundläggande kriterier. Beskrivningen nedan innehåller ett antal områden, som enligt dem som funnits med i samtal och intervjuer, är avgörande för att nå framgång i uppdraget som finansieringslots i förhållande till alla de kulturaktörer som är målgrupp för insatserna.

2.3.1 Lära av andra och varandra

I Boråsregionens kommunalförbund finns redan många aktiva nätverk och samverkansorganisationer som genomför spännande aktiviteter. Många av dem verkar mest lokalt och är inte alltid kända över hela kommunalförbundets upptagningsområde. Här kan finansieringslotsen medverka till att dessa goda exempel sprids till andra, som då får möjlighet att ta stöd härifrån vid uppbyggnad av något nytt och eget.

En finansieringslots kommer sannolikt ha som del av sitt uppdrag att samverka med andra delar av Västra Götalandsregionen samt samverka både nationellt och internationellt inom kulturområdet. I och med detta är det naturligt att finansieringslotsen sprider goda former för samverkan som kan tillämpas på hemmaplan och användas av de lokala aktörerna.

I de nätverk som drivs av och med Boråsregionens kommunalförbund bör finansieringslotsens verksamhet bli ett självklart inslag i nätverksmöten och funktionen bör användas som kontaktperson för frågor och funderingar som gäller ansökningsprocesser och/eller samverkansformer inom kulturen eller med kulturen som en del.

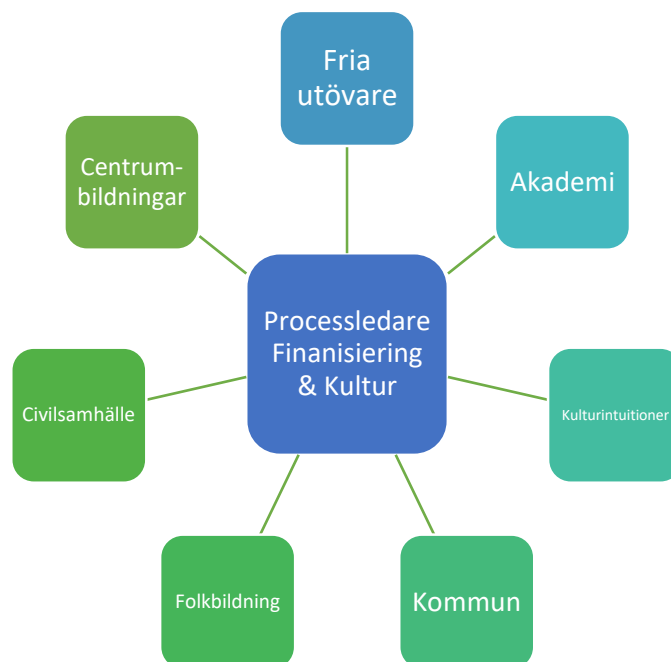

Bild 3. Översikt målgrupp för finansieringslotsens verksamhet

2.3.2 Nätverksmöten

För att få ut information till kulturutövare och nå ut med kunskaper om externa ansökningar bör finansieringslotsen genomföra i god tid fastställda nätverksmöten/utbildningar under kalenderåret. Dessa bör genomföras på flera olika platser ute i kommunerna för att säkerställa att de är relevanta för många kulturaktörer. Relevant innehåll är vad som är på gång under den kommande perioden ifråga om

ansökningar, nätverkande, samverkan över kommungränserna mm. Målet bör vara att skapa en positiv beredskap hos kulturaktörer för att vara med i ansökningar; att se sig själva som en självklar del. Lämpliga vägar att genomföra ovanstående är genom att:

- Vara med och ha informationspunkter på möten som redan finns; t ex för kulturchefer, nätverksträffar i olika branscher etc. Att initialt bjuda in sig själv till befintliga mötesplatser innebär ofta en möjlighet till kontinuerlig kontakt efteråt.
- Utveckla specifik kontaktsökande verksamhet för att nå ut utanför mer kända kommunikationskanaler. De som redan är frälsta kommer att dyka upp första gången på helt vanliga möten, den stora utmaningen är alla andra.
- Arbeta för andra målsättningar i samarbeten och projekt än att få in pengar. Det är minst lika viktigt att få till de riktigt goda och roliga samarbetena som utvecklar vårt geografiska område i Sjuhärad; den ekonomiska möjligheten är bara ett sätt att kunna utforska tillsammans med större ramar.
- Samordna med befintliga nätverk och clusterorganisationer av kulturutövare och potentiella samverkansparter. Vara med där det händer.
- En egen mötesstruktur för just finansieringslotsen som ambulerar geografiskt i Sjuhärad för att medverka till att allt fantastiskt i vårt område blir känt och fler lär känna varandra; speciellt viktigt över gränser och mellan stad och landsbygd och landsbygd-landsbygd.
- Medverka i nationella nätverk som delar uppdraget, eller som har vissa delar av uppdraget, för att stärka varandra och dela information.
- Medverka i internationella nätverksmöten där grupper som sedan genomför ansökningar tillsammans finns, speciellt inom EU, t ex Bauhaus, Horizon
- Ordna tankesmedjor för många som vill utveckla något inom kulturområdet. Med målet att hitta nya möjligheter och samarbeten samt gå därifrån med fler idéer och möjligheter än vid ankomst. Även tankesmedjor med aktörer från olika branscher är önskvärt för att vidga möjlighetserspektiven.

2.3.3 Samverkan med andra branscher/inriktningar

Att samverka med andra branscher och inriktningar utanför kulturområdet ger ofta möjligheter att nå andra typer av finansiering och öppnar upp för spännande gränsöverskridande projekt. Många kulturutövare är vana vid en sådan samverkan medan andra helt saknar erfarenhet och/eller ens ser det som en möjlighet. Här krävs insatser för att göra detta känt och göra det till en naturlig del av arbetet med att genomföra ansökningar. I många fall är det just det gränsöverskridande som gör en ansökan mer intressant och kreativ. I mötet mellan olikheter föds ofta det oväntade, innovativa och framtidsorienterade. Inom detta område är det av stor vikt att verka för att kontinuerligt nätverkande och samarbete blir en naturlig del av verksamhetsåret

inom kulturen; det är först då alla aktörer kan vara redo att dra igång en ansökningsprocess när tillfälle kommer. Tillsammans är vi starkare!

2.3.4 Regional samverkan med Skaraborg, Fyrbodal, Halland m fl

Eftersom det finns ett gemensamt behov av att fler verkligen blir aktiva inom ansökningsområdet är det av stor betydelse med samverkan även över de geografiska gränserna. Samverkan med regionerna Skaraborg, Fyrbodal och Halland som har liknande utmaningar som Sjuhärad ifråga om ökad extern finansiering är naturligt. Detta eftersom kommunikation redan sker mellan dessa inom andra delar av kulturområdet och andra samverkansområden relevanta för Kommunalförbunden. Dessa regioner påvisar sinsemellan också så pass många likheter att det som blir en framgångsfaktor i den ena delen sannolikt skulle kunna bli det även i den andra. Kontinuerlig kommunikation är nödvändig för att hålla samverkan levande.

2.3.5 Säkerställa att nå både stad och landsbygd

Då Boråsregionens/Sjuhärads sammanlagda upptagningsområde består både av Borås stad och befolkningsmässigt mindre kommuner, är det av största vikt att finansieringslotsen kontinuerligt bedriver verksamhet ute i de olika delarna. För att detta ska bli fortlöpande bör ett stort antal informations och utbildningstillfällen samt dialogmöten förläggas till lokaler ute i kommunerna och riktas till de kulturutövare som är verksamma där. Då det är möjligt ska dessa tillfällen sammanfalla med annan verksamhet som ändå sker. Detta är ett sätt att göra finansieringslotsens verksamhet känd för potentiella användare så snabbt som möjligt och samtidigt ge finansieringslotsen god kännedom om lokala verksamheter. Finansieringslotsen måste aktivt arbeta för att hitta och samverka med de nätverk som finns inom kulturområdet i alla kommuner och medverka till skapandet av sådana där de inte finns i nuläget. Genom att nå ut till nätverken med relevant information och lära känna dess individer är de kontaktbara när möjligheter till olika ansökningar dyker upp.

2.3.6 Ökade kontaktytor

Eftersom de allra flesta ansökningar som görs om externa medel innefattar någon form av samverkan, innebär nästan alla ansökningar att det ger kulturaktörer insyn i minst en annan verksamhet. Detta vidgar perspektiv, öppnar för nya utmaningar och möjligheter samt leder till nya samverkansytter med potential att bli grogrund för ytterligare nya projekt och ansökningar. Speciellt tydligt blir detta på den internationella projektarenan där ett beviljat internationellt projekt öppnar dörren till både andra språk och kulturer samt det internationella kulturlivets resurser – världen kommer lite närmare och är mycket tillgängligare för t ex nya scener, utställningsytter, utbyten mellan professionella i olika länder och nya vänskaper. I sammanhang där det finns utrymme för både stora och/eller mer erfarna och små och/eller mindre erfarna aktörer är det viktigt att de större aktörerna drar med sig fler när de kan. Att få börja i liten skala i ett projekt som

drivs framåt av andra med större möjligheter blir på så vis ett viktigt sätt att lära genom att göra och delta. Här kan också finansieringslotsen medverka till att sammanföra aktörer med varandra som inte känner till varandra sedan tidigare och uppmuntra dem som ännu inte har vågat ta steget- den gemensamma nämnaren är att ha kontakt med finansieringslotsen.

2.3.7 Stödfunktion

Alla tillfrågade är överens om att finansieringslotsens viktigaste uppdrag är att vara en stödfunktion i processerna som syftar till att ansöka om externa medel för en individ eller en grupp. Behovet av denna funktion börjar i vissa fall redan innan en projekttid, som kan ligga till grund för en ansökan, har formulerats färdigt; för att bolla idéer, tankar om upplägg, slipa sina argument och inte minst att beskriva sina tankar på ett så konkret sätt att någon annan kan släppas in i processen. Stödfunktionen måste sedan kunna fungera under hela ansökningsprocessen; från att medverka till att fler får större kunskaper i att genomföra ansökningar genom regelrätta utbildningar till att läsa och processa nästan färdiga ansökan innan slutdatum.

Lotsen kan också vara en stödfunktion med förankring, att påminna om att hela organisationen som söker ska vara medvetna och att ansökan är i samklang med de mål och planer som organisationen har.

2.3.8 Kursverksamhet/utbildningstillfällen

Det är tydligt att det finns behov av utbildningsinsatser för att fler ska se det som en möjlighet att skriva externa ansökningar. Dock ser olika aktörer väldigt olika på detta i förhållande till vilka ansökningar som avses. Många uttrycker oro och osäkerhet framför allt angående EU-ansökningar. De ses som omfattande och krångliga att förstå. Startsträckan för att vara med känns lång. Att många dessutom måste göras på engelska är en ytterligare utmaning. Finansieringslotsen behöver kunna medverka till att avdramatisera hela situationen så att det blir lättare att knäcka koden och jobba väl med de förberedelser som kan göras innan en ansökan ska påbörjas. Det finns också begränsningar i den tid många kulturutövare kan lägga på dessa ansökningar i förhållande till chansen att verkligen få medel. Upplevelsen av att det inte är speciellt stor chans att få medel är stark hos många. Att dra igång utbildningstillfällen inom området är en insats för att öka kompetensen långsiktigt och få fler att se sig som potentiella (och framgångsrika) deltagare i projekt och ansökningar. Ett av få områden som alla tillfrågade är helt överens om handlar om att de har behov av relevant utbildning i förhållande till tidigare kunskaper. Utbildning där ingen behöver känna sig dum eller okunnig, där det är ok att ställa frågor och att inte kunna allt i förväg. Exempel på utbildningsinsatser som det finns stora behov av är:

Grundläggande kunskap om att skriva ansökningar. I en sådan utbildning rör sig innehållet runt t ex;

- *Vilken information behöver jag ha tillgänglig från min verksamhet innan jag börjar en ansökan?*
- *Vad behöver jag tänka på för att skapa goda förutsättningar för en ansökan ifråga om beskrivning av mina aktiviteter, partnerskap och tydlighet i förhållande till att den ska granskas av någon som inte är insatt i det jag vill göra?*
- *Grundkunskap i vilka aktiviteter som är gångbara i en ansökan och hur detta kan uttryckas för att vara tydligt. Hur kopplar jag ihop det jag vill göra med målen för en utlysning?*
- *Vilken typ av information avses i olika delar av en ansökan?*
- *Begreppsorientering*
- *Budgetutformning*
- *Vilken administration och redovisning kommer att behövas vid beviljade medel?*

Internationella ansökningar, i huvudsak fokus på EU inom kulturområdet

- *Vilka är de? När ska de skickas in? Vilka är mest gångbara för min verksamhet?*
- *Vad behöver jag tänka på för att skapa goda förutsättningar för en sådan ansökan ifråga om beskrivning av mina aktiviteter, partnerskap och tydlighet i förhållande till att den ska granskas av någon som inte är insatt i det jag vill göra?*
- *Tänka som en granskare. Hur skriver jag min ansökan så att den som granskar får reda på det den letar efter på ett tydligt sätt.*
- *EU-ansökningar som lämpar sig väl för samverkan med andra typer av verksamheter; t ex Erasmus, Horizon etc.*

2.3.9 Tillgänglig information

För att en finansieringslots arbete ska bli tillgängligt för många är det av vikt att det finns en tydlighet gällande den information man kan behöva. Många kulturutövare har i samtalen uttryckt att det är viktigt att finansieringslotsen:

- *går att kontakta för kortare avstämningar och frågor på telefon*
- *är tillgänglig på mail*
- *har tydlig och uppdaterad information på hemsida som kan nås digitalt; t ex kalendarie och de vanligaste frågorna*

- kan bokas för digitala och/eller analoga möten
- kan läsa igenom ett utkast inför en ansökan och ge kort feedback och ställa följdfrågor som utvecklar

Specifika behov mitt i en ansökningsprocess

- processtöd; läsa under tiden ansökan skrivs fram och ge feedback på innehåll och struktur
- snabbfrågor om t ex ord och uttryck

Processtöd efter att projektet beviljats

- Redovisning
- Utvärdering
- Spridning
- Budgetfrågor

2.3.10 Digital synlighet och tydlighet

De möjligheter som idag finns för att göra externa ansökningar är omfattande. Några kulturutövare i underlaget som är mer vana att göra ansökningar uttrycker att det finns så många möjligheter att hitta externa medel "att jag skulle kunna gör ansökningar till min heltidssyssla". Men även för dessa är det en stor utmaning att verkligen hitta det som är relevant för deras områden, att hitta till möjligheterna i god tid och att veta var man ska börja för att hitta till rätt information. En stor hjälp för många, oavsett nybörjare eller erfaren skulle därför vara en digital plattform dedikerad till Sjuhäradsområdet kultur där informationen uppdateras regelbundet av finansieringslotsen och t ex innehåller:

- Information om vilka ansökningar som finns och ett kalendarie som visar när ansökningar ska in, kriterier, länkar till detaljer och kontaktuppgifter för att komma vidare.
- Digital anslagstavla där den som har en idé och söker partnerskap kan presentera sitt förslag och andra kan hitta till den
- Ansökningar på gång i VGR!
- Ansökningar på gång inom kommunalförbundet!
- Next up inom EU!
- Äldre beviljade ansökningar att läsa och hämta inspiration ifrån. Alltid bra att göra mer av det som fungerade bra!

- "Detta vill vi berätta". En sida där de som varit framgångsrika i projektansökningar visar upp sina exempel. Med bilder och kort text. Genom att visa upp vad som gjort kan fler göra liknande igen (och kanske ännu bättre) när det blir känt.
- Lista på "de vanligaste frågorna" gällande att skriva ansökningar
- Finansieringslotsens kalendarie som visar vilka möten och utbildningar det finns som finansieringslotsen anordnar.
- Möjlighet att prenumerera på finansieringslotsens nyhetsbrev

2.3.11 Snabbväg för att komma igång

Det finns två saker som talar för att just komma igång på ett enkelt sätt är nödvändigt för att bli framgångsrik inom ansökningsområdet. Den ena delen är att processen att ansöka om externa medel är starkt kopplat till självförtroende, och det är svårt att börja bygga upp ett sådant om den första erfarenheten man skaffar sig är en väldigt lång och mödosam startsträcka. Den långa startsträckan kan istället innebära att ansökan inte blir av alls och de goda idéerna och spännande projekten stannar av helt. Det andra handlar om att det finns många bra tankar och idéer inom kultursektorn som inte är speciellt omfattande eller resurskrävande, men som lätt skulle kunna komma igång med en mindre finansieringsmöjlighet ihopkopplat med en enklare ansökan. I och med ett sådant upplägg kan kulturaktörer ges möjlighet att prova en idé, testa ett nytt samarbete, börja i liten skala för att senare växla upp arbetet i en större ansökan med fler inblandade. Många olika individer som har kommit till tals under hösten tar upp denna möjlighet som helt avgörande och som något mycket positivt när de har fått möjligheten genom t ex Leader Sjuhärad eller Sparbanksstiftelser. För kulturens räkning bör dessa medel fördelas utefter ett antal i förväg uppsatta områden med enkla, tydliga kriterier som är läsbara på t ex hemsida och är lätt kommunicerbara på möten av olika slag.

2.4 Direkt Kommunikation

En vanlig erfarenhet från kulturutövare som har varit med och ansökt om externa medel tidigare är att det är en utmaning att få reda på den information man behöver i tid och med rätt information. För att underlätta detta bör finansieringslotsen ha en tydlig kommunikationsstrategi. I en sådan är följande delar viktiga och kan tillämpas på såväl hemsida som andra kanaler, utskick, tryckt material:

- Kort och saklig information
- Kontinuerlig information; t ex nyhetsbrev, i samband med aktiviteter, påminnelser om ansökningar på gång etc
- Digital och analog
- Viktigt med information på flera språk än svenska
- I en sammanhållen grafisk profil som ger igenkänning när den dyker upp i analoga eller digitala sammanhang, för t ex hemsida, trycksaker, sociala medier

- med speciell hänsyn till grupper som är svårare att nå, t ex unga vuxna, nyanlända, nya kulturutövare m fl
- med möjlighet till personliga kontakter när möjligheter dyker upp som verkligen passar en aktör, organisation eller påbörjat samarbete som hand i handske

2.4.1 Kommunikation via digitala medier

Idag vet vi att det är olika grupper som är aktiva på olika sociala plattformar inom sociala medier. Av de som finns med i underlaget agerar de flesta på en eller flera av Instagram (flest), Facebook eller LinkedIn; antingen som sig själva som kulturutövare eller som del av en större organisation. Många uttrycker att det är just på sociala medier som de får reda på nyheter om kommande ansökningar och andra satsningar som rör deras del av kulturen – och som även ger möjlighet att snabbt skicka informationen vidare till andra som man anser borde ha nytta av informationen. Här har några gjort det aktiva valet att följa sådana organisationer som har medel till sitt förfogande som VGR, Kulturrådet och Kommunalförbunden medan andra råkar se det i det allmänna flödet. Andra ser sitt deltagande i sociala medier mer som en reklamyta eller ett sätt att göra sin verksamhet känd för en större publik än den som nås i närområdet.

Eftersom det är tydligt att sociala medier är ett levande och kontinuerligt sätt att nå ut måste finansieringslotsen agera aktivt här med egna konton där olika typer av information kommuniceras och på så vis nå ut till fler än dem som t ex skulle prenumerera (och läsa) ett nyhetsbrev eller besöka en hemsida. Sociala medier är också en viktig riktningsvisare i den digitala kommunikationen eftersom den lätt pekar användaren vidare till mer information på annan plats. Här behöver t ex information om vad som är på gång ifråga om träffar, event, utbildningar mm finnas, men också information om ansökningar som är på gång och påminnelser om vilken hjälp som finns att få. Ett mål är förstås att även göra denna kommunikation så pass eftertraktad ifråga om ton och innehåll att många vill följa även för att det är ett bra konto med ett intressant och attraktivt innehåll. Om inte finansieringslotsen har tidsmässig möjlighet till ovanstående insatser bör detta göras tillsammans med en kommunikatör.

2.4.2 Nyhetsbrev

Flera av dem som finns med i underlaget tar fram nyhetsbrev i sammanhanget ansökningar som något de använder aktivt. Några betalar t o m en månatlig avgift för nyhetsbrev med speciellt bra inriktning för sin verksamhet med motiveringen att "avgiften betalar sig när jag får rätt information som leder till beviljade projektmedel". Nyhetsbrevet bör komma regelbundet, gärna en gång i månaden med innehåll som visar vad som är på gång; utbildningar, nätverksträffar, kommande ansökningar, efterlysningar inför kommande partnerskapsansökningar etc. Gärna också någon speciell del av karaktären "Du har väl tänkt på att..." eller motsvarande.

2.4.3 Information till nya kulturutövare

De som är nya inom kulturområdet i Sjuhärad bör så snart som möjligt fångas upp och få information om vilka möjligheter som finns att ansöka om externa medel. Då det knappast är troligt att den som antingen är en nyinflyttad kulturutövare eller just har lämnat en ungdomsverksamhet i första hand kommer söka stöd direkt av kommunalförbundet, måste denna grupp sökas upp igenom ett aktivt nätverkande med andra aktörer som hjälp ute i kommunerna. Detta nätverkande kan ske med t ex clusterorganisationer, studenter, bildningsförbund, föreningar etc. Det är av stor vikt att detta sker kontinuerligt för att fånga upp människor på olika sätt. Utan en kontinuerlig aktivitet inom detta område finns en risk att det bara blir kulturutövare inom vissa områden och vissa åldersgrupper som nås på bekostnad av andra.

3. UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Uppdragets omfattning

Funktionen finansieringslots kan göras hur stor och omfattande som helst eftersom det alltid går att nå fler kulturutövare med behov av stöd och hjälp; Boråsregionen/Sjuhärad har ett stort och aktivt kulturliv och på så vis ett stort underlag. Med tanke på detta behöver funktionen definieras och avgränsas på ett sätt som är hanterbart, och samtidigt maximerar nyttan för området.

Mångfald

Inom Boråsregionen/Sjuhärad finns många anledningar att tänka till gällande mångfaldsperspektivet. De som ansöker om medel inom stöd till kulturen och får support i processen bör spegla sammansättningen av de människor som verkar i Sjuhärad ifråga om t ex nationalitet, språk, religion, funktionshinder, social bakgrund etc. Detta är en stor utmaning av många skäl och några av dem handlar om:

- *"Som man frågar får man svar"*. Information och kommunikation inom området ansökningar om externa medel för kulturen må vara hur bra och genomtänkt som helst, men om den inte kan nå ut till fler än dem som behärskar god svenska och redan är väl insatta/etablerade inom kulturområdet så har den inte nått ända fram till alla den borde.

- Utformning och val av *Goda exempel som lyfts fram på t ex hemsida eller på nätverksmöten*. Om några som tar del av de goda exemplen aldrig känner igen sig eller kan se sig själv som en del av en liknande situation kommer dessa exempel att verka exkluderande.

- Val av lokaler vid anordnade utbildningar eller aktiviteter får inte vara exkluderande för den som t ex har ett eller flera funktionshinder så att den måste välja bort aktiviteterna av detta skäl.

Det går att lyfta fram många fler exempel, men genom att ta med detta område som en utmaning ökar möjligheterna att göra mer rätt än fel.

Armlängds avstånd

Principen armlängds avstånd behöver tas i beaktande i förhållande till finansieringslotsens uppdrag så att inte de sammanhang man agerar i/stöder medverkar till att begränsa dem som utövar sina kulturuppdrag eller styr inriktningen på det stöd som ges i vissa riktningar på bekostnad av andra. Denna fråga har lyft under 2021 i form av Myndigheten för kulturanalys rapport, Så fri är konsten.

Att nå ut digitalt

Ett visst fokus kommer att krävas för att skapa tydlig digital information på hemsida. Det behövs hålla en god informationsnivå för uppdraget samt hålla detta uppdaterat.

Att få till gränsöverskridande ansökningar och event

Det finns egentligen helt obegränsade möjligheter att få till ansökningar och projekt i samverkan över verksamhetsgränserna. Kulturen kan samverka med så många olika områden och gör det framgångsrikt i olika utsträckning när de gäller ansökningar om externa medel i dagsläget. Men det finns utrymme för ett mycket större gränsöverskridande perspektiv. Några av de områden som bör framhållas som möjliga samverkanspartners är: näringsliv, föreningar, miljöaktörer, intresseorganisationer, skola, akademi och civilsamhälle eller mellan aktörer inom kulturen som vid första anblick inte liknar varandra så mycket. Ett framgångsrikt arbete här ger sannolikt en ökad tillgång till externa medel men är också en långsiktig utmaning som kräver kontinuerligt arbete för att bli mer naturligt för fler.

4. SAMMANFATTNING OCH REKOMMENDATIONER

Extern finansiering ifråga om projektstöd är en högt efterfrågad resurs inom kulturområdet; såväl de EU-baserade som dem med andra inriktningar. Det finns dock en stor variation i hur olika aktörer ser på sina möjligheter att nå dessa och många anser att startsträckan för att nå dit på egen hand är antingen lång eller omöjlig att gå. Många påtalar vikten av att börja träna sin ansökningskompetens med mindre omfattande ansökningar både ifråga om mängden information ansökan kräver inför inskickandet och den redovisning som behövs under projektets genomförande. Dock är de flesta mycket positiva till att kunna förbättra sin kompetens inom området med relevant stöd från en finansieringslots och många har en god känsla för vad som skulle behövas för att nå ända fram; t ex utbildning, processtöd och mer lättillgänglig information. Att göra ansökningar tillsammans med andra uppfattas som något positivt, då det oftast innebär att de olika aktörerna bidrar med olika kunskaper och möjligheter in i både ansökningsprocess och genomförande. Men detta innebär också en längre startsträcka för att komma till skott med en ansökan och kräver kunskap i och uthållighet för nätverkande och samverkan av olika slag. Här kan finansieringslotsen medverka till att underlätta samverkan och koppla ihop relevanta aktörer med varandra.

De som tidigare har deltagit i internationella ansökningsprocesser, både beviljade och inte beviljade, anser att dessa hade ett mervärde för mer än möjligheten att nå extern finansiering gällande samarbete över gränserna; utökade kontaktnät, ökat självförtroende, nya internationella kollegor, att ha roligt, insyn i andra kulturer, språklig utveckling och en mer positiv syn på mångfaldsarbete. Mycket talar för att dessa och fler mervärden kommer att vara närvarande i många nya processer som startas och genomförs med stöd av finansieringslotsen.

Stödet från en finansieringslots kan dock inte upphöra i och med att en ansökan har beviljats/inte beviljats. Det är precis lika viktigt med fortsatt stöd under den process som tar vid när projektet drar igång och genomförs. Vad ska redovisas och på vilket sätt? Vad händer om premisserna ändras? Utvärdering? Spridning av resultat? Ekonomisk redovisning etc.

4.1 Rekommendationer

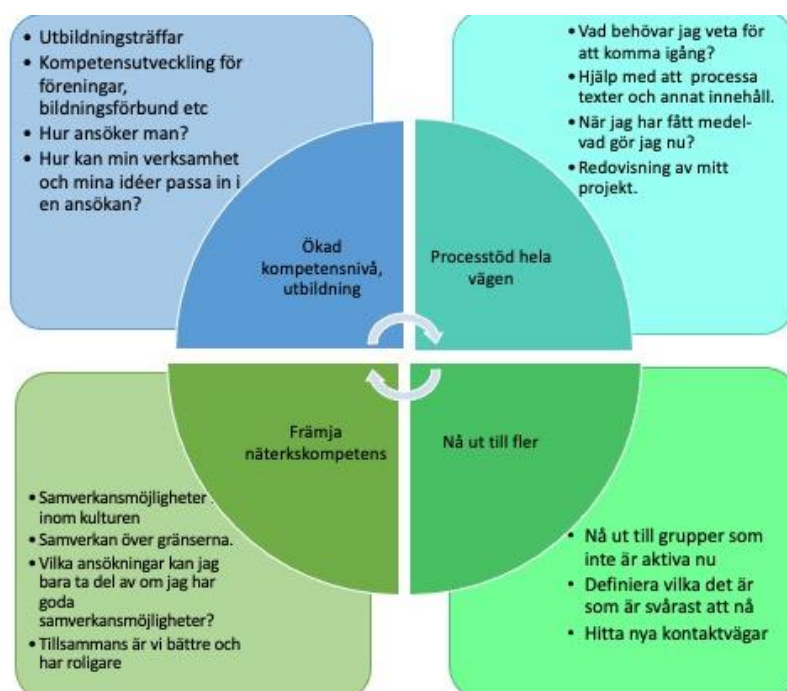

Bild 4. Rekommendationer i korthet

Öka kompetensnivån

För att säkerställa en positiv utveckling av antalet externa ansökningar som genomförs i Boråsregionen/Sjuhärad är det helt nödvändigt att kontinuerligt arbeta med utbildning inom olika moment i ansökningsprocessen för olika grupper inom kulturområdet. Dessa behöver göras på ett par olika nivåer för att säkerställa en ökad kompetensnivå både för dem som är nybörjare och dem som har varit aktiva under en längre period. För att säkerställa att så många som möjligt får ta del av insatserna måste dessa genomföras på många olika ställen i Sjuhärad, som ett sätt att göra utbildningsinsatserna tillgängliga för många. Då det är möjligt är det positivt om genomförandet sker i blandade grupper över kommungränserna, eftersom detta direkt kan bidra till framgångsrikt nätverkande (se nedan) och nya perspektiv.

Främja nätverkskompetens och gränsöverskridande sammankopplingar

Det är av avgörande vikt att olika individer och grupper kopplas samman för att gemensamt ansöka om extern finansiering. Detta är viktigt av flera orsaker; dels finns det mycket få möjligheter att få externa medel som vänder sig till bara en aktör, dels för att detta är ett sätt att mer eller mindre garantera spännande och framåtsyftande resultat från de aktiviteter som genomförs. Finansieringslotsen kommer att ha en unik möjlighet att koppla samman spännande aktörer (ifrån olika delar av kulturen och andra möjliga samverkansparter) med varandra; via ordnade aktiviteter som syftar till att utöka nätverkandet och genom att handgripligt sätta människor i kontakt med varandra som inte skulle ha den möjligheten utan extern inblandning. Dessa insatser kommer att få fler att hitta till nya spännande partnerskap via de nätverk finansieringslotsen har tillgång till; som upplagt för fler fantastiska projektansökningar och idéer.

Processtöd hela vägen

Det stöd som kommer att behövas sträcker sig hela vägen från att nå ut med information om rätt typ av ansökningar till den som står i startgroparna för att sätta igång en ansökningsprocess till att stödja den som behöver det under tiden ett beviljat projekt fortgår – och allt däremellan. Det viktigaste processtödet är inte det som är omfattande eller avancerat, utan snarare det som verkligen för aktörerna framåt utan att göra jobbet mer avancerat än det är, och som möter upp den som efterfrågar det på bästa möjliga nivå. Den som får ett bra processtöd i ett projekt kommer sannolikt att ta stora steg med ökat självförtroende in i nästa.

Nå ut till fler

I nuläget når informationen om möjligheter inom den mångfald av ansökningar som finns inte ut till tillräckligt många. De som redan är aktiva kan bli mer aktiva för att de redan finns i olika nätverk och har provat på att arbeta i projekt med extern finansiering. Men det finns så många fler aktörer inom kulturen som skulle behöva ges möjligheten, t ex kulturaktörer som är nya i Sverige och unga vuxna som inte ännu är etablerade i större organisationer och nätverk etc . Finansieringslotsens arbete bör inriktas på att nå andra grupper än t ex de som idag kontinuerligt ansöker om medel från Sjuhärads kommunalförbund och arbeta upprepat uppsökande i andra verksamheter för att sprida möjligheterna till fler.

5. GENOMFÖRANDE – KOMMA IGÅNG

Att behovet av den här funktionen är stort råder det inget som helst tvivel om. Detta blev extra tydligt under alla möten med aktiva kulturutövare som har genomförts, eftersom diskussionerna mycket snabbt kom att även handla om specifika utvecklingsmöjligheter inom ansökningsområdet för just deras verksamhet.

För att snabbt komma igång med funktionen finansieringslots finns det några områden som är avgörande:

- Starta upp testutbildningar för både helt oerfarna inom ansökningsområdet och fortsättningsutbildning för dem som har provat någon gång tidigare. Fler än ett tillfälle så att det finns möjlighet till uppföljning.
- Kartlägga de nätverk av kulturutövare som finns inom Boråsregionen/Sjuhärads kommunalförbund. Fokus på både dem som i nuläget har kontakt med kommunalförbundet och andra. Tala om för dem att tjänsten finns och vilken nytta de kan ha av den.
- Skapa information på hemsida med kontaktinformation och annat innehåll som representerar finansieringslotsen.
- Ta fram en digital kommunikationsstrategi; i vilka sociala medier ska finansieringslotsen agera? Hur görs det tydligt i bilder och layout viken avsändaren är? Med vilken frekvens är det rimligt att vara aktiv? Hur arbetar vi med språk, bilder och texter så att informationen är inkluderande för många?
- Planera för ett STORT årsevent för ALLA inom kulturområdet i Sjuhärad en gång om året. Ett fast innehåll som återkommer år efter år, t ex Speeddating eller motsvarande med målet att skapa nya samarbeten. En mer happeningbetonad lustfylld aktivitet som är lätt att marknadsföra och få uppmärksamhet för. Lite av årets fest i ansökningssammanhang och ett återkommande inslag i verksamhetsåret.
- Börja arbeta med ett årshjul för verksamheten. Ett sådant blir en tydlig beskrivning av verksamheten och kan kommuniceras med andra. Årshjulet ger också en fingervisning om var det finns utrymme att utöka verksamheten – var finns tiden och möjligheterna?

Ett ökat antal deltagare på aktiviteter som genomförs år efter år

I takt med att finansieringslotsens verksamhet etableras mer och mer kan antalet deltagare i öppna aktiviteter som återkommer på liknande sätt år efter år mätas. Ett ständigt ökande antal intresserade av verksamheten skulle kunna vara en effektindikator. Denna blir dock svår att mäta kontinuerligt om det snabbt blir finansieringslotsens tid som blir en begränsningsfaktor.

Fler som aldrig tidigare har ansökt

Eftersom ett av målen med den ansökningsfrämjande verksamheten är att få fler att ansöka som aldrig har gjort det tidigare kan detta vara en effektmätning av insatsen. Antingen helt nya ansökningar av vilken sort som helst, eller nya ansökningar av annan art än dem man ansökt om tidigare. En intressant del vore att titta närmare på hur många som tidigare har ansökt om lokala eller nationella medel som vågar ta steget till att göra ansökningar inom EU med hjälp av finansieringslotsen.

Nya samarbeten skapas

Att jobba med målet att skapa nya samarbeten skulle kunna effektmätas genom att följa upp de samarbeten som startas under träffar som anordnas av finansieringslotsen. Vilka har resulterat i en ansökan om externa medel? Vilka har mynnat ut i gemensamma aktiviteter?

BILAGA 1

Aktörer som personligen deltagit i samtal om kultur, projektmedel och behov (analogt eller digitalt)

Helena Jönsson, Westra Gothia och Internationellt vävcenter

Rolf Danielsson, f d Västarvet och Internationellt Vävcenter

Ulrika Nilsson, Clustersverige och science park/högskolan Borås, arbetat med Kulturprojekt/EU.

Thomas Andrén, Tadvising råd & Kompetens, lokala nätverk i Mark samt rådgivning för och produktion av EU-ansökningar

Tiago Prata, f d TILLT i Göteborg, nu fristående aktör under namnet Transversal. Expertis EU-ansökningar och rådgivning till aktörer inom detsamma

Johan Lundbladh, VD TILLT Göteborg, expertis EU-ansökningar och rådgivning till aktörer inom detsamma

Carola Melo, Utvecklingsledare kultur och fritid, Marks kommun

Stadsbiblioteket Borås, bibliotekens ledningsgrupp

Ida Burén, Kulturchef Borås stad

Theo Ågren, Kulturaktör i Sjuhärad genom Skimmer & Skärvor, adjunkt på HDK

Thomas Laurien, Kulturaktör i Sjuhärad genom Skimmer & Skärvor, lektor på HDK

Ålgården, styrelsens ledamöter, Borås

Gisella Olsson, verksamhetsutvecklare studieförbundet vuxenskolan Mark

Michelle Nyberg, administratör studieförbundet vuxenskolan Mark

Hanna Olsson, International resource officer, Trans Europé Halles

Marian Söderholm, Regionutvecklare koncernkontoret Kultur, VGR

Ingrid Nyman, näringslivsutvecklare Borås Stad, projektledare Creative cluster

Åse Bjurström Eliasson, Sassarps kultursatsningar, Ulricehamn

Ann Lundberg, Chefsproducent Regionteater Väst

Torbjörn Stockenborn, fd enhetschef kultur Marks kommun

Carina Lindgren, bibliotekarie Marks kommun

Thomas Örn Karlsson, Herrljunga, konst och naturfotograf, Platsutveckling Fåglavik

Lene Madsen, företrädare för Sjuhäradsform, organiserar enskilda konstnärer i hela sjuhäradsområdet

Gunilla Karlson, konsthantverkare i Örby, Marks kommun

Frida Uneback- Malm, Verksamhetschef Kulturskolan Borås stad

Emma Gerdien, Kultursekreterare Unga, Borås stad

Jennicka Dahlqvist, producent Kulturskolan Borås stad

Sabina Henriksson, folkmusikant, vissångerska mm, Sassarp Ulricehamn

Pernilla Åkerström, MPA art, konstnär, Brämhult Borås

Camilla Winter, internationell koordinator vuxenutbildningen Borås stad

Marie Adolfsson verksamhetsledare & Linda Sjöö projektledare Leader Sjuhärad

Boråsregionens Kultursamordnarnätverk

Boråsregionens Kulturchefsnätverk

Bauhausnätverket, EU:s satsning på samverkan kultur, stadsbyggnad, samhällsaktörer för en hållbar framtid och tillämpningen av en Grön Giv.

Roberto Gomez la Inglesia, Consultor experto en Economía Creativa, Conexiones improbables, Spanien

Uppdragsbeskrivning projekt- och finansieringslots

Ramar för uppdraget - Överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan Västra Götalandsregionen och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2021 – 2024. Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och Västra Götalandsregionen har kommit överens om att avsätta regionala utvecklingsmedel och kommunala medel, till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets samtliga kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020 – 2023 samt Klimat 2030.

Huvudsyfte

Projekt- och finansieringsutveckling vars huvudsyfte är att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling med extern finansiering och med särskilt fokus på EU-stöd. Arbetet bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin. I Boråsregionen styr den delregionala kulturplanen prioriterade insatser samt fördelning av resurser.

Målsättningen med det långsiktiga uppdraget är att:

- Utveckla projekt som ökar omställningen till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet med kultur som drivkraft
- Öka den externa finansieringen till delregionen
- Öka antalet projekt med EU-finansiering
- Öka antal kvalitativa projekt med annan extern finansiering

Uppdrag 2021

Processen att inrätta en funktion på Boråsregionen som ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling med extern finansiering delas in i två etapper utifrån arbetsgruppens förslag. Uppdraget under hösten innebär att diskutera, testa, kompetenshöja och formulera ett förslag till en kommande ny funktion med inriktning projekt- och finansiering inom kulturområdet.

Målsättningen är att, utifrån höstens dialogprocess, formulera förslag till arbetsbeskrivning för den nya funktionen. Förslag till arbetsbeskrivning utgör grunden för inrättande av den nya funktionen från 2022 enligt överenskommelsen mellan förbundet och regionen.

Styrdokument

Kulturstrategi Västra Götaland 2020 - 2023

Kulturplan Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2020 – 2023

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030

Utvecklingsstrategi Sjuhärad 2021 - 2030

KÄLLFÖRTECKNING

Kulturstrategi Västra Götaland 2020 – 2023

Kulturplan Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2020 – 2023

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030

Utvecklingsstrategi Sjuhärad 2021 – 2030

Så fri är konsten- den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten,
rapport 2021:1

25. Länsstyrelsen Västra Götalands förslag till kommunal förordning för mottagande av nyanlända för 2023 - information KS2022/188

Från: [Funktionsadress Kommunen](#)
Till: [Funktionsadress Kommunstyrelsen](#); [Monica Holmgren](#); [Maria Johansson](#)
Ärende: VB: Länsstyrelsen Västra Götalands förslag till kommunal för mottagande av nyanlända för 2023
Datum: den 15 augusti 2022 12:53:57
Bilagor: [Migrationsverkets förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2023.pdf](#)
[Migrationsverkets förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2023 bilaga 1.pdf](#)
[Informationsbrev Förslag till kommunal 2023.pdf](#)
[image001.png](#)

Hej!

Vidarebefordrar från kommunens funktionsbrevlåda.

Med vänlig hälsning

Cecilia Svensson
Kommunikatör
Administrativa avdelningen
Kommunstyrelseförvaltningen
Bollebygds kommun

Tfn: 0734-64 70 28

Tfn växel: 033-23 13 00

E-post: cecilia.svensson2@bollebygd.se

Webbplats: www.bollebygd.se

Från: O-RB-Social hållbarhet <Esh.Vastragotaland@lansstyrelsen.se>

Skickat: den 15 augusti 2022 12:07

Till: Kommunen Mellerud <kommunen@mellerud.se>; Strömstad Kommunen <kommun@stromstad.se>; Tanum Kommunen <kommun@tanum.se>; Sotenäs Kommunen <info@sotenas.se>; Lysekil kommun <registrator@lysekil.se>; Åmål kommun <kommun@amal.se>; kommun@munkedal.se; Bengtsfors Kommun <kommun@bengtsfors.se>; Kommunen Uddevalla <kommunen@uddevalla.se>; Kommun Dalsed <kommun@dalsed.se>; Orust Kommunen <kommun@orust.se>; Färgelanda Kommunen <kommun@fargelanda.se>; Trollhättan Kommunen <trollhattans.stad@trollhattan.se>; Kommun Vänersborg <kommun@vanersborg.se>; Kommun Ale <kommun@ale.se>; Kommun Stenungsund <kommun@stenungsund.se>; Kungälv kommun <kommun@kungalv.se>; Öckerö kommun <kommun@ockero.se>; Göteborg Kommunen <goteborg@goteborg.se>; Mölndals Kommun <kontakt@molndal.se>; Härryda Kommunen <kommun@harryda.se>; Partille Kommunen <kundcenter@partille.se>; Lerums Kommun <kommun@lerum.se>; Kommunstyrelsen Allingsås <kommunstyrelsen@alingsas.se>; Kommunen Lilla Edet <kommunen@lillaedet.se>; Tjörn Kommunen <kommun@tjorn.se>; Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>; Borås Stad <boras.stad@boras.se>; Marks Kommun <markskommun@mark.se>; Kommun Ulricehamn <kommun@ulricehamn.se>; Kommun Tranemo <kommun@tranemo.se>; kommun@svenljunga.se; Herrljunga Kommun <herrljunga.kommun@herrljunga.se>; Vårgårda

kommun <kommunen@vargarda.se>; Essunga Kommun <kommun@essunga.se>; Kommun Grästorps <kommun@grastorp.se>; Vara Kommun <vara.kommun@vara.se>; Kommun Lidköping <kommun@lidkoping.se>; Skara Kommun <skara.kommun@skara.se>; Götene Kommun <gotene.kommun@gotene.se>; Info Mariestad <info@mariestad.se>; Skövde Kommun <skovdekommun@skovde.se>; Kommun Gullspång <kommun@gullspang.se>; info@gullspang.se; Kommunen Töreboda <kommunen@toreboda.se>; Karlsborg Kommun <kommun@karlsborg.se>; Kommunen Hjo <kommunen@hjo.se>; Kommunstyrelsen Tibro <kommun@tibro.se>; Tidaholm Kommun <tidaholms.kommun@tidaholm.se>; Kommunen Falköping <kommunen@falkoping.se>

Kopia: Falck Pia <pia.falck@lansstyrelsen.se>

Ämne: Länsstyrelsen Västra Götalands förslag till kommunal för mottagande av nyanlända för 2023

Vänligen vidarebefordra till kommunstyrelsen med kopia till kommunchef, samt till ansvariga för mottagande av nyanlända.

I november kommer Länsstyrelsen Västra Götaland att besluta om kommunal för mottagande av nyanlända. Kommuntalen avgör hur många nyanlända som kan anvisas till varje kommun i kraft av bosättningslagen under nästkommande år. Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till kommunal för kalenderåret 2023. Förslaget till kommunal bifogas detta mail, tillsammans med Migrationsverkets förslag till länstal och en redogörelse för hur förslagen till läns- och kommunal räknas fram.

Observera att förslaget till kommunal för år 2023 inte inkluderar mottagandet av skyddsbehövande från Ukraina.

Fram till **26 oktober 2022** har länets kommuner möjlighet att lämna synpunkter på förslaget och föreslå omfördelningar av kommunal mellan kommuner, genom att mejla till esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Vid frågor, kontakta:

Kirsten Brogaard

010-22 44 528

E-post: kirsten.brogaards@lansstyrelsen.se

Daniel Uddling

010-22 444 71

E-post: daniel.uddling@lansstyrelsen.se

Bifogade filer:

Länsstyrelsens förslag till kommunal 2023

Migrationsverkets förslag till länstal 2023

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2023

Förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2023

Härmed redovisas regeringens uppdrag (Migrationsverkets regleringsbrev 2022) till Migrationsverket att föreslå det antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2023 och dess fördelning på länsnivå.

Län	Andel av riket	Antal
Stockholms län	24,1 %	1 976
Uppsala län	3,4 %	280
Södermanlands län	1,5 %	122
Östergötlands län	4,6 %	379
Jönköpings län	3,6 %	299
Kronobergs län	1,0 %	81
Kalmar län	3,0 %	248
Gotlands län	1,0 %	79
Blekinge län	1,3 %	109
Skåne län	11,8 %	965
Hallands län	4,5 %	371
Västra Götalands län	17,0 %	1 391
Värmlands län	3,1 %	251
Örebro län	2,7 %	218
Västmanlands län	1,6 %	132
Dalarnas län	3,3 %	268
Gävleborgs län	1,9 %	157
Västernorrlands län	1,7 %	140
Jämtlands län	1,7 %	140
Västerbottens län	3,6 %	297
Norrbottnens län	3,6 %	297
Totalt	100 %	8 200

Förslaget grundas på Migrationsverkets prognos från juli 2022 och har tagits fram efter inhämtande och beaktande av synpunkter från Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner. En mer detaljerad redogörelse för hur kriterierna för fördelningen har tillämpats återfinns i bilaga.

Mikael Ribbenvik

Bilaga

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2023

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2023

Inledning

Regeringen gav Migrationsverket i regleringsbrevet för 2022 ett uppdrag att föreslå det antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2023. Förslaget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 12 augusti 2022 och avse nyanlända som enligt 9 och 11 §§ förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska prioriteras vid anvisningar.

Migrationsverket ska också föreslå en länsvis fördelning, så kallade länstal. Vid framtagandet av länstalen ska hänsyn tas till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn samt asylmottagandet. Länstalen beräknas fram med en fördelningsmodell som beaktar dessa faktorer inklusive självbosättningen¹. Modellen revideras i samråd med Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Genom samråd har följande förändringar genomförts i fördelningsmodellen för länstalen 2023:

- **Uppdaterad statistik**

Det statistiska underlaget för viktningensvariablerna och självbosättningen har uppdaterats. Följande underlag används vid beräkningarna:

- Befolkningsstorlek per 2021-12-31
- Arbetsmarknad årsstatistik 2019-2021
- Asylmottagande perioden 2021-04-01--2022-03-31
- Självbosättningen (skattad) perioden 2019-04-01--2022-03-31

¹ Självbosättning inkluderar de som har bott i EBO under asyltiden samt en viss andel som bott i ABO, inresta anhöriga till före detta asylsökanden samt ensamkommande barn

Fördelningsmodell

För att ta fram ett förslag på länstal, så används en fördelningsmodell som ska beräkna länstalen för anvisning av nyanlända. Modellen tar hänsyn till det som regeringen omnämner i sitt uppdrag till Migrationsverket. Modellen ska laddas med uppdaterad statistisk data och revideras för att bli så ändamålsenlig som möjligt. Arbetet med att utveckla modellen och framtagandet av nya länstal ska genomföras efter inhämtande och beaktande av synpunkter från Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Fördelningsmodellen använder kommundata i beräkning av länstalen. Varje kommun får ett beräknat värde och summan av kommunernas värden per län ligger till grund för respektive läns länstal. Migrationsverkets uppdrag är att föreslå ett nationellt behov för anvisningar av nyanlända fördelat per län. När länstalen beslutats i förordning så ska länsstyrelserna, enligt förordning², besluta om kommunal inom respektive län.

Fördelningsmodellens uppbyggnad

Modellen använder initialt två värden som baseras på Migrationsverkets senaste beslutade prognos, för detta uppdrag är det den prognos som lämnades den 29 juli 2022:

- **Det totala kommunmottagandet 2023**

I Migrationsverkets juliprognos bedömdes att 16 000 personer är i behov av kommunbosättning under år 2023. Dessa personer består av de som beviljats uppehållstillstånd med asylskäl, inresta anhöriga till före detta asylsökanden och vidarebosatta (kvotflyktingar).

- **Beräknat behov av anvisad bosättning av nyanlända**

Behovet av anvisad bosättning av nyanlända under år 2023 beräknas uppgå till 8 200 personer. Behovet beräknas fram genom en simuleringsmodell över asylprocessen. Via den erhålls en samlad bedömning som tar hänsyn till antalet inskrivna med uppehållstillstånd (UT), nya beviljade UT samt antaganden om hur stor andel som, antingen innan eller efter att beslut om anvisning fattats, avbryter bosättningsprocessen och bosätter sig på egen hand.

---

² Förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Antalet vidarebosättningar (kvotflyktingar) som ska genomföras räknas också in.

I nästa steg fördelar modellen det totala mottagandet per kommun med hjälp av två viktningsvariabler som tar hänsyn till kommunernas befolkningsstorlek. Dessa variabler ska representera de faktorer som regeringen anger ska beaktas i framtagandet av fördelningen av länsstal. De två variablerna, som beskrivs utförligare under rubriken *Variabelbeskrivning*, ges följande vikt:

- **Arbetsmarknadsförutsättningar**
80 procent fördelas utifrån arbetsmarknadsförutsättningar där en relativt god arbetsmarknad ger en relativt hög tilldelning.
- **Asylmottagande**
20 procent fördelas utifrån asylmottagande (boendedygn i mottagningssystemet) där ett län med lågt asylmottagande i förhållande till länets befolkning ger en relativt hög tilldelning.

Fristående från viktningsvariabeln asylmottagande beaktar fördelningsmodellen det övriga mottagandet av nyanlända i kommunerna genom att ta hänsyn till självbosättning.

De som förväntas bosätta sig på egen hand i kommunerna och inte via anvisning av Migrationsverket uppgår till 7 800 personer under 2023 (*Totala kommunmottagandet [16 000] – Beräknat behov av anvisad bosättning [8 200] = Antalet självbosatta [7 800]*). Den beräknade fördelningen som beror på viktningsvariablerna justeras med hänsyn till tidigare självbosättningsmönster i kommunerna. Modellen drar bort 75 procent av det skattade antalet självbosatta per kommun, utifrån hur denna grupp fördelade sig per kommun under perioden 2019-04-01--2022-03-31.

Beräkningen på kommunnivå, som justerats med hänsyn till befolkningsstorlek och självbosättning, viktas sedan mot det beräknade behovet av anvisad bosättning (8 200). Summan av de viktade kommunvärdena per län utgör det förslag till länsstal som Migrationsverket lämnar till regeringen.

Variabelbeskrivning

Arbetsmarknadsförutsättningar (80 procent):

Arbetsförmedlingen bistår Migrationsverket med statistiskt underlag till viktningensvariabeln arbetsmarknad. I variabeln *arbetsmarknad* ingår delvariablerna yrkesbredd (13 procent), omsättning (40 procent), arbetslöshet (40 procent) och framtida arbetskraftsbehov (7 procent). Delvariabeln yrkesbredd baseras på statistik från 2020 medan arbetslöshetsstatistiken avser helåret 2021. Delvariabeln omsättning baseras på ett genomsnitt för åren 2019 till 2021.

Yrkesbredden (13 procent av arbetsmarknadsvariabeln) visar antalet yrken i kommunens lokala arbetsmarknadsområde med mer än 100 utövare. De lokala arbetsmarknadsområdena är en indelning av kommunerna som bygger på statistik från SCB över pendling över kommungräns under år 2020³. Ju fler yrken som finns i det lokala arbetsmarknadsområdet desto mer differentierad är arbetsmarknaden och desto lättare är det för nyanlända att etablera sig på orten. Yrkesbredden beräknas med utgångspunkt i SCB:s yrkesregister per kommun.

Omsättningen (40 procent av arbetsmarknadsvariabeln) avser omsättningen till arbete från arbetslöshet, enligt Arbetsförmedlingens definitioner, bland utomeuropeiskt födda arbetssökande med en vistelsetid i Sverige på minst tre år. Värdet är ett medeltal för de tre senaste årens omsättning per kommun. Beräkningen utförs kommun- och årsvis enligt formeln $A/(K+N)$ där A= antalet som gått från inskrivna arbetslösa till arbete under det senaste året, K= kvarstående inskrivna arbetslösa i december året innan mätperioden och N= antalet nyinskrivna arbetssökande under det senaste året.

Arbetslösheten (40 procent av arbetsmarknadsvariabeln) är andelen öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd i förhållande till den registerbaserade arbetskraften. Värdet är ett medeltal av det senaste årets arbetslöshetstal per kommun. Variabeln har en omvänd relation vid tilldelning av platser. En låg arbetslöshet ger en större tilldelning av platser och tvärt om. För att få en omvänd relation på fördelningen, så inverteras alla värden i fördelningen, genom att dividera 1 med kommunens värde för arbetslöshet. Beräkningssättet gör så att proportionaliteten bibehålls i den omvända fördelningen.

Framtida arbetskraftsbehov (7 procent av arbetsmarknadsvariabeln) avser kommunens framtida behov av befolkning i arbetsför ålder. Variabeln utgår ifrån SCB:s prognos från 2022 över befolkning i åldern 18-64 år. Behovet av framtida arbetskraft beräknas genom att dividera antalet i arbetsför ålder år 2034 med antalet år 2021. För att kommuner ska få tilldelning av platser krävs att kommunen har en procentuell befolkningsminskning inom kategorin arbetsför ålder.

³ Det finns en viss fördröjning i pendlingsstatistiken vilket gör att den senast uppdaterade statistiken gäller pendlingen år 2020.

Dessutom krävs det att kommunen hade en arbetslöshet som var lägre än den genomsnittliga arbetslösheten i hela landet under föregående år. Kommuner som uppfyller dessa två villkor tilldelas platser utifrån värdet på den procentuella befolkningsminskningen. Då denna delvariabel endast fördelar till ett begränsat antal kommuner blir effekten för dessa kommuner högre än 7 procent. Vikten för delvariabeln kan jämföras med delvariablerna omsättning och arbetslöshet.

Efter att fördelningen av platser för de fyra delvariablerna beräknats och lagts samman per kommun, sker en beräkning som gör att tilldelningen av platser tar hänsyn till befolkningsmängden i respektive kommun. Befolkningsstorleken baseras på befolkningsstatistik per den 31 december 2021 från Statistiska centralbyrån. Värdena utgör tilldelningen av platser för viktningensvariabeln arbetsmarknad.

Asylmottagande (20 procent):

Variabeln *asylmottagande* baseras på statistiskt underlag från Migrationsverket och utgörs utav boendedygn i mottagningssystemet under perioden 2021-04-01--2022-03-31.

Boendedygn i mottagningssystemet (100 procent av asylmottagandeveriabeln) utgörs av antalet boendedygn i Migrationsverkets mottagningssystem per tusen invånare under perioden. Ett län med lågt antal boendedygn ger en relativt hög tilldelning av platser. Innan fördelningen inverteras på samma sätt som för arbetslösheten, så hanteras eventuella extremvärden. En extremvärdesgräns sätts till 20 procent av det vägda genomsnittet för riket. De kommuner som har ett lägre antal boendedygn per tusen innevånare tilldelas då istället det beräknade gränsvärdet. Den inverterade fördelningen på kommunnivå viktas sedan mot befolkningsmängden.

Samtliga kommuner i Västra Götalands län
Kommunstyrelsen

Förslag till kommunal för Västra Götalands län 2023

Länsstyrelsen har i uppdrag att fatta beslut om fördelning av antalet nyanlända som ska anvisas till länets kommuner under ett kalenderår, så kallade kommunal, enligt *förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*.

Grunden för Länsstyrelsens beslut om kommunal är regeringens beslut om länstal och gällande kriterier enligt *lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)*. Migrationsverket har på uppdrag av regeringen tagit fram ett förslag på hur många nyanlända som ska anvisas till varje län, men regeringen har ännu inte fattat beslut. Först när regeringen beslutat om länstal kan Länsstyrelsen besluta om kommunal.

Under förutsättning att regeringen beslutar enligt Migrationsverkets förslag kommer länstalet för Västra Götalands län att vara 1391 anvisningsbara platser. Utifrån detta förslag till beslut har Länsstyrelsen tagit fram ett förslag till kommunal för 2023 (bilaga 1). Observera att förslaget kan komma att revideras beroende på regeringens beslut om länstal.

Fram till **26 oktober** har länets kommuner möjlighet att lämna synpunkter på förslaget och föreslå omfördelningar av kommunal mellan kommuner, genom att mejla till esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Observera att önskemål om omfördelningar mellan kommuner ska vara förankrade på kommunledningsnivå i samtliga berörda kommuner.

Med vänliga hälsningar

Pia Falck

Enhetschef Enheten för integrationsfrågor
Länsstyrelsen Västra Götalands län

Bilaga 1: Förslag till kommunal för 2023 i Västra Götaland

Kommun	Förslag till kom- muntal
Ale	41
Alingsås	45
Bengtstors	2
Bollebygd	17
Borås	48
Dals-Ed	7
Essunga	6
Falköping	7
Färgelanda	6
Grästorp	6
Gullspång	3
Göteborg	281
Götene	22
Herrljunga	9
Hjo	14
Härryda	71
Karlsborg	6
Kungälv	80
Lerum	69
Lidköping	46
Lilla Edet	11
Lysekil	6
Mariestad	30
Mark	45
Mellerud	0
Munkedal	4
Mölnadal	82
Orust	27
Partille	31
Skara	15
Skövde	50
Sotenäs	12
Stenungsund	42
Strömstad	8
Svenljunga	9
Tanum	19

Tibro	4
Tidaholm	14
Tjörn	33
Tranemo	10
Trollhättan	16
Töreboda	0
Uddevalla	26
Ulricehamn	24
Vara	25
Vårgårda	17
Vänersborg	11
Åmål	7
Öckerö	27

Förslaget till kommunal för 2023 grundas på Migrationsverkets fördelningsmodell för länstalen.

Fördelningsmodellen utgår från det beräknade behovet av anvisad bosättning för nyanlända personer år 2023, enligt Migrationsverkets prognos från juli 2022.

Fördelningsmodellen fördelar mottagandet mellan kommuner baserat på följande-statistiska underlag:

- Befolkningsstorlek per 2021-12-31
- Arbetsmarknad årsstatistik 2019 – 2021
- Asylmottagande perioden 2021-04-01 – 2022-03-31
- Självbosättningen (skattad) perioden 2019-04-01 – 2022-03-31

I modellen fördelar variabeln arbetsmarknad 80% av mottagandet och asylmottagande fördelar 20%. Modellen drar därefter bort 75% av den skattade självbosättningen från kommunernas mottagande. Samtliga variabler är också viktade mot kommunernas befolkningsstorlek.¹

---

¹ För mer information om fördelningsmodellen, se dokumentet *Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2023*

26. Preliminära andelstal för mottagande av
ensamkommande barn 2023 - information
KS2022/191

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samtliga kommuner i Västra Götalands län
Kommunstyrelsen
Socialnämnden

Samråd kring preliminära anvisningsandelar för mottagande av ensamkommande barn 2023

I december kommer Migrationsverket att fatta beslut om anvisningsandelar för mottagande av ensamkommande barn för 2023.

Inför beslutet om andelstal har Länsstyrelsen i uppdrag att dela Migrationsverkets preliminära andelstal med länets kommuner. Kommunerna har där- efter möjlighet att inkomma med önskemål till Länsstyrelsen om omfördel- ningar av andelstalen.

De preliminära anvisningsandelarna är bifogade i bilaga 1. Anvisningsmo- dellen för ensamkommande barn beskrivs detaljerat i bilaga 2.

Kommuner som inte önskar revidera sina anvisningsandelar behöver inte meddela Länsstyrelsen. De kommuner som önskar genomföra omfördel- ningar behöver meddela Länsstyrelsen senast den **8 november**. Begäran om omfördelning ska vara förankrad på kommunledningsnivå och ska skickas till esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Vid frågor kontakta:

Daniel Uddling

daniel.uddling@lansstyrelsen.se

010-22 444 71

Med vänliga hälsningar

Pia Falek

Enhetschef, Enheten för integrationsfrågor

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Bilaga 1, Preliminära anvisningsandelar för mottagande av ensamkommande barn 2023

Bilaga 2, Anvisnings- och andelsmodell för ensamkommande barn.

Bilaga 1: Preliminära anvisningsandelar för mottagande av ensamkommande barn 2023

Kommun	Förslag till kom- muntal
Ale	3,21
Alingsås	3,61
Bengtsfors	1,00
Bollebygd	1,00
Borås	9,74
Dals-Ed	1,00
Essunga	1,00
Falköping	3,03
Färgelanda	1,00
Grästorp	1,00
Gullspång	1,00
Göteborg	50,97
Götene	1,33
Herrljunga	1,00
Hjo	1,00
Härryda	3,90
Karlsborg	1,00
Kungälv	4,67
Lerum	4,29
Lidköping	3,52
Lilla Edet	1,20
Lysekil	1,14
Mariestad	2,28
Mark	3,36
Mellerud	1,05
Munkedal	1,00
Mölnadal	6,04
Orust	1,73
Partille	3,57

Skara	1,52
Skövde	5,38
Sotenäs	1,45
Stenungsund	2,62
Strömstad	1,12
Svenljunga	1,00
Tanum	1,50
Tibro	1,14
Tidaholm	1,11
Tjörn	2,06
Tranemo	1,00
Trollhättan	5,46
Töreboda	1,00
Uddevalla	5,15
Ulricehamn	2,43
Vara	1,99
Vårgårda	1,23
Vänersborg	3,86
Åmål	2,04
Öckerö	1,25

Migrationsverkets anvisningsmodell för kommunernas mottagande av asylsökande ensamkommande barn

Mottagande av asylsökande ensamkommande barn

Kommunerna ansvarar för mottagande av asylsökande ensamkommande barn. Migrationsverket ansvarar för att anvisa en kommun för mottagande av barnet. Anvisningarna sker till kommunerna genom ett fördelningssystem som baseras på att respektive kommun tar emot en fastställd andel av det totala antalet ensamkommande barn som söker asyl.

Anvisningar

Anvisning sker till den kommun i landet som har lägst måluppfyllelse av sin andel såvida barnet inte har stark anknytning till annan kommun eller att kommunen omfördelat sin andel till annan kommun.
(se nedan under avsnittet *Omfördelning av andelar*).

Andelar

Samtliga kommuner kan omfattas av anvisning för mottagande av asylsökande ensamkommande barn och tilldelas därmed en andel om minst en (1) promille.

Innan Migrationsverket fastställer andelarna ska länsstyrelserna, genom dialog med länets kommuner, ges möjlighet att i samråd med verket göra regionala justeringar av andelarna på kommunnivå inom länet. Om styrningen i aktuellt års regleringsbrev tillåter det kan sådan omfördelning innebära att en kommuns andel sätts till en lägre nivå än en (1) promille, ända ned till noll.

Andelarnas grund, fastställelse och giltighetstid

Andelarna grundas på ett antal variabler och på statistik från senast möjliga föregående 12-månadersperiod.

Andelarna fastställs i december månad varje år och löper därefter under nästkommande kalenderår.

Grundförutsättningar

Basnivån 1 promille innebär att samtliga kommuner kan få utjämnande anvisningar såvida inte omfördelning medgetts till andelen noll.

Samtliga anvisningar, utjämnande anvisningar och anknytningsanvisningar, viktas lika vid beräkning av respektive kommuns måluppfyllelse av sin andel.

Måluppfyllelse

Samtliga anvisningar som en kommun fått sedan den 1 januari 2016 inkluderas vid beräkningen av kommunens måluppfyllelse av sin andel.

Beräkningstiden är periodiserad och första perioden utgörs av tiden 1 januari 2016 till och med 31 december 2018. Därefter utgörs beräkningsperioderna av kalenderår, dvs den andra perioden utgörs av tiden 1 januari 2019 till 31 december 2019 och så vidare. Nya andelar fastställs varje år vilket medför att kommunernas

respektive andelar kan variera något från år till år medan måluppfyllelsen, på grund av att beräkningen är periodiserad, inte ändras i samband med att andelens storlek förändras. Antalet anvisningar till en kommun ställs alltså i relation till samtliga anvisningar som skett under respektive beräkningsperiod och det antal av dessa anvisningar kommunen borde fått utifrån sin andel vid beräkning av måluppfyllelse.

Variabler för framtagande av andelarna

1. Befolkningsmängd
2. Antal ensamkommande barn
  - a. anvisade¹ och
  - b. kommunmottagna inklusive följdinvandring²
3. Antal kommunmottagna vuxna och barn i familj inklusive följdinvandring, exklusive 2b ovan
4. Totalt antal boende(asyl)dygn i mottagningssystemet och antalet boende(asyl)dygn för icke anvisade ensamkommande barn i s.k. ankomstkommun, dvs. antalet dygn mellan ansökan och dagen för anvisningens ikraftträdande.

Förklaringar till variablerna

1. Befolkningsmängd

70 procent av andelarna fördelas utifrån folkmängd.

Kommuner med en relativt sett stor befolkning får en relativt sett högre andel. Utgångspunkt är statistik från SCB.

2. Antal ensamkommande barn

10 procent av andelarna fördelas utifrån variabeln mottagna ensamkommande barn i relation till kommunens befolkningsmängd och mottagandet i övriga kommuner. Detta innebär att andelen för kommuner med ett relativt sett stort mottagande av ensamkommande barn justeras neråt.

Variabeln består av två delvariabler:

- a. Anvisade barn (enligt 3 § andra stycket LMA).
  - Utgångspunkt för denna delvariabel är Migrationsverkets statistik från den 1 januari 2016 till senaste föregående halvårsskifte.
- b. Kommunmottagna ensamkommande barn och eventuell följdinvandring till barnet (ett ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd blir kommunmottaget i den kommun till vilken barnet blir utskrivet från Migrationsverkets mottagningssystem).
  - Utgångspunkt för denna delvariabel är Migrationsverkets statistik för den senaste tolv månadersperioden räknat från halvårsskifte till halvårsskifte.

¹ Enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA)

² Personer med uppehållstillstånd kommunmottagna enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utläningar

3. Antal kommunmottagna vuxna och barn i familj

10 procent av andelarna fördelas utifrån variabeln kommunmottagna i relation till befolkningmängden. Detta innebär att andelen för kommuner med ett relativt sett högt antal kommunmottagna justeras neråt.

I denna variabel inkluderas även följdinvandring, exklusive de som eventuellt ingick i 2b ovan.

Utgångspunkt är Migrationsverkets statistik för den senaste tolv månadersperioden räknat från halvårsskifte till halvårsskifte.

4. Totalt antal boendedygn i mottagningssystemet och i ankomstkommuner

10 procent av andelarna fördelas utifrån variabeln totalt antal boendedygn för asylsökande som varit inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem under aktuell tolv månadersperiod med tillägg av antalet boendedygn för icke anvisade asylsökande ensamkommande barn under aktuell tolv månadersperiod, i relation till befolkningmängden. Detta innebär att andelen för kommuner med ett relativt sett högt antal boendedygn justeras neråt.

Tillägget innebär att icke anvisade barn räknas två gånger som kompensation för ankomstkommuner

Utgångspunkt är Migrationsverkets statistik för senaste tolv månadersperioden räknat från halvårsskifte till halvårsskifte.

Omfördelning av andelar

Sedan hösten 2018 finns möjlighet, beroende på regeringens styrning i Migrationsverkets regleringsbrev, att omfördela andelar mellan kommuner inom ett län ända ned till noll promille.

En kommun kan omfördela hela, eller delar av, sin andel till en (1) annan mottagande kommun.

Flera kommuner inom samma län kan omfördela sina andelar – även med samma mottagande kommun.

En kommun som tagit emot andelar kan inte samtidigt ge bort andel.

En omfördelning är giltig under kommande kalenderår.

En kommun som omfördelat del av eller hela sin andel till en annan kommun kommer då omfördelningsåret är över att ha den måluppfyllelse kommunen skulle haft om de omfördelade anvisningarna hade gått till den egna kommunen.

En kommun som tagit emot andel från annan kommun kommer då omfördelningsåret är över att ha den måluppfyllelse man uppnått enbart med de anvisningar kommunen fått med den egna ordinarie andelen som grund.

Konsekvenserna av en omfördelning, avseende utfallet av antal anvisningar, stannar inom länet och mellan kommunerna som är del i omfördelningen.

Eventuella anknytningsanvisningar sker utan hänsyn till måluppfyllelse och kan därför riktas även till kommuner som omfördelat hela eller delar av sin andel till annan kommun.

Anknytningsanvisningar tillförs den anvisade kommunens måluppfyllelse.